

KOMÜNAR

SOSYALİZMDEN KUŞKU DUymAK İNSANDAN VE ONUN GELECEĞİNDEN KUŞKU DUymAKTIR

Nisan 2007 Yıl 2 Sayı: 17 Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi

SAFLARI SIKLAŞTIRALIM

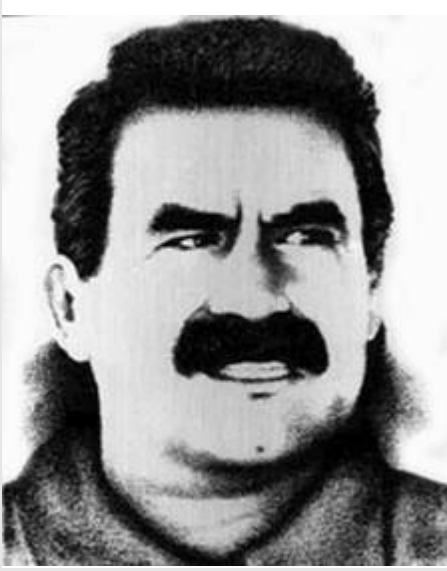

ÇELİŞKİLERİ DERİNLEŞTİRELİM

ZAFER YAKINDIR

İÇİNDEKİLER...

**Korkunç
Çabalarım
Kendimdeki ve
Halktaki Ölümü
Durdurmak
İçindir!**

Komünardan.....	2
PKK’de Yeniden Yapılanma Sorunları.....	3
Anlamanın Ve Hissin Yarattığı İnsan.....	12
Ya Demokratik Çözüm Gelişecek Ya da Kürt Halkı Yeni bir özgürlük MücadelesiHamlesiyle Kendi Demokratik Yaşamını Kuracaktır.....	33
Gençlik Ancak Fedayi Ruhla Tarihsel Sorumluluğunu Yerine getirebilir Önderliğe Karşı Borcunu Ödeyebilir.....	54
Toplum Ahlak Ve Sanat.....	63
Toplumsallık Ve Sivil Topluma Giriş.....	68
Modern Sosyal Bilimin İnsan Modeli Olarak Eko İnsan.....	72
Bahar Soru Sormaktır.....	76

KOMÜNARDAN...

Önder Apo şahsında halkımızın özgür, eşit ve adil gelecek istem ve çabasına yönelik tehdit alabildiğine ısrarlı. Buna karşın Önder Apo şahsında halkımızın özgür, eşit ve adil bir gelecek istemi ve çabası ise daha bir ısrarlı ve devrimci inat içinde. Yıllar önce Önder Apo'nun dediği gibi "Ölümü Ölümsüzlüğe, Yaşamı da Başarıya Dönüştürerek Yürüyoruz." Kavganın her yönüyle, yaşaması gerekenle- gerekemeyeni ayrıştırdığı- ayrıştıracağı tarihsel bir dönemeçtir yaşadığımız. Ve kavga hiç olmadığı kadar keskin, hiç olmadığı kadar çıplak... Böylesi bir süreçte hazırladık 17.sayımızı.

Önder Apo'nun, "Düşünce ve irade özgürlüğümün bana bahsettiği hak ve görevleri yerine getirmek, onurlu insan olmanın da başta gelen gereğidir. Bu hakkımı PKK'nin -uzun süredir olgunlaştırdığım düşünsel temeller üzerinde- yeniden yapılandırılması temelinde kullanmayı esas görev bileceğim." diyerek, kendi eğilimini tarihsel bir tedbir olarak örgütlediği PKK'nin yeniden inşasının 2.yılıni geride bıraktık. PKK'nin yeniden inşasının 2. yılında, yeniden inşayı gündeme getiren ideolojik, politik, örgütsel sebepler kadar, tarihsel ve konjektürel sebepleri de Önder Apo'nun kaleminden 2.yılın muhasebesi için derleyerek yayınlamayı uygun bulduk.

Önder Apo tarafından "3. doğuş" olarak nitelendirilen PKK'nin yeniden inşası, yine Önder Apo tarafından "1. doğuş" olarak nitelendirilen ve "anamlı kendi toplumsallığını kendim kurabilmeliyim iddiasıyla" başlayan bir kavganın zamansal açıdan da diyalektik bir buluşmasına tanıklık eder. Bu diyalektiği "1. doğuş" gerçeği içinde ele alan yazımızla Önder Apo'nun doğumunu anlamaya, anlamlandırmaya çalıştık.

Dergimizde bugüne kadar siyasal değerlendirmelere yer vermedik. Ancak siyasal gelişmelerin ideolojik içeriği ile bu kadar açığa çıktığı bir süreci de şimdiye kadar yaşamadık. İdeolojik mücadelenin politik, askeri ve örgütsel mücadeleyle bu kadar buluştuğu, örtüştüğü bir süreci de yaşamamıştık. Yukarıda da dile getirdiğimiz kavganın niteliği, deyim yerindeyse her şeyiyle(zamanı, mekanı ve yönelimleriyle) ideolojikleşiyor, ideolojikleşmeyi dayatıyor. Bu nedenle siyasal sürece bu pencereden bakan yazılara da yer verdik bu sayımızda.

Ayrıca gençlik, sanat ve sivil topluma ilişkin yazılarımızla birlikte modern sosyal bilimin insan modeli olarak "eko- insan" tipini işleyen yazılarımızı da bulacaksınız bu sayımızda.

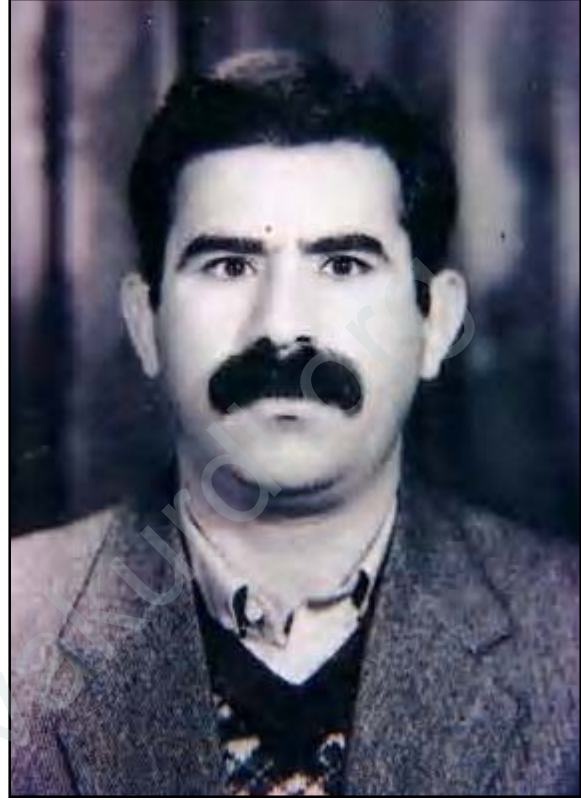
Gelecek sayıda buluşmak dileği ile serkeftin.

PKK'de Yeniden Yapılanma Sorunları

2000 başlarında PKK'nin ağırlıklı olarak iç nedenlerden ötürü tıkanığını, mevcut yapısıyla sürdürülmesinin sorunlara çözüm değil çözüm -süzlük üreteceğini belirterek, mirasını başka bir ad ve yapılanma içinde sürdürmesinin daha doğru olacağını belirtmiştik. Savunmalarda yeni durum değerlendirmeleri, çağ ve tarih yorumları geliştirerek, olası yeni yapılanmaların içeriğini ve biçimini aydınlatmaya çalıştık. Önce KADEK, daha sonra KONGRA GEL deneyimlerine bu anlayış temelinde gidilmeye çalışıldı. Tutukevinde çok sınırlı olarak aldığımız bilgilendirmeler temelinde özeleştirilerin samimice yapıldığını, dolayısıyla yeni yapılandırmalara gidilebileceğini uygun görmüştük. Bu arada 1998'den beri tek taraflı yürütmeye çalıştığımız ateşkesin kalıcı ve anlamlı olabilmesi için İmralı sürecinde alabildiğine duyarlı davrandık. Dolaylı da olsa soruşturmaların bir devamı niteliğinde bazı diyalog ve mektuplaşmalarla sorumlulukların yerine getirilmesine ilişkin önerilerde bulunduk. 11 Eylül sürecine kadar çözüm yolunda umutlu olmaya çalıştık. Fakat ABD'nin yeni 'anti-terörizm' hamlesi, sanıyorum bir fırsat olarak görülüp TC yöneticilerinde imha temelli bir yaklaşıma yol açtı. Dolaylı diyalog süreci kapandı.

Bu arada hareketin KNK (Kürdistan Ulusal Kongresi) ve KADEK olarak iki başlı olması yerine, KONGRA GEL olarak tek başlı olmasının daha doğru olacağını önererek, resmi kuruluşun KONGRA GEL olarak ilanını uygun gördüm. Kabul gördü. 2003 sonlarında bu yapı altında hareket etmelerini resmi bir kongre ile onayladılar. Fakat beklenen yeni hamle yerine, yapının ikiye bölündüğü haberleri yayıldı.

Açık ki bu yönlü bir gelişme beklemediğim. Yapı ve kadro unsurlarını daha önce tanıdığımdan dolayı, durumlarını yorumlamakta güçlük çekmedim. PKK'nin resmen kuruluşundan beri merkezi kadrolar beklenen yenilenme ve gelişmeyi sağlamaktan uzaktılar. Gelişmeleri için en zor koşullarda teorik ve pratik olarak çok yönlü desteklerimizi eksik etmedik. Ortadoğu'daki eğitim süreci ile yeni olanak ve koşullarla, tecrübe kazanmış halleriyle sıçrama yapmalarını bek-

lerken, yine işleri kendi açık olmayan niyetlerine taktırmaktan geri durmadılar. 15 Ağustos '84 benzeri hamleleri hem geciktirmeleri, hem de düşündüğümüzün ötesinde hayata geçirmeleri rahatsızlığımı sürekli artırdı. 1981'den beri çok sayıda konferans, kongre ve eğitim toplantılarıyla, eğitici konuşmalarla çizginin gereklerine göre kendilerini pratiğe yönlendirmek istedim. Sert eleştiriler yaptım. Fakat daha çok onlar beni kendi tarzlarına zorlama yolunu seçtiler. Önceki bölümlerde yaptığım değerlendirmelerde ortaya koyduğum tutumları ısrarla sürdürdüler. Bu tutumun PKK'nin tasfiyesi ile nasıl sonuçlandığı özetle belirttiğim gibidir.

2000 başlarındaki özeleştirilerinde samimi olmadıkları, içine girdikleri bölünme tarzlarından bellidir. Tarihe, topluma, yoldaşığa, şehitlere, ahlaka ve can alıcı siyasi gelişmelere asla uymayan, çok sorumsuz, tasfiyecilikten de öteye çirkince -ve haince demeye dilim varmıyor- bir dalaşmayı yeni hamle olarak halkın, savaşçıların

gündemine dayattılar. 2003 sonları ve 2004 başlarında basına yansıdığı kadarıyla -avukatların beklenen izahları her nedense bana zamanında yapmadılar- bu çirkin hareket benden habersiz alabildiğine körüklenerek yayılmıştı. Bu arada dışarıyla uzun süreler halinde ilişkilerimin kesik olduğunu, kaldığını da belirtmeliyim. Yaşadığım, kapsamlı bir tecrit içinde tecrit durumuydu. Çok sınırlı bazı bilgilerden çıkardığım sonuç, şahsıma yönelik derinliğine bazı hesapların yapıldığına ilişkindir. Hesapların temelinde gelişmeler üzerinde kontrol gücümün pek olmadığını, sağ çıkmanın zor olduğunu düşünerek, dolayısıyla beni devre dışı sayarak kendilerince -belki iyi niyetlerince!- tedbir adı altında çeteciliğin gerillada yaptığını bu sefer tüm siyasi, askeri, ideolojik ve kitle-sel zemin üzerinde kendileri -taraf demeye dilim varmıyor- tamamlamaya çalışmışlar.

Bu sürece katılan arkadaşların niyetlerini ve gerçek konumlarını bilecek durumda değilim. Bunu pek önemli de görmüyorum. Benim açımdan açık olan, bu arkadaşların kendilerini tarihi, toplumsal, ideolojik, siyasi, örgütsel ve eylemsel hattın üstünde gördükleridir. Ne eskiden ne yeniden varolan oluşumlara özden katılmadıkları, gerekli entelektüel ve irade gücünü ortaya koymadıklarıdır. Aşkla halkın kutsal demokratik özgürlük ve eşitlik davasına katılmadıklarıdır. Ya kendilerini koyuverip objektif bir yenilgiye terk ettikleri, ya da son derece benmerkezci bir tavırla gelişmeleri şahsi tutumlarına bağlamaya, kurban etmeye çalıştıklarıdır. Hareketin olanaklarından yararlanıp kişiliklerini beslemek istedikleridir. En önemlisi, benim gerek Türkiye sınırlarında, gerek Ortadoğu'da ve en son İmralı sürecinde ortaya koyduğum çabalarımın gerçek değerini anlayıp ona göre bir tavrın sahibi olamadıklarıdır. Gerçek bir yoldaşlık yapmayı beceremedikleridir. Partileşmenin kendini fedakârca çalışmalara vermek olduğunu anlamadıklarıdır. Gerçek siyaset, örgüt ve fikir dünyasını tanımadıklarıdır. Kadın ve kadın özgürlüğünün değerini takdir edemedikleridir.

Benim olağanüstü duyarlılığımı en son zaaf sayıp, kendilerini bu tarzda ortaya koymalarının başka izah tarafı var mıdır? En son ortaya koydukları tavır partiselliği de aşip halkın demokratikleşme çabalarına da uzanınca isyan etmemek mümkün mü? Halk potansiyelimizin her yerde olduğu gibi Türkiye ortamında yüzde ondan aşağı olmadığı bilindiği halde, dayattıkları tavırlarla sürekli yüzde beşlerde süründürmeleri, nicelik-

ten çok niteliksel bir yaklaşımın sorunudur. Bu, demokratikleşmeyi hiç anlamak istemediklerini kanıtlanıyor. Partileşmeyi, savaşı anlamak istemedikleri gibi, binbir emekle toplanan halkı öyle uydurma, dıştan dayatmalarla vazgeçme durumunda bıraktıklarını anlamak bile istemiyorlar. Son belediye seçimlerinde sergiledikleri tavrı en değme provokatör başaramazdı. Küçük 'despotçuklar' olmak belli ki epey kişiliklerine işlemiş. Sonra anladım ki, benim hukuki savunma ihtiyaçlarımı bile altı yıldır bir tarafa bırakıp, halkın demokratikleşme çabalarına yapmak istediğim katkılardan bile bazı şerefsizler rahatsız olmuş.

Bir hareketin içinde aptal, ahmak, alçak, komplocu, hain, provokatör olabilir. Tıpkı yiğit, bilge, şerefli, dürüst, candan bağlı olanlar gibi. Fakat bu son ortaya çıkan biçimi hiç anlayamadım. Siyasi çeteciliğe benzetiyorum. Kendileri ile sınırlı kalsa neyse. Yarın askeri, siyasi, ideolojik konulara uzanırsa en tehlikeli sonuçları doğurur. Ebu Cehil'den daha cahil olduklarını anlamayacak kadar ahmaktırlar aynı zamanda. İnsan kendi şeref ve onurunu, her şeylerini bu kadar besleyen bir değere nasıl böyle yaklaşabilir? Bu hususları isimlendirerek uzatmak istemiyorum. Son ortaya çıkan durum hizip, sapma, kaçma vs. konularını aşılıyor. Başka durumlar üzerinde durmak gerekir.

Siyasette akıl denen şey bu durumları ortaya çıkartmamaktadır. Önderlik denen olay, olağanüstü öngörüyle bu tarz çıkışları değil bağır bağır, ortaya çıkarmamasını bilmektir. Söz vermenin sonucu bu olabilir mi? Siyasi, örgütsel, eylemsel konularda sürekli özeleştiri veren, bu durumlara yol açabilir mi? Burada kimde ne kadar haklılık var sorusunu araştırmıyorum. Eğer bir insan provokatör, alçak, bitmiş biri değilse, kendi tutumuyla bu tür gelişmelere ne alet olur ve ne fırsat verir. Hareketimizin, halkımızın ve adına çaba harcadığımız tüm değerlerimizin bu durumlara asla layık olmadığını ve onlar adına buna asla fırsat vermeyeceğimi, benim de tarihe, halka ve yoldaşlara verdiğim sözün bir gereği olduğunu yoldaş, dost, düşman herkese bir daha hatırlatmak isterim.

Bu gelişmeler karşısında benden beklenen, içinde bulunduğum koşullar gereği ancak kendi sınır çizgilerimi çekmek olacaktır. Bu çizgilerin başında yirmi yılı aşkındır kendi tarz partileşme, savaş ve kitle çizgisini yürüten arkadaşlara karşı kendi parti, örgüt, eylem ve kitlelilik çizgimi belirlemek olacaktır. Benim gibi birisinden kendi-

lerine teslim olmam beklenemez. Devletin bile cesaret edemediğine bunlar nasıl cesaret edebilir? Bunların en az devlet kadar ciddi olmayı bilmeleri gerekir. Beni düşman bile alsalar, bunun gerektirdiği ciddiyeti göstermeleri gerekir. Hele iddia ettikleri gibi arkadaş, yoldaş olmak istiyorlarsa, artık bu geldikleri yaştan sonra bunun asgari gereklerine uyum gücü göstermeleri gerekir. Ben kendilerini kongre gerçekliğimiz içinde bir eğilim olarak kabul etmeye candan hazırım. Eğer onlarda da biraz candanlık varsa, en azından kongre görevlerine layık olma temelinde adımlara sahip olmayı mutlaka becermeleri gerekir. Halkımızın ezici bir uyanmış kesimi, son nefesine kadar benden bir şeyler istiyor. Bunu yerine getirmeye yardımcı olamıyorlarsa, engel olmamalarını istiyorum.

Sonuç olarak, kendilerini bir taraf olarak görenlerin kendilerini bir eğilim olarak örgütlemeye haklarını saygıyla karşılıyorum.

İdeolojik, siyasi, askeri, sosyal, yaşam konularında kendilerini dile getirip pratik sahibi olabilirler. Hatta partileşebilirler. Fakat bunun asgari gereği Kongre disiplinine uymalarıdır. Kongre iradesini aşan tavırlara girmemeleri, bunun gerekli kıldığı disiplini yaşamaları, görevlere sahip çıkmalarıdır. Tabii ben de sorumluluğum gereği kendi yolumda yürüme hakkına sahibim. Düşünce ve irade özgürlüğümün bana bahsettiği hak ve görevleri yerine getirmek, onurlu insan olmanın da başta gelen gereğidir. Bu hakkımı PKK'nin -uzun süredir olgunlaştırdığım düşünsel temeller üzerinde yeniden yapılandırılması temelinde kullanmayı esas görev bileceğim. Mevcut eğilimlerin kendilerini daha iyi tanımaları, belki yeniden birleşme koşulları doğduğunda değerlendirmek için yeniden yapılandırma en uygun yoldur. Adıma binlerce şahadet gerçekleşmiş, milyonlar ayakta ve binlerce yoldaş beklenti halindeyken, yapabileceğim en doğru tavrın bu olduğuna inanıyorum.

Arkadaşlardan ricam sorunlar karşısında yersiz duygusallıklara kapılmamaları, bilakis başlangıçta da belirttiğim gibi sadece bilgece değil, gerçek bir siyasi, askeri, örgüt kişiliği olarak halkı-

na, insanlığa layık olmayı bilmeleridir. Hiçbir şey geç sayılmaz. Yeter ki anın tarihi görevlerine yaraşır bir sahiplenmeyi başaralım. Büyük doğrularda büyük tavrın sahibi olarak birlik ve başarı, her zaman kırık duruşlardan ve küçük tavırlı binlerce kişilikten kaynaklanan tesadüfi kazanımlardan daha değerlidir. Eski çeteciler de dahil, düştükleri durumlardan ötürü kendilerinden çok kendimin ne kadar üzüldüğümü bilmeleri gerekir. Toplumsal gerçekliğimiz ne kadar lanetli özelliklerini dayatıyorsa da, insana güven esastır. Kaldı ki, gerçekten bu kadar süredir kendini en zor koşullara dayandıran arkadaşlarım kendilerini tanıyor ve saygı duyuyorlarsa, bunun siyasi, örgütsel ve eylemsel tarzını tutturamamaları düşünülemez. Kendilerinin daha uzun sürelerde büyük başarıların sahibi olmalarını

diliyor, doğru yolda desteğimizin yanlarında olacağını belirtiyorum.

PKK'de yeneden yapılanmanın dayanması gereken tarihsel

toplumsal, teorik yaklaşımı önceki bölümlerde sunmaya çalıştık. Çağımız hakim toplum sistemi olan kapitalizmin kimi özelliklerini dünya, bölge ve ülkemiz koşullarında değerlendirdik. Bunlarla iç içe demokratik toplumsal gelişmeyi ve tarihsel perspektif içinde nasıl seyir çizdiğini özetlemek istedik. Eşitlik ve özgürlük projelerinin tarihsel gelişmesini bir zincirin halkaları halinde görülmesi gereğini ısrarla vurguladık. Yine eşitlik ve özgürlük ideallerinin nasıl saptırılıp içeriğinden boşaltılarak tahakkümcü ve istismarcı düzenlerle eklemlendiğini göstermeye çalıştık. Ortadoğu uygarlık gerçeğini ve günümüzdeki durumunu aynı paradigmalarda göstermek istedik. Kürt olgusu ve sorununu tüm bu çerçeveler içine oturtup çözüme nasıl yaklaşılması gerektiğini teorik olarak işledik. PKK Hareketinin oluşum ve gelişimini değerlendirip, iç nedenlerle nasıl tıkandığını göstererek eleştiri ve özelleştirme yenilenme gereğini ortaya koyduk. Ayrıca güncel teorik, siyasi akımların bazı yeni yönlerini ekolojik, kültürel, feminist hareketler boyutunda değerlendirdik. Yeniden yapılanmanın tüm bu gelişmeleri kapsadığında anlam taşıyabileceğini ısrarla belirledik

**Düşünce ve irade özgürlüğümün bana bahsettiği
Hak ve görevleri yerine getirmek
Onurlu insan olmanın da başta gelen gereğidir
Bu hakkımı PKK'nin -uzun süredir olgunlaştırdığım
Düşünsel temeller üzerinde
Yeniden yapılandırılması temelinde kullanmayı
Esas görev bileceğim.**

PKK adına geliştirdiğimiz değerlendirmeler, eleştiri-özeleştirimler ve yeniden yapılanma sorunlarına ilişkin yaklaşımlar, görevler konusunda bizleri aydınlatıcı ve uyarıcı kılmaktadır.

1- PKK adına yeniden yapılanmaya giderken, eski yapılanmanın neden işlevsiz kaldığını çok iyi bilmek ve göz önüne getirmek gerekir. Eski yapılanmanın üç temel noktada temel eleştirisini yaptık. Birincisi, parti kavramının, devlet kavramının bir uzantısı ve ulaştırıcı olarak esas alınmasıydı. Devlet odaklı parti olmanın demokratikleşme, özgürlük ve eşitliğin öz ve biçimsel gelişmesiyle diyalektik bir çelişki içinde olmasıydı. PKK de kendini bu anlayıştan tam anlamıyla kurtaramamıştı. İkinci özeleştiri konusu iktidara bakıştı. İktidar olmaya göre şekillenmiş bir partinin toplumsal demokratikleşmeyi hep gerileteceği, işletmeyeceği hususuydu. Buna göre yetişmiş kadrolar halka dayanmak yerine, ya bizzat otorite olmaya ya da otoritelere dayanmaya ağırlık veriler. Onlara hep çekici gelen iktidarın rantlarına dayalı cazibeli yaşamdır. Bu yaklaşımın üç önemli devrimci akımı kapitalizmin mezheplerine dönüştürdüğünü vurguladık. Reel sosyalizmin, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş akımının demokrasi yerine erkenden iktidarı esas almaları önce yozlaşmalarına, sonra da kapitalist sistemin birer yedeğine dönüşmelerine yol açmıştı. Üçüncü özeleştiri, savaş konusunda yapılmıştı. Savaşın doğasını tanımadan, ne çeşit olursa olsun, kutsal bir araç gibi yaklaşmıştı. Halbuki hayati zorunlu savunmalar dışında her savaş bir cinayetti. Tarihte tüm sömürücü iktidarların temelinde savaşlar vardı. Toplumsal kural ve kurumlaşmalar savaşa endeksliydi. Savaşta başarmak tüm hakların temeli sayılmaktaydı. Bu anlayışın da sosyalist ve demokratik olamayacağı açıktı. Sosyalist bir parti demek ki ne devlet odaklı, ne iktidar amaçlı, ne de hepsinin temelinde yatan tayin edici unsur olarak savaşa endeksli olabilirdi. Kendini yeniden tanımlamadan, yeniden bir yapılanmaya gitmesinin tekrar önemli yanlışlık ve hatalara düşürülebileceği önemle belirtilmişti.

O halde parti tanımlamamız bu özeleştirimlerin karşılığını esas almalıdır. Devlet odaklı olmayan, iktidar ve savaşı yeni toplumsal dönüşümün merkezine koymayan bir tanımlama gerekir. Son sınıflı toplum sistemi olan kapitalizmin temelinde de iktidar ve savaş olduğuna göre, kapitalizmi aşmayı hedefleyen bir partinin, iktidarı ve savaşı da toplumun temelinden dışlaması

gerekir. Bu ancak toplumun komünal varoluş ve demokratik duruşunu demokratik, özgür ve eşitçi bir topluma dönüştürmeyle gerçekleşebilir. Bu unsurlar göz önüne getirildiğinde, parti tanımımız demokratik, özgür ve eşitçi topluma doğru dönüşmeyi esas alan bir programla, bu programdan çıkarı olan tüm toplumsal kesimleri ortak bir stratejiye bağlayan, başta sivil toplum örgütlenmesi olmak üzere -çevreci, feminist, kültürel- geniş bir örgütlenmeye ve eylem biçimlerine dayanan, meşru savunmayı ihmal etmeyen bir taktiği esas alan toplumsal hareketin kurmay örgütüdür.

**Büyük doğrularda büyük tavrın
Sahibi olarak birlik ve başarı
Her zaman kırık duruşlardan
Ve küçük tavırlı binlerce kişilikten
Kaynaklanan tesadüfi kazanımlardan
Daha değerlidir.**

Parti tanımımızın içeriğine yön veren temel bakış açısı olarak teorimize vereceğimiz ad da, bu bağlamda olmak kaydıyla yine eskiden olduğu gibi 'bilimsel sosyalizm' olabilir. Veya sosyal bilimin en kapsamlı genellemesi olarak felsefe, toplumun özgürlük bilinci olarak ahlak ve dönüştürme iradesi demek olan politika üçlüsünün ortak ifadesi olarak 'demokratik sosyalizm' de denilebilir. Mühim olan ad değil içerik tanımlamasıdır. Parti teorisi olamaz, zihniyetsiz beden düşünülemediği gibi teorisi parti düşünülemez. Teori bilimsel gelişmenin en üst genellemesini kapsamak kadar, ahlakı ve toplumu dönüştürme iradesi olarak politikayı bir sanat olarak kavramayı içermek durumundadır. Partinin zihniyeti sosyal bilimi, ahlakı ve politikayı birlikte sürekli kullanarak toplumsal dönüşümü kendi kendine yürüyen bir olgu haline getirinceye kadar, kapitalist sistem altında yaşadıkça gereklidir.

Zihniyet partinin anlam gücüdür. Parti zihniyetinin sosyal bilimi çok iyi kavraması gereği açıktır. Tüm bilimsel gelişmeyi kapsayan, bilimlerin en son tamlayanı olarak sosyal bilim, dönüştürülmek istenen toplumun aydınlatıcı gücüdür. Eskiden mitolojik, dinsel ve felsefi ekollerle aydınlatılmaya çalışılan toplumsal olgu, uzun yürüyüşünde sınırlı da olsa sosyal-bilimsel bir izaha kavuşmaya yaklaşmıştır. Toplumu bilimsel kavramak büyük bir güç verir. Bu anlamda sosy-

olojiyi sınırlı da olsa kavramak, toplumsal dönüşümün en güçlü yanıdır. Fakat bu yetmez. Şu hususu iyi bilmek gerekir ki, insanlık tarihindeki tüm mitolojik, dinsel, felsefi ve bilimsel çalışmalar son tahlilde toplumsal kaynaklıdır ve toplumun gerçeğini, sorunları ve çözümlerini aydınlatmak ve gereklerini yerine getirmek için inşa edilmişlerdir. Toplumdan ayrı bir varlıkları yoktur. Toplumu anlamadan ne bireyi, ne eşya ve doğayı hakkıyla kavramak mümkündür. Toplumun başına gelen insansal felaketlerin temelinde -savaş ve iktidarlar, devlet- cehalet ve zorbalık yatmaktadır. Ancak toplumu kavradıkça bu cehalet ve zorbalık kurumlarını aşabiliriz. Devlet, iktidar ve savaş analitik zekânın sapık ürünleri olduğu halde, aşılmaları da ancak analitik ve duygusal zekânın el ele vermesiyle mümkün olacaktır. Devlet, iktidar ve savaş -dolayısıyla barış- meselesiyle uğraşanlar, toplum kavramını mutlaka yetkin ve yeterli kılmaya öncelik vermelidir.

**Zihniyetin politik irade ile ilişkisi
Eylemsellikle ilgilidir
Kavramak, ahlakilik ancak
Eylemsellikle bütünleştiğinde
Değer taşır, çözüm gücüne kavuşur
Politikasız ahlakilik ve bilimsellik
Aldatmacalarla doludur.**

Ahlak da parti zihniyetinin ayrılmaz bir parçası olmak durumundadır. Ahlak aslında toplumsal özgürlüğün gelenekselleşmiş biçimidir. Son tahlilde bilinçtir. Ahlakı kalmamış toplumun özgürlüğü de bitmiş demektir. Ahlaksız toplum bitmiş toplumdur. O halde toplumu dönüştürme çabalarında ahlakı esas almak, ahlaksız olmamak vazgeçilmez bir ilkedir. Ahlaka yer vermeyen sosyal akımların kalıcı olmaları beklenemez. Toplumu dönüştürme kararlılığı olanların özgürlük ahlakıyla bağlarını asla yitirmemeleri gerekir.

Zihniyetin politik irade ile ilişkisi eylemsellikle ilgilidir. Kavramak, ahlakilik ancak eylemsellikle bütünleştiğinde değer taşır, çözüm gücüne kavuşur. Politikasız ahlakilik ve bilimsellik aldatmacalarla doludur. Kesinlikle egemen tahakkümcü güçlerin adına teslim olma, kendini satmadır. İktidar-bilmenin, resmi ahlakın bir parçası haline gelmez. Bilim adamı ve birçok bilgesel tutumun etkisiz, hatta amaçlarına ters, toplumun aleyhinde

rol oynamaları bu bağlantıyı ihmal etmelerinden ileri gelmektedir. Çağımızda daha da yaygınlaşan sadece ahlakla, bilimle veya politikayla ilgilenmek, tüm felaketlerin kapısını açık tutan tehlikeli bir yaklaşımdır. Belki de en çok gerekli olan, günümüzde bu kopukluğu giderecek bir tutumu etkin kılmaktır ki, bunun da en açık ifadesi yetkin bir parti zihniyetine ulaşmaktır.

Bu anlamda yaptığımız parti zihniyeti tanımlaması büyük önem taşımaktadır. Zihniyetin bu tarzını esas alıp uygulanır kılmadıkça, reel sosyalizm, sosyal demokrat ve ulusal kurtuluşçuların içine düştüğü çıkmazlardan, sistemin yedek gücü haline gelmekten kurtulamayız. Dolayısıyla yeniden yapılanmaya giderken, parti tanımının zihniyet ögesine birincil önemi veriyoruz. Parti bu yönüyle zihniyet yapısıyla ne kadar güçlüyse, programını yetkin strateji ve taktiklerle o denli güçlü ve doğruya yakın yürütebilir. Aksi halde en kazanılmış adımları tekrar kaybetmekten kurtulamaz. Hatta başarılmış devrimlerden sonra kurulmuş yapılanmaların yıkılmalarını önleyemez. Sovyet sosyalizmi bu yönleriyle de öğreticidir. Mesele sadece teori ve pratik birlikteliği değildir. Nasıl, hangi içerikte bir teori, bir parti zihniyetine dayanarak parti yürütüyoruz sorusu önemlidir. İçerdiği net ve amaca göre tanımlanmamış bir teori ve parti zihniyeti, sonuçta yol açacağı pratikteki hatalı, yanlış gelişmelerin etkenine dönüşmüş olur. Bu nedenle teori-pratik birlikteliği sağlam döşenmelidir.

Teorik sağlamlık kendini programa yansıttığında anlamlı olabilir. Bir parti için program toplumsal dönüşümün temel kriterlerini ifade eder. Program oluşturamayan, oluşturup da özümseyemeyen bir topluluğa parti demek zordur. Parti kelime anlamı olarak da dar bölüm, parça anlamına gelir. Uzun bir tarihi serüveni vardır. Toplumdaki ilk tecrübeli yol gösterici gruba parti demek mümkündür. Hiyerarşinin ilk hakim grubu da partidir. Devlet oluşumuna geçildiğinde, yönetici klik aynı zamanda ideolojik ve pratik örgütleyici grup olarak tahakkümcü partiyi oluşturur. Alttaki toplumu hem zihnen, hem üretime koşturup kendilerine bağlayarak partisiz bırakırlar. Klan, kabile boylarının kendi totemik inançları aslında kendi partileri anlamına da gelir. Topluluk gelenekleri ilkel anlamda partidir. Hz. İbrahim'in kabilesi tarihte bilinebildiği kadarıyla hem Babil, Asur Nemrutlarına, hem de Mısırlı Firavunlara karşı yoksul kabilelerin ilk ciddi özgürlükçü halk partisi-

ni temsil eder. Bu parti hem isyancı hem de halkçıdır. İsyancı halk partisi de denilebilir. Hz. İsa ise ilk defa Yahudi kabilesini bölerek yoksul kesimin parti hareketini başlatır veya daha önceki yoksulların partisini (Esseniler) ileri bir aşamaya sıçratır. Hıristiyanlık üç yüz yıl boyunca Roma İmparatorluğuna karşı yoksulların partisi olarak savaştı. Hz. Muhammet Mekke'ye karşı yoksullardan küçük bir grupla isyana başlamıştı. İslamiyet içinde Hariciler, Karmatiler, Aleviler aynı yoksul kabile kesimlerini, proleter unsurları temsil eden parti hareketleri olarak değerlendirilebilir.

Ortaçağın mezhepleri birer partidir. Sınıfsal ve zihniyet durumlarına bağlı olarak toplumsal bir kesimi temsil ederler. Kapitalist sistemin parti düzeni bilinmektedir. Tarih boyunca tüm bu geleneksel hareketlerin inançları, örgütleri birer program ve örgüt değerindedir. Program, üzerinde net anlaşılan, bağlı kalınan, uygulama değeri olan toplumsal akidelerdir. Yani ilke haline getirilmiş düşünce ve inanç değerleridir. İlkelerine en çok bağlı olmayı bilenler, bunu tüm yaşamlarında yaşatmayı başaranlardır. İlkesiz, programsız olmak, hedefsiz, her esen rüzgâra kapılmak, kendi kişisel zaaf ve hırslarına kapılmak anlamına da gelir. O halde kendini büyük çabalarla edinilmiş bir teorik, ahlaki ve politik zihniyete dayandıran, daha somut toplumsal dönüşüm ilkeleri olarak programa bağlayanlar, partileşmede en önemli bir adımı atmış sayılırlar. Bu iki adımı atamayanların partileşmesi sakattır veya sempaticizlikten öteye gitmez. Partileşme çok ciddi bir iştir. Belki de onlarca yıl iç yoğunlaşmayı, nefesini terbiye etmeyi ve erdem, yetenek kazanmayı gerektirir. Örneğin dinler ve mezhepler tarihinde kırk yıl bir mağarada kendini terbiye eden aziz ve azizelere rastlamaktayız. Her üç büyük dinde, Budacılıkta bu yönlü tarihi örnekler bolca rastlanmaktadır. Parti zihniyeti ve programına bu tarihsel bakış açısıyla yaklaşılmalıdır.

PKK tarihinde de büyük zihniyet ve ilkesel bağlılık abideleri vardır. Haki, Mazlum, Kemal, Mehmet Hayri, Ferhat, Mahsum, Taylan Özgür, Berzan Öztürk, Zilan, Beritan, Bermal ve adlarını yazamayacağımız kadar uzun listeler halinde büyük partili olmayı başarmış yoldaşlık örnekleri vardır. Bunların hepsi okunması gereken bir kitap kadar anlam ifade ederler. Buna karşılık hain, döneç, yoz, gevşek, sefil, ufuksuz, günübürlükçi birçok öğeye de rastlamak mümkündür. Yine hamalvari çalışıp büyük zihniyet ve programsal

değerden yoksun olanlar da çok sayıda bulunmaktadır.

Programlar değişmez veya yenilenmez ilke ve görüşler değildir. Değişim sürekli olduğundan, önemli dönemsel süreçlerde program değişikliğine gitmek daha doğru bir yaklaşımdır. Değişmemesi gereken, toplumun temel ihtiyaçlarına sürekli ve yoğun bir ilgiyle çözüm bulabilme çabaları olarak yeniden partileşme gücünü canlı tutabilmektir. Son nefesine kadar bu inanç ve çabalarla yaşamayı bilmek ve başarmaktır.

PKK'de program değişikliğine giderken bu çerçeveyi hatırlayıp göz önünde bulundurmaktır önemlidir. Bazılarının sandığı gibi yeniden yapılanmak ne tasfiyecilik, ne de kendini basit bir dernek seviyesine indirmek anlamına gelir.

**Teorik olmayanlar
Parti Hareketine kolay kolay
Önderlik edemez
Teorik güçlenmeyi
Ne kadar sağlarsak
Pratik çözümleyicilik de
O oranda gelişir
Yapılanma başarılıdır.**

PKK'de yeniden yapılanmaya hükmedecek zihniyet dünyamızın temel güçlerinden teorik görüşlerimiz (theoria = tanrısal görüş, bakış anlamına gelir. Dünyaya bakış açısı, paradigması olarak da tanımlanabilir) konusunda savunmalarımızın birçok bölümünde açıklamaya çalıştık. Evren, doğa, fizik, kimya, biyoloji, insan ve toplumu konusunda vardığımız sistematik görüşler olarak teorimizin özelliklerine sık sık değindik. Kozmostan kuantuma, evrenin ilk oluşumundan insan düşüncesine kadar teorik yaklaşımlarımız en azından tanımlanma düzeyinde aydınlatılmıştır. Tekrarlamak yerine, gerektiğinde ilgili konulara yansıtılmaya devam edeceğiz. Yani hep teorik hareket ediyoruz. Teorik olmayanlar Parti Hareketine kolay kolay önderlik edemez. Teorik güçlenmeyi ne kadar sağlarsak, pratik çözümleyicilik de o oranda gelişir. Yapılanma başarılıdır.

Program üzerinde durmaya ihtiyaç vardır. Devam edelim. Çağımızda parti programları alışlageldiği üzere dört ana bölümden oluşur: Siyasal, sosyal, ekonomik ve bireysel haklar düzeni olarak.

Sonuç olarak, programın taslak düşüncesi ve dayandığı teorik sistem ana hatlarıyla verilmiştir. Devletçi ve milliyetçi etkilerden arınmış, demokratik, özgür ve eşitliğe doğru bir toplumsal dönüşümü esas alan program anlayışı öngörülmektedir. Liberal bir program olmamakla birlikte, bireysel inisiyatife gerçekçi bir rol tanımaktadır. İktidar yerine demokratik otoriteyi, toplumsal denetim yerine özgürlüğü, liberal, metaya ve kâra dayalı piyasa yerine kullanım değeri ve paylaşımcılığı, bireyle toplumun optimal buluşmasını temel çizgi haline getiren bir program söz konusudur. Açık ki, bu düşünceler taslak öneriler olup, üzerinde tartışılmak, değiştirilmek, eklemek için sunulmuştur.

2- PKK'nin yeniden yapılanmasında program özü oluştururken, biçimini de örgütlenme belirler. Teori nasıl programı belirliyorsa, program da örgütlenmeyi belirler. Örgütlenme bünyenin

örgütlenme meselesini iki ana bölüm halinde ele almak daha uygun düşer: Kadro örgütlenmesi ve kitle örgütlenmesi olarak.

a- Tarih boyunca partilere benzeyen her oluşumun inançlı ve iradeli bir kadrosu olmuştur. Kadrosu olmayan birçok oluşumun tarihin derinliklerinde unutulması kaçınılmazdır. Davalar partiler ve güçlü kadrolarıyla temsil edildiklerinde ciddiye alınırlar. Kadro sıkça vurguladığımız gibi parti zihniyetini ve program esaslarını en iyi özümseyen ve tam bir coşku seli halinde pratiğe aktarmaya çalışan militanları ifade eder. Dönüşümün kurmay ekibidir. Teori ile pratik bağı kurabilen, kitlesel örgütlenmeyle etkinliği buluşturup yönetebilen özellikleri taşımak durumundadır. Ayrıca toplumsal ahlakı ve politikanın yaratıcılığını sanatkâr düzeyinde şahsında birleştiren kimliktir. Bu tanımlamaya dayanarak, PKK tarihine, yeniden örgütlenmesine baktığımızda, birçok olumlu ve olumsuz ögeyi iç içe

kemik yapısı gibidir. Kemiksiz bünye nasıl bir et yığına dönüşürse, örgütsüz parti de iradesini işletemeyen kof bir yığın olmaktan kurtulamaz. Nasıl ki ancak iki hidrojen ve bir oksijen atomu bir su molekülü oluşturuyorsa, uygun kadro örgütlenmesi de toplumun üzerinde yükseleceği, şekilleneceği temel ve iskeleyi oluşturur. O halde

görmekteyiz. Eğer PKK bugün hala yaşıyorsa, bu en başta gerçekleşen soylu ve birer insanlık abidesi olan kadrolarına bağlı olduğu gibi, tam başarıya gidememesinde de ağır sorun yaşayan kadroları yüzünden olmuştur. Hem başarı, hem başarısızlık kadrodan kaynaklanmaktadır. Kadroların şahsında muazzam bir toplumsal çelişki yumağı açığa

çıkarılmıştır. Açığa çıkarıldıkları oranda yıkılan olduğu gibi, güçlenen de olmuştur. Bir kadro trajedisi, kahramanlığı ve ihaneti hep iç içe yaşanmıştır. Tüm eğitici ve pratikleştirici çabalarımıza karşın, çizgiyi sürükleyebilecek kadrolara bir türlü ulaşamamıştır. PKKleşme süreçlerindeki tıkanmalar bu kadro yetersizliğinin ürünüdür. Önümüzdeki yapılanmanın yine en temel sorunu yeterince güçlü kadrolar olabilme sorunudur.

Bu sorunun çözümü programın başarıyla hayata geçmesine yol açabilir. Aksi halde yeni tıkanmalar doğacaktır. Kadro olmak bir aşk, bir tutku işidir. Kendini amaçlarına sınırsız inanç, kararlılık ve aydınlıkla yatırma demektir. Bu nitelikleri olmayan, bir heves, kariyer tutkusu ile önu tutmak isteyen kişilikler hep olumsuz sonuçlara

**Geçmiş telafi edecek
Geleceği kazanacak
Yaşanılan anın gerekli kıldığı
Yetkinliği gösterecek
Hiçbir yetersizliği
Bahane göstermeyen dirayetli
Kadroyla çalışmak esas olmalıdır.**

yol açarlar. Kadrolaşma bir heves olmanın ötesinde teorik bir öngörü, programa derinliğine bağlılık ve parti binasını kurmakta bir tutku insanını gerektirir. Yeni dönemde kadro örgütlenmesine giderken bu niteliklerin esas alınması tabiidir. Her ciddi sosyal, siyasal, ekonomik örgütlenme benzer kadro anlayışına, liderlik sanatına sahip olmak ister. Başarısında bunun payını arar.

PKK'nin yeniden yapılanma kararlılığına ulaşırken, önümüzdeki ağır sorunları esas aldığımızı daha önceki kısımlarda vurguladık. En değerli yoldaşları şehit verip geri kalanları fedakârane çalışırken, fırsatçı, kariyerist, çeteci birçok unsur değerleri için için kemirdiler. Toplumsal gerçeklik adeta parti içinde yeniden yaşam bulmuştur. Tarihin en kritik anını yaşadığımız halde, kendi bireysel hırslarını, iktidar heveslerini dayatmaktan utanmayan öğeler eksik olmadı. Yine yığınla iş dururken, sıradan bir işçi üretkenliğinin bile çok dışında tembel yaşayıp geçinenler az olmamıştır. Tepeden kon-

macı anlayışlarla mevkiler tutulmaya çalışıldı. Parti mirası üzerinde bir iktidar sorunu yaratılmaya çalışıldı. Çocukça ama tehlikeli yaklaşımlardı bunlar.

Parti adına bazı düzenlemeleri yaparken, kendi esenliğimizi büyük tehlike içinde bırakıp kadroları korumaya çalıştığımızı yeterince sorumlulukla anlamadılar. Halbuki yaşayacağımız trajedilerin bilincinde yoldaşlık yapılmaya çalışıldı. Yoğun eleştirilerle sorumluluğa davet edildiler. Binlerce şehit yoldaşın anısına, büyük sorunlar altında yaşayan halkın beklentilerine layık olmalarına sürekli vurgu yapılmasına, aksi halde tarihin kendilerini affetmeyeceğini vurgulamamıza rağmen, yaratıcılıkla başarı tarzını bir türlü yakalamadılar. En olumsuz da parti mirası üzerinde İmralı süreci ile birlikte girilen iktidarcılık oyunu oldu.

Bir yandan kendini yakan yoldaşlar, kan ağlayan halkımız, diğer yandan özüyle ve biçimiyle geleneklerimize layık olmayan iktidar grupçulukları büyük bir çelişkiydi. Bunu yeniden partileşme zemininde çözmek en doğru tutum olacaktı. Bu temelde kadro sorununa yaklaşırken, şüphesiz iktidar dengeleri, hesapları yapılmaz. Kendilerini gruplaştıranlara ricayla gelin partileşelim denilmeyeceğine göre, en doğrusu kendi teorik, programatik anlayışımızı ortaya koyup en yüce inanç ve ayırt edici bilinçle varım diyenlerle mirasımıza sahip çıkmak, özümüzü yeniden biçimlendirmektir.

Mirasımız içinde nicel ve nitel olarak defalarca partiyi besleyecek kadro adaylarına sahip olduğumuz bilinmektedir. Bunlardan gönüllüce bir araya gelmeyi, tam bir düşünce ve irade özgürlüğü içinde partileşmeye gidebilmeyi görev belledik. On iki kişilik yeniden yapılanma için Hazırlık Komitesi oluşturmaya, bir adım ileri atmaya çalıştık. Sorun hızlı atamalarla çözümlenecek cinsten değildir. Geçmişte yapılanları tekrarlamak hiç değildir. Geçmiş telafi edecek, geleceği kazanacak, yaşanılan anın gerekli kıldığı yetkinliği gösterecek, hiçbir yetersizliği bahane göstermeyen dirayetli kadroyla çalışmak esas olmalıdır. Bu nitelikli kadro adaylarıyla yeterince deneyimi başarıyla atlattıktan sonra, asil üyeler olarak kalıcı çalışabilecekleri anlaşılmalıdır. Taraf ve grup durumuna düşmüş olanlara gelince, köklü bir değerlendirme, eleştiri-özeleştirme ve

pratik çaba içinde haklarında bir sonuca gidilebilecektir. Eski hesaplarla bir araya, partileşmeye gelinemeyeceği anlaşılmalıdır. Burada iyi niyet değil, kriterler belirleyicidir. Fakat bu tür gruplarla tüm bağlar koparılmıyor. KONGRA GEL çatısı altında çalışmaya devam edilecektir. Demokratik bir partinin her şeyden önce demokrasiyi kendi içinde yaşatması böylece kanıtlanabilecektir.

Kadro örgütlenmesi için fazla sayının yararlı ve gerekli olacağını sanmıyorum. 300-500 arası bir kadro niceliğinin programını yürütmeye ve kitlelerini seferber etmeye, her alanda temsil gücü olmaya yeterli olacağı kanısındayım.

Kadronun mekanik şemalara göre örgütlenme yerine, işlevsel bir örgütlenmeyi tercih etmesi tabiidir. Sırf alan ve görev doldurmak için değil, bekleyen görevleri başarmak için atama yapılabilir. Ölçü, bekleyen ve başarıyla üstesinden gelinebilecek görev ve kadrolardır. Gerektiğinde bir, gerektiğinde düzine ile temsil, komiteler tesis edilebilir. Ama kolektivizm gerekli bir özellik olduğundan, çifte temsil her zaman tercihe şayandır. Klasik merkez komite, politbüro ve kol örgütlenmeleri yerine, bahsedilen işlevsellik daha uygundur. Şekil sorunlarına takılmak yerine, öze uygun çözümler tercih edilmelidir. Çözüm yeteneklerini kendilerinde görüp öneriyi bizzat yapmalar uygun olabileceği gibi, atamayla da görevlendirmeler olabilir. Ama zorlama uygun olmaz.

Önümüzdeki aylar zorunlu ihtiyaç duyulan alanlara yeterince görevlendirme yapılabilir. Altı ayı geçmeyen süreler içinde yüze (100) yakın kadro örgütlenmesi rahatlıkla mümkündür. Gerektiğinde daha azı ve çoğunu görevlendirmek de olasıdır. Kolektivizm ve bireysel inisiyatif iç içe kullanılmalıdır. Çalışma tarzındaki hız, gözden geçirmek ve sonucu gitmek için gerekli azmi sergileme bilinen hususlardır. Teori, program hakimiyeti kadar çalışma tarzı ve temposu gereklidir. Tüm kitle, savunma birlikleri, legal ve illegal alanlarda çalışma, bilinen 'terörist' yafta nedeniyle özgün, yaratıcı çalışmayı gerektirir. Üslup, yaşam tarzı etrafa coşku ve çekim gücü yaymalıdır. İtici, kaçırılan üslup, en az provokasyon kadar tehlikelidir.

Özetle kadro politikası ve asgari örgütlenmesiyle işlerin, pratiğin üzerine gitme

doğru olan tavidir. Gönüllülük kadar tam bir disiplin örneği halinde çalışmak esastır. Kahramanlıklar mirası içinde ve ayağa kalkmış, özgürlüğü tutkuyla bekleyen bir halkla yürünmektedir. Büyük bir tecrübe ve iyice çözümlenmiş bir pratik sonrasında yeni görevlerin üzerine gitmek heyecan verici olduğu kadar, başarısızlığa tahammülü olmayan bir tutumu, çalışma üretkenliğini de şart kılar. Görevlerdeki başarı verilmiş sözler kadar, kişiliğin gerçek özünü de ortaya koyan en sağlam ölçüttür.

Partinin çekirdek örgütlenmesiyle bağlantılı bir sorun, tüzük konusuna ilişkindir. Genel şema bilinmektedir. Düzenli aralıklarla kongre, kongrelerde seçilmiş bir başkan ve merkez veya parti meclisi, merkezin kendi içinden seçtiği dar bir yürütme kurulu, genel sekreterlik ve yardımcıları, merkezi kurullar, aşağıya doğru bölgesel, yerel, komünsel komiteler ve alt birimler, kitlevi kol örgütlenmeleri, seksiyon örgütlenmesi (parçalara ve ülkelere ilişkin olabilir) gibi bölümleri ihtiva edebilir. Bu model hakkında lehte veya aleyhte değerlendirme yapabilecek durumda değilim. Fakat eskiden hep devletleşme tarzının bir yolu olarak kullanıldığını, otoriterliğini daha çok geliştirdiğini, demokratik yanı pek işletmediğini yaşanan tecrübelerden bilmekteyiz. İlla bu model bu sonuçları doğurur diyemeyiz. Belirleyici olanın teori ve program olduğunu, tüzüğün kendi başına bir araç olarak değil, programın uygulanmasında bir işleyiş aracı olduğunu bilir ve öyle davranırsa demokratikleşmeye de rahatlıkla götürebilir. Bu da kadroların özülle ilgili bir husustur. Teori, program, kadro, tüzük ve işleyiş bir bütündür.

Kürdistan somutunda her parça için bir seksiyon örgütlenmesi gerekebilir. Her parçanın partisi ne tam bağımsız, ne tam merkeze bağımlı olmalıdır. Yarı bağımlılık olarak seksiyon tarzı uygun düşebilir. Merkezi kuruluşlardan basın-yayın kurulu, bilim ve sanat akademik kurulu, hukuk ve disiplin kurulu vb. örnek gösterilebilir. Kitle kol örgütlenmeleri olarak özgür kadın birlikleri, demokratik gençlik birliği, sendikalar, kooperatifler, göçmenler, çiftçiler, esnaf, işadamları vb. gibileri düşünülebilir.

Kurulların işleyişinde daha dar yönetmelikler, kolektivizmle bireysel inisiyatif sağlıklı bir işleyiş için gerekli hususlardır.

ANLAMIN VE HİSSİN YAŞATTIĞI İNSAN:

ÖNDER APO

A. Haydar Kaytan

4Nisan'ı Önderliğimizin doğum günü olarak kutluyoruz. Böylesi sembolik bir doğum günü dışında, elbette Önderliğimizin de bir gerçek doğum günü var. Fakat Önderliğin dünyaya gözünü açtığı koşullarda Kürdistan'ın içinde bu-lunduğu durum dikkate alındığında, böylesi günlere özel bir kayıt düşmenin, böylesi günleri unutmamak üzere kayda geçirmenin anlamsız olduğu rahatlıkla görülebilir. Başka bir deyişle Önderliğimizin doğum tarihi net değildir. Belki yıl, mevsim ve hatta ay olarak bellidir; ama gün olarak, saat olarak belli bir doğum tarihinden bahsedilemez. Bu açıdan 4 Nisan'ın anlamı semboliktir. Fakat Kürt halkı onu bir yönüyle Önderliğin gerçek doğum günü olarak kabul etmek-te, böyle değerlendirmekte ve buna uygun tutum içine girmektedir.

Kendisinin de dahil olduğu öteki iki canlı türü dışında, insan türünün kendine has özellikleri vardır. Bitki ve hay-vanlarda da bir doğum olayından söz edilebilir. Türün soyunu sürdürmesi böyle gerçekleşir. İnsan dışındaki canlı tür-leri açısından soy sürdürmede esas olan şey üretilir. Hayvan ürer, bitki kendisini üretir. Ama insan çok daha farklıdır. İnsanın doğuşu, özü itibariyle yeni bir yaratıcının doğuşudur. O açıdan insan dışındaki hiçbir canlı türü kendine gelecek hazırlayamaz veya gelecek kaygısıyla hareket edip soyunu sürdüreceği olana özgür bir gelecek bırakmaya çalışmaz. İnsan da hep öteki canlılar gibi soyunu sürdürmeyi esas alır. Ama bu soy sürdürme üremeye indirgenmiş bir soy sürdürme değildir. Bunun da ötesinde bir yaratıcı yaratmayı esas alan, bu biçimde hep yaşamı güzelleştirmeyi öngören, bunun tasarımı bulunan ve bu biçimde çocuk dünyaya getiren bir yaklaşımı esas alır. Bu, insanın en güzel yanındır. İnsanın eşref-i mahlûkat olması da zaten bu nedendir. Yaratılmışların içinde en şerefli olmak burada anlamını bulur. Üremeden önce bir yaratıcı yaratmak, insan soyunun en temel özelliğidir.

Önderliğin gözlerini dünyaya açtığı sırada Kürdistan'ın koşullarına bakıldığında, bu ülkede insana yaraşır tarzda bir soy sürdürmenin bütün

koşullarından yoksun olduğu görülür. Kürt insanı o koşullarda adeta bir bitki veya hayvana indirgenmiştir. İnsanca bir yaşamın idame edilmesini sağlayan bütün ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel imkânlar ve zeminler ortadan kaldırılmıştır. Oysa soy sürdürme esas itibariyle bu tür koşulların varlığını gerektirir, bunun için yeterli imkânların oluşmasına bağlıdır. Bunlar olmadan insana yaraşır bir soy sürdürme mümkün değildir. Bunların dışlanılmasıyla Kürt insanına bırakılan soy sürdürme alanı yalnızca cinsel alan olmuştur. Kürdistan'da Kürt'e bırakılan yegâne soy sürdürme biçimi budur. Yani basit cinselliğe indirgenmiş ve bu biçimde Kürt'ün soyunu sürdürmesini öngören bir zemin ortaya çıkarılmıştır. Kürt'ün ülkesi yoktur, Kürt'ün kendi örgütlülüğü yoktur, Kürt'ün kültürü ve dili yoktur, Kürt'ün doğru dürüst bir ekonomik yaşamı yoktur. Tüm bunlar göz önüne getirildiğinde, ülkesi, dili ve kültürü olmayan, kendisi olmaktan çıkarılmış bir topluluğun soyunu sürdürmesi, gerçekten de onun bir hayvana veya bir bitkiye indirgenerek bir üreme unsuru durumuna düşürülmesi anlamına gelir. Zaten hayvanlaşmanın eşiğine getirilmek denen şey de budur.

Kendisine bırakılan yegâne alan olan cinsel alana dayanarak soyunu sürdürmeye rıza

göstermek, özünde hayvan-laşmaya onay vermektir. Bu açıdan da Önderliğin gözünü dünyaya açtığı dönemde ülkemizin koşulları alabildiğine ürkütücüdür. Biz Önderlik gerçeğini ve onun temsili olarak Abdullah Öcalan kişiliğini anlamaya çalışırken, Onun bir önderlik olarak gelişiminin başlangıcını esas olarak burada buluyoruz. Öcalan kişiliği ülkenin içinde bulunduğu bu insanlık dışı koşullara ve deyim yerindeyse bu pis bataklıktaki insansız yaşama karşı itirazın adıdır; buna karşı sesini yükseltmenin, bunu kabul etmemenin adıdır; bunun düşüncesi ve eylemidir. Bu da Onun kendisini PKK biçiminde somutlaştırmasının, PKK biçiminde kendisini bir örgütlülüğe kavuşturmasının çok öncesinde yükselttiği bir itiraz anlamına gelir.

İnsan aslında daha çocuk yaşlarda çevresini, içinde yaşadığı toplumu ve aileyi anlamaya çalışır, onları sorgulama tutumu içine girer. Bu temelde bu gerçeklerle tanışarak yaşama karşı tutumunu belirler ya da onlarla birlikte yaşamla ilişkiye girer. Bir yönüyle kendi özünün farkına varır. Bu belki de her çocuğa has bir durumdur. Elbette bu tanıma ve tanışma çok ileri bir düzeyde değildir. Önderliğimizin daha yedi yaşında itibaren, henüz aile ile bile doğru dürüst tanışmadan ve toplumu tanımadan edindiği bir anlayış, gözlemleriyle vardığı bir sonuç, yaşamın ihanete uğradığı ve mevcut haliyle yaşanmaya değmeyeceği biçimdeki bir anlayıştır. Kürdistan'da yaşam ihanete uğramıştır. Bu çok so-muttur ve verili yaşam gerçeğinden yola çıkarak kendisine sunulan yaşamı yaşamak asla mümkün değildir. Bu açıdan bakıldığında, Öcalan kişiliğini daha sonra önderlik-sel bir çıkış haline getirecek olan, onu Kürdistan gerçekliğinde doğan ama evrenselleşen bir önderlik konumuna yükselten şey başlangıçtaki bu basit çıkıştır. Yani yaşamın ihanete uğradığı ve mevcut haliyle yaşanmaya değmeyeceği anlayışdır. Bu anlayış Önderliği gerçek anlamda büyüten, onu aslında özgür yaşamın kiblesi yapan en temel gerçekliktir.

Önder APO Kürdistan koşullarında doğmuştur. Bu dehşet verici koşullarda doğuş, deyim yerindeyse bir çocuğun hiç de yaşamaya hazır olmadığı bir dünyaya fırlatılıp atılması demektir. Bu açıdan da bir çocuğa yapılabilecek en temel kötülüktür denilebilir. Önderliğin daha çocuk yaşlardayken Ortadoğu toplumlarında çokça önemsen ve insanın en mutlu anları olarak değerlendirilen gelinlik-güveylik anlarını daha sonraki süreçlerde büyük günahların başlangıcı olarak

değerlendirmesi bundandır. Gerçekten de böylesi bir dünyaya çocuk doğurmak günahların en büyüğüdür, kötü-lüklerin en acımasızıdır. Ne var ki doğmak insanın elinde değildir. Dünyaya gelişte çocuğa tercih hakkı bırakılmaz. O açıdan doğal doğuş dediğimiz olay, aslında doğacak olanın elinde olmayan, tercihini kendisinin yapmadığı bir olaydır. Bu gerçek elbette Önder APO için de geçerlidir. Fakat hemen hemen tüm çocuklar yaşamaya hazır olmadıkları, yaşa-mın ihanete uğradığını fark ettikleri, bu yaşamın yaşanmaya değmez olduğunu anladıkları halde, yine de verili yaşamı yaşamaya mecbur olduklarını hisseder ve bu yaşamın içine girerler. Ama Önder APO'da görülen şey bunun tam tersi-dir. Önder APO'da gördüğümüz şey, bu yaşama bulaşmanın kesinlikle kabul görmeyeceği ve böylesi bir yaşamın yaşanmayacağı gerçeğidir. **Asla herkesin yaşadığı gibi yaşanmayacaktır!** Bu en temel bir Önderlik ilkesidir ve yedi ya-şında itibaren çocuk Öcalan'ın temel duruşu, onun topluma, aileye, ortama ve sisteme karşı duruşu budur.

Aslında bu belki de her çocuğun başlangıçta farkına vardığı bir durumdur. Hiç kuşku yok ki, Önderlik kişiliğinin gaipten sesler duyduğu, her şeyi herkesten çok değişik hissettiği, Önderlik kişiliğinin adeta insanüstü bir varlık olduğu şeklindeki tüm algılamalar aslında sahteliğin ta kendisidir. Bu durum önder kişilikleri anlamaya yanaşmama, onları anlayıp uygulama ve pratikleştirme gücünü kendinde bulamamanın dışavurumudur; kendi çaresizliğinin itirafı ve çözümsüzlüğünde ısrar etmektir. Oysa Önder APO'da görüldüğü üzere, insanı büyük çıkışa götüren, yaşamın mevcut halini doğru anlamak ve ona karşı tavır belirlemektir. Her çocuk bir bakıma bunu görebilir. Örneğin hepimiz verili yaşamın hali pür melalini görüyoruz. Bu dünyaya hepimizin bir itirazı var, verili sisteme hepimizin bir itirazı var. Fakat bizim itirazımızda ısrar yoktur. İtiraz sadece itiraz olarak kalıyor. İtirazı itiraza konu olan şeyin reddine dönüştür-me, buradan yola çıkıp onun alternatifini oluşturma biçiminde bir çaba olmadıktan sonra, böyle bir itirazın da hiçbir anlamı olmayacaktır. Suça bulaşmak da işte buradan başlar; mevcut yaşamın suçuna bulaşmak, onun kirine pasına bulaşmak buradan başlar.

Önderliğin ikinci doğuş dönemi öncesinde toplumda tanışıp konuştuğu insanlar vardır; gençlik döneminde insanlar-la kurduğu ilişkiler içerisinde Kürdistan gerçekliğini belki de kendisinden daha

çarpıcı biçimde izah edenler bulun-maktadır. Bunlar Kürdistan'daki yaşamı kurumuş bir kütüğe benzetirler. Aynı şekilde Kürdistan'daki yaşam adeta bir yük hayvanının yaşadığı yaşama benzer. Ancak kuru kütük yeşermeyecektir. İnanç budur. Hayvan insanlaşamayacak-tır. Gerçeği algılayış ve tavır alış biçimi budur. Yani insanların itirazı bellidir, tanımları gerçekçidir. Ama bu tanımlar gerçeğin bir yüzünü yansıtsalar da, öteki yüzünde var olanı ortaya koymayı başaramamaktadır. Yani güncel insanın en azından biçim olarak insana benzediği ve dolayısıyla eğer bir yerde birazcık insani bir özelliği kalmışsa o insani ger-çekliği arayıp bulmak ve oradan onu yakalayarak yeniden insanlığa çekmek gerektiği biçimindeki bir duruş söz konusu değildi. Fark buradaydı.

Şöyle de denilebilir: Elbette hep '70'ler öncesinin, yani 1940 ile '70 arasındaki tarihsel sürecin Kürdistan'ı açısın-dan bakıyoruz. 1940'lar-dan sonra Kürdistan'da yaşam sömürgecilik bile diyemeyeceğimiz, sömürgecilik sistemini bile oldukça geride bırakan bir yabancı egemenlik altında gerçekleşen, inkâr ve imhaya dayanan bir sistemdir. Bu sistem altında gerçekleşen bir yaşam vardır. Bu bir gerçekliktir. Kürdistan yok sayılmakta ve yok edilmektedir. Kürt toplumu daha öncesinde gerçekleştirilen soykırım düzeyindeki eylemlerle bastırılmış, ezilmiş ve ardından gerçekleştirilen kor-kunç bir pasifikasyon politikasıyla kendisini tanıyamaz duruma getirilmiştir. Kürt toplumu üzerinde uygulanan bu hayvana bile reva görülemeyecek sömürgecilik sistemine karşı tek bir itiraz bile geliştiremeyecek duruma düşürülmüş-tür. Dili yasaklanmıştır, tarihi yok sayılmıştır. Kürt gerçeği kendi tarihsel köklerinden kopartılmış ve işgal ile birlikte başlayan sömürgecilik tarihi Kürt'ün gerçek tarihi sayılmıştır. Yani adeta bir geçmişi yoktur. Özellikle bu süreçten başlayarak, kendi tarihini sömürgeciliğin tarihiyle başlatacak bir Kürt tipi ortaya çıkarmıştır. Bu, devşirme bir tiptir. Bu, kendi cellâdına sevdalanan bir tiptir. Önderliğin doğduğu dönemde geliştirilmek ve sisteme eklenmek istenen nesil, dolayısıyla yabancılaştırılarak tarihsel kökleriyle bağları olan Kürt'ün yerine ikame edilmek istenen nesil böyle bir nesildir. Bir devşirme nesildir, bir yeniçeri kuşağıdır. Bu, kendi cellâdına sevdalanmaya sevk edilen bir nesildir.

**İnsanı büyük düşünceye
Büyük örgüte ve büyük eyleme
Götürmeyen duyguların
Beş paralık değeri yoktur.**

Önderlik, bu neslin her çocuğunun yaptığı gibi bu devşirme yaşamına onay vermemiş, buna hayır demiş ve ona karşı net bir çıkış sergilemiş, burada kendisine dayatılan verili yaşamı yaşamayı kesinlikle reddetmiştir. Önderliğin çıkış noktası budur. Bu son derece basit bir gerçektir. Çocuk Öcalan böyle yaşamayacak, bu kirli somuta asla bulaş-mayacaktır. Kürdistan koşulları gerçekten de mevcut haliyle adeta bir kenefe benzemektedir. Önderliğimizin deyişiyle, bu kenefte bir tek damla temiz su yoktur. Bu kenefte bulunan su lağım suyudur. İnsanlar adeta o lağım suları içindeki bir yaşamı yaşamaktadır. Bunu yaşamakla kalmamakta, bunu adeta bir zorunluluğun gereği saymakta, bunun da öte-sinde her şeyiyle bu kenefte varlığını sürdürürken onun o kirli sulardan içmekte, üstelik Önderliğin deyişiyle "Oh be, ne temiz su!" demektedir. Utanılası gerçek budur.

Önder APO'nun yaşamın pek de arzulanır gibi yaşamayacağına dair gözlemi, bu somut gerçeklikten yola çıkarak, bundan hareket ederek gelişir. Yani vardığı sonuçlar bu somut gerçekliğin gözleminden çıkardığı sonuçlardır ve buna karşı gelişen bir itirazın adıdır. Şöyle de denilebilir: Mevcut Kürdistan koşulları dikkate alındığında, yaşam eğer ya-şanmaya değmeyecekse, o zaman diğerleri bunu nasıl yaşamaktadır? Bu yaşamın dışında kalan tek bir insan yoktur, buna ciddi bir itiraz bile yoktur. Bu anlamda yaşam eğer ihanete uğramışsa, herkes ihanete bulaşmış demektir. Herkes ihanete uğrayan yaşama evet diyorsa, herkes bu ihanetin bir parçası olmuş demektir. İhanete hayır diyen, buna bulaş-mayan yegâne kişilik çocuk Öcalan'dır, Onun kişiliğidir.

Yaşam bir toplumsal zeminde gerçekleşir, aynı zamanda bir toprak parçası üzerinde vücut bulur. Yani anayurdunuz başkalarının mülkü olmuşsa, üzerinde yaşamınızı sürdüreceğiniz ana-ata topraklarımız işgal edilip elinizden alınmışsa, bununla birlikte varlığınızı sürdüreceğiniz bir toplumsallığınız söz konusu değilse, toplumunuz dağıtılmışsa, orada yaşam bitmiş demektir. Kürdistan gerçekliğinde var olan budur. Kürt'ün toplumsallığı dağıtılmış, Kürdistan toprakları işgale uğramıştır. Sadece bununla da kalınmamış, beyinler ve yürekler de işgal edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında, bütün bu olumsuzlukları derinden hissetmek önemlidir. Her yürek bunu hissetmez.

Bu açıdan belki önderlikler esasen düşünce dehası olarak değerlendirilirler. Ancak Öcalan kişiliğindeki önderliksel çıkışta, başlangıçta son derece önemli olan, kesinlikle onun duygusal deha boyutudur. Güncel yaşama itirazın olmaması şu anlama gelir: Aslında gözler hep düşmanın istediği gibi görür, kulaklar düşmanın işitmek istediğini işitir; yürekler düşmanın geliştirmek istediği duyguları dillendirmek ister. Yani manda derili yürekler hissetmez. Hissetmek bu açıdan önemlidir. Verili durumun ve onun içindeki o yaşamın korkunç tahrip olmuşluğunun acısını hissetmek herkese mahsus bir özellik değildir.

**Önderliğin verili yaşama itirazı
O kadar keskindir ki
Aslında insansal var oluşta
Temel bir gerçeklik olarak
Toplumsallaşmanın temel gücü olan
Ana gerçekliğinin toplumsallaşma
Hakkını bile reddeder**

Bu açıdan bakıldığında büyük önem arz eden şey, çocukluk boyutunda da olsa, Önderliksel çıkıştaki yüreğin bü-yüklüğünü görmektir. Önderliğin yüreği büyüktür. Önderlik yüreği büyük insandır. Özellikle onu izleyenler açısından ifade edilirse, en başta esas almaları gereken şey, onun duygularındaki derinlik ve keskinlik, duygularının kazandığı doğrultu ve bu duyguların çarpıcılığıdır. Eğer bu doğruysa, o zaman kazanma da, kaybetme de burada gerçekleşir. İnsanlar başlangıçta esas olarak duygularında kaybederler. Baskıcı ve sömürücü sistemler öncelikle insanların duygularını çarpıtırlar. Zaten Önderliği büyük Önderliksel çıkışa götüren, ondaki duyguların büyüklüğünün kendisini soylu düşünceye doğru itmesi, yakaladığı soylu düşüncenin de kendisini örgütlenmeye ve eyleme kaldırmasıdır. İnsanı bü-yük düşünceye, büyük örgüte ve büyük eyleme götürmeyen duyguların beş paralık değeri yoktur.

Şu gerçeği ısrarla vurgulamak gerekir: Önderlikle bağlarımızın zayıflamasının kaynağında duygularımızdaki sakatlık vardır. Çoğu zaman sevgimiz sevgi değildir, öfkemiz öfke değildir, nefretimiz nefret değildir. Hayır değişimiz bizi kopuşa, evet değişimiz fethetmeye götürmez. İşte burada sahte bir kişilik, burada yalancı bir kişilik, burada ikiyüzlü bir kişilik vardır. Bu bir abartı

değildir. Üzerinde derinliğine yoğunlaştığımızda, ulaşacağımız en çarpıcı sonuç budur. Nitekim Önderliğin verili yaşama itirazı o kadar keskindir ki, aslında insansal var oluşta temel bir gerçeklik olarak toplumsallaşmanın temel gücü olan ana gerçekliğinin toplumsallaşma hakkını bile reddeder. Kuşkusuz ana çocuğuna bir şeyler vermek istemektedir; ama verebileceği bir şeyi yoktur. Örneğin verebileceği bir vatan yoktur, verebileceği bir özgür yaşam yoktur, verebileceği herhangi çarpıcı bir değer yoktur. Onun vermek istediği, Önderliğin deyişle bir yaşam tutamağıdır; bunu da kendisi yaşamayıp çocuğuna vermek istemektedir. Önderliğin itirazı bunadır. Ananın ço-cuğu hazırladığı toplumsallık yaşanmaya değmez bir toplumsallıktır ve bir kenef durumundadır. Önderlik o kenefe girmeyecektir, Önderlik o kenefin içinde yer almayacaktır. Bu açıdan itirazı esasta bunadır. Ananın toplumsallaşma hakkının reddi, onun öngördüğü ve çocuğu hazırladığı toplumsallığın yaşanmaya değmeyeceğidir.

İnsan toplumsal bir varlıktır. Bunun bir anlamı şudur: İnsan toplumsallık halinde var olur. Toplumsallık insanlığın var oluş biçimidir. Yani toplumsallık yoksa özgür birey de yoktur. Bu bakımdan Önderlik mevcut toplumsallığı reddederek kendi toplumsallığını kurmaya yönelir. Ama bir şey daha vardır: Belki ananın toplumsallaşma hakkını reddeder; ancak yine de yaşamasının tek şartının ananın namusu ve onurunu korumaktan geçtiğini ve bir an için bile olsa bu gerçeği unutmaması gerektiğini çok iyi bilir. Yani ananın namusunu ve onurunu koruyacaktır. Yaşamasının yegâne koşulu budur.

Peki, öyleyse o zaman analığı doğru anlamak gerekir. Analık nedir? Analık sadece doğurganlık işleviyle sınırlı bir varlık değildir, ana bir kuluçka makinesi gibi görülemez. Ne yazık ki uygarlık sisteminin analığı içine düşürdüğü konum budur. Oysa analık toplumsal bir güçtür, analık bir sistemdir. Analık çocuğu topluma hazırlamak kadar, aynı zamanda çocuğu hazırladığı toplumun da ana eksenidir, onun kurucu ve yönetici gücüdür. Ama bu her dönemde böyle midir? Kuşkusuz böyle değildir. İnsansal var oluş macerasına baktığımızda, milyon yıllara yayılan bu tarihsel gelişme sürecinde ananın bu özelliğini rahatlıkla görebiliriz. Ama doğal toplumun geriletilmesiyle ana kadın şahsında düşürülen bütün bir kadındır ve onun sistemsel gücü bir bütün olarak elinden alınmıştır. Ananın toplumsallaştırma

gücü elin-den alınmıştır, ananın toplumsallığı elin-den alınmıştır. Bu açıdan da ananın namusunu ve onurunu korumak demek, onun belirleyici güç olduğu, kendi toplumsallığını gerçekten yaşadığı ve yaşattığı bir sistemi oluşturmaktır. Bu sistem yaratılmadığı müddetçe, gerçek anlamda ananın namusunu ve onurunu korumaktan söz edilemez. Neolitik toplumsal bilimsel teknik temeller üzerinde yeniden kurulup yaşamsal kılınmadıkça, analık hakkı asla ödenmiş sayılamaz.

Kürdistan'da bayağılaşan basit namus anlayışından bu tarzda ele alınan bir namus anlayışına yükseliş, Önderliğin daha çocukluğunda sergilediği temel bir özelliği olmuştur. Önderliksel duruşun temel bir özelliği işte budur. Anasıyla ilk çatışmasından sonra Önderliğin bütün çabası kendi toplumsallığını kurmaya yönelik biçiminde somutlaşır. Yaşa-mak istiyorsanız eğer, yaşam toplumun varlığını gerektirdiği için, bir toplumun sahibi veya onun bir üyesi olarak ya-şamak zorundasınız. Yalnız insan yoktur. Ne kadar soyutlarsanız soyutlayın, yalnız insan bulamazsınız. Yalnız birey aşırıya vardırılmış bir soyutlamanın, bir ütopyanın ürünüdür. O açıdan da özgür yaşamak isteyen insan, özgür bir toplum yaratmak zorundadır. Bu nedenle Önderlik daha çocukluğundan itibaren kendi toplumsallığını kurma çabasına yönelir. Anayla bütün kavgası da toplumsallaşma üzerinedir. Kendi toplumsallaşmasını kendisi kurmak ister. Bunu arkadaşlarıyla yapacak ve başaracaktır. Üveys Ana kendi çocuğundaki arkadaş bağlılığını ve derin arkadaşlık aşkını görmüş, ancak Onun bu denli arkadaş canlısı olmasının kendi arkadaşları tarafından aynı ciddiyet ve duyarlılıkla karşılanmayacağını çok iyi fark etmiştir. "Sen bir ahmak-sın; bunların tümü kendi çıkarlarını düşünür ve seni yarı yolda bırakırlar" der. Belki çocukluğunda bu böyledir. Ama bugün PKK biçimindeki somutlaşmada da böylesi bir durum vardır. Ne yazı ki haklı çıkan ana olmuş-tur. Önderlik, en kritik anlarda aklına gelenin hep anasının bu sözleri olduğunu belirtir. "En tehlikeli ve en zorlu anlar-da ananın sözlerini hatırladım" der. Korkunç bir şeydir, ancak doğrulanan ananın kehaneti olmuştur. Kendisini yarı yolda bıraktılar, arkadaş diye baktıklarının birçoğu geçici yol arkadaşları çıktılar diye Önderlik arkadaş arayışından vazgeçti mi? Hayır, vazgeçmedi. O kendi toplumsallığını yine kendi arkadaşlarıyla kuracaktı. Yani yeni bir dünya kurmanın yolu buradan geçiyordu. O özgür yaşamı yine onlarla birlikte kuracaktı.

Son görüşme notunda var olan durumu ve arkadaşlığımızdaki zayıflığı gören Önderliğimiz, "Bana bir tek kadın ve-ya bir tek erkek kalsın, beni izleyen ve çizgiye bağlı tek bir kadın ya da erkek olsun, yeter" dedi. Bunun içindeki acı eleştiri ve müthiş sitemi görebiliyor musunuz? Gerçekten bunun acısını yüreğinizde hissedebiliyor musunuz? Peki, buna vereceğimiz karşılık ne olmalıdır? Şu gerçeği asla unutmamalıyız: Önderlik görmek demektir. Önderlik İmralı'da dört duvar arasındadır; dört duvarın da ötesinde, belki de bir tabutluğun içindedir; belki de çarmıhıyla birlikte bir tabu-ta konulmuştur. Ama orada bu haliyle bile aslında bizim gerçekliğimizin farkındadır. Çünkü O Kürt gerçekliğini iyi tanıyor. Onun zayıflığını ve zaaflarını iyi biliyor. Bu anlamda Önderliğin söylediği şeyler bir gerçektir. Mevcut du-rumda verilen yaşamın yaşanmazlığına karşı keskin bir tavır alma konusunda zayıflıklarımız vardır. Böyle de yaşanabi-lir diyenlere içimizde de rastlayabilirsiniz. Duruşları aslında o anlama geliyor. Yaşamı ertelemeyeceğinize göre, o zaman PKK'nin istediği bir tarzda yaşamıyorsanız, başka türlü yaşıyorsunuz demektir. Eğer Önderliğin gerçek bir arkadaşı olarak yaşamıyorsanız, başka türlü yaşıyorsunuz demektir. O da PKK'ye mahsus bir yaşam değildir; sistemin dayattığı bayağı yaşamın ta kendisidir; soluk alıp vermeyi yaşama sanmaktır.

Bizler kimi zaaflarımız ve zayıflıklarımızla adeta sistemin yaşatmak istediği gibi yaşıyoruz; belki de potansiyel olarak sistemin dayanağı olan insan haline gelmenin maddi zeminlerini kendi içimizde barındırıyoruz. Buna karşı öyle derin bir itirazımız fazla yoktur. Önderlik gibi reddetmesini bilmiyoruz, Onun gibi reddettiğimizin alternatifini tutkuy-la yaratmasını bilmiyoruz. Önderlik daha çocukken bile "Ben böyle yaşamayacağım, ben bu kirli somuta bulaşmaya-cağım, ben bu bataklıkta yüzmeyeceğim, ben bu kenefte gezmeyeceğim. O zaman aykırı olacağım ve bu yaşamın al-ternatifini yaratacağım. Bu kirli yaşam tarzına, bu sisteme karşı aykırı olacağım. Eğer alternatifini yaratırsam yaşaya-cağım. Alternatifini yaratamazsam, bunun imkânlarını oluşturamazsam o zaman soyut yaşamayı tercih edeceğim. Bir takva sahibi gibi, bir zikir sahibi gibi, bir derviş gibi yaşayacağım. Anlamın ve hissin gücüne dayanarak yaşayacağım" dedi. Belki sonuç olarak da, başlangıç olarak da Önderliğin ilk cümleleri böyledir. Son Savunmasında yaptığı insan tanımını da bununla örtüşmektedir: **Anlamın ve hissin yaşattığı bir**

insan en güçlü insandır. Yoksa maddi zeminlere, şunun bunun zeminine dayanarak yaşayan insan değil; olanaklar üzerinde varlığını sürdüren insan değil. Anlamın ve hissin gücü budur. Anamlı insan, vicdanlı insan, zihniyet sahibi insan budur. Diğeri farklı bir tür zihniyet temsilcisi olarak ortaya çıkmaktadır.

Kuşkusuz sorun zihniyetin değişmemesindedir. Bu tarzda bir yaşam algılamamız yoktur. Önderliğin istediği tarzda yaşama bakıp algılama söz konusu değildir. Algılamamız, zihniyetimiz, anlayışımız farklıdır. İnsanın zihniyeti neyse yaşamı da odur. İnsan zihniyetine göre yaşar, sahip olduğu zihniyetten farklı tarzda yaşayamaz. Zihniyet insanın ideo-lojik kimliğidir.

İdeolojik kimliğiniz neyse, ona uygun bir yaşamın temsilcisi olarak ortaya çıkarsınız. Bir toplumsal sistem oluşmadan önce, onun ideolojik kimliği ortaya çıkarılmak zorundadır. Onun için ideolojik

kimlik önemli bir olaydır. İdeolojik kimlik net olmadıktan sonra, ona uygun bir yaşam biçimi eğreti bir tarzda kurulsa bile, sonuçta sis-teme eklemlenmekten kurtulamaz. O sistemin bir yedeği olarak, adeta can simidi tarzında bir yedeği olarak kullanılmaktan sakınamaz.

O açıdan ele alındığında, öncelikle zihniyet alanında muazzam bir değişimi yaşamak zorundayız. Bunun anlamı şu-dur: Aslında ben bu sistemi yaşamayacağım diyorsunuz. Çünkü her yaşam bir sistem içinde gerçekleşir. Bu sistemler var, değil mi? Klasik kölelik sistemini aşıyorsunuz, olgunlaşmış kölelik sistemi olarak feodal sistemi aşıyorsunuz, genelleşmiş ve derinleşmiş kölelik sistemi olarak kapitalist devletçi toplum sistemine geliyorsunuz. Bu sistemlerden biri diğerlerinden daha etkili olabilir; aşılın sistemin kalıntıları varlığını sürdürebilir. Ama egemen olan bir tanesidir. Günümüz dünyası kapitalizmi yaşıyor ve dolayısıyla "Ben böyle yaşamayacağım" dediğinizde, "Ben bu kapitalist yaşamın içine girmeyeceğim" diyorsunuz.

Zaten Önderliğimiz de daha çocukluğundan başlayarak ne aşılmakta olan feodal sistemin, ne de verili kapitalist sis-temin kendi kişiliğinde

vücut bulabildiğini söyledi. Yani bunlar Önderliğin kişiliğinde asla vücut bulmayacak olan sistemlerdir ve bunun da karşılığı "Ben böyle yaşamayacağım" cümlesinde ifadesini bulmaktadır. Önderlik hiçbir za-man bu sistemlerin insanı olmadı. Ve bu temelde baktığımızda, Önderlik hiçbir zaman ihanete bulaşmadı ve Kürdis-tan'da ihanete bulaşmamış yegâne insan olarak kaldı. Şöyle de denilebilir: İhanete bulaşmak, işte sadece Kürt'ün ya-bancılaşmasına bulaşmak, adeta ona onay vermek anlamında da değerlendirilemez. İhanete bulaşmama bunun çok daha ötesine götürülebilir ve götürülmelidir. İnsanlığa karşı ilk ihanetin gerçekleşmesi, insan bilincinin ilk defa teca-vüze uğraması nerede başlar? İhanet ve insanlığın laneti uygarlık sisteminin

**İhanet ve insanlığın laneti
uygarlık sisteminin oluşumuyla
hıyerarşik ve devletçi toplum sisteminin
doğuşuyla birlikte başlar
İnsan bilinci ilk defa orada teca-vüze uğrar
İlk defa orada yaşam ihanete uğrar
Yaşamın içine yalan girer.**

oluşumuyla, hiyerarşik ve devletçi toplum sisteminin doğuşuyla birlikte başlar. İnsan bilinci ilk defa orada teca-vüze uğrar. İlk defa orada yaşam ihanete uğrar. Yaşamın içine yalan girer. Çünkü devletli

toplum, devletçi uygarlık sisteminin kendisi yalana dayalı sistemdir. Yalana bulaşan ihanete de bulaşır. Bu açıdan da devlet odaklı uygarlık sistemine karşı tavır, ihanete karşı insanlığın ihanete bulaştırılmasına karşı tavidir.

Sadece Kürt gerçeği de değil, tarihsel olarak köklerinle buluşmaya doğru bir yolculuğa çıktığımızda, bu gerçeği çok çarpıcı bir şekilde görebilirsiniz. Aslında belki de insansal oluşumun ve insani gelişimin kaynağında Kürt gerçeği var. Hem insan olarak, hem de coğrafya olarak Kürdistan gerçekliği insanlığa beşiklik ve analık yapmıştır. Uygarlığın gelişimi için gerekli bütün verileri, uygarlığın üzerinde yükseleceği zemini hazırlayan, Proto Kürtlerin damgasını vur-duğu ve insanlık tarihinin en büyük devrimi olan neolitik devrim gerçekliğidir. Başlangıçta Kürt insanı bu devrimin değerlerini savunur, bunları korumak için direnişe geçer. Ama daha sonraki süreçte, daha çok da egemenlerinin uygar-lık güçlerine teslim olmaları, onların bir uşağı haline gelmeleri ve onlarla bütünleşmeleri sonucunda, ihanet Kürt toplumsal gerçekliğine de bulaşır. Fakat sonraları bu öyle bir aşamaya gelir ki, Kürt gerçekliğinde ihanete bulaşmamış tek bir insan bile kalmaz. Kürt

adeta kendisinin ve kendi cinsinin hainine dönüşür. O açıdan insanlığın beşiğinde Kürt ve Kürdistan varsa, kaynak burasıysa, yaratıcı, oluşturucu, geliştirici ve koru-ması gereken güç de buysa, o zaman öncelikle bundan uzaklaşmak ve giderek kopmak, lanetin temsilcisi olarak ortaya çıkmaktır. Herkes bu beşiğe ihanet edebilir; ama bu beşikte gerçekleşen değerlerin oluşturucusu, geliştiricisi ve koru-yucusu olması gerekenler ona ihanet edemez. Çünkü onlar bu değerlerin gerçek sahibidir. Diğerleri onun üzerinde vücut bulur. Nasıl bir ana asla kendi çocuğuna ihanet etmezse, nasıl kendi yavrusuna ihaneti düşünmezse, karakterinde böyle bir şey bulunmuyorsa, Kürt'ün de bu noktada kendi değerlerine sahip çıkması gerekirdi. Ama olmadı. Kürt ken-di gerçekliğinin haini durumuna geldi. Ne yazık ki bizim halk türkülerimize, ağıtlarımıza da yansdı. Bizim ozanları-mız, belki de bilimle hiç tanışmamış sanatçılarımız bile, yaşanan bu düşürülmüşlüğüme bakarak, "Kürt haindir" dediler. Kawus Ağa'nın ağıtlarını dinleyin, "Kürt haindir" diye yakınır.

Önderlik bu korkunç gerçeği gördü ve itirazını buna karşı yaptı. Önderlik çıkışında en temel, en can alıcı nokta bu-dur. Herkes bu gerçeği görebilir denilebilir. Yani görmenin sadece Önderliğe mahsus bir durum olmadığı söylenebilir ve bu doğrudur. Abartının işte burada olmaması, Önderliğin işte tam da bu noktada ilahlaştırılmaması gerekir. Diyelim ki herkes bu gerçeği görür. Ama gerçeği görmek başka, doğru insan arayışına çıkmak başkadır; verili durumu görmek başka, onu reddedip aşacak insanı ortaya çıkarmak başkadır. İtiraz edersiniz, ama reddettiğinizin içinde olursunuz. İtiraz edersiniz, ama gırtlığına kadar içindedesinizdir; ağlayıp sızlarsınız, ama çaresizliği oynar ve ağladığınızı yaşarsınız. Önderlik bunu yaşamadı. Onun farkı buradadır. Önder APO bunun gücünü yarattı. O kendi ifadesiyle belki de bulunduğu ortamın en zavallı çocuğuydu. Önderlik bu gerçeği çok net sözcüklerle ortaya koydu. "Ben parti ve partili olmak dışında aslında dünyanın en zavallı insanıyım. APO kişiliği, parti olmanın ve parti ölçülerini esas almanın dışında dünyanın en zavallı kişiliğidir. Hatta bir hiçtir. O her işte biraz olsun örgütlenmeyi başardığı ve giderek partileşmeyi sağlayabildiği için vardır. Bu aynı zamanda bir Kürt kişiliğinin aşılması, bitmişliğin ve ölümün durdurulması ve yeni yaşam umudunun yaratılmasıdır. Bunu sağlayabildiği için APO kişiliği vardır" dedi.

Demek ki Önderliğin çıkışında şu var: İtiraz alternatifini oluşturmaya götürür; reddetmek alternatifini yaratma ey-lemine yöneltir. Hayır diye haykırmak, evet demeyi de ortaya çıkarır. Sadece bazı hayır'larınız varsa, hayır'a karşı evetleriniz de mevcut değilse, o zaman siz ağlamaklı bir kölesiniz demektir. Ezop gibi anlaşılabilir bir dil kullanan, aslında daha yumuşatılmış bir köleliğe rıza gösterebilecek günümüzün bir Ezop'u tarzında yaşıyorsunuz. Oysa itiraz ve reddediş sizi alternatifini yaratmaya götürmek zorundadır. Alternatifi oluşturma çabası içerisinde olur ve yaratabil-diğiniz ölçüde onu yaşarsınız. Yaratmazsanız soyut yaşarsınız, duygularınıza dayanarak yaşarsınız, düşünce ve anla-mın gücüne dayanarak yaşarsınız. Ama yine de her şeye rağmen alternatifini yaratmak zorundasınız ve bunu da tek başınıza yapamazsınız. Alternatifini yaratmak örgütlülükle olur. Önderliğin ilk eylemi içinde bile bir örgütlülük vardır, bir örgütlenme yaratma durumu vardır. Örgütlenmek ve ör-gütlü yaşamak Önderliğin en

**Abdullah Öcalan bizim
Ayak basılmamış, el değmemiş
Toprağımızdır
İnsanlığın peşinde koştuğu
Ayak basılmamış, el değmemiş
Topraktır.**

belirgin özelliğidir. Örgütlülük ortak bir amaca bağlanmış ve ona doğru yürüyüşe geçen başka insanlarla birlikte yaşamasını bilebilmek, yeni yaşamın insanını ortaya çıkarabilmek, o insanı bulabilmek ve onunla bir olabilmektir. Önderlik kendi arkadaşlarıyla çocuk oyunlarını bile bir örgütlülük zeminine dönüştürür. Orada bir örgütlülük vardır. O açıdan birinci doğuş dönemi dediğimiz dönemin, aslında belki de daha sonra PKK tarzında kendini ifade eden örgütsel çıkışın bütün temel verilerini kendi içinde taşıdığı rahatlıkla söylenebilir. Önderliksel do-ğuş gerçekte orada gizlidir. Onun bütün özellikleri o çocuklukta, o çocuğun duruşunda gizlidir. Bu topluma, bu dünyaya kafa tutan insandır Önder APO. Dünyaya kafa tutan, sisteme kafa tutan, uygarlığa kafa tutan bir kişiliktir. Çocuk yaştaki Abdullah Öcalan sisteme bu tarzda kafa tutan, onun sunduğu yaşamı reddeden biridir. Alternatif yaşamı oluşturmaya için daha çocuk yaşta denemelere girişen, ilk toplumsallaşma

denemelerini çocuk oyuncaklarıyla başlatan bir insandır.

Bütün bunlar elbette hikâye değildir, tersine yaşamın en can alıcı gerçeğidir. Bunlar Önder APO'nun gerçeğidir; o en güzel insanın, kirlere bulaşmamış insanın gerçeğidir. Abdullah Öcalan bizim ayak basılmamış, el değmemiş toprağımızdır; insanlığın peşinde koştuğu ayak basılmamış, el değmemiş topraktır. Yeni yaşam işte bu bereketli toprak üze-rinde vücut bulacaktır. En güzel yaşam bu toprakta hükmünü icra edecektir. Çünkü orada kirlenmemişlik vardır. Bu-gün bu toprak genişletilmiştir. Nitekim Önderlik örgütlülükle birlikte başlar. Yaşamak için örgütlenmek zorundasınız.

Toplumsallık örgütlenmenin ta kendisidir. Toplumsallık bir örgütlülüğü ifade eder. Örgütsüzlük toplumun dağıtılmasıdır. Böyle bir dönemde bile mevcut durumda baktığınızda, Kürt'ten geriye kalan şeyin

dağıtılmış ailecik objeleri olduğunu görürsünüz. Ortada toplumsallık yoktur, bunu yeniden kurmak zorundasınız. Bizim hareket olarak çıkışımızın kendisinde bu vardır. Yaşam, özellikle çözüm döneminde istediğimiz yaşam, Önderliğin çok net biçimde tanımladığı gibi, yeni toplumsallığımızın ta kendisidir. Yaşam bizim yeni toplumsallığımızdır. Biz bunu kurmaya gidiyoruz. Böyle bir örgütlülük yaratıyoruz. Başlarken de özgür insandan başlıyoruz. Bireyi özgürleştiriyor, ona zihniyet kazandırıyor, irade haline getiriyoruz. Onun duygularını keskinleştiriyor, duygularına doğrultu kazandırıyor ve kendisini yaratıcı eylemin içine sokup yeni bir toplumun temel dayanağı haline getiriyoruz.

Ama biz partililer olarak özgür bir toplumun temel yapı taşı olan özgür bireyin çok daha ötesine, çok daha ilerisine geçiyoruz. Aslında şu söylenebilir: Parti Önderliğinin daha sonraki ikinci doğuş döneminin en temel unsuru olarak gördüğü partileşme, bu yeni toplumsallığın çelik çekirdeğidir. Partileşme PKK fedailiğinin toplumsallığıdır, fedailerin toplumsallığıdır, fedailerin toplumsal yaşamının ta kendisidir, onun en örgütlü öncü ifadesidir. Bu tarzda bir parti algılaması yerindedir. Diğeri kendi içerisinde gerçekten ciddi zaaf ve zayıflıklar taşır. İkinci doğuş döneminin

en temel özelliği işte budur. Şöyle diyelim: Nasıl yaşamak, nasıl bir insan olmak istiyorsunuz? Önderlikte temel soru budur. İnsan nedir? Öncelikle doğru bir insan tanımına ulaşacaksınız. İnsan tanımından yola çıktığımızda, doğru bir toplum tanımına kadar gidirsiniz. Çünkü insan toplumsal bir varlıktır. O zaman doğru toplum nedir ve nerededir? Böylelikle insanı bir de toplumun içindeki bir varlık, onun organik bir parçası boyutuyla tanımlarsınız. Doğru insan tanımı doğru toplum tanımı demektir. Doğru toplum tanımı yapılmadan doğru insan tanımına ulaşamaz. Öncelikle toplumu doğru tanımlamak gerekir.

Zaten Önderliğin yeni paradigmasında da

**Uygarlıktan kopmadıkça
İnsanlığın gerçekle buluşma
Yürüyüşünü doğru rotaya sokamayız
Özgürlük, eşitlik ve adalet uğruna
Başlattığımız yürüyüşü doğru rotada
İlerletmeyiz.**

kilit nokta veya sihirli anahtar toplumun doğru tanımlanmasıdır. Önderlik toplumu doğru tanımlamış, bu tanım kendisini insansal var oluş gerçeği olan doğal topluma götürmüştür. İnsanlığın büyük hakikati budur; insanlığın gerçekliği orada gizlidir.

Öteki toplum biçimleri birer sapmadır, insanlıktan uzaklaşmadır, insanlığın trajik düşüşüdür. Uygarlık tarihi insanlığın yükselişi değildir, özünde insanlığın düşüşünün tarihidir. Ama ona karşı direnen bir insanlık gerçeği de vardır; komünal demokratik değerleri yaşatmak uğruna mücadele eden asıl bir insanlık gerçeği vardır. Kısaca bu etnisitedir; halklar, milliyetler, aşiretler ve kabilelerdir. Bunların hepsinin direnişi en soylu direniştir ve gerçek insanlık bunlarda vücut bulur. Diğer bir olgu peygamberlik geleneğidir. Peygamberler de sınıflı topluma karşı direnirler. Bunların eyleminin özü devletçi uygarlığa karşı direniştir. Bunlar da takip etmemiz, izlememiz gereken soylu gerçekliklerdir. Bizim izlediğimiz gerçeklik uygarlığın gerçekliği değildir. Biz ondan kopuşla kendi sistemimizi kurmaya girişiyoruz. Yeni bir toplumun kuruluşunda başlangıç noktamız budur. Uygarlıktan kopmadıkça, insanlığın gerçekle buluşma yürüyüşünü doğru rotaya sokamayız; özgürlük, eşitlik ve adalet uğruna başlattığımız yürüyüşü doğru rotada ilerletmeyiz. O açıdan doğru insan tanımını yapmak çok önemlidir.

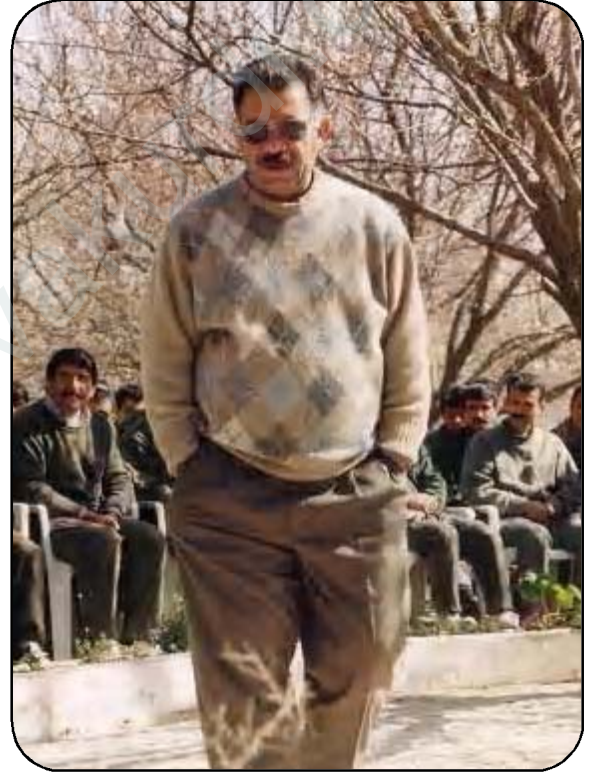
İnsan nedir sorusuna cevap ararken, Önderliğin yaptığı belirlemeler son derece çarpıcıdır. Eğer ilkel denilen insandan uzaklaşma varsa, ondan büyük ölçüde kopuş gerçekleşmiş ve

o insandan çok daha farklı bir insan ortaya çıkmışsa, günümüz insanıyla karşılaştırılıp kim daha fazla insandır diye bir soru sorulduğu zaman vereceğimiz cevap bellidir: Elbette 'ilkel' insan daha insan olan insandır. Diğeri insanlıktan çıkmıştır. Kaldı ki bu belirlemeler yeni paradigmayla da bağlantılı değildir. Daha '97'de yayınlanmış bir değerlendirmesinde, Önderlik, "Bütünüyle güncel olmak, bana göre önemli oranda insan olmaktan vazgeçmektir" dedi. Bütünüyle güncel olmak ve özellikle kapitalizmin sınırları içine hareket etmek, kesinlikle insan olmaktan vazgeçmektir. Uygarlığın sınırları içinde hareket etmek, insan olmaktan vazgeçmektir. Şüphesiz bu çok önemli ilkesel bir yaklaşımdır. "Kendini bugüne kaptırmak, büyük insanlık kökeninden ayrılmak demektir. Hatta çağlar ve her çağın şu aşaması biçiminde tarihi böyle bölümlere ayırmak, sanki ilkel başlangıç dönemi çok kötümüş de ondan kurtuluyormuşuz gibi bir felsefi yaklaşım son derece tehlikelidir. Bir bitkiye bile baktığımızda taze bir fidan herhalde çürümüş bir ağaçtan daha değerlidir ve yaşam vaat eder. Ne malum ki bugünkü uygarlık tamamen çürümüş, güçten düşmüş, meyve verme yeteneği olmayan bir ağaç olmasın?"

Önderlik bunları söyledikten sonra, kendisinin itirazının hep bu uygarlık değerlendirmelerine olduğunu belirtir. Bu değerlendirmeler yeni paradigmadan çok daha önce yapılmıştır. '97'de yaptığı bir değerlendirmedir. Önder APO, "Bu anlamda uygarlık değerlendirmelerine şiddetli bir eleştirimiz vardır. Çünkü hepsi de insanlığın başlangıcına bir saygı-sızlıktır, hatta onu inkâr etme yanı çok ağır basıyor. Her uygarlık kendini mükemmel sayıyor. Her sonuç bir başlangıcı görmezlikten geliyor. Biraz daha somut söylersek, insan bir tür olarak ortadan kalkıncaya kadar büyük oranda başladı-ğı gibi olacaktır. Oluşum süreci onun bütün geleceğini belirleyecektir. Ağırlıklı olarak başlangıç özellikleri neler ise, sona öyle gidecektir. Eğer başka bir tür insandan çıktıysa, o artık insan olamaz. Eğer bugünkü insan ilkel insandan çok farklı ise, bana göre daha insan ilkel insandır. İnsandan çıkan ise bugünkü insandır" der. Bunlar çok nettir.

Yeni paradigma Minerva'nın Zeus'un alınından fırlayıp çıkması gibi, Önderliğin kafasının içinde birdenbire fırlayıp çıkmadı. Bunun büyük insanlık arayışına dayalı bir maddi zemini vardır ve muazzam bir birikime dayanmaktadır. Yeni paradigma Önderliğin arayış eyleminin sağladığı

birikimin bir sonucu oldu. Önderlik geçmişte şunu ifade ediyordu: "İlkellikten kopmamaya çalışıyorum. Birçok yanımla ilkel kalmayı bilerek tercih ediyorum." O zaman son bir cümleyi daha söylüyordu: İlk insana ilkel demekten kurtulmadıkça, doğru bir insan tanımına ulaşılamaz." İnsansal var oluş sürecinde o kendisini şekillendiren insan gerçekliği gerçek insandır. Onun oluşum özellikleri kendisini belirler. Başlangıcı onu belirler, tür olarak öyle şekillenir. Daha sonra ondan çıkar ve kendisinden farklı bir tür çıkıp gelişirse artık o kendisi değildir. O açıdan başlangıç her zaman önemlidir. Demek ki insanlık başlangıçtan itibaren toplum halinde yaşadı. Bu nedenle toplumsal gerçeklikten kaçamıyorsunuz. Önder APO'nun belirttiği gibi, toplumsal gerçeklik-ten kaçmak zannedildiğinden daha zordur.

Çevrenizi ve içinde yaşadığınız toplumsal koşulları biraz olsun tanımaya başlar başlamaz "Ben böyle yaşamayacağım" diyorsunuz. O zaman verili yaşamı bu kadar derinliğine anlamak isteyen bir insan, bunun tersini de arar. Peki, o zaman gerçek yaşam nerededir? Ya da doğru olmadan yaşam olmaz ise, o zaman doğru nerededir? Arayış zaten budur, yani arayış bu doğruya ulaşmanın arayışıdır. Doğruları bulacak, doğrularla birlikte yaşayacaksınız. Alternatifi yaratmak denilen

eylem de işte budur. Bunu başlangıçta bula-mazsınız. Bu açıdan da başlangıçta soyut yaşamak zorundasınız. Bu anlamda başlangıçta gerçekten de verili yaşama bulaşmadan, gerektiğinde pek çok yönünüzle ilkel yaşamayı tercih etmek durumundasınız. Aranan doğru, özgür yaşamdır. Yaşamı özgür kılan her şey doğrudur. O zaman gerçek-ten özgür yaşam nerededir? Soru budur. Önderlik bütün arayışını bu minval üzeri yürütüyor.

Önderlik şunun çok iyi farkındadır: Yaşam ancak özgür bir toplumsal zeminde mümkün olabilir. O zaman kendisi-nin mevcut topluma itirazı olacaktır. Çünkü çözülen bu toplumda yaşam ihanete uğramıştır. Birincisi, bu toplum de-ğişmek zorundadır. İkincisi, yaşam ancak bir toprak parçası üzerinde mümkün olabilir. O zaman özgür yaşam için yürüyüş, Kürdistan'ın fethine doğru olacaktır. Yani Önderliğin bütün yürüyüşü başından itibaren özgür bir Kürdistan'a ve özgür bir topluma doğrudur. Harekete geçiş noktası budur, başlangıç noktası burasıdır. Bu topraklar, buradaki in-san, Kürt toplumu özgür olmak zorundadır. Bu anlamda Önderliğimiz için en yüce değer, kişinin ne kadar toprağına göre olduğu ve özgürlük anlamında halkına ne verebildiğiyle ölçülmektedir.

**Mucizevî olan şey
Güncel gerçekliğe batmış insanın
Göremediğini görmek, duyamadığını
Duymaktır, inanmadığına inanmak
Ve eyleme geçmek onun
Hissedemediklerini hissedebilmektir.
Önderlik gerçeği işte budur.**

Ancak verili durum bunun tam tersini göstermektedir. Kürdistan'daki bu duruma müdahale edip değiştirmeye kal-kışmak mucizevî olanı başarmaya çalışmaktır. Çokça güncellikten bahsediyoruz ya, güncellik mucizevî olanla çelişir. Güncel gerçeği dikkate aldığımızda, mucizevî olanı asla başaramazsınız. Başarmak için öncelikle güncel olandan kop-mak durumundasınız. Mucizevî olan şey, güncel gerçekliğe batmış insanın göremediğini görmek, duyamadığını duymaktır, inanmadığına inanmak ve eyleme geçmek, onun hissedemediklerini hissedebilmektir. Önderlik gerçeği işte budur. Böyle bir çıkışla işe başladıktan sonra, Önderliğin vardığı nokta şudur: Yeni bir yaşam imkânı doğurmasa bile, köle bile denile-

meyecek bir halkın yaşamına müdahale etmek ve sömürge bile denilemeyecek bir ülkede bu halkı dire-niş konumuna getirmek son derece onurlu bir davranıştır. Bu halkın giriştiği direniş eylemi içinde tümüyle yok olması bile verili durumdan çok daha anlamlıdır. Yani onuruyla savaşarak ölmek bile bu verili durumda yosun harcı bir ya-şamın mahkûmu olmaktan çok daha değerlidir ve bunun kendisinin de son derece büyük bir anlamı vardır. Kürt insanının böyle öleceğine, onuruyla savaşarak ölmeyi seçmesi çok daha önemlidir ve Kürt'ü bu noktaya getirmek oldukça değerlidir.

Önderlik bize ne diyordu, biliyor musunuz? "Ben sizi sistemin istediği gibi yaşatmadım. Sistem sizi bir biçimde yaşatmak istiyordu. Bu alçaltıcı bir yaşamdı. Ben buna müdahale ettim ve sistemin sizi istediği tarzda yaşatmasına izin vermedim. Belki bizim istediğimiz gibi de yaşamadınız, ama olsun; sistemin sizi istediği tarzda yaşatmasına izin ver-memek de benim için büyük bir başarıdır. Sisteme bunu yaptırmadım. Dolayısıyla istediğiniz gibi yaşamadınız." So-ruyorum: Karşıt sistemi yaşayabiliyor muyuz? Hangimiz istesek bile PKK'nin içinde karşıt sistemi istediğimiz gibi yaşayabiliyoruz? Belli ki hiçbirimiz yaşamıyoruz. İşte bu da Önderliğin başarısıdır. Belki Önderliğin istediği tarzda yaşayamıyoruz, ama sistemin istediği gibi yaşamaktan da uzağız. Bu da Önderliğin büyük bir başarısıdır ve bunu da görmek gerekir. Bu onurlu bir şeydir, ama bununla zafer olmaz. Bu noktadan çok daha ileriye gitmek gerekir.

Bu noktada gerçekten de Önderliğin istediği tarza gelmek, bu sistemi değiştirebilecek insanı ortaya çıkarmak ve za-fer kişiliğini bu insanda gerçekleştirmek gerekmektedir. Eksik olan budur. Şu anda da eksik olan ve Önderliğin eleştir-diği husus yine budur. Önderliğin istediği kişilik zafer kişiliğidir. Zafer kişiliği tarzında bir kişiliği kendisinde somut-laştırın Zilan geleneğini sürdüren tek bir kadın veya Kemal Pir gerçekliğini devam ettiren tek bir erkek olsun, onlar bile Önderlik için yeterlidir. Önderliğin eleştirdiği şey sahte duruştur. PKK zafer kişiliğini ve mücadelede yenilmezliği temsil eden bir güçtür. Önderlik yenilmezliğin temsilcisidir. Ama burada yenilgili kişilik ortamları vardır. Yenilgili kişiliklerin hâkim olduğu bir ortamda zafer kişiliği boy vermez. Önderliğin itirazları bunlardır. Zilan zafer kişiliğidir, Kemal Pir zafer kişiliğidir. Bu kişilikler var oldukça, kim ne derse desin, kesinlikle bu sistem

kaybetmiştir. Yeni sis-tem, Önderliğin sistemi, özgürlüğü mümkün kılan sistem mutlak suretle kazanılacaktır. Bu da bir gerçektir. Önderliğin itirazı ve öfkesi bu gerçeğin görülmemesindedir, bu nihilizmedir.

Dediğim gibi bunlar çok önemlidir. Ama ben yine çıkışı noktasına vurgu yapacağım. Verili yaşamı reddediyorsanız, alternatifini de kuracaksınız. Alternatif yaşam da bir toplumsal zeminde gerçekleşir. O zaman kendi toplumunuzu ya-ratacak ve özgür topluma ulaşacaksınız. Özgür toplumu kurmak özgür insanla mümkündür. O zaman özgür insanı yaratma eyleminde mutlaka sonuç alacaksınız. Özgür insan olmadan, çokça sözünü ettiğimiz özgür birey olmadan, özgür toplum olunmaz. Yaşam yeni toplumsallığımızı ve özgür yaşamın tanımı doğru toplumsallığın tanımlanmasın-dan geçiyorsa, öncelikle bunu doğru tanımlayıp bu temelde yeni bir yaşamı yaratacaksınız. Onun öncü gücü kendisini Apocu çizgide her yönüyle gerçekleştiren bireydir. Bu da kadrolaşmakla mümkündür, toplumda özgür yaşamın temel-lerinin atılması bile özgür bireyle mümkündür. Orada özgür birey olmadan, orada bireyi özgürleştirip irade haline ge-tirmeden, onu kendine güven duygusuyla doldurmadan, onu "Yaşam olacaksa özgür olacak ya da hiç olmayacak" gibi bir anlayışla donatmadan, asla demokratik kuruluşa başlayamazsınız. Özgür birey işte budur; bu tarzda donanmış in-sandır.

Ancak kadro olmak ve PKK'lilik bunun çok daha ilerisindedir. Kadro Kürt halkının demokratikleşmesinin ışığıdır, onun ikna gücüdür. İnsanı bu düzeye getirmenin ikna edici kişiliği, aydınlanmış ve kendisini güneşten bir parti haline getirmiş PKK içerisindeki insandır. O ışıktır, gerçeği aydınlatır. O lamba tutar ve gerçeği gösterir. Diğeri ise gördüğü gerçeğe uygun davranır ve ona göre kendisini düzenler. Toplumdaki insan budur. Birey olmak isteyen insan, toplum-daki insan odur. Özgür birey olmak zorunda olan, toplumdaki insandır. Buna karşılık partili özgür birey olmayı da aşmış, daha da ileriye gitmiş ve kendisini fedai haline getirmiş insandır. Zilan bir fedai kişiliğidir. Kemal Pir de bir fedai kişiliğidir. Bu ortamın içerisindeki insan Zilan ve Kemal Pir olmak zorundadır. Bunu yapmayan, bu noktaya gelmeyen, kölelikten şikâyet eden insan mızımız, çaresiz, çözümsüz, yitik, bitik insandır.

Henüz Önder APO ile tanışmadan, bir değerlendirmesinde okuduğum Lenin'in bir belir-

lemesini hiç unutmadım. Lenin, yaklaşık olarak "Hiç kimse köle olarak doğdu diye suçlanamaz. Ama kendi köleliğinin bilincine varan bir köle, bu köleliğe karşı mücadele edeceği yerde suskunluğa gömülüyorsa ya da o köleliğini meşru gösteren tutumlar içine giriyorsa, böyle bir köle her özgür insanda tiksinti ve nefret duyguları uyandıran aşağılık ve asalak bir hayvandır" di-yordu. Bu, Lenin'in tanımıdır, benim tanımım değil. Tabii bu bir bakıma Önderliğimizin de tanımıdır. Kölelik kabul edilemez ve sistemin kendisi, uygarlığın kendisi köleliktir. Dolayısıyla devlet odaklı uygarlık sistemi kabul edilemez. Önderliğin sistemine girecekseniz eğer, gerçekten özgür yaşama girmek istiyorsanız, mevcut durumu sorgulamanız ve öncelikle yeni bir doğuş yaratarak yeni yaşama bir giriş yapmanız gerekir. Bu yeni yaşam da öncelikle genelde devlet odaklı yaşamdan, özel olarak da kapitalist modern yaşamdan kopuşla başlar. Giriş noktası budur. Genelde devlet odaklı yaşamdan, yani uygarlık sisteminden kopmak, ikincisi ve daha çarpıcı olarak kapitalist modern yaşamdan kopmak, Önderlik paradigmasına girişin temel koşuludur. Bu kapıdan adım atmadan Önderlik paradigmasına girilemez. Bu açıdan uygarlıktan kopmak -Önderliğin deyişiyile- en büyük özeleştiridir. Bunlar Önderlik gerçekleridir. Bu tarzda değerlendirmeden, sorunu bu tarzda ortaya koymadan, Önderlikle bütünleşemeyiz.

Doğal doğuş önderliksel çıkışın bütün temel belirtilerini içinde taşır. Yedi yaşından sonra, özellikle ilkokula gidişle birlikte başlayan süreç ve okul süreçleri, Önderlik açısından aslında bir uygarlık ormanına giriştir. Arayışı kendisini uygarlık ormanına dalışa götürmüştür. Önderliğin yaşam felsefesinin temelinde kuşku vardır. Kuşku her zaman arayışa yöneltir. Kuşku şudur: Doğru olan nedir diye bir soru sorduğunuzda, bu soruya doğru cevap bulamadığınız müddetçe, kuşklarınız devam edecektir. Yeni bir yaşam arıyorsanız, doğru olmadan yaşam olmayacağına göre, o zaman doğru nerede sorusuyla karşı karşıya gelirsiniz. Önderlik her zaman doğru olan nedir sorusuna yanıt aradı. Önderlik öyle bir kişiliktir ki, yüzeysel ve doğruluğu kuşku götürür gerçeklerle de uzun süre yaşayamaz. Diyelim ki doğru, kapitalist gerçekliği reddetmek ve sosyalizme yönelmektir diyorsunuz. Kapitalist gerçeklikten kopuyor ve sosyalizmle tanışıyor-sunuz. Doğru sosyalizmin içindedir diyorsunuz. Ama burada bile kuşklarınız devam ediyor. Burada bile yüzeysellik-ten uzaklaşıp gerekli

derinliği yakalayarak verili doğruyu sorgulamak ve gerçeği bütün özellikleriyle anlamak durumundasınız. Önderliğin arayışı bu çerçevede devam ediyor.

Önderliğin uygarlık ortamı içerisinde ortaokul ve lise dönemlerini düşünelim. Görünürde hep sistemin içindedir, adeta sistemin midesindedir; sistem kendisini eritip öğretmeye çalışıyor. Ama eritemiyor, sistem Önderlik kişiliğinde vücut bulamıyor, kendisini Önderlikte somutlaştıramıyor. Dolayısıyla kusmak zorunda kalıyor. Ama Önderlik de bu süreçte kendi deyişiyile sistemin midesini delemiyor. Arayışı devam ediyor, ama verili dünyaya karşı itirazını çok daha yüksek düzeyde seslendiriyor. Bu anlamda lise sıralarındayken yazdığı bir kompozisyon yazısının başlığı son derece ilginçtir: "Sen benim hiç doğmayan çocuğumsun" diyor. Bunun anlamı şudur: Özgür yaşam hala doğmamıştır ve onun arayışı hala devam etmek zorundadır. Bu kişiyi müthiş gerginleştirir, onu zorlar. Bu noktada Önderliğin nasıl bir ruh-sal gerilimi yaşadığı rahatlıkla anlaşılabilir. Ruhsal gerilimin kendisi açısından istenmeyen bir durum değil, tersine kendisinin istediği bir koşul olduğu ortadadır.

Ruhunun gerilimini yitirenler asla büyük arayışlara yönelemezler. Gerçeği arayış yürüyüşü her zaman sancılı ve acılıdır. Bizler gerçeği ararken yalnızca kendi kişisel yazgımızla ilgilenmiyoruz, bir bütün olarak insanlığın durumuyla ilgileniyoruz. Dolayısıyla çıkışımızda evrensellik vardır. İnsanlığın yazgısıyla ilgilenen, gerçek anlamda evrensel olandır. İnsan kendi yazgısını değiştirmek isterken bile bunun insanlığın yazgısını değiştirmeye bağlı olduğunu fark eder. Önderliğin çıkışında da bu vardır. Kürdistan'ın da elbette bir özgünlüğü söz konusudur. Ama evrensellik bu öz-günlüğün içinde gizlidir. Önderliğin çıkışı zaten evrenselidir. Evrensel olmak, kendi gerçeğini insan, toplum, doğa ve evrenle birlikte ele almak ve bunlarla da ilgilenmek, bunların gerçeklerini de çözmek anlamına gelir. Zaten insansal oluşumu anlamak, bütün bu gerçekleri çözmekle eşdeğerdedir. Bunlar çözülmeyen insani gerçeğe ulaşamaz. Buna karşılık insan gerçeğini çözerek de bu gerçeklere ulaşılabilir. Bu yüzden gerçeği arayış yürüyüşü insana her zaman insana acı verir. İnsanlığa dayatılan kaderi değiştirmek üzere eyleme geçmek insana her zaman acı verir. Zaten kahra-manlık ya da soyluluk da bu acıya katlanma olgusunda yatar. Bir taşın altında kaldığı zaman, elinizden gelen

acıya dayanmayı bir soyluluk belirtisi sayamazsınız. Soyluluk belir-tisi, insanın, toplumun, halkımızın yazgısını değiştirmeye çalışırken karşılaştığımız zorluklardan kaynaklanan acılara dayanma gücünde somutlaşır. Kahramanlık budur, soyluluk budur. Bütün şehit yoldaşlarımızın gerçeğine bakalım: Onlar neden bizim soy damarımızdırlar? Haki'ler, Hayri'ler, Kemal'ler, Mazlum'lar, Zilan'lar, Agit'ler, Beritan'lar,

**Ruhunun gerilimini yitirenler
Asla büyük arayışlara yönelemezler
Gerçeği arayış yürüyüşü
Her zaman sancılı ve acılıdır.**

Berivan'lar neden soy damarımızdırlar? Çünkü onlar her türlü acıya karşı koyacak gücü kendilerinde yarattılar. Onla-rın çektikleri acı dar anlamda kendi çıkarlarını gerçekleştirmeye çalışmaktan kaynaklanan bir acı değildi. Onlar beden-sel ve ruhsal varlıklarını halklarına ve insanlığa adanmış insanlardı. Onlar kendilerini insanlığın yazgısını değiştirmeye adanmışlardı. Soyluluk bu yazgıyı değiştirmeye çalışırken yaşanan acılara dayanma ve direnmeyi sürdürme gücü ve kararlılığında billurlaşır. Soysuzluk ise boyun eğmekle başlar. Boyun eğen, bilerek veya bilmeyerek soysuzluğa adım atmıştır. Soysuzluk baş eğmişlikte ve bencillikte ifadesini bulur. Soysuzluk bencilliktedir, baş eğmişliktedir. Buna karşılık direniş ise soyluluk belirtisidir. İnsanlığın yazgısıyla ilgilenmek, bencilliğin tam karşıtı olanı yapmaktır. Ben-cillik, insanlığın durumunu hiç göz önüne getirmemektir. İnsanlığın gerçeği arayış yürüyüşü ne kadar acılı olursa olsun, o kadar da heyecan vericidir. İnsanlığın yazgısıyla ilgilenmeyenler, bir yazarın deyişiyile insan olmanın heyecanını yaşayamazlar. İnsan olmak heyecan verici bir serü-vendir, ama aynı zamanda acılara yol açan sürekli bir eylemlilik halidir. Burada acı ve heyecan iç içedir. Bu yolda hissedilen sadece acı değildir, onun heyecanı da vardır. Zaten en acı veren ortamlarda bile bir haz duyarsınız. En acı veren koşullarda bile o hazzı mutlaka duyumsarsınız. İnsan olmanın hazzını yaşamak güzeldir. Kemal Pir'in işkence altında düşmana tek bir kelime bile söylememesi, İbrahim Kaypakkaya'nın tüm çılgınca işkencelere rağmen düşman karşısında ser verip sır vermemesi, zulme ve zorbalığa asla boyun eğmeyen bu güzel insanlar-

da acaba nasıl duygular yaratmıştır? İnsan olmanın hazzını yaşamak işte budur. En insanlık dışı işkenceler altında direnirken mutlu olduğunu-zu söyleyemezsiniz, ama bir haz duyarsınız. Büyük insan olmanın, düşmana boyun eğmemenin, bencil davranmama-nın hazzını duyarsınız. Buna karşılık acılar karşısında bencil davranıp kendinizi kurtarmaya çalışmanız da mümkün-dür. Bu durumda arkadaşlarınızı ele verir, kendilerini düşmana satarsınız. Bencil davranır da "Ben neden öleyim, diğeri de yakalasınlar, hayatımı kurtarayım" dersiniz, o zaman insanlıktan çıkmış olursunuz. Ama onlar bencil davranmadılar. Onlar hayatlarını ortaya koydular ki, diğerlerinin hayatları kurtulsun, başkalarının hayatları özgürleşsin, toplumun hayatı özgürleşsin. Bunun için kendi hayatlarını başkaları için feda ettiler ve bunu yaparken acı duymadılar. Onlar insan olmanın o büyük heyecanını, o görkemli hazzını herkesten daha fazla yaşadılar.

İşte Önderlik gerçeği budur. Önderlik gerçeği böyle bir onuru ve gururu yaşamının temsidir. Bunlar önemlidir, bunlar yaşamın gerçeğidir, bunlar Apocu gerçekliktir, bunlar Önder APO rehberliğinde başlayan insan olma serüveninde yaşananların çok sınırlı bir özetidir. Bunların hepsi Apocu devrimci gerçekliğin içinde vardır. Apocu gerçekliğin içine girmek, zaten insan olmanın heyecanını tatmaktır. Apocu Hareketin içine gerçekten giren ve onunla bütünleşen insan, insan olmanın hazzını en derin bir biçimde yaşadığını mutlaka hissedecektir. Çünkü burası bir heyecan ve coşku yeridir. Burada yılgın insanın, çözümsüz insanın, ağlamaklı insanın yeri yoktur. Burada umutsuzluğa ve inançsızlığa yer yoktur, burada sorumsuzluğa yer yoktur. Bir yazarın dediği gibi, **"Sorumluluk bir bilinç işi olduğu kadar bir gönül işidir. Her sorumlu, her gerçek sorumlu sorumluluğunu sevinç içinde gerçekleştirir. Sorumluluk sevinç içinde yaşamaktır... Her sorumluluk, geleceğe açılan bir yönelim olmakla bir umudun ışığında heyecanlarla kendini gerçekleştirir. Sorumlu olmak umutlu olmaktır. Umut özgürlüğün zorunlu var oluş koşuludur."**

Önderlik gerçekleşmesinin ilginç bazı özellikleri vardır. Bütün soyluluk arz eden eylemlilikler ve o eylemlerin sa-hibi olan kişilikler hep Önderlik etrafında gerçekleşir. Ama aynı zamanda cücelikler de Onun etrafında gelişir gösterir. Öfkeler de, sevgiler de Ona yönelir. Büyük dostluklar da, büyük düşmanlıklar da Ona yönelir. Cücelik de oraya akın eder. Bu bir gerçek-

tir. Önderlik gerçekleşmesi budur. Bu açıdan bizim için doğru olan, cüce kalmak yerine, o soylu Önderlik gerçekleşmesinin en çarpıcı ifadesi olarak kendimizi de gerçekleştirmektir. Kendimizi Önderliğin bir yoldaşı haline getirmek ne kadar zor olursa olsun, insan olmanın heyecanının bu zorlukları aşmanın içerisinde gizli olduğunu bilerek partileşmeye adım atmaktır. Bu gerçekliğin içine girmek, bu yolda yürümektir.

Hep PKK'liler çok fedakâr insanlardır denir ya, bu tanımlamayı tam benimsediğimi söyleyemem. Fedakârlık bana hep sanki iyi bir şeyden vazgeçmekmiş gibi gelir. Bu anlamda Kemal Pir fedakârlık yapmadı, Mazlum Doğan fedakârlık yapmadı diye düşünürüm. Mazlum istediği gibi yaşadı, Mazlum herkesten daha iyi yaşadı. Çünkü yaşamının en anlamlı biçimi onların yaşamının ta kendisidir. Yaşamak, o an neyi emrediyorsa ona cevap olmaktır; dopdolu yaşama-sını bilmektir. Yaşamak, dinin cennet olarak tarif ettiği bir mekânda, ağaçların serin gölgesi altında, durgun akan bir suyun kenarında yan gelip yatmak, yiyip içmek isterken bile elini kıpırdamamak, sadece arzu etmek, arzu edilen her şeyin gerçekleştiğini görmek demek değildir. Bizim cennetimiz bu olamaz. Apocu cennet bir mücadele zeminidir.

Bunun ülke ve halk gerçekliğimizle bağını şöyle ifade edebilirim: Bir toplulukta muazzam bir kirlenme varsa, yaşam alabildiğine kirletilmiş ve ihanete uğramışsa, öncelikle gerekli olan bu kirlenmeyi ve ihaneti temizlemektir. Savaşın ateşi bu kirleri ve kötülükleri yakan bir ateştir. Bu açıdan mücadele ve direniş bizi her zaman arınmaya götürür. Mazlum direnişinin zirvesidir. Direnmek yaşamaktır diyoruz. Evet, yaşamak, ama nasıl bir yaşam istiyoruz? Elbette en soylu ve onurlu tarzda yaşamak istiyoruz. Temel değerlere en bağlı tarzda yaşamak istiyoruz. Mazlum, Hayri, Kemal, Zilan ve bütün şehitlerimiz işte budur. Bu tarzda yaşamak sıradan bir yaşam değildir. Ömrünü şu kadar uzatma tarzında bir yaşam değil, içine anlam katarak yaşamak önemlidir. Önemli olan budur. Şehitler gerçeğimiz esas itibariyle bu anlama gelir.

Evet, bütün bunlar da Önderlik gerçeği etrafında vücut bulur. Mazlum'un, Hayri'nin, Zilan'ın, kısacası Haki'den başlayan bütün şehitler gerçeğimizin Önderlik etrafında gerçekleşen bir anlam yücelmesi olduğu kesindir. Bütün soylu güzellikler Önderliğin etrafında gerçekleşir ve hepsi Önderliği kendisi için esas alır. İnsan Önderliğe bütün varlığıyla katılmalıdır. Onu düşüncesi ve

eylemiyle, maddi ve manevi gerçekliğiyle olduğu gibi kabul etmelidir. Katılmak budur. Bunun ardından sıra Önderliği anlamaya gelir. Önderlik anlaşıl-mak istenir. Sorgulayarak Önderliğe katılım sağlana-maz. Siz burada bir sistemi ve onun yaşamını sorgulamıyorsunuz. Ayrıca bu Önderliğe katılmanız için size bir dayat-mada bulunulmuyor. Önderlik gerçeği çözüm gerçekliğidir. Çözüm sorgulanmaz, yaşanır. İnsanlar çözümü sorgula-mazlar, insanlar çözüme katılırlar, hem de sorgula-madan katılır ve kendileri çözüm gücü olmak isterler. Niye çözüme katılırlar? Kendileri de çözüm gücü olmak istedikleri için. Niye özgür insana katılmak isterler? Kendileri özgür olmak istedikleri için.

Bir yandan anladık deyip yine de Önderliğe katılmayanlar, katılıp da gereklerini yap-mayanlar da vardır. Bu da aslında bir tür Önderliği sorgulama biçimidir, yani rettir. Bazı özellikler işinize geldiği için kabul ediyorsunuz, ama di-ğerlerine katılmak zor olduğu için bundan kaçıyor-sunuz. Veya bazı özellikleri o an sizin gerçeğinizle çelişiyor, bu durumda özünde "Ben seni reddediyoy-

**İnsan toplumsal bir varlıksa
Toplumsallık insanlığın
Var oluş tarzıysa
Toplumsallaşmanın bilimi olan
Sosyalizmden de kuşku duyulamaz.**

rum" diyorsunuz. Uygulamamak da bir bakıma red-detmektir. Sonuçta varılacak nokta budur. Öyle anlamadık, anlamıyoruz demek hiç doğru değildir. Gerçek olan aslında bizim kavramak istememe-miz, Önderliği anlamaya çalışmamamızdır. Dediğim gibi önderlikler anlaşıl-mak, kavranmak ister. Önderlikler kendile-rine katılım beklerler. Önderlik bunu çok net belirtiyor. "Eğer bana biraz saygı ve bağlılık varsa, sizin bana katılmanız gerekir, benim size değil" diyor. Önderlik kişiliği kanıtlanmış bir kişiliktir. Önderliğe katılmak ise ona bütün benliği-nizle, ruhunuz, varlığınız ve düşüncenizle evet demektir. Önderliğe katılmak, Ona aşk ilan etmektir. Önderliğe bağlılık aşkın ta kendisidir. Çünkü Önderlik sadece birey olarak Abdullah Öcalan değildir; Onda dile bütün bir evrendir, insan-sal var oluştur, toplumsal gerçek-liğimizdir. Önderlik evrenin dilidir, aşkın dilidir. Buna katılıyor, bunu aşk kabul ediyorsunuz.

Çünkü Önderlikte bunlar dile geliyor. Yalnızca kişi olarak Abdullah Öcalan'a değil, Onda dile gelen gerçe-ğe katılıyor ve ona aşk ilan ediyorsunuz.

Önderliksel gelişmede doğal doğuştan sonra gelen dönem ikinci doğuş dönemi, Önder APO'nun kendisini PKK bi-çiminde örgütlediği ve bu biçimde doğru temelde bir toplumsallaşmayı başarmaya giriştiği sürecin ifadesidir. Bunun ön koşulları da esasta Önder APO'nun sosyalizme tanışmasıyla başlar. Sosyalizme tanışmak önem-lidir. Sosyalizmin tanımı bile Önderliğin sorusuna cevap verme anlamında ciddi değer taşır. Sosyalizm toplumsallaşmanın bilimidir. İnsanın mücadelesinin özünde hep toplumsallaşmayı daha ileri düzeylere taşımak olduğu göz önüne getir-ilirse, sosya-lizmin insan kadar eski olduğu rahatlıkla görülebilir. Sosyalizm insanlık kadar eskidir. Bu nedenle Önderliğin deyişiy-le "Sosyalizmden kuşku duymak, insandan ve onun toplumsal gerçekliğinden kuşku duymaktır." İnsan toplumsal bir varlıksa, toplumsallık insanlığın var oluş tarzıysa, toplumsallaşmanın bilimi olan sosyalizmden de kuşku duyulamaz.

Fakat bu tanışma döneminde sosyalizmin kendi içerisinde birçok eksiklik ve yetersizlik vardır. Bu sosyalizmin te-mel hatası, devleti ve ikti-darı amaçlarına varmada kullanacağı silahlar olarak benimsemesidir. Sosyalist gerçekleştirmeye doğru gider, özgürlük, eşitlik, adalet ve paylaşım üzerinde yükselen yeni bir toplumsallaşmayı yarat-mak isterken, bu-nun araçları olarak devleti ve ikti-darı kullanmak istemesidir. Bu sosyalizmde kirlen-meye yol açan, aynı anlamda reel sosyalizmi sis-temin bir mezhebi olmaya götüren temel nedendir. Burada amaç yeni bir toplum ve yeni bir dünya ya-ratma olarak konulur, bunun araçları olarak devlet ve iktidar benimsenirken, yöntem olarak da kurtu-luşa kadar savaş-tan söz edilir. Oysa zorunlu meşru savunma hali dışında, savaş esas itibariyle bir cinayettir. Bu açıdan sosyalizmin zoru özgür toplumu doğuran bir ebe olarak tanımlayıp savaşa başvurması son derece ciddi bir eksikliği ve yeter-sizliği anlatır. Bu bir yerde de egemenlerin dilini konuşmayı esas aldığı gösterir. O açıdan bu kendi içerisinde zaaflar ve zayıflıkları olan bir sosyalizm türüdür.

Önderlik yeni bir toplumsallaşmanın yaratılmasına, bunu önkoşulu olarak da gerçek arkadaşlıkların birliği olan ve bu haliyle toplumsal-lığın çimentosu olarak değerlendirilmesi gereken bir partileşmeye yönelmiştir. Parti özünde bir

arkadaş topluluğudur, dava arkadaşları birliğidir, bir yoldaşlar topluluğudur, ortak bir davayı gerçekleştirmek üzere bir araya gelen öncü insanların fedai topluluğudur. Önderlik buna girişmiştir. Burada altı özenle çizilmesi gereken bir husus vardır: Önderlik yeni bir toplumu kurmakta son derece samimi ve karardır. Toplumun çıkarlarına, halkın öz-gürlüğüne sonuna kadar bağlılık vardır. Yani halklaşma esastır, toplumsallaşma esastır. Türkiye gerçeğinde diğer sol gruplar mezhepleştikleri halde, Önderlikteki bu kararlılık Kürdistan'da PKK hareketini halklaşmaya götürmüştür. Da-ha sonraki süreçte Önderliğin arayışlarının kendisini kesin bir çözüme götürmesine neden olan durum da budur.

Yani kendi içerisinde reel sosyalizmin bazı zaafı ve zayıflıklarını taşısa da halklaşması, bu zaaf ve zayıflıklardan etkisini en aza indirgeyen bir durum ortaya çıkarmıştır. Bu durum Kürdistan gibi bir ülkede, mezar suskunluğuna gömülmüş bir toplumu andıran Kürt toplumu içerisinde mucizevî bir gelişmeyi ortaya çıkarmış; Önderliğin kendi deyişleriyle adeta üzerine dökülen betonun çatlatılması tarzında mezara gömülen insanı ayağa kaldırıp mücadele eder bir konuma yükseltmiştir. Bu gerçekten de bir mucizedir. Burada esas rol oynayan, halkın çıkarlarına sonuna kadar bağlılıktır. Halka ve ülkenin davasına sonuna kadar bağlılık vardır; Kürdistan'ın özgünlüğü içerisinde evrenselliği yakalamaya olgusu vardır. Bunlar olmaksızın bu durumlar gerçekleşemez.

Kuşkusuz bir sistemi reddedebilirsiniz. Ama bu onu aştığınızı göstermez. Bir sistemi aşmak demek, onu bütün özellikleriyle çözmek, sistemin bilme düzeyini yakalayıp onun ötesine geçmek demektir. Sistemi bütün gelişim süreci içerisinde yerli yerine oturarak anlamak, dolayısıyla onun çözümsüzlüğünü ilan etmek ve bunu aşacak çözümü ortaya çıkarmak önemlidir. Mevcut sistemi çözüp aşmadan, sadece onu reddederek, ona alternatif olunan sisteme ulaşamaz. Önderliğin bu yönlü çabaları vardır elbette. Bu sistemi çözme çabası vardır. Fakat gerçek anlamda bir çözümün yaratıldığı söylenemez. Önderliğin deyişleriyle hala doğru tam bulunabilmiş, kendisiyle birlikte yaşamın var olabileceği gerçek hala yakalanabilmiş değildir. Bu süreç yine gerçeğin arayışı sürecidir. 15 Şubat komplosuna gelindiğinde, bu komplonun öngününde mevcut durum, hala bir sistemin yaratılamaması ve bu anlamda gerçek bir çözümün yakalanamaması durumudur.

Önderlik Atina Savunması'nda, 15 Şubat komplosu öncesinde Avrupa'ya çıkış macerasını değerlendirirken söyle-diği şeyler açıktır: "Benim Kürt halkı için özgürlük arayışım ve bu temelde Avrupa'ya çıkışım, tam da dünya çapında bir maceraya dönüşmüştü. Ama ne yazık ki hala kendimi bile tanıyamamıştım. Özgürlük anlamında bu halka ne vere-bilecektim?" diye sorar. Yani Önderliğin 15 Şubat komplosunun öngününde bulunduğu nokta esas itibariyle budur. Doğrudur, Önderlik o sistemi karşısına almış, o sistemden kopmuştur. Sistemin temsilcileri de bunu çok iyi bilmekte-dir. Çünkü bu sistem Önderlik kişiliğinde hiçbir zaman vücut bulmamıştır. Bu açıdan Önderliği kabul etmemektedir. Buradan şu sonuç çıkıyor: Önderlik bir çözüm arayışına giriyor. Bu dar anlamda bir Kürt çözümü değildir. Bunu her zaman akılda tutmak zorundayız. Önderlik için Kürt devrimi bir araçtır. Amaç tüm insanlığın kurtuluşudur. Bunu göz önünde bulundurmamayan biri Önderlikten zerre kadar bir şey anlamıyor demektir. Bu da peşi sıra bir gerçeği bera-berinde getirir: PKK'ye gelen insan kendisini tüm insanlığın özgürleşmesine adanmış adamak zorundadır. Çünkü bir tane insanlık var; Kürtler, Türkler, tüm halklar toplum olarak bu insanlığın bir parçasıdır. İki tane insanlık yoktur. Bugün insanlık kendisini primata yaklaştıran bir sisteme mahkûm edilmişken, dünya bir kenef haline gelmişken, doğa kor-kunç bir şekilde tahrip edilmişken, Kürdistan'da tecrit edilmiş özgür bir ada oluşturmakla yetinmek bataklığın içerisinde kendisine küçük bir yaşam alanı açmak anlamına gelir ki, bunun kabul edilirden bir yanı olamaz. Bu açıdan Önderliğin itirazı bütün bir dünyaya, bütün bir sistemdir. Başından beri bu böyledir. Onun özgünlüğünün içerisinde daha başından beri evrensellik vardır.

Sosyalizm evrenselliği yakalamaktır. Sosyalizm sadece ulusların kurtuluş davalarıyla değil, bütün insanlıkla ilgilidir. Sosyalizm elbette pratikte yaşamsallaşmasını başladığı yerde bulur. Yani insanlığın bir özgürlük yürüyüşü varsa, bunun için ilk adımların atıldığı yerde elbette sosyalizmin inşasına da girilir. Ama tüm insanlık sosyalizmle buluşmadıkça, insanlığın gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü de mümkün olamaz. Amaç esas itibariyle budur. Bu açıdan Önderlik verili sistemle hep çelişki halindedir ve onu kesinlikle kabul etmemektedir. Bu da Önderliği hep özgün bir duruşa yöneltir. Önderliğin duruşu özgün bir duruştur. Özellikle PKK Hareketinin devletleşmeye

doğrultusunda ilerlediği ve bunun olanaklarının arttığı bir dönemde, Önderlik kendi kişiliğinde bir anlam aşınmasının başladığını hisseder. Kendi temel devrimci özünden bir şeylerin koptuğunu, bir şeylerin kendisini rahatsız ettiğini duyumsar. Kendisi belki büyü-müştür, ama karşısındaki insanlar küçülmektedir. Onları küçüştüren bu sistemin kendisidir; bu devletleştiren, hiye-rarşileştiren, iktidarlaştıran sistemdir, bu egemenlik sistemidir, bu sınıflaşma yaratan bir sistemdir. Önderlik kişiliği itibarıyla en çok bundan rahatsızlık duyar ve arayışlarını sürdürür.

Devam eden bu arayışa bağlı olarak, Önderlik '96'dan itibaren esas itibarıyla kadın gerçeği üzerinde yoğunlaşır. Arayışları Onu kadın sorunu üzerinde derinleşmeye yöneltir. Çözümü en fazla burada arar; burada büyük bir yoğunlaşma ve derinleşmeyi yaşar. Buna rağmen hala sistemi bütünlüklü olarak çözmekten uzaktır. Çünkü sistemi çözerek aşamamış, dolayısıyla kendi sistemini de yaratamamıştır. Diyorum ya, sistemi reddedersiniz, ona katılmazsınız ve bu mümkündür; sistemi reddetmek, en iyimser haliyle ona katılmamaktır. Ama bu durum sistemi aştığınızı göstermez. Sistemi aşmak öncelikle o sistemi anlamayı, onu bütün özellikleriyle çözmeyi şart kılar. Çözdüğünüzde onu aşacak sistemin iskeletini de oluşturur ve temellerini atarsınız. Önderlik işte bunu yaptı.

Hâlbuki 15 Şubat komplosuna gelindiğinde, Önderlik açısından her şey adeta donmuş gibiydi. Bu aslında bir çö-zümsüzlük noktası olarak da algılanabilir. Felaket budur ve burada bir uçurumun kenarına geliş vardır. Bu uçurumun kenarına geliş sadece fiziksel olarak bir kaybediş, bir idam tehdidiyle yüz yüze gelmek değildir. Kürt halkının daha çılgınca bir savaşla karşı karşıya gelmesi de değildir. Burada şu fark edilmiştir: Çözüm hala bulunamamış, gerçek çözüm hala yakalanamamıştır. Bunu fark ediş, gerçekten de yaşamın adeta donma noktasıdır. Önderlik bunun bilincine ulaşmış ve bu noktadan itibaren kendisine müthiş bir biçimde yüklenmiş, müthiş bir çabaya ve düşünsel yoğunlaşmaya yönelmiştir. Bu düşünsel yoğunlaşma sistem gerçeği üzerine yoğunlaşmadır; bir bütün olarak sistemi doğru bir biçim-de çözme, onu doğru tanımlama ve kendisini aşacak sistemi ortaya çıkarmaya çalışmadır.

Burada Önderliğin mucizevî tarzı bir kez daha kendini kanıtlamıştır. Sürecin karakteri ve ortaya çıkan gerçekler dehşet vericidir. Ama

Önderliğin büyüklüğü ve dehası da burada kendisini gösterir. Önderlik, "Beni öldürmeyen şey beni güçlendirir" der. "İnsan ancak uçurumun kenarında kanatlanır." 15 Şubat komplosu her açıdan bir uçurumun ke-narına varış anıdır. Bu uçurumdan aşağıya düşmek de olasılık dâhilindedir. Ama Önderlik bu noktada kanatlı düşün-mesini bilir; sistemi bütün özellikleriyle çözerek kendi sisteminin özelliklerini de ortaya koyar. Burada yakalanan sadece bir Kürt çözümü değildir, bu tarz bir algılama sakattır, yakalanan bütün bir insanlık için çözümdür. Beş bin yıllık devletçi uygarlık sisteminin bütün kirlerinden, bütün insansızlaştırma eylemlerinden, onun pratiklerinden kopmanın çaresi bulunmuştur. Bu çare ekolojik, demokratik ve cinsiyet özgürlükçü toplumdur. Bu sadece bir Kürt toplumuna özgü bir çözümü değil, bütün insanlığa ait çözümü içinde barındıran bir toplum biçimidir. Dolayısıyla Önderliğin ya-kaladığı çözüm yüzeysel değil derinliklidir, bölgesel değil evrensel, parçalı değil bütünlüklü ve kapsamlıdır.

Önderlik burada öncelikle doğru toplum tanımına ulaşır; doğru toplum tanımından yola çıkarak aslında devlet ol-gusunu çözer. Devlet yeni bir toplum demektir. Ama bu toplum insanın var oluş halini anlatan doğal toplumdan kopu-şu ifade eden bir toplum biçimidir; bir köle toplumdur. O zaman toplumu doğru tanımlayıp doğal topluma dönüş yapmak insanı özgürleştirmenin en önemli yoludur. Önderlik, uygarlık temelinde oluşan yeni toplumun insanlığın var oluş halini anlatan toplumdan bir sapma olduğunu açıklığa kavuşturmuş; bu açıdan bakıldığında gerçeğin şifresini çözmüştür. Çözülen, toplumun şifresidir. Elbette bizim de bu şifreyi çözmemiz gerekir. Şifrenin çözümü, uygarlığın veya hiyerarşik ve devletçi toplumun bir sapma olduğunu, bunun insanlıktan uzaklaşmayı anlattığını, bunun eseri olan sınıflaşmanın da insanlıktan bir düşüş anlamına geldiğini bilince çıkarmak ve bu temelde bundan kopuşu sağlamaktır. Sınıflaşmaya dayalı bir sosyalizm anlayışı sakattır. Öncelikle bundan vazgeçilmektedir. Çünkü iyi sınıf yoktur. Çünkü kölelik de, serflik de, proleterlik de esas itibarıyla köleliğin birer biçimidir. Her kölelik türü en temel insani gerçeklik-lerden kopmayı anlatır.

Devletçi toplum bir kölelik toplumdur. Devlet odaklı uygarlık sisteminin özü budur. Bu anlamda özgürleşmek is-teyen, öncelikle bu uygarlık sisteminden kopmak zorundadır. Önderlik 15 Şubatla başlayan ve sonuna kadar öyle gi-decek

olan üçüncü yaşam dönemini çok net bir şekilde tanımladı. Bu, üçüncü doğuş dönemiymiş. Belki her kişi kendi yaşamında yeniden doğuşlar yaratabilir. Ancak Önderlikteki bu doğuş, insanlık için bir doğuştur ve bir çözüm dönemi midir. Belirgin niteliği genelde devlet odaklı yaşamdan, özelde kapitalist modern yaşamdan kopuşla başlamasıdır. Önder APO, "Tekrar yaban yaşama koşmuyorum, on bin yıl öncesine gidecek değilim. Ama insanlığın bazı temel değerlerinin o yıllarda gizli olduğu da kesindir. Uygarlığın bin bir hile ve zorbalıkla kestiği o dönem insanlığı bilimsel teknik seviye bütünleştirilmedikçe, insanlığın gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü mümkün olamaz" dedi. Uygarlık ve devlet odaklı yaşamdan kopmanın bir gerileme olmadığını söyledi. Hiyerarşik ve devletçi sınıf uygarlığından kopmanın en büyük özelleştirme olduğunu ifade etti. Önderlik "Bunu başaracağıma inanıyorum" diyor ve bizim de bunu başar-mamızı istiyor. Yeni paradigmanın çıkış noktası budur.

Biz demokratik uygarlığı yaratmak istiyoruz. Bu bir sınıfsız uygarlık sistemidir. Aslında neolitik de bir uygarlık olarak tanımlanabilir ve neolitik toplumu günümüzün bilimsel teknik temeliyle bütünleştirdiğimizde demokratik uygarlığı yakalayabiliriz. Bu uygarlık devlet odaklı bir uygarlık değildir. Bu anlamda hiyerarşik ve devletçi toplumdur, onun yaşamından, onun bütün özelliklerinden, onun kişiliğinden kopmak, onun bütün özelliklerinden kopmak en büyük özelleştirme. Önderlik çözümü böyle koydu ve bu çözümü yakalamak heyecan vericidir. Nitekim insanlığı arayış yürüyüşünün de acılı olduğu kadar heyecan verici olduğunu belirttik. Bir insanın yaşayabileceği en yüksek heyecan, özgürlüğü mümkün kılacak bir sistemin çözümü yakalandığı andır. İnsan en büyük heyecanı o an yaşar. Ne yazık ki Önderliğin bize en büyük heyecanları yaşatmak istediği, "Kürt halkının demokratikleştirilmesi projesi heyecan veriyor, Kürt teşisi dönüyor" dediği koşullarda, Hareketimiz içinde Önderlik sisteminden tümüyle kopuş ve Botan ile Osman hainleri şahsında dörtlüye kapitalizme koşuş gerçekleşti. Bunlar bütün örgütü ve hareketi kapitalist sisteme eklemlenme çabasına giriştiler. Uygarlığın derin bir krizi yaşadığı, bu krizin kaosa dönüştüğü, bunun da insan-sızlaşmayı anlattığı, insansızlaşmanın kaos olgusunun ta kendisi olduğu, buradan insanı bulmak için doğru bir çıkışın yapılması gerektiği, Önderliğin de onun çıkışını gösterdiği bir noktada kapitalizme koşma yaşandı. Kaçınlar

sürüsü bunu yaptı. Bu komplo iki etkene dayanıyordu. Dayandığı ilk unsur kadının düşürülmüşlüğüydü. Bilindiği üzere daha devletçi toplumun başlangıç döneminde kadın fahişleştirilerek köleleştiriliyor, erkek kölelerin önüne bir yem ya da yağlı bir kemik parçası gibi atılıyordu. Sümer rahibinin yaptığı buydu. Bugünkü sistem de aynı şeyi yapıyor. Erkek egemen sistem metalaşmış eşya kadını sisteme öfkelerini yatıştırmak istediği erkek kölelerinin önüne bir yem gibi atıyor. Erkek köleyi uysallaştırma aracı, onu basit yaşamın zevkleriyle buluşturma aracı olarak kadını bu şekliyle sunuyor. Sistemin erkek kölelerini yatıştırmada kullandığı diğer bir unsur da paradır. Kapitalist sistem bu iki unsurun müthiş kullanımı üzerinde vücut buluyor. Hainler oltanın ucundaki bu iki yeme koşullar ve bizi bu duruma düşürmek istediler. Yani cinselliğe ve açlık güdüsüne kenetlenmiş düşük bir insan tipini ortaya çıkartmak istediler. Onların gerçeklikleri buydu.

Oysa Önderliğin savaşı buna karşıydı. Haykırışı bunaydı. En büyük acıyı yaşadığı zehirlenmeden değil buradan duyuyordu. Yaşam zehirlendiği için, onun kurmak istediği özgür yaşam zehirlendiği için, özgürlüğe gelmiş insanlar bu şekliyle savruldukları için acı duyuyordu. Çarmıha çivilendiği, Prometheus gibi İmralı kayalığına gerildiği, bir tabut-lukta yaşamaya mahkûm edildiği için değil, en büyük acıyı buradan hissediyordu. Önderliğe en büyük acıyı tattırdığımız an, "Bana gerçekten ne yaptığını bilen, çizgiye gerçekten bağlı olan bir kadın veya bir erkek kalsın, yeter" dediği andır. Onun en büyük acıyı hissettiği an budur ve bu acıyı Önderliğe yaşatanlar bizleriz.

Şunu hiç unutmamalıyım: Biz yaşamı zehirlenme tehdidiyle karşı karşıya olan bir hareketiz. Önderliğin bedensel varlığının zehirlenmesi sadece bunun başlangıcıdır. Zehirlenmenin en temel noktası burasıdır. Zehirlenmek istenen bütün bir yaşamımızdır. Örneğin sizi yansıtmaları gereken görsel medya, Newroz kutlamaları öncesinde bir Newroz jeneriği hazırlamıştır. Fakat herkese bir mesaj ileten bu jenerikte sergilenen bayrak KDP bayrağıdır, devletçi ve milliyetçi sistemin bayrağıdır. O bayrağın üzerinden "Newroz piroz be" diye yazar. Oysa Önderlik kendi sistemini kurduktan sonra onun sembolü olarak kendi bayrağını da netleştirdi. Sistemini Demokratik Konfederalizm olarak tanımladı, bayrağını belirledi ve kendisini izleyecek olanların eline tutuşturdu.

Devrimcilik bayrağı yere düşürmemektir, devrimcilik o bay-rağı gönderden indirmemektir. Öncülük bayrak taşıyıcılığıdır. Ne acıdır ki, Newroz gibi tarihimizin en kutsal direniş gününde, bizim bayrağımızın yerinde, bizim en temel mevziimiz olması gereken bir yerde KDP'nin bayrağı dalgalanıyor.

Peki, bu nedir? Bu öyle basite alınacak bir şey midir? Haber bültenlerinde bile başkalarının bayrağını adeta gözü-müzün içine sokuyorlar. Başka görüntü olmadığı için mi KKK Yürütme Konseyi Başkanını önünde KDP bayrağı ile göstermekte ısrarlı davranıyorlar? İlkel milliyetçiliğin PKK Hareketi üzerinde hesaplar yaptığı açık değil midir? Uy-garlığa kapılanmak isteyenler bizde KDP'ye koşmuyorlar mı? Bu tarzda bir ayrıma gitmemek, kan ve emek üzerinde yükselen mevziler bu biçimde işgal altındayken bile hiç tınmamak korkunç bir şeydir, bir arsızlık durumudur ve asla kabul edilemez. Burada bir işgal girişimi vardır ve bu bir mücadeledir, bu bir direnmedir, bu bir dayatmadır. Bize da-yatılan sadece KDP de değildir, kapitalizmin ta kendisidir. Dayatılan metalaşmadır. Bunlar kadının metalaşmasını istiyorlar. Metalaşan kadın aynı zamanda metalaşan erkektir. Belki eşyalaşmış haliyle kadın daha pahalı bir metadır, daha fazla para eden bir metadır. Meta olarak erkeğin fiyatı daha ucuzdur. Kadın paramparça edilip her parçasına bir fiyat biçilir. Erkek ücretli köle olarak yaşar, en tortu işlerde çalışır ve karnını doyurmasını sağlayan bir ücretle yetinir. Belki kadın daha fazla bir fiyata bilmem nerede pazarlanır. Ancak işin özü aynıdır. Her ikisi de insanlıktan düşmedir ve kapitalizm budur.

Yineliyorum: Genelde devlet odaklı yaşamdan, özelde kapitalist modern yaşamdan kopmak Önderlik sistemine gi-rişin başlangıç noktasıdır. Daha doğrusu Önderlik paradigmasının hayata geçirilmesinde ya da onun sisteminin inşasında başlangıç noktası budur. Bu olmazsa olmaz bir ilkedir. Buna karşılık demokrasiyi temsil etmesi gereken kurum-lara bakın: Genelde göreceğiniz tablo sarsıcıdır. Ekranda görünen Zilan değildir. Ekranı çıkartılmak istenen, metalaşmış eşya kadındır; Zilan'ın zıttı olan kadın tipidir. Bazıları Zilan'ı görünmez kılmak istiyorlar. Ön plana çıkartılmak istenen kadın tipi görüntüsüyle, tavrıyla, davranışıyla, havasıyla erkeğe ayarlanan metalaşmış eşya kadındır. Burada ilkin kadına vurularak Önderliğe vuruluyor. Önderliğin öngördüğü ve yaratmak istediği toplum, analık hukukunun

gerçekten yaşamsallaştığı toplumdur.

Toplumsallaşma ana etrafında gelişir, toplumsallaşmanın esas gücü anadır. Özgür toplum, anayı yeniden bu sevi-yeye getiren bir toplumdur. Anaya gerçekten hakkını veren, ananın temel ekseni olduğu özgür toplum böyle gerçekleşir. Cinsiyet özgürlükçülüğünün önemli bir yönü de budur. Analık hukukunun, analık hakkının kabul görmesi kadar, onun kabul göreceği zeminin de ortaya çıkarılması şarttır. Her yönüyle bunun duygusu ve düşüncesinin yaratılması kaçınılmazdır. Bunun kişiliğinin ortaya çıkarılması vazgeçilmez bir gerekliliktir.

Bunun için de öncelikle tüm zamanların tanrıça kutsallığını ve onun sadeliğini temsil eden Zilan kişiliğinin her or-tama ve her mücadele alanına damgasını vurması gerekir. Tanrıçalaşan ana kadın, bu haklı kutsallaşmasını emeğine ve yaratıcılığına, bu emeği ve yaratıcılığı temelinde bir dünya kurmasına borçludur. İnsanlığı sürdüren tüm temel değerle-ri yaratan odur. Gıdanın kaynağında ana emeği vardır. Taneleri seçmesini bilen, toprağı ekip hasadı devşiren, hayvan-ları evcilleştiren, yerleşik yaşama geçen, evcil düzeni kuran, uygarlığı sürdürecektüm araçları yaratan odur. İnsanı beslenme boyutuyla hayvandan ayıran odur. Bu çerçevede toplumu kuran odur. Bugün de kadın yaratıcı emeğiyle bu tarzda yeni toplumun kuruluşuna yön vermek durumundadır. Mızımlık yapmadan, şikâyette bulunmadan, insan olma mücadelesinde ana tanrıça kadının yaratıcı tarzını yakalamada en ufak bir sarsıntı bile geçirmeden bu yürüyüşte başa-rıyı gerçekleştirmedikçe Zilan kişiliğine ulaşamaz. Kuşkusuz bizde bu yüceliğe ulaşmayı başaran eşsiz örnekler var-dır. İnkârcılık gerçekleşen bu görkemli örneklere gözünü yum-maktır. Nihilizm Zilan'ı görmemektir, nihilizm Beritan'ı görmemektir, nihilizm Şilan'ı görmemektir, nihilizm tam da Yıldız'ı, Nucan'ı, Sorxwin'i, Viyan'ı görmemektir. Çün-kü onlar tüm zamanların tanrıça kişiliğini yakalamış kadınlardır. PKK onların partisidir. PKK aynı zamanda böylesi kadınlarla yoldaşlık yapmasını bilen erkeğin, yani Haki'nin Kemal'in, Hayri'nin, Agit'in ve öteki şehitlerimizin parti-sidir. PKK kadınla doğru temelde yoldaşlık yapanların partisidir.

Önderlik, "Biz bu harekete başlarken, kadınlar ve erkekler olarak birbirimize eşitlik ve özgürlük sözü verdik. Bu sözün de ancak bağımsız bir ülke ve özgür bir toplumda gerçekleşebileceğine inandık" dedi. Eşitlik ve özgürlük sözü-ne

gerçek bağıllık, bağımsız bir ülke ve özgür bir toplum yaratma yolunda sarsılmadan, umut ve inanç erozyonuna uğramadan, yüksek bir cesaret ve kararlılıkla yürüme temelinde gerçekleşir. Bu hedefe ulaşmadan, başka türlü şöyle eşit ilişki, böyle özgür ilişki kurulabileceğini sanmak kendini kandırmaktır. Tamam, devrimcilik elbette yeni bir dün-yanın ve bu dünyanın insanının bir özetidir. Parti ortamı belki de böyle bir dünyanın kendisidir. Ama biz bir mezhep değiliz, biz mezhepleşmiş dar bir grup oluşturmakla yetinmek istemiyoruz. Biz sözüümüze bağlılığımızı özgür toplum yaratarak, oradan evrenselliği yakalayıp tüm insanlığa mal ederek kanıtlamak istiyoruz. Bu açıdan öyle bir yaşam an-cak bağımsız bir ülke ve özgür bir toplumda gelişir.

Şuna inanmak durumundayız: Biz kendi ortamımızdaki insanı küçümseyebiliriz. Küçümserken de PKK'nin ölçüle-rine bakıp da küçümsüyoruz. Kemal'in ve Zilan'ın ölçülerine bakıyoruz, ardından bu insan küçüktür diyoruz. Oysa bizdeki insan düzendeki insanla karşılaştırılmayacak bir insandır. Kürdistan'ın en güzel insanı gelmiş burada toplan-mıştır. Başka bir insan malzeme-memiz yoktur. Başka yerden kadro ithal edip onun-la devrim yapamayız. Eldeki bu mal-zemeyi değiştireceksiniz, bunu değiştirebilmek için de sonuna kadar kendisine ihtimam göstereceksiniz, onu eğitecek-siniz, doğru yaşama gelmesi için ikna edecek ve değiştirip dönüştüreceksiniz. Onun içindeki mücevhere ulaşacak, ondan yeni birer Kemal ve Zilan yaratacağısınız. Yoldaşlığında özü budur. Yoldaşlık birbiriyle uğraşmaktır, yoldaşlık birbiriyle doğrularla buluşmak için mücadele etmektir. Yanındaki insana bakıp düzen erkeğini veya kadını özlemek, Önder APO'ya yapılabilecek en büyük hakarettir. Buradakinden daha güzel insanı hiçbir yerde bulamazsınız. Gerçe-ğin kendisi budur.

Bu haliyle bile eğer insanlık hala ayak-taysa, hala insan tümüyle yitip gitmemişse, hala insanlıktan bazı kısımlar varsa, insansızlığı dayatan kapitalizm altında hala insan olmaktan tümüyle pişmanlık duyulmamışsa, evrensel insanlık çapında bu biraz da PKK gibi mücadele eden güçler var olduğu içindir. İnsanlık varlığını temel insanlık değerleriyle donanmış ve bunlar için mücadele eden insanlara borçludur. Bu dünya onlar sayesinde hala ayaktadır. Dolayısıyla doğru olan, buradaki her arkadaşın kendi değerinin farkına varmasıdır. Değersizlik bizim değerimiz olamaz.

Değersiz-lik sistemin bize yakıştırmak istediği şeydir. O zaman kendimizi değer haline getirmeliyiz. Değer olmak Zilanlaşmaktır, değer olmak Kemalleşmektir. Başka türlü değer olunamaz.

Önderlik kendi tarzının asla bir dayatma olmadığını, bu tarza katılımın büyük bir inanç ve bilgelikle beslendiğini dile getiriyor. Bu yönlü gücü bulunmayanların, yani inançsızların ve yaşamına anlam katamayanların bu Önderlikten uzak durmaları gerekir. Önderliğin dediği gibi, çağımızın hasta ettiği bireyler -ki çağımız kapitalizm çağıdır, hastalığı yayan yine odur- bu tarz Önderliğe katılmazlar; katılsalar bile sonuç alamazlar. Katılımın nasıl olması gerektiği ve neye katılım sağlanacağı Önderlik tarafından net olarak ortaya konulmuştur: "Benim bedenem diri veya ölü olmam belirleyici değildir. Belirleyici olan ulaşılan anlam, irade ve ahlak. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeni-den yapılanmasıdır." Demek ki Önderlik gerçeği salt fiziksel bir olguya indirgenemez. Belirleyici olan Önderlikte ulaşılan anlam düzeyi, yaratılan irade ve yakaladığı ahlak-tır. Bunlar belirleyicidir. Bizim de kendimiz açısından esas almamız gereken budur.

Önder APO uygarlık sistemini yenmiş insandır. Önderlik bu herhangi bir meydan savaşında yenmemiştir. Öncelik-le onu kendi bütünlüğü içerisinde çözerek çirkinliğini ve insanlıktan sapmışlığını tüm insanlığın gözleri önüne sermek, buradan yola çıkıp onu aşan bir sistemi ortaya çıkarmak şimdiye kadar bu sisteme tattırılmış en ağır yenilgidir. Sistem yenilmiştir ve bu yenilgi sistemin ölümünün ilanıdır. Sistem kaostadır ve kaos aslında sistemin çözümsüzlüğünün ka-nıtlanması, artık onun eskisi gibi yaşayamayacağını anlaşılmıştır. Artık kapitalizm mevcut biçimiyle yaşayamaz. Ancak yine de kapitalizm her şeye rağmen kendisini yaşatmak istiyor. Zor kullanarak, eğlenceye dayalı bayağı bir kültür ve sanatı geliştirerek, insanı insanlıktan çıkaran bir kültürü tüm topluma pompalayarak, sanatçıyı da bunun ak-törü haline getirerek kaos ortamında ömrünü uzatmaya çalışıyor. Şiddeti en üst noktaya çıkarıyor, bu tarzla varlığını sürdürmek istiyor. Uygarlığın köleci karakterine asla dokunmadan, onun özünü hiç değiştirmeden, biçimde bazı de-ğişimlere giderek kendisini uzun ömürlü kılmayı deniyor.

Burada kutsal insanlık gerçeğiyle yeniden buluşmayı Önderlik çözümünde buluyoruz. Önder-

lik sistemin bu insan-sızlaştıran karakterini ortaya koymuş, insanı yeniden tanımlamış, insanın insan olarak içinde yaşayabileceği özgür toplum sistemini kurmuş ve bütün insanlığa sunmuştur. Belki günümüzde bu sistem bütün insanlığa mal olmamıştır. Belki bugün Önderlik çözümüne katıldıklarını söyleyenler o çözümü yeterince doğru anlamının uzağındadır. Ama yine de sistem yenilmiştir. Bu sistem için sonun başlangıcıdır. Devrimcilerin görevi yeni yaşamı kurarak alternatif dünyayı ortaya çıkarmak, sistemin kokuşmuş cesedinin daha fazla mikrop yaymaması için onu bir an önce mezara gömmektir. Bu anlamda Apocu sistemin gerçek mezar kazıcısı olan bir harekettir. Onun ölümünü ilan etmiş ve mezarını kazmaya girişmiştir. Onun mezarı üzerinde yepyeni bir dünya kurulacaktır.

Şunu çok net söylemek istiyorum: Önderlik çözümse eğer, çözüm de orta yerdedir. Çözüm nettir. Bu çözümü anlamıyorum demek, ben insan olmaktan bir şey anlamıyorum demektir. O açıdan Önderliğin çözümüne hem evet de-nilmeli, hem de o çözüm en ince detayına kadar bilince çıkarılmalıdır. Önderliğin çözümü sadedir. Bunu kavramayan kişinin zihniyet yapısıdır. Eskinin zihniyetiyle düşünüldüğü ve Önderlik zihniyetine girilmediği için Önderlik kendisi-ne karmaşık gelmektedir. Oysa Önderlik en sade insandır. Önderlik en sade insana ulaşmanın adıdır. Önder APO şunu söyledi: "İnsanlığın geçmişi daha gerçektir. Ben oraya döneceğim, insanı orda araya-cağım ve orda bulup yeniden baş-latacağım. Gelecek bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey değildir." Dolayısıyla başlangıca dönüp aradığımız insan en sade insandır. Bugünün insanından çok daha sade ve net olan, anlaşılır olan, zihniyeti kirlenmemiş olan, bilinci tecavüze uğramamış olan insandır. Devletçi toplum zihniyeti, egemen erkek zihniyeti, devlet odaklı sistem zihniyeti insanın düşünme gücünün tecavüze uğradığı bir zihniyettir. Bu kirlenmiş ve yalana dayalı bir zihniyettir. Önce-likle ondan kurtulmak gerekir. Bilinçlenme ve aydınlanma bu işin başıdır. Burası bir aydınlanma zemindir ve biz bu zeminden kaçamayız. Bu zeminden kaçmak Önderlik gerçeğinden kaçmaktır.

Önderlik sistemi yendi. Buna rağmen sistem Önderlikten kurtulmak istiyor. bu haliyle Önderliğimizi zehirliyor ve zehirlenme bir gerçektir. Şöyle de denilebilir: Önderliğin kalbine bıçak saplanmış. Bunun nedeni bizim kollarımız-daki

gevşekliliktir. Bizim 9 Ekim komplosu öncesi gevşekliğimiz Önderliği İmralı'ya, ikinci gevşeme ise zehirlenmeye götürdü. Önderliğin yaşamını mümkün olduğu kadarıyla kısaltma ve en erkenden bedensel çözüme sürüklenme tarzındaki bu uğursuz girişimde kendi sorumluluğumuzu görmemiz gerekir. Böyle bir günde aslında belki de en başta hatırlamamız gereken olgu budur. Yetersiz yoldaşlık hala var ve Önderliğin yaşadığı zehirlenme biçimindeki trajedinin kaynağında da yine yetersiz yoldaşlık bulunuyor.

Oysa Önderlik şunu söyledi: "Siz ne denli büyük bir savaş gücü olduğunuzu kanıtlamadıkça barış gerçekleşmeye-cektir. Karşı taraftakiler öncelikle sizdeki o büyük savaş gücünü görmelidir. Onu gördükleri zaman ancak barışa gele-bilirler." Ne var ki bu halkın düşmanlarının bizde gördükleri bu değildir. Yüzeysel olsa da bizde gördükleri dağılma-dır, kendine göre yaşamdır; bizde gördükleri belki de kendi sisteminin uzantısı olan ve onun özelliklerini taşıyan sıra-dan insandır. Sistem işte bu noktadan başlayarak gerektiğinde bizi kazanabileceğini ummaktadır. O açıdan savaş gü-cümüz düşmana geri adım attırmaya yetmiyor demektir. Mevcut durumda ortaya çıkan gerçeklik şudur. Biz artık şöyle barış, böyle barış yapacağız deme dönemi geçmiştir. Eğer gerçekten barış istiyorsak, bunu yolu kesinlikle savaştan geçiyor. Ne kadar savaş, o kadar barış. Bu, Önderliğin de formülüdür. Ne kadar o sistemi geriletecek ve gerektiğinde onu yerle bir edecek bir savaş gücü olduğumuzu kanıtlarsak, o kadar barışa yaklaşmış olacağız. Başka yol yoktur.

Öyleyse herkes kendisini böylesi büyük ve sonuç alıcı bir savaşa göre hazırlamak durumundadır. Buna hazırlanma-yan biri halkımıza dayatılan soykırıma evet dediği gibi, Önderliğin zehirlenmesiyle yaşamının kısılmasına ve ölümüne evet diyor demektir. O zaman biz de bütün hücrelerimizle, bütün varlığımızla, her şeyimizle düşmana dünyayı dar edeceğiz. Onun sistemini gerçekten de çökertecek, hem de en cehennemî savaşla çökertecek bir durumu ve savaşı ortaya çıkaracağız. Hepimiz kıyameti koparacağız. Sistemin anlayacağı dil ancak budur. Ne kadar savaşırsak o kadar barışı getirebiliriz. Biz savaşmak istemiyoruz demek artık kesinlikle doğru değildir.

"Biz barış istiyoruz." Şuanda toplumda haykırılan slogan odur. Hayır, herkes savaşa hazırlanmak zorundadır. Zaten Ana Karargâhımız da

ifade etti: "Biz barış olabilir mi, böyle bir ihtimal var mı, sistem barışçıl bir çözüme gelir mi sorusunu tartışmıyoruz. Cevap aradığımız soru bu değildir. Biz savaşı daha nasıl güçlendirebiliriz sorusuna cevap arı-yor, bunu tartışıyoruz" dedi. Bu bizim de sorunumuzdur. Biz en şiddetli savaşı nasıl geliştirebiliriz sorusunu tartışmalı, bunun cevabını bulmalı ve uygulamaya dökmeliyiz. Bunu başardığımızda Türkiye'ye barışı gerçekten getireceğiz. Türkiye'ye gelen, barış bölgeye gelen barıştır. Böylesine büyük bir savaş ancak böyle bir barışı getirebilir ve mevcut durumda Önderliğe bağlılığımızı ancak ve ancak böyle kanıtlayabiliriz.

"Benim durumum pratikleriniz için belirleme yapacak konumda değildir. Tamamıyla özgücünüzle, stratejik ve tak-tik gücünüzle sonuç almak isteyeceksiniz. Aksi halde evliyadan keramet beklemek olur ki, çağımız buna uygun değildir. Savaş ve barış gücü olmanız önemlidir. Devlet ya da devletler gerçek savaş gücünüzü görmedikçe barış için adım atmazlar. Ne kadar savaş o kadar barış gibi bir formül söz konusudur. Karşı karşıya olduğumuz formül budur. Bu acı ama bir gerçektir. Ben tek bir asker ve gerilla ölmesin istemiştim. Bu çok insani bir yaklaşımdı. Ama devlet ciddiye almıyor. Askeri sonuç almak esastır." Bunlar benim belirlemelerim değildir; Önderliğimiz Bir Halkı Savunmak adlı kitabında aynen bunları söylüyor. Önderlik bunları AKP'nin iktidara gelişiyle birlikte barışçıl demokratik çözüme hayır dediğinde ortaya koydu. Ama Osman ve Botan çetesi buna gelmedi. Onlar bu kesin belirlemeleri gördükten sonra kaçtılar. Buna karşılık bizim en küçük bir kararsızlığa düşmeden 1 Haziran Atılımına benzer bir atılımı geliştirme-miz ve savaşı en üst düzeyde tırmandırmamız gerekiyordu. Tamam, ateşkesi Önderlik istedi, ama şunu da ekledi: "Eğer devlet çözüme gelmezse, bir daha asla benden ateşkes biçiminde bir çağrı gelmeyecektir. Karar ve çözüm gücü olan dışarıdakiler olacaktır. Siz gücünüzü kanıtlayacaksınız. Benden keramet beklemeyin." Süreç budur, gerçek budur.

Böyle bir doğum gününde o soylu doğuşa, gelinen aşamada onda gerçekleşen Önderlik dünyasına, Onun kişiliğine, özgürlüğüne ve toplumuna katılmak, öncelikle böyle bir savaşı vermekten geçiyor. Bize Önderliğimizin sağlığını yeniden kazandıracak olan da, onu yaşamda tutacak olan da, onu halkıyla özgür bir ortamda buluşturacak olan da, Kürdistan'ı kazandıracak olan da budur. Başka yol yoktur, başka çözüm biçimleri

yanlıştır. Yanlış olmanın da ötesinde, eğer ısrar olursa bu tam bir sapıklık anlamına gelir. Zaten herkes bizi buraya çekmek istiyor. Şunu hiç unutmamalıyız: Şu anda Amerikanın bize dayattığı şey savaştan vazgeçmektir. Savaşmayacağız da ne yapacağız? Önderlikte ifade ediyor işte, Güneyde kalacağız, silah bırakıp sözüm ona siyaset yapacağız! Önderliğin büyük öfkesi bunadır. Hayır, silahlarımızı bırakmayacağız. Hatta daha güçlü bir biçimde silah kuşanacağız, düşmanı en iyi vurabilecek silahlarla donanacağız.

Sadece maddi silahları da değil, her türlü silahımızı kullanacağız; bu tarzda bütün özgürlüklerin odak noktası olan, onun merkezi olan, ana eksen olan Önderliğimizin özgürleşmesine kenetleneceğiz. Önderliği özgürleştirmenin başka yolu yoktur. Toplum bile diri tutmanın, toplumsal zeminde olumlu anlamda bile eylemde bulunmanın, Kürdistan'da demokrasiyi kurmanın da başka yolu yoktur. Yegâne ve en ciddi yol savaş yoludur, hem de en çılgıncasına savaş yoludur. Önderlik bu anlamda PKK'liler çılgındır dedi. Kuşkusuz bu çılgınlık başını taşlara vuran birinin çılgınlığı değildir. Ne yaptığını bilen, imkânsız olana göz diken, savaşan ve başaran insanın çılgınlığıdır. Dev gibi bir orduya karşı koyan ve onu yenilgiye uğratmasını bilen insanın çılgınlığıdır. Karınca örneği filin karnını deşen yiğitlerin çılgınlığıdır. O kendisine çok güvenenlerin aslında kof bir güç olduklarını eylemiyle kanıtlayan, en büyük gücün anlamın ve duygunun yarattığı insandan geçtiğini bilen, bunun da PKK'nin ta kendisi olduğunun farkında olan, PKK insanının bu olduğunu kanıtlayan insanın çılgınlığıdır. Bu tarzda geliştireceğimiz bir savaş bizi Önderliğimizin özgürlüğüne, özgür bir Kürdistan'a, özgür topluma, özgür bir bölgeye, özgür insanlığa taşıyacaktır.

Bu temelde Önder APO'yu büyük önderliksel gerçekleşme doğrultusunda ilerleten, daha sonra kendisini tüm insanlık için özgürlüğü mümkün kılacak bir sistem çözümüne götüren o soylu gelişmenin başlangıç noktası olan Önderliğin doğum günü tüm insanlığa, halkımıza, kadınlara ve Onun tüm yoldaşlarına kutlu olsun diyoruz.

Bu temelde diyoruz ki, zafer bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşan Kürt halkının ve halkların olacaktır.

**YA DEMOKRATİK ÇÖZÜM GELİŞECEK
YA DA KÜRT HALKI YENİ BİR ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ
HAMLESİYLE KENDİ DEMOKRATİK YAŞAMINI KURACAKTIR.**

Duran Kalkan

Gelişmeler gösteriyor ki bu dünyada Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam hakkı yoktur. Kürtlere bu dünyada yer bulunamıyor. Köle olarak bile yaşamamızı kabul etmiyorlar. En ağır işkence koşullarında bile yaşatmayı çok görüyorlar. Eskiden Kenan Evren "asmayalım da besleyelim mi?" demişti. Böyle beslemeyi bile fazla görüyorlar ve bu dünyada kimliğinizle olmamalısınız diyorlar. Gerçek böyle olunca bizim kendimizi koyuvermemiz, "şu hakkımız, hukukumuz var" dememizin hiçbir anlamı yoktur. Bunun gerçekle ve bu dünyanın işleyen kanunlarıyla hiçbir alakası yoktur. Geline aşamada Kürt halkına, Önderliğine ve Kürt özgürlük hareketine dayatılanlar karşısında mevcut pozisyonda kalmak artık kendi kendimizi kandırmaktan, dolayısıyla da kaybetme tehlikesini kendi elimizle yaratmaktan başka her hangi bir anlam taşımaz. Siyasi durum değerlendirmesi böyle bir sonuca varmamızı gerektirmiştir.

Görüldüğü gibi siyasi değerlendirme yapıp; "ABD'nin, AB'nin, İran'ın pozisyonu şudur" demenin fazla bir değeri kalmamıştır. Tabii ki bundan sonrada siyasi değerlendirme yapacağız. Ancak durumlar ve dayatmalar o kadar net ki çok değerlendirme yapılacak, söylenecek bir şey kalmamış gibidir. Sadece değerlendirme yapıp buna karşı rutin tepkiler koyup, eylemler gerçekleştirmek artık kendimizi kandırmak anlamına gelir. Her şey gün gibi açıktır. Böyle bir ortamda çok fazla tartışmak bile gerçekleri yumuşatmak, revize etmek dolayısıyla kendini aldatma tehlikesini içerir. Bu nedenle gerçekte olup bitenleri bilme ya da ne anlama geldiğini anlayacak düzeye gelme değil de kendimizi etkili kılıp kılmadığımız önemlidir. Bu durumları iliklerimize kadar hissederek, bunu tersine çevirecek bir mücadelecilik duruş edinebiliyor muyuz, edinemiyor muyuz? Sorun budur.

Var olan ve bizi ilgilendiren konuları hiç kimse kendine göre yorumlamamalı, yumuşatmamalıdır. Bir süredir hareketimiz üzerinde ciddi tehditler bulunmaktadır. Zaten Kuzey Kürdistan'da kapsamlı ve süreklileşen operasyonlar yürütülmektedir. Sınır üzerinde bir askeri hareketlilik devam

ediyor. Yakın zamanda operasyonların olacağı yönünde birçok bilgi vardı. Olur mu, olmaz mı o kadar net bilgimiz yok. Tedbir olarak başta Medya Savunma Bölgeleri olmak üzere kimi değişiklikler öngördük. Onu da doğru anlamak, herhangi bir yoğunlaşma zayıflığına yol açmamak gereklidir. Eğitim yerlerimiz ideolojik ve teorik derinlik sağlamanın ötesinde hem mücadelenin genel durumunu, hem de tek tek arkadaşlarımızın kendi durumunu tartışma yeridir. Kadrolarımızın güçlü bir özelleştirmeyle kendi zayıflıklarını gidermeleri, her türlü düşmanca saldırıyı boşa çıkaracak bir örgüt ve kadro duruşuna ulaşmayı temel sorunları olarak gördükleri yerlerdir. Böyle yaklaşılmayıp yanlış ve yetersiz bir duruş içinde olunursa sadece yaklaşım sahipleri zarar görür, kendilerini kandırılmış olurlar. Belki örgütü de biraz zorlarlar ancak esas olarak kendileri kaybederler. Kaybetmek istemiyorlarsa, tutarlılarsa, doğrulara ulaşmak istiyorlarsa doğrunun böyle olduğu ortadadır.

Süreç karşısında hiçbir bireysel, duygusal yaklaşıma yer vermeden, kendini abartmadan zayıflıklara sığınmadan, kendini yere atmadan, mesele yapmadan bir öz sorgulama geliştirmek, bundan sonra yürüyebilmek için şarttır. Bu, önder-

lik çizgisinde güçlü bir yürüyüş sürdürebilmek için şarttır. Bunun başka bir yolu yoktur. Gerçekten içten ve derinlikli bir biçimde bunu yapanlar yürürler, yapamayanlar yürüyemezler. Belki bazıları biraz zarar verebilirler. Bu örgütün otuz beş yıllık bir tecrübesi var. Sorunları çözmede, Apocu tarz var. Belli ölçüde bunların edinilmesi, öğrenilmesi durumu var. Dolayısıyla örgüt zayıf görülmemeli. Ancak tehlikelerin büyüklüğü de göz ardı edilmemelidir. Önderlik Kürt insanının kendini kandırmaktan kurtulması gerektiğinden oldukça söz etti. En büyük zafiyetlerden birinin kendini kandırma olduğunu hep ifade etti. O nedenle tasfiye ve imha olma tehlikesi yoktur diyemeyiz. Kürt halkının bütün düşman ve karşıtları Kürt halkının imhası için karar vermiş, kadeh tokuşturmuşlardır. Fakat bunun öyle kolaylıkla gerçekleşmeyeceği ve büyük bir direnişle karşılaşacağı kesindir. Bu bakımdan örgüt elbette direnip, mücadele ederek bu imha tehlikesini aşacaktır. Mücadele gerçekliğimizde görüldüğü gibi bunu başarmamız bugün her zamankinden daha fazla mümkündür.

Örgüte güçlü katılma değil de "ne olacakmış" gibi vasat bir yürüyüşün beslediği bekleme psikolojisi içinde olanların önce ruhen, ardından fiziki olarak özgürlük mücadelesinden koparak içine girecekleri pişmanlık duyguları ve bunun sonucu olan "ah- vah" biçiminde ki serzenişler doğru değil. Bunların söylenmesinin nedeni bu yönlü bir sürü şikâyet ve taleple karşılaşmasıdır. Önceden kendini kandırılmış, dayanamamış, inancını, iradesini kaybetmiş, sağa-sola kaçmış, göçmüş, gitmiş toplumun başına bela olmuş, bakmış ki gittiği yerler hiç de hayal ettiği gibi değil, bu sefer dönüp bir sürü talep ve şikâyetlerde bulunanlar çok. Yanılgı, kendini kandırma bu denli tehlikelidir. İçinde bulunulan süreçte bu tip durumlar daha da artıyor. Madem öyle, hesapların doğru yapılması gerekir. Önderlik "Ben size hesap yapmayın demiyorum ama hesabınızı doğru yapın, bizimkiyle çelişmesin, çelişirse kaybedersiniz" diyordu. Hesap yapmamak lazım, yapılacaksa da doğru yapılmalı. Bu bakımdan da daha fazla eleştiri, özeleştirme ve netleşme gelişmeli.

HPG Konferansı'nın sonuçlarının aktarılması isteniyor. Konferansın sonuçları özeleştiridir,

yapmayana da örgüt ve önderlik gerçeğini dayatarak yaptırmaktır. Bu yaklaşımı eğitim okullarımız başta olmak üzere her yerde göstermeli ve pratikleştirmeliyiz. Hem de zamana yaymadan, eğip bükmeden, çok açık, çok net, resmîyette, örgüt aleniyeti içinde yoldaşça etkileme temelinde açıkça kullanmak üzere eleştiri-özeleştirme geliştirmek gerekir. Diğerini kendini kandırma, yoldaşını kandırma, ortamı bulandırma, sonuçta da kaybetmektir. Bu biçimde bu süreç karşılanamaz. Kaybettikten sonra olup bitenlerin tahlil edilmesinin bir değeri de olmaz. İki yüzlülük bu tür pratiklere denir. Doğruları gördüğümüz halde yapma irademiz ve kararlılığımız yoksa bizden daha kötü bir insan olmaz. Bilmeden bir şeyi yapmamak yine de anlaşılmalıdır. Cahilliğe yorulabilir. Ama bile bile bir şeyleri yapmamak, ikiyüzlülüktür. İnsanın en kötü, en tehlikeli hali budur. Ağır

**HPG Konferansı'nın
Sonuçlarının aktarılması isteniyor
Konferansın sonuçları özeleştiridir
Yapmayana da örgüt ve önderlik
Gerçeğini dayatarak yaptırmaktır.**

süreçlerle neden yüz yüze geldik veya mevcut imha saldırıları, tehlikeleri nereden ortaya çıkıyor? İşte bu yaklaşımlardan çıkıyor. Yanılmadan ciddi bir özeleştirme içinde olunmasını gerektiriyor.

Bizim gibi hareketler açısından siyasal durumu kendi durumumuz belirler. Yani siyasal durumu, "siyaset nasıl seyrediyor" değil de kendimiz ne durumdayız, nasıl seyrediyoruz, hal ve duruşumuz nedir, bunu sorgulaması belirler. Çünkü siyaset dışımızda değil, tamamen bize, duruşumuza bağlı hale gelmiş durumda. Bu anlamıyla siyasal sürecin değerlendirilmesi kendi durumumuzun tarif edilmesinden başka bir şey değildir. Halkımıza dayatılan bir imha konsepti var. Bütün yönleriyle açığa çıkmış durumda. Nereden kaynaklandı, bu imha planı? Öncelikle bunu netleştirilmesi gerekiyor. Özellikle de komploya dayalı bir imha nasıl gündeme geldi. Önderlik uzun süredir en ağır tecrit ve işkence ortamında tutulmasına rağmen böyle koşulların kendi duruşunu ortaya koyması açısından engelleyici olamayacağını göstermişti. Önderliğimizin komploya boşa çıkarmak için büyük çaba göstermesine rağmen sekiz yıl sonra yeniden bir imha hevesi nereden ortaya çıkıyor? Bu sorunun iyi cevaplandırılması gerekir. Siyaseti anlamaya ve düzeltmeye götürecek olan şey, bu soruyu doğru sormak ve gerçekleri ortaya çıkarmakla mümkün olacaktır. Bütün pratiğimize ve gelinen aşamaya

bakıldığında karşımızda bir düşman gerçeği olduğu ve onunda kendine göre özellikleri bulunduğu görülecektir. Bu, görmezden gelinemez. Tek yanlı değerlendirmek her zaman sakıncalı ve tehlikelidir. İnkâr ve imha sisteminin özellikleri, katılığı var, saldırganlığı var. Türk sömürgeciliği ve bunun içinde yer aldığı sistem herhangi bir sistem gibi bilinen bir baskı ve sömürü sistemi, işgal sistemi değildir. Önderlik bunu bir soykırım sistemi olarak ifade etti.

Kürt soykırımı üzerinde kurulmak istenen bir toplumsal kuruluş var. Bu çok nettir, kesin bir hedefdir. Gerçekleştirilmesi için de bir sistem oluşturulmuş ve amaçlar doğrultusunda kurumlaştırılmıştır. Ordusu, polisi, ekonomisi, siyaseti var. En kötüsü de yalan yanlış da olsa bir bilinci, ideolojisi var. Tutarsız, çelişkili ve çağ dışı olabilir. Ama bir ideolojik sistem olduğu tartışma götürmez bir gerçeklik. Bütün tutarsızlıklarına rağmen geçgündüz büyük mali kaynaklar seferber edilerek insanların beyinlerine enjekte ediliyor. İnsanlar papağanlaştırılıyor. Kürtlerin yok sayıldığı bir ideolojik sistemle kafalar dolduruluyor, yönlendiriliyor. İnsanlar üzerinde bu düşüncenin derin bir etkisi var. Bunu doğru kabul edip böyle yönelen insanlar ve toplum var. Dolayısıyla basite almamak gerekiyor, başka sistemlerle karıştırmamak gerekiyor. Kürdün inkarı üzerinde oturtulmuş, 1. Dünya savaşıyla geliştirilen sistemi başka herhangi bir sistemle karıştırmak en büyük yanışa düşmek olur. Dolayısıyla zayıflık, ölçsüzlük, pasiflik yaratır, sapmaya götürür. Oradan da yenilgiye götürür. Geçmişte bu gerçeklik bilinmediği için yanlışlar yaşanmış, bu da Kürt halkı açısından trajediyle sonuçlanmıştır. Neden şimdiye kadar bu sistem karşısında ciddi bir duruş içinde olunmamış, irade gelişmemiş? Heves mi edilmemiş? Hayır, heves eden çoktur. Yüzeysel bir biçimde bu durumu görüp kendini bu ortam içinde lider haline getirmek isteyen o kadar insan çıkmış ki isyanlara da başvurmuşlar. Ama bilindiği gibi hepsi ezilmekten, dağılmaktan, yenilmekten kurtulamamışlardır. Çünkü işin özünü, sistemin gerçekliğini objektif bir şekilde doğru yeterli tahlil edememişlerdir. Somut koşulların somut tahlilini yapamamışlardır. Ya anlamamışlar ya da anlamışlar ama hesaplarına gelmemiş, kendilerini kandırmışlardır. Gerçeği revize etmiş, yumuşatmışlardır. Çünkü gerçek acıdır, serttir. Onu kaldırmak yürek istiyor, o yüreği gösteremeyince gerçeği revize ederek, objektif olguya göre değil kendilerine göre bir tanım

geliştirmişlerdir. Sonuç, sistem gerçekliği karşısında hep ezilme, kaybetme olmuş, ayakta kalamama olmuştur. Kısacası temeli Kürt inkarına dayanan, kendisini toplumsal bir sistem haline getirmiş sömürgeci sistem aşılammıştır.

İnkâr ve imha sisteminin doğru anlaşılmasının sistem gerçeğiyle bağı var. İlk defa Kürt toplumu ve siyasetinde PKK bu yanılığın duruşu aşma iradesi ve gücünü gösteren, bu durumu böyle tahlil ederek bunu aşmayı hedefleyen bir hareket oldu. Bu çerçevede ki tek önderliksel çıkış Önder Apo'nun çıkışı oldu. Gördük ki belli düzey geliştiğinde bin bir türlü oyunla ve bu Kürt kapını içinde-işbirlikçi Kürtler dahil- rolleri olan birleşik güçle bunun daha da ileriye gitmesini engellemek için saldırılar gelişti. Bu kadar saldırı oklarının önderliği hedeflemesi, öyle kendiliğinden olmuyor; bu öyle anlaşılmaz bir durum değil. Demek ki genel zayıflık olarak değerlendirdiğimiz, önderlik çıkışının gerekçesi ve aşmayı hedeflediği zayıf duruşları biz de hareket olarak bir yere kadar aşabildik ama daha öteye gidemedik. Tabii ki diğer güçlere göre farklı bir durumdayız, ama sistem gerçeğine, olması gerekene göre biz de yeterli değiliz. Derin anlayan ve güçlü politika oluşturan bir pozisyonda değiliz, zayıflıklarımız var. O nedenle mevcut siyasal düzeyin ortaya çıkmasının bir yönü imha ve inkâr sisteminin soykırımcılığı, ırkçılığı, milliyetçiliği imhacılığı ise madalyonun öteki yüzü de zayıflıklarımızdır, güçsüzlüklerimizdir. Yanlış anlayış ve bireyciliklerimizdir.

Bu dünyada ve böyle bir bölgede ortaya konulan sömürgeci gerçeklik altında "bizde varız" deyip meydana çıkıp ama sonrada ortaya konulan bu meydana savaş yürütecek bir yiğitliği göstere-meyecek duruşlar var. Bütün bu tartıştığımız eksiklikler, şu anlayış, şu tutum, şu zayıflık dediğimiz şeylerin tümü bu anlama geliyor. Yarın tarih soracak bize, "madem yüreğiniz yoktu, bu kadar zayıftınız, bireyciydiniz, güçsüzdünüz, yaşam düşkünüydünüz, o zaman neden çıktınız er meydanına? Otursaydınız olduğunuz yerde. Yok, öyle değildiyse o zaman hakkını verecektiniz." Savaş ilan et, düşmanı harekete geçir ondan sonra da bin bir bahane uydur, mızızlık yap, dünya ve düşman gerçekliğine göre bir pratiğe girme! Bunu ne tarih dinler, ne de düşman. Böyleleri her türlü saldırıdan saldırı beğenmek zorunda kalır. Derler ya ölümden ölüm beğen, öyle kalınır, öyle karşılanır. Böyle olunmamalıdır.

Meydan okuma, kaba duruş da çare değildir. Etkili pratiklerle tamamlanmayan meydan okumalar da tehlike yaratıyor, bunu karşı taraf fark ettiğinde çok da acımasız geliyor. Saddam yönetimi de çok şaşalıydı. Öyle ki dünya kendi ellerinde sanıyorlardı. Her tarafa da meydan okuyorlardı. Ne var ki kof bir sistem vardı. Sistemi de kendi kabadayılığı gibi güçlü sanıyordu. Öyle olmadığını fark ettiği için karşıtları hiç çekinmeden saldırı yürüttüler. O Saddam'ın güç sandığı kurumlar yerle bir oldu, darmadağın oldu. Bu gün toplum onlarca yüzlerce kayıp vererek kan ter içinde direniyor, direnmeye çalışıyor. Toplum Saddam'ın yaratmış olduğu çöküş ortamını azaltmak ve durdurmak için bu kadar kan döküyor. Demek ki irade beyanı, kararlılık öyle lafla da olmuyor. Kabadayılık bir para etmiyor, kazanç getirmiyor. Geriye kalan doğru tarzda güçlü amaçlara bağlılık temelinde örgütlü bir duruş sahibi olmaktır. Şimdi bizim de hem kendi pratiğimizden, hem dışımızda yaşananlardan çıkartacağımız böyle önemli tarihi derslerle

**Savaş ortamı insanların
Sadece dış görünüşlerini
Kaba davranışlarını
Ortaya çıkaran değil
Ruhlarının içinde ne olduğunu
Net ortaya koyan bir pratik
Ve yaşam düzenidir.**

kendimizi yenilememiz, düzeltmemiz gerekiyor. Eğiteceksek kendimizi, eğitim bununla olur, eğitim başka türlü olmaz. Eğer sen kendinden bir şey anlamıyor, çevrenden bir şey anlamıyorsan, öğrenemiyorsan o zaman senden bir şey çıkmaz. Ne kendini yor ne de başkasını kandırmaya çalış. Otur bir kenara daha iyi edersin. İşin esası budur. İnsani ve devrimci ahlak bunu gerektirir. Yok, öyle değilse "bu dünyada ben de varım, iddiam var, iradem var" diyorsan o zaman onun gereğine uygun davranmak zorundasın. Anlayacaksın, yaşamın derslerini çıkarmayı bileceksin, bu dünyada nasıl yaşandığını doğru anlayacaksın. Mücadele gerçekliği içine girecek bir hareketin yaşam ölçüleri nedir, nasıl yaratılıyor, onlar üzerinde ciddi duracaksın, fazla duracaksın. Gerçekleri göreceksin. Bu da yetmez, gerçekliklere uygun yaşamayı, davranmayı bileceksin. Onların senden istediği cesaret ve fedakârlığı göstereceksin. Önderlik buna "kendini amaca

yüzde yüz yatırmak" diyordu. Gerçeklere kendini yüzde yüz yatıracaksın. Eğer bir şey kazanmak istiyorsan, eğip bükmeyecek, sağa-sola çekmeyeceksin. Küçük hesaplar peşinde olmayacaksın, kendini kandırıp ondan sonra etrafı nasıl kandırırım, kendimi şirin gösteririm demeyeceksin.

Savaş ortamındayız, hangi gizlilik kalabilir. Hangi tutum kendini gizleyebilir. Mümkün mü? PKK ortamı en duru ayna gibidir. Savaş ortamı insanların sadece dış görünüşlerini, kaba davranışlarını ortaya çıkaran değil ruhlarının içinde ne olduğunu net ortaya koyan bir pratik ve yaşam düzenidir. En önemlisi de biz soykırım altındayız. Soykırım karşısındaki duruş çok önemlidir. Bu sadece silah kullanma olamaz. Bir ruhsal ve iradi duruş, ideolojik duruş, bunlara dayalı bir örgütsel ve pratik duruş elbette soykırımı boşa çıkaracak, soykırım karşısında doğru militan duruşu sergileyecek tek yol oluyor. Demek ki şimdi en çok da kendi durumumuzu yargılamamız gerekiyor. Bir çare üretilebilmeliyiz. Başarı yolunda yanlışlar yapmışsak bunları görüp özeleştiriyile düzelterek, kendimizi çare haline getirebilmeliyiz. Bunun dışında herhangi bir başarı durumu söz konusu olamaz. Yanılmamalıyız, işin özü- esası budur. Başta belirtmek gerekir ki, tali şeyleri öne alıp da işin özünü geriye bırakmak bir yanılsama ortaya çıkarır. İçinden geçtiğimiz süreç normal bir süreç değil. Keyfimize göre davranacağımız, tartışacağımız, konuşacağımız, zamanı istediğimiz gibi kullanacağımız bir süreç değildir. Onun bunun ne yaptığıyla kendimizi kandıracağımız süreç hiç değildir. Kendimiz ne yapıyoruz, ne durumdayız, cevap vermek durumdayız.

Başkalarının bize ölümden başka, imhadan başka bir şey vermeyeceği ortada değil mi? Kimden ne bekleyebiliriz. Beklemeyeceksek başkası bize imhayı dayatırsa o zaman biz ne durumdayız, biz imhayı boşa çıkarmanın neresindeyiz, ne kadar anlamışız, ne kadar onu aşacak düşünce ve ruhu yaratmışız. En önemlisi de inkar ve imhayı boşa çıkaracak ne kadar pratik geliştirebildiğimizdir. Doğru tutum budur. Bizi yaşatacak olan da budur. Eğer bir şeyi tartışacaksak kendi kendimize tartışacağımız da budur. Öbürü şunu bunu yapmamış tartışması yapmak kendini kandırmaktır. Kimse kimseye şunu yapmakla yükümlü değildir. Herkesin yükümlülüğü kendinedir. Önderlik "bana kimse talimat vermiyor, akıl da vermiyor, aklımı da kendim üretiyorum, görev ve talimatı da kendim yaratıyorum.

Dolayısıyla mevcut durumu çözen görevleri ortaya çıkartan da bunları açığa çıkaran da benim. Onları yaratma iradesini de yaratan benim. Ne kimsenin bana muhtaç olduğu düşüncesindeyim, ne de ben kendimi başkalarına muhtaç görüyorum. Sadece tarihsel görevimi, halka hizmeti yerine getirmek için çalışıyorum" derdi. Gerçek ve doğru olan budur.

Böyle bir süreçte eleştiriden çok özeleştiri gerekiyor. Geçmişte yarattığımız tüm gelişmeler bu gerçekliği doğrulamıştır. Mevcut durumda bütün örgüt platformlarımızın yüz yüze kaldığı gerçeklik budur. Kimsenin kimseye eleştiri anlamında söyleyeceği iki kelimesi yok, zaten ne söyleyebiliyor, ne de o sözün bir değeri oluyor. Muhatabı dinlemiyor. Belki ses çıkarılmıyor ama arkasından herkes kendi bildiğini yapıyor. "Neden böyle yapıyorsun, niye böyle oluyor" diyemeyiz, demememiz gerekiyor. O bakımdan "Dünya, ABD ve AB neden böyledir, İran ve Türkiye gerçekliği görmüyor, aydınlar ve toplumu geri, yönetimimiz şöyle, şu arkadaş şöyle davranıyor, HPG iyi savaşmamış, PYD iyi çalışmamış, PJAK doğru durmamış" demek, aslında insanın kendini kandırması yaklaşımı oluyor. Bunu en çok biz yaptık. Yine gerektiğinde eleştiri yapıyoruz. Ama gelinen aşamada çok anlamlı olmuyor. Anlamlı olsa bu çerçevede yirmi dört saat da çaba harcarız. Mevcut durumda arkadaş yapısını en çok biz tanıyoruz. En fazla örgüt yapısıyla iç içeyiz ve çıkardığımız sonuç budur. Öyle bilmeme durumu yok. Odun kafalı olabilir miyiz? Kafamız parçalanmak üzere neredeyse. Her gün darbe yiyoruz. Hiçbir şey değmiyor kafamıza diyebilir miyiz? Bu kadar ahmak mıyız? Taş mı kesilmişiz? İnsanız ve tecrübemiz var. Olup bitenleri anlayacak düzeydeyiz. O nedenle kesinlikle öyle anlaşılmayan bir durum yok. Gerçekten kendinden ve gerçeklikten kaçış çoktur, realite böyledir. Subjektif yaklaşım ve kendini kandırmak tehlikelidir. Sonunda ihanete, bozgunculuğa, yıkıcılığa götürüyor. Düşmana umut veriyor. Bu duruşlar ve kişilikler içimizde var olduğu için düşman hevesleniyor. Yeni bir plan yaparsak şöyle imhayı dayatırsak sonuç alırız diyorlar. Önderliği imha edersek sonuç alırız. Örgüte baskı yaparsak, operasyon yaparsak gerillayı ezeriz türünden bir yığın hesap yapıyorlar. Sonuç almaya-caklarını bilseler hiç böyle davranırlar mı? Davranmazlar. Biz bu duruşla onlara diretin daha fazla saldırın sonuç alırsınız umudu veriyoruz. Biz bu umudu verdikçe de onlar en kirli yöntemleri en

ahlak dışı, insanlık dışı yöntemleri kullanarak sonuç almak isteyeceklerdir. Hakim paradigma olan iktidar savaşının özü budur. Tarihte de böyleydi, bugün de böyledir, bu konuda egemenler cephesinde değişen bir şey yoktur, kendimizi bu konuda kandırmayalım. İşin olan biteni budur. Bunu görmek için öyle dahi olmak da gerekmiyor. Uzun uzun değerlendirmeler yapmaya, dünyada neler oluyor, tarihte neler olmuş, deyip onları tartışmaya gerek yoktur.

Mevcut durum kabul edilebilir mi? Yüreğimize yedirebiliyor muyuz? Yani gerçeği olduğu gibi kabul edip onu aştırtacak bir yüreği yaratabiliyor muyuz kendimizde, sorun odur. Bunu yapamayınca kişiliklerde bin bir türlü rahatsızlık yaşanıyor. İradesi ve inancı kırılıyor. Neden son yıllarda bu kadar kaçış oldu? Komplonun imha saldırıları karşısında yürekleri yetmediği için oldu. Korkularından oldu, inançları, umutları kırıldı. Başaramayacaksa şakları olalım daha iyi olur dediler. Bunun anlaşılacak bir yanı yoktur. Öyle bir sürü süslü kelimeyle, siyasal, ideolojik tanımlarla izah etmemize hiç gerek yok. Anlaşılır kelimelerle ortaya koyup oradan çare aramaya başlamak, yani muğlaklaştırmamak, üstünü, kenarını örtmemek en doğrusudur. Çünkü bizi gerçekten de doğruya, önemli bir çıkışa bu yaklaşım götürür. Buradan baktığımızda bizi rahatsız eden olumsuzlukları kabul edemiyoruz, olmasını diyoruz. İyi, güzel şeyleri de kendimize layık görüyoruz. Hatta güzel şeyler söylediğimiz zaman onlar sanki bizim olmuş gibi yaklaşıyoruz, kendi isteğimizi gerçek yerine koyuyor, ona göre yaşamaya çalışıyoruz. O zaman ortaya yanlış bir yaşam çıkıyor. Bu yanlışları aşmak lazım. Önderlik **"niyetlerimiz güzel olmalı. Güzel niyetler ortaya çıkarmalıyız. Onları korumalıyız. İşlerin doğru yürümesini, bu dünyanın güzel olmasını istemeliyiz. Bu hakkımız mıdır, tabii ki her insanın hakkıdır. Bir güzel dünyada özgür ve mutluca yaşamak tabii her insanın özlemidir. Bu tür özlemi olmayanlar zaten büyük mücadelelere giremezler. Bizim de böyle özlemlerimizin olduğu tartışma götürmezdir. Hem de çok ileri düzeydedir. Özgürlük özlemi, arayışı, eşitlik, demokrasi arayışı tüm insanlığın kardeşçe yaşamını arama tutku düzeyindedir"** diyordu. Önderlik duruşumuz ve yaşam felsefemiz böyledir. Ama bu bizim ulaşmak, yaratmak istediğimiz bir dünyadır. Yaratmak istediğimiz, amaçladığımız, bir özlem olarak ortaya koyduğumuzu sanki gerçek-

leşmiş gibi değerlendiriyor, yaşamak istiyoruz. Böyle olsaydı zaten bize ve mücadeleye gerek kalmazdı. Bu tarzda karda kışta, derede tepede çalışmak, savaşmak zorunda kalmazdık. Böyle yapıyorsak demek ki biz onu yaratmak ile yükümlüüz.

Somut durum bizim açımızdan en fazla da kendimize yüklenerek büyük bir mücadeleyle hedeflerimize ulaşmamızı dayatmaktadır. Somut durumu, realiteyi bilimsel yöntemlerle objektif bir biçimde değerlendirerek zor ve ağır da olsa daha çok çalışarak, daha çok örgütselleşerek, daha çok fedakarlık yaparak, yenmeyi esas almalıyız. Apocu çizgi budur. Böyle olursa işler yürür mü? Otuz yıldır bir sürü insan bunun doğru olmadığını, anlamsız olduğunu söyledi. Hayalcilik, maceracılık diyen oldu. Ama bir de PKK'nin kanıtladığı bir

**Doğru tarz
İddialı duruş ve örgütlü çalışma
İmhayı adım adım boşa çıkarıyor
PKK tarihi
Binlerce kez bunun kanıtlanmasıdır.**

gerçeklik var; gerekli fedakarlığı gösterip bedel ödemeyi göze alırsak işlerin iyi yürüdüğü, gelişme yarattığı, bir çok aklın almadığı yüreğin kaldırmadığı sonuçların ve başarının ortaya çıkarıldığı tartışma götürmez bir gerçekliktir. Doğru tarz, iddialı duruş ve örgütlü çalışma imhayı adım adım boşa çıkarıyor. Sabırla yürütülen çalışma imhayı boşa çıkartarak mucize kabilinden gelişmeler ortaya çıkarabiliyor. PKK tarihi binlerce kez bunun kanıtlanmasıdır. Kesinlikle imha ortamında bunu önleme mücadelesi vere vere bu kadar gelişme ortaya çıkartılmıştır. Mücadele edilince sonuç alınabiliyor. Ama koşulları, tarzı, ilkeleri var. Sadece istekle ya da keyfi, kendine göre davranarak olmuyor. Her tutum tehlikeleri ortadan kaldırmıyor. Sonuç vermiyor, başarı getirmiyor. Başarı getiren tarz var, duruş var, anlayış var; kaybettiren, yenilgiye götüren, imhayı gerçekleştiren, soykırımı hizmet eden tarz, duruş ve anlayış var. Otuz yıllık mücadele pratiğinin ortaya çıkardığı en temel bir ders de budur.

Mevcut durumda olduğu gibi, "duruşumuz iyidir, ancak böyle oluyor" dersek bir adım dahi atamayız. Ancak var olan olumsuzlukların ortaya çıkmasındaki payımız nedir, bunun ortaya çıkması-

na fırsat veren tarzımız, örgütsel duruşumuz, anlayışımız nelerdir, bunları sorgulama ve aşma gücü gösterirsek yani özeleştirirsek o zaman yeni bir adım atma durumu ortaya çıkar. Mevcut durum kendimizi sorgulamamızı gerektiriyor. Kendine göre bir sürü duygusal, bireysel gösteriler ortaya çıkıyor. Bunların hiçbiri anlamlı değildir. Doğru da değildir. Bu tür ruh halleri bir eksikliğe işaret ediyor ve kapsamlı özeleştirir gerektiriyor. Çok etkilenip şok olduysan demek ki komployu doğru anlamamışsın. İmralı sistemini doğru anlamamışsın. Bu sistemi, "önderlik her şeyi hallediyor, gül gibi yaşıyoruz" diye anlamışsan bu en kötü anlamadır. Mevcut sonuçların ortaya çıkmasından bu tür anlamalarımızı sorumlu tutmak gerekir. Önderlik her zaman eleştirdi, uyardı, gerçekliğimizi gösterdi. İmralı sisteminin nasıl bir işkence ve imha sistemi olduğunu anlattı. Görülüyor ki az anlamışız. İmha sistemi yerine orayı güzel bir çalışma karargahı sanmışız. "Her türlü imkan var, önderlik ne güzel de çalışıyor" biçiminde yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Önderlik bazı görüşme notlarında "*mektuplar geliyor, işte şu işimiz var, şu sorunumuz var bana çözdürmeye çalışıyorlar*" diyordu. Böyle davranmak, nasıl bir durumda olduğumuzu göstermiyor mu? Buna rağmen önderlik ağır söz söylemedi. Sadece "daha benden ne isteniyor" dedi.

Uluslar arası komplo olurken örgütümüz, önderlik imkanları on kat arttırdı, nasıl paylaşacağız, kimin payı ne olacak kavgası yapıyordu. Biz tabii özeleştirir derken öyle papaz mektebi gibi günah çıkartalım demiyoruz. Çok somut suçlar, yanlışlar var ortada. Hakaret olsun ya da kendilerini kötülerinler, bundan zevk alınsın diye değil, en tehlikeli sonuçlar veren yanlışlar görülsün diye özeleştirir verilmesi gerekiyor. Çünkü belirttiğimiz bu tür yanlışlar sonuçta köleliği, imhayı kabul etmek anlamına geliyor. Kendimizi imhaya yatırmak anlamına gelir. Uluslararası komployu anlamayanlar ne örgüt içinde yaşanan olumsuzlukları, ne de düşman saldırılarını anlayabilirler. Komplonun ve İmralı sisteminin kürde imha dayatması anlamına geldiğini göremeyenler her türlü olumsuzluğu ve saldırıyı anlamada zorluk çekerler. Önderlik "her gün benim idam ilmiğim her an boynumdadır" dedi. Bir ölüm kalım ortamında yaşıyoruz. Buna yaşamak bile denilemez. Şimdi düşmanın bazı yeni uygulamalarıyla karşılaştığımızda şaşırmanın anlayış yanlışlığımızın ifadesidir. Komplo ve önderliğimize

revaya görülenler konusunda ne kadar yanılığın olduğunu görmüştür. Birçok düşman planını anlamaya, çözmeye çalışırken bile planlar içinde önderliğin imhasına ihtimal vermedik. "Önderliğin yaşamı devlet güvencesindedir" gibi bir gaflet içinde olundu. "Bir devlet herhalde böyle bir duruma düşmez" denildi. Anlaşıyor ki imha ve inkar sistemini doğru değerlendirememişiz. "Önderlik öyle çalışsın, biz de böyle biraz çalışalım biraz da yaşayalım" çizgisine kaymışız. Görüldüğü gibi gerçekliği yumuşatıyoruz. Objektiviteyi olduğu gibi kabul edip doğru değerlendirerek tarihsel ve güncel gerçeklikten gerekli dersleri çıkarma yerine olgulara kendi niyetlerimize göre bakıyoruz.

Önderliğimiz üzerinde her zaman imha tehdidi vardı. Bunu doğru anlasaydık, zayıflıklarımız bu düzeyde olmazdı. Öyle baksaydık, olup bitenleri iyi anlar, iliklerimize kadar hissederdik. Duruşumuz sağlam olur, çabalarımız yerinde olurdu. Yanlış yapmazdık ve bu kadar enerji daha iyi değerlendirilebilirdi. Binlerce kadro çalışıyor, bu kadar halk ayakta. Yanılığlarımız olmasaydı var olanı kat kat aşan bir düzey ortaya çıkardı. Kendine göre değerlendirmelerimiz çabalarımızın da vasatta kalmasını beraberinde getirerek düşmana umut vermiş, yeni hesaplar yapmasını ortaya çıkarmıştır. Tüm bunlar uluslar arası komployu bir imha konsepti olarak değerlendirememenin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Demek ki imha sistemi diyoruz ama bu sözde kalıyor. Bizi imha edip etmediği hakkında bir araştırmamız yoktur. Anlaşıyor ki bizi yaşatır sanmamızda vardır. Ağzımızdan çıkanı kulağımız duymuyor. İmha sistemiye o zaman her an seni yok etmek ister. Demek ki bilmede, anlamada bir yanlış var ve düzeltmemiz gerekiyor. Niyetlerinizi çok fazla gerçeklerin yerine koyma durumu var. Subjektifizm budur zaten. 21. yy anlayışımızda da sakatlıklar var. 21. yy'ın olması gerekenler olarak öngördüğümüz özellikleri sanki şimdiden kendiliğinden gerçekleşmiş gibi görme var. 21. yy. şöyle özgürlükler yılıdır, şöyle demokrasi yılıdır gibi söylemde bir şeyler geleceğini sanmak halkımız için 21. yüzyılı yok olma yüzyılı haline getirebilir. Hem de en kirli savaş yöntemleriyle. Çağ anlayışımızda, sistem anlayışımızda yanılığın var. Bazı veriler imkanlar ortaya çıkmış; onlar esas alınır ve çalışılırsa insanlık ilerletilebilir. Kürt sorunu söz konusu olduğunda ise bu çabaların ve fedakarlıkların kat kat olması gerekir. Gereksinimleri yerine getirilmeden sanki bunlar gerçekleşmiş gibi, gerçekte varmış

gibi hareket etmek büyük gaflettir. En büyük tehlike de burada ortaya çıkıyor.

Şimdi birçok alanda şunu dayatıyorlar, şöyle istiyorlar, şöyle- böyle yaşam arayışları var deniliyor. Anlayamıyoruz; bir yandan bu kadar yalın gerçek var, diğer yandan örgüte dayatma temelinde "ben de isterim" var. Şu ortamda bunların böyle düşünce olarak var olması, akıldan geçirilmesi, bir de örgüte dayatılma cüretinin gösterilmesi çok tuhaftır. Gerçekten bu insanlar bu kadar gözü kara, düşman mıdır örgüte saldırıyorlar. Örgütlendirilmiş ajan mıdır? Böyle olsa insan kolaylıkla çözer. En zor ve kötü olan yanlış düşünceyi doğru sanmaktır. Bizde öyle bir durum var ki kendi amaçlarımızı gerçekleştirmiş gibi görüp kendini bu düzeyde yanıltma, buna gerçekleştirmiş gibi müthiş düzeyde inanma var. Bu temelde de talepler uyandırılmaya çalışılıyor. Çok ters şeyler bunlar. Bizim durumumuz halka da yansıyor. Sistem imha dayatıyor halka, halk çıkıyor öyle bazı anlayışsız sözler sarf ediyor ki bunun özü köleliğin kölesi bile değil. Sen kimden neyi istiyorsun? İki aylık bir bebe bile anasından bunu isteyemez. Sen bu dünyadan ve Türk sömürgeciliği gibi bir sistem altında nasıl olur da böyle taleplerde bulunabilirsin. İmha dayatılmış, açıkça seni yok ediyorum, diyor, sen çıkıyor; "demokrasi var, böyle olmaz, düzeltme olsun, şunu isteriz, bunu isteriz" diyorsun. Herkes de biliyor demokrasi var da, bu demokrasi nasıl uygulanır onu görmek lazım. Türkiye'de Kürt halkına yapılanlar demokrasinin gereği olarak yapılıyor. Şu, bu, ABD, AB nasıl oluyorsa eksik olsa da "Türkiye'de demokrasi var" diyorlar. Bu gerçeklikler bu güçlerin demokrasi anlayışının ne olduğunu da ortaya koyuyor.

Otuz yıl boyunca savaştan, on binlerce şehit veren bir halk kendisine imha dayatan bir sisteme böyle yaklaşmamalıdır. Uluslar arası komplo ve İmralı sistemine bizlerin yanlış yaklaşımı halka da yansıyor. Önderliğimiz her zaman mücadele edilmesinden söz etti. Son sekiz yılda zamanın ve fırsatların bizim tarafımızdan doğru değerlendirilmediğini sık sık vurguladı. Hiç kimsenin bir şey vermeyeceğini, en ufak kazanımın bile mücadeleyle elde edileceğini tekrarladı. Önderliğimizin ortaya koyduğu demokratik mücadele stratejisi ve demokratik birlik çizgisi çok büyük bir mücadele gerektiriyordu. Biz ise bu çizgi daha az çaba ve fedakarlık gerektirir gibi bir yanılığa düştük. Zaten tasfiyecilik bu gafleti meşrulaştırma ve teorileştirme dayatmasının dışı vurumu oldu.

Bizim yanılığlarımız toplumu yanlışlar içine sevk ediyor. Anlayışlarını yanıltıyor, duruşlarını yanıltıyor. Tepkiler azsa bundandır. İstemler, sözler zayıfsa bundandır. Biz ise dönüyoruz yine halkı eleştirmeye, "eylem yapmıyorlar, iyi açıklama yapamıyorlar" diyoruz. Halk bizim aynamızdır. O duruşlar bizden kaynaklanıyor. Böyle bakıp kendimizi düzelterekimize, dönüyoruz bu sefer de başkasını suçluyoruz, sorumlu tutuyoruz, eleştirmeye kalkıyoruz, "şu niye olmuyor, bu niye olmuyor" diyoruz. Bunların hiçbirisi kesinlikle yanlışlar değildir. Öncelikle bizim kendimizi böyle bir sorgulamadan geçirip düzeltmemizin gereği var. Önderliğimizin zehirlenmesinin ortaya çıkmasından öncede gelişmeler doğrultusunda mücadelenin içine girdiği süreç bugün ki gibi öngörülmeşti. Dolayısıyla da bu kışın tüm örgütçe bu süreç dikkate alınarak yapılması gerekiyordu. Ancak bu yeterince yapılamadı.

HPG konferansı gerilla cephesinde bunu yürütmeyi sağladı, böyle bir süreç başlattı. Koşulları karşılayacak bir mücadele çizgisi ve sorunların çözüm yolunu oraya koydu. Fakat diğer alanlar bu düzeyde duyarlı olmadılar. Aynı sorgulamayı diğer bütün örgütlerimiz, aynı ideolojik örgütsel yaklaşımla yapamadı. Bu duyarsızlık süreci daha ağır hale getirdi, hem de bu tür tartışma ortamını sağlamadı. İnsanları vicdanına bıraktı. Eleştiriyi de, örgütsel tutumla yanlışları düzeltme ortamını kaldırdı. Birçok çalışma, toplantı oluyor, bu tür şeyleri tartışmak yakışmıyor bize. Çünkü bu tür tartışmaları yapmak artık bizim için geri bir durumdur. Mevcut siyasal durum dikkate alındığında gerekenlerin derhal ve en iyi biçimde yerine getirilmesi gerekiyor. Bu halimizle işleri yürütemeyiz. Her kes kendini sürecin gereklerine uygun, çizginin istediği gibi düzeltirse, sorgulamadan geçirirse ne böyle bir tartışmaya ihtiyaç kalır, ne eleştiriye. Kendimize yönelmezsek bu durumu sürdürmek istersek, bu sürece, ortama yersiz yaklaşımları dayatmaya çalışırsak o zaman durum daha tehlikeli olur. Madem düşman planları, Kürt halkına dayatılan gerçeklik bu kadar gözle görülecek kadar açık hale geldi, o zaman bundan gerekli sonuçları çıkaralım. Gerçeği iliklerimize kadar hissedelim. Var olan yanılığlarımız ne olursa olsun samimiyetle, açıklıkla bunları aşalım. Doğru davranır hale gelelim. Böyle davranırsak kimsenin söyleyeceği her hangi bir şeyi kalmaz. Eğer özeleştiriyle düzeltme olursa, herkes kendi kendini düzeltirse örgütsel zorlanma olmaz. Ama böyle

olmazsa, bu kendini düzeltmeyen duruşlar örgüte batar, örgüt ortamını zorlar, sürece denk düşmez, süreçle çelişir. Bu da örgüte karşı bir savaş anlamına gelir. Örgüt de buna izin vermez. Ortam ne olursa olsun örgüt bu tür anlayışlarla mücadele eder ve düzeltir.

PKK genişletilmiş meclis toplantısı örgüt ve kadro sorunlarını kapsamlı tartışarak bir düzeltme hareketi başlatacaktı. Ne var ki önderliğin zehirlenme bilgileri gelince bu konu üzerinde yoğunlaşmak zorunda kaldık. En çok eleştiri özeleştiri yaparak önderlik çizgisinde, bir netleşme, bir kararlaştırma, bir düzeltme yaratmamız gereken bir ortamdı. Artık herkes kendisinden bu sonucu çıkarmalı. Anlayışlı olalım, eğer önderliğin zehirlenmesinden ve yaşananlardan gerçekten etkileniyorsak o zaman etkilenmeyi böyle değerlendirelim. Hiçbir eleştiriye, örgütsel tedbire, şuna buna gerek kalmadan kendi kendimizi düzeltip özeleştiri yapalım. Ortam da anlaşılır hale gelmiştir. Özeleştiri yapmak için gerçekler açığa çıkmıştır. O zaman özeleştiriye kendimiz yaparak gerekli düzeltmeye ulaşalım. Parti yönetimimizin ulaştığı karar budur. Yönetim kendinden başlatmak üzere bu durumu geliştiriyoruz. Kadro da böyle davranmak zorunda. Hareketimizi böyle bir süreçle yüz yüze getiren anlayış ve davranışları düzeltmek istiyoruz. Hiç kimse mevcut durumda benim rolüm yoktur, bunlar benim dışımda gelişmiştir diyemez. Önderliğimizin zehirlenmesinden sonra öncelikle Newroz'a kadar bir süreç tanımlaması geliştirdik. Bu durumu daha geniş kapsamlı net açığa çıkartmak, çözümlenmek, bilgilerimizi gerçekçi ve yeterli hale getirme gereği gördük. Böyle bir durumun oluşmasının nerden kaynaklandığı, kimler ne yapmak istiyorlar, kim ne kadar sorumlu bundan? Bunları biraz daha iyi anlamamız gerekiyordu. Diğer yandan zehirlenme gerçeğini ortaya çıkarıp, deşifre etmiştik. Oyunu tersine çevirme imkanını elde etmiştik. Oyunu bozalım, imha sürecini tersine çevirelim amacıyla, çok katı olmayan bir tutum geliştirmek başlangıç açısından uygun olur dedik. Buna göre temel amacımızı tespit ettik. Önderliğin muayene edilmesi ve tedavisinin başlatılması öncelikli talebimiz olarak ortaya konuldu. Bunun yapılması imkan dahilindeydi. Planlamamızı, bu amacımızı gerçekleştirebilmek üzere oluşturduk. Daha fazla da bilgilenmemizi sağlayacaktı böyle bir durum. Bunun gerçekleştirilmesi içinde olayı deşifre etmeyi öngördük. Gerçekleri ortaya koyarak, yoğun bir propagandayla çeşitli çevreleri

harekete geçirmek istedik. Tüm bunları anlamlı kılacak siyaset gündemine taşıyacak olgu olarak da halkın demokratik eylemliliği geliştirmeyi öngördük. Bu yönlü çabalarımız oldu. Newroz'a kadar böyle bir süreç yaşadık. Bu tutum gerekiyordu. Dolayısıyla yanlış yapılmamıştır. Düşman amacı imhadır. Bunların varlığı ortamında bu tutum gerekiyordu, yerindeydi. Bunu yürütmede belli eksiklerimiz oldu. Bir düzeyde deşifre ettik, gündem oluşturduk; fakat kanıtlarımızı daha ileri düzeyde net ortaya koyamadık. Belli bir propaganda çalışması yürüttük, teşhir ettik ama parça parça oldu, kopuk kopuk oldu. Zaman zaman gündemi iyi tutturduk, zaman zaman hazırlıksızlığımız ve yürütme zayıflığımızdan kaynaklı gündemden çıkışlar oldu. Bunları hep eleştirdik, düzeltmeye çalıştık. Halkın kitlesel eylemliliği belli düzeyde gelişti. Kadınların tepkileri, öfkeleri giderek artan bir oranda ortaya çıktı. Newroz'da bu gerçekten doruğa ulaştı. Mesai günü olmasına rağmen, bu kadar baskı ve tutuklamalara rağmen yine hepsinin aynı gün yapılmasını, düşman bir zorunluluk haline getirmiş olmasına rağmen etkinlikler güçlü geçti. 21 Mart dışında, Newroz kutlamasına özellikle kuzeyde izin vermek istemediler. Bunlar engelleyici, daraltıcı yaklaşımlardı. Nicelik bakımından halkın Newroz'a katılımı kuzeyde, güney batıda, yurt dışında ve yine diğer parçalarda güçlü oldu, etkili oldu.

Güney batıda halkın önderliğe sahiplenmesi çok güçlü oldu. Durumun PYD'lilerin söylediği gibi olmadığı ortaya çıktı. Çünkü birkaç yıldır bize, "halk kırılmıştır, uzaklaşıyor, dolayısıyla halktan destek alma imkanımız eskisi gibi yoktur" deniliyordu. Bunların subjektif, örgütü yanıltıcı değerlendirmeler olduğu anlaşıldı. Söyleyenlerin kendi ruh hallerini ve anlayışını yansıtan şeyler olduğu ortaya çıktı. Zaten örgütümüz de hiçbir zaman bu tür söylemlere inanmamıştı. Güneyde kendi durumuna göre kutlamalar oldu. Maxmur ileri bir düzeyi ifade etti. Newroz öncesi ve Newroz günü doğuda yoğun tutuklanmalar oldu. Newroz öncesi operasyonlar kuzeyden daha fazla oldu. Başka nedenlerin yanında bunlarda doğu Kürdistan'da katılımı zayıf bıraktı. Yurt dışı da belli bir düzeyi gösterdi. Eleştirilecek yanları olsa da nitelik bakımından halk tutumunu ortaya koydu, taleplerini ortaya koydu, öfkesini gösterdi. Somut mesaj verdi. En karşıt olanlar bile 2007 Newroz'una önderliğin damgasını vurduğunu söylemek zorunda kaldı. Gerçek bir önderlik

Newroz'u oldu. Halk önderliğin bağımsız heyet tarafından muayene edilmesini ve tedavi edilmesi talebini net ortaya koydu. Halkın tutumu bu bakımdan bir zirveyi ifade ediyordu. Ama örgütümüzün planladığı farklı eylemler geliştirmede zayıf kaldık. Etkili bir eylem durumuyla, ortamı zorlayan bir eylemlilik içerisinde olamadık. Bunu baştan itibaren planlamıştık aslında. Özellikle kuzeyde, yurt dışında planlamıştık ama gerçekleştirilemedi. Mevcut örgütsel duruşumuz buna güç getiremedi veya söz konusu alan örgütlerimiz böyle bir eyleme girmek istemedi. Onun yükünü, bedelini ödemek istemedi. Bu yönüyle halkın tutumuyla örgütlü yapımızın duruşu denk olmadı. Tabii ki örgütten kastımız kadroların duruşudur. Bir örgüt yönetimi dahil kadrolardan oluşuyor.

Yönetimimizin eylem yapılmasını diye bir görüşü yoktur, fakat eylemi, örgütlenme ve yaptırma gücü söz konusu alan yönetimlerimiz ve kadrolarımızın duruşu nedeniyle gerçekleşmemiştir. Örgütsel hazırlıklarımızı ve örgütsel düzeyini böyle eylemler yaptıracak düzeyde geliştirememiştir. Elbette uygulama yönetimleri sorumlu bundan. Tabii bütün yönetimler de sorumlu. Öyledir diye üst yönetimin sorumsuzluğu olamaz. Demek ki doğru örgüt kuramamış, sağlam yönetim görevlendirememiş, etkili bir yönetim ve yönetim duruşu ortaya çıkartamamış ve kendisini boşa bırakmış. Tarz geliştirememiş. Bu bakımdan eleştirilmesi gereken, eleştirilmeye çalışılan yanlar var. Bunları gidermeye çalışıyoruz. Bütün yetersizliklere rağmen sonuçta Newroz'la birlikte bir tutumun oluştuğu kesin. Bu tutum Türkiye'nin önderliğimizin zehirlenmesi konusunda yapılan eylemleri ciddiye almasını beraberinde getirdi. Ciddiye almadığını vurgulasa da gerçek böyle değildir. Hükümet toplandı heyet gönderdi, sonuçlarını yine hükümet toplandı, değerlendirdi. Aldıkları karar hükümet sözcüsü tarafından açıklandı. Bu durum nedenli ciddiye alındığını gösteriyor. Heyet oluşturuldu ama daha yola çıkartılmadan hangi sonuçları ortaya çıkartacağı ilan edildi. Hükümetin tutumunda neyi amaçladığını yansıttı. Bu açıklama gerçek niyetleri ve izleyecekleri politikanın dışı vurumuydu. Sonuçta gündemden düşürmeyi, oyalamayı, zaman kazanmayı öngören bir tutum çıktı. Türkiye hükümetinin bu tutumundan bazı gerçekleri ortaya çıkardık, anladık. Kim yapmış olursa olsun hükümet bunun da sorumluluğunu üstlenmiş oldu. Artık kendi kararıyla işleri yürütür hale geldi.

Kendi tutumunu takındı, açıklamaları kendisi yaptı, dolayısıyla sürecin yürütülmesinin sorumluluğunu üstlenmiş oldu. Ayrıca da bazı sonuçlar netleşti. Çete çevrelerin etkileri de olabilir ama aslında hükümetin planlı bir yaklaşımının var olduğu anlaşılıyor. Önderlik neo-ittihatçılar ve statükocuların ittifakı diye tanımlamıştı. Böyle bir ittifakın bu işi planlayıp, yürüttüğü gerçeğe en yakın olandır. Bu konuda hükümet, genelkurmay ittifakı, uzlaşması, AKP, CHP uzlaşması ortaya çıktı. Öyle bazı devlet içindeki grupların ve bir eğilimin işi değil de yönetime hakim olan mevcut odakların, planlı ve örgütlü bir biçimde yürüttüğü bir işti. Henüz tereddütler olsa da bu durum önemli oranda netleşmiştir. Ortaya çıkan veriler ışığında tereddütler yersizdir. Tereddütler sadece niyetten kaynaklanan bir tutumu ifade eder. Fakat sonuç itibarıyla o bir şey değiştirmiyor.

Ortaya çıkan tüm bu sonuçları Newroz sonrasında değerlendirdik. Newroz ertesinde gelişmeleri değerlendirerek, bizim cephemizde ortaya çıkan eksiklikleri, hataları irdeleyerek, yine karşı tarafın yaklaşımlarını inceleyerek yeniden süreci yürütecek yeni bir planlama yaptık. Önderlik bizden mayısa kadar ne olursa olsun sabretmemizi açık ve net bir biçimde istedi. Fakat önderliğin talebini yerine getirirken de pasif, yerinde duran bir tarzda sürece yaklaşmak istemedik. Böyle bir duruma düşmeden mücadelemizi geliştirerek, Türkiye ve ilgili güçler üzerinde baskı oluşturarak sonuç alma çabası içinde bu süreci değerlendirmeyi doğru bulduk. Dolayısıyla eskiyi de aşacak yeni bir planlamamız oluştu. Daha sert ve net açıklamalarla bu tutumumuzu basına da açıkladık.

Bilgileri toplayarak tutumumuzu daha da net hale getirme yaklaşımını geliştirirken, bizim çevrelerimizden, Türkiye'nin çeşitli çevrelerinden, hükümetten, devletin çeşitli kademelerine kadar tartışmalar yaşanırken, bu çevrelerle dolaylı dolaysız diyaloglar sürdürülüyordu. Açıklamalarımızdan sonrada bize isteklerimizin belli bir biçimde yerine getirilebileceğini, sorunun çok alevlendirilmemesi gerektiği yönünde telkinler de geldi. Avukatlarla da bu durumlar hal edilebilir denildi. Fakat bu söylemler pratiğe geçmedi. Oyalama da olabilir, yapamıyor da olabilirler düşüncesinde olduk. Sonuçta bizim için anlamı oyalamayıydı. Bu konuda devlet içinde önemli bir etkisi olan bu odaktan artık net bir şey bize söylemelerini istedik. Olacaksa pratiği olmalı, olmayacaksa sözün bir değeri yoktur dedik. Bu

temelde eğer pratik bir şey olmazsa yeni bir tavırla ortaya çıkacağımızı ve diyalogu durduracağımızı belirttik. Bu diyalogdan bir sonuç çıkmadı. Bu nedenle durum daha çok 18 Mayıs'tan sonra netleşecek. Bu temelde kendi tutumumuzu daha net ortaya koyacağız. Bütün örgüt ve kadrolar olarak bir tutum koyacağız.

Bilindiği gibi eskiden beri Apo'suz bir Kürt siyaseti ortaya çıkarma arayışları var. Şimdi bir yandan imha ve tasfiye planı, operasyonu var, diğer yandan önderlik başta olmak üzere bazı yönetimler yok edilmek istenerek yeni bir çözüm inisiy-

atifi yaratma hesapları da var. Bunu hissediyoruz. Bu yönlü bazı hareketlenmeler var. Yine çeşitli güçlerin birlik oluşturmalarının altında bu tip bir durum yatabilir. Böyle bir planın düzeyinin ve arkasındaki güçlerin ne olduğunu netleştirmek istiyoruz. Ancak böyle bir şeyin gerçekleşemeyeceğini şimdiden herkese deklere etmek istiyoruz. APO' suz bir çözümü hiçbir güç aklından geçirmemelidir. Bu tür planların arkasında örgütü bölmeye, parçalamaya ve farklı inisiyatifler yaratmaya dönük hesapları varsa bunları da şimdiden bozmamız gerekiyor. Çeşitli kesimler ve çevreler, artık Apo konuşmasın, diyorlar. Bu durum birçok hesabın varlığını ortaya koyuyor. Bu yönlü halkı da etkilemeye çalışıyorlar. Tepkilerin azalmasında o da bir etkidir. Hareketimize gevşek bağla bağlı bazı kesimler, bu tür propagandalardan etkilenip bazı etkinliklere katılmama durumuna düşebiliyorlar. Bu tür olumsuz etkilemeleri ortadan kaldırmak

istiyoruz. Öte yandan karşı tarafı zorlayacak düzeyde bir eylemlilik ortaya çıkarmak bizim açımızda çok önemlidir. Önderliğimizin zehirlenmesini açıklamamızdan sonra yapamadıklarımızı ne pahasına olursa olsun yapmak temelinde geliştirmek ve uyarıcı tutum ifade eden bazı eylemler içinde olmak kararındayız. Meşru savunma alanının da bu süreçte ateşkesi bozmadan misilleme yapma ve tutum koyma çerçevesinde kalarak eylemler geliştirebilir. Kaldı ki herkes denetimimizde değil. Her şeyi gerilla yapmıyor. Yapabilen başkaları da var. Gençlik var. Özcesi mücadeleyi biraz arttıracacağız, baskıyı arttıracacağız. Bunları yine önderliğin muayenesi ve tedavisi amacı çerçevesinde gerçekleştireceğiz. Bu temelde önderliğin muhatap alınarak bu oyunun bozulmasını sağlamak istiyoruz. Tüm çabalarımız ve bu süreçte ortaya konulacak eylemler sonuç vermezse zaten ondan sonrasını daha ateşkes ilan edilirken önderlik tanımladı, belirledi. Hareketimiz de ateşkes sonuç vermediği takdirde önümüzdeki süreci nasıl geliştirmesi gerektiğini birçok yönüyle kararlaştırdı.

HPG konferansı da en temel olarak zaten böyle bir netlik ve kararlaşma ortaya çıkardı. Önderlik de "ateşkes sonuç vermezse arkadaşlarımdan özür diler, aradan çekilirim, 93'ten beri izlenen demokratik barış stratejisi biter" dedi. Yeni strateji de sürecin doğası ve karşı tarafın tutumu gereği savaşı ve çatışmayı gerektirir. Topyekün imhaya karşı topyekün direniş gündeme girer. İmhanın önüne ancak böyle geçilir. Birlik stratejisi biter, ayrılık stratejisi başlar; 500 yıllık Kürt -Türk ilişkisi artık sona erer. Eğer belirlediğimiz planlama dahilinde önümüzdeki haftalarda gerekli pratik sonuca ulaşamazsak, artık gündeme bu gelecektir. Bu tehlikelidir, ağır bedelleri olacak. Artık eski durumlarımız kaybolacak. O nedenle kolay karar vermek istemiyoruz. Önderlik bu konuda oldukça dikkatli bir tutum izliyor. Demokratik çözüm yönünde son kırıntıya kadar imkanları değerlendirmek istiyor. Öyle ki kendimizi ve halkı ikna edelim. Yapılması gereken hiçbir şey kalmamasın, her şeyi yapalım, yapılacak bir şey kalmamış olsun yaklaşımıyla bütün saldırılara rağmen Cumhurbaşkanlığı seçimine kadar bekleyeceğiz. Tarih şunları şunları yapabilirken yapmamışlar, biçiminde bir yargıya gitmesin istiyoruz. Her şeyi yapmışlar, her şeye sabır göstermişler, topyekün bir savaşım ortaya çıkmasında sorumlulukları yok, güçleri ancak bu kadarına yetmiş, sorumlu diğer

tarafıdır, herhangi bir çözümleyici yaklaşım göstermemiş, dolayısıyla sonuçta topyekün direniş, çatışma ortaya çıkmıştır, topyekün direnişle bu süreçler yaşanılarak yüz yüze gelinmiştir diyebileceğimiz bir yaklaşımımızın olduğuna herkesin ikna olması açısından bu tutum takınılmıştır. Önderliğin tutumunu böyle yorumluyoruz. Çünkü yaşanılacak, bir ölüm kalım savaşı olacaktır. Biz de yönetim olarak bunu hayata geçirmeyi esas alan bir tutum ve çalışma içinde olacağız. Bu kararlılığımızı pratikleştirmeden önce en son imkanları bile kullanmayı, düşman açısından da uyarıcı olacak bir yaklaşım olarak görüyoruz. Sonuç verirse verir, bu da çözüm ortaya çıkarmazsa artık eski biçimde bir çözüm yaratamayacağımız kesinleşmiş olacaktır. Bu aynı zamanda düşmanın imhada kararlı ve ısrarlı olduğunu gösterecektir. Başka herhangi bir şeyi kabul etmediği görülecek, işte o zaman da belirttiğimiz gibi topyekün direniş gelecektir. Meşru savunma strateji, çizgimizin parçasıdır. Önderlik bunu ilkesel olarak tanımlamıştı. HPG konferansı da bu temelde değerlendirmeyi yapıp böyle bir karara ulaşmıştır. HPG her olasılığa göre direnişe hazırlanılması kararlılığı çerçevesinde çalışmalarını yürütüyor. Genel hareket olarak da, tüm parçalar olarak da bu durumu değerlendiren, kararlaştıran ve kendini buna göre hazırlayan bir süreç içine yönelmemiz gerekiyor. Newroz sonrası yönelimimiz de bu çerçevededir.

Bazı hususları daha belirtmek gerekir. Düşman planlamaları daha da netleşti dedik. Zaten birçok yönleriyle bilinmiyor da değildi. Önderliğe saldırı bu durumu daha açık hale getirdi. Düşman yönelimlerini daha bütünlüklü anlamamızı sağladı. Bir bütünlük durumu ortaya çıktı. Bu saldırının nereden geliştiğini, nasıl gündeme geldiğini biraz ifade ettik. Tesadüf veya güncel bir durum değil, sistemle bağlantılıdır. Bu tür yöntemleri iktidarcı, hiyerarşik devletçi sistemin iktidar mücadelesinin her zaman kullandığı bilinir. Demek ki iktidarcı, sömürücü ve sömürgeci zihniyetlerin özde çok fazla değiştiğini söyleyemeyiz. 21. yüzyılın başında da işler öyle yürüyor. Gerileme güç kullanımında daha da hoyratça olmayı beraberinde getiriyor. Amerika eksenli sistemin kullandığı yöntemler bunu gösteriyor. Eskiden savaşın da kuralı ve ölçüsü vardı. İnsanlar birbirini imha ediyorlardı ama onu da bir kurala bağlamışlardı. Büyük ölçüde dikkat ediyorlardı. Şimdi 21. yüzyılın başında ne yazık ki öyle kurallar kalmamıştır. Ne ahlaki ölçü, ne hukuk kuralı var. O çok bayıldığımız uluslar

arası hukukun ne olduğu gün gibi ortada. Bush başkomutan olarak 3. Dünya Savaşı yürüttüğünü söylüyor, ama kendisinin dışında hiçbir asker ya da komuta tanımıyor, herhangi bir savaş kuralına uymuyor. Yakıyor, asıyor, yıkıyor. Dikkat edilirse, bağlayıcı bir hukuk yoktur. Daha doğrusu yaptığını hukuk haline getiriyor. Neyi kararlaştırırsa, siyasi çıkarları neyi gerektirirse hukuk odur. Doğru odur,

1. Dünya Savaşı ile yaratılan Dünya sisteminin Ortadoğu'da Yarattığı statükonun Kürdistan'a biçtiği yer ve kararın Gereği hala işletilmektedir Yok sayılan ve yok edilmek istenen Bir Kürdistan.

gücü var ve uyguluyor. İnsani ölçüler vardır ve yerleşmiştir diye yanılmayalım. Bin yılların yarattığı mücadele imkanları ve tecrübesi var. Bu temele dayanarak mücadeleler daha da gelişiyor. Halkların özgürlüğü ve demokrasisi açısından zemin güçleniyor, ama iktidar mücadelesi çok daha vahşi ve ince yöntemlerle yürütülüyor. Bu gerçekliği görmezden gelmemeliyiz. Kendimize göre ayrı tanımlar getiremeyiz. Olguyu farklı değerlendiremeyiz. Ayaklar havada kalır, kaybederiz.

Kürt toplumu dayatılan soykırım da benzer bir biçimde yürütülüyor. Zaten önderlik, tanımladı, askeri işgal dedi, ekonomik ve siyasi sömürgecilik, kültürel soykırım, dedi. Öyle anlaşılıyor kültürel soykırım ve asimilasyonla birlikte yeni katliamlar da uygulayacak bu devlet. Bu imha dayatması başka anlama gelmiyor. Her yönüme başvuracağı açıktır. Kendi çıkarına hizmet eden hiçbir yöntemi uygulamaktan geri durmayacak. Şimdi bu nereden çıktı demeyelim. Hiyerarşik devletçi sistemin iktidar gerçekliğinin sonuç almak için kullandığı yöntem ve ölçüler böyledir. 20. yüzyılda Kürdistan'da yürütülen işgal ve imha operasyonlarının, savaşlarının, saldırılarının altında yatan felsefe ve saldırı mantığı da bu gerçek üzerine kurmuştur. 20. yüzyılın başında 1. Dünya Savaşı ile yaratılan dünya sisteminin Ortadoğu'da yarattığı statükonun Kürdistan'a biçtiği yer ve kararın gereği hala işletilmektedir. Yok sayılan ve yok edilmek istenen bir Kürdistan. Buna çeşitli çevreler, Kuzey'de, Doğu'da, Güney'de, itiraz etmek isteyince derhal katliamlarla yüz yüze gelin-

mişti. İtirazların hepsi katliamlarla ezildi, bastırıldı. O isyanlar, bizde varız demek istiyorlardı. Oysa sistem yok kararı vermişti ve itirazı derhal katliamlarla ezdi. Hiçbir itirazı kabul etmedi.

PKK de bir itiraz olarak gelişti aslında. Bu yok etme kararına itiraz etme, kabul etmeme yani var olmak isteme durumuydu. Bu yok etmeyi gayri insani ve gayri ahlaki buldu. Canlılık türüne de aykırı buldu. Yani bir canlı topluluk olarak, insani topluluk olarak yok etmeyi kabul etmemek gerektiğini, en azından direnmek gerektiğini, çırpınmak gerektiğini varsaydı ve ölüme yatılmışken böyle bir itiraz hareketi ortaya çıktı. İmhayı önlemek, tersine çevirmek, var olmayı sağlamak istedi. Buna karşı sistemin dayatmasının hep imha olduğundan bir kuşkunuz var mı? Olmaması gerekiyor. Yani ilk andan itibaren sadece sözünü etmek bile sorgusuz katledilmek için yetti. Önderlik ve hareket böyle bir baskıyla karşılaştı. Önderlikte bu saldırıların bilincinde olarak hep ona uygun davranıp onu boşa çıkaracak bir hareket ve yaşam tarzını esas alarak mücadele etti. Yoksa ilk günden yok edilirdi. Hiç sanılmasın ki farklı imkanlar vardı. Hayır, itirazlarını ortaya koyduktan ve bunu çevreye propaganda etmeye başladıktan sonra hep imha edileceğini varsaydı. Dolayısıyla da imhayı boşa çıkaracak tedbir ve tarzla yaşamayı, hareket etmeyi esas aldı ancak bununla bir şeyler yapabileceğini bildi. Böyle bir tarz geliştirdi. En son Roma'daki konuşmasında da, ha cezaevinde olmuşum, ha dışarıda, yirmi beş yıldır böyle yaşıyorum, benim için hiçbir farkı yok ortamların, sistem karşısında ancak bu tarz bir yaşamla imhayı boşa çıkartıp gelişmeler yaratarak sonuç alabiliriz, diyordu. PKK gerçekliğine daha propaganda yapılırken imha dayatıldı. 18 Mayıs 1977 Antep saldırısı (Haki arkadaşın katledilmesi olayı) bütün hareket için bir imha operasyonuydu. Hareketin gelişmesi bu tür katliamlarla durdurulamayınca ardından 12 Eylül faşist darbesi geldi. Zindanlar kuruldu. Amed zindanında ki saldırı da bir imha operasyonuydu. İtirafçılık, asimilasyona dayalı soykırımın gerçekleştirilmesini ifade eden bir dayatmaydı. Özgürlükten, ulusal kimlikten, sosyalizmden, örgütten, önderlikten, ulusal değerlerden, insanlıktan vazgeç, bir fosil gibi yaşa dayatmasıydı. Bunun bir yaşam olmayacağı açıktı. Bütün bunlardan vazgeçen birinin her şeyi kaybedeceği ortadadır. Ölümünden ölüm beğenircesine bir uygulamadır.

15 Ağustos Atılımı sonrası gerillaya karşı verilen savaşın da nasıl yürütüldüğü bilinmektedir.

O savaşın hiçbir savaş hukukuna uygun yönü var mıydı? Şimdi biz hukuk kurumları oluşturuyoruz. Aslında düşmanın dayattığı hukuksuzlukları, halkımıza ve hareketimize karşı işlenen suçları bu hukuk kurumlarının çalışmasıyla ortaya koyup bir mücadele yürütmek içindi. Ama ne var ki oluşturulan hukuk kurulları bize örgüt içinden dava gelsin diye bekliyorlar. Yönleri içe dönüktür. Bütün disiplin kurumlarımızın hukuk kurumlarımız ne yazık ki böyle oluştu. Nerdeyse örgüt savunucuları yargılanıp örgüt dışılıkları korur duruma düşmüştür. Aslında bu durum sistemin baskısının yönlendirmesi oluyor. Provokasyon döneminin yapmak istediklerinin etkilerinin devamı anlamına

**Komploya karşı direnilmez
Ne derse komploya uymak gerekir
Gibi provakatif, tasfiyeci görüşler
Komplo karşısında
Diz çökme eğilimiydi
Beyin ve yürek olarak komployu
Aşamayan, komploya karşı
Direnme gücü gösteremeyen
Teslimiyet düşüncesiydi.**

geliyor. Oysaki tersi doğrudu. Hiçbir hukuk kuralına uymayan imha saldırısı var, Kürt halkı ve özgürlük mücadelesi üzerinde. Ne savaş hukuku, ne de insan hakları hukuku uygulanıyor. Halkların hakları, hukuku hepsi çiğneniyor. Bunlar açıktır ve tüm dünya da bunu kabul ediyor, göz yumuyor. Sadece Türk devletinin yaklaşımı deyip geçmemek lazım. Bir dünya sisteminin onayladığı uygulamalar söz konusudur. Hiçbir gücün itirazının olmasını başka türlü açıklayamayız. Otuzbin kişi öldürdük, diyor Türk devleti. Madem öldürdüler o zaman ölüleri nerede bu insanların. Sadece canlı varlıklara bir saldırı olmadı, insanların cansız bedenlerine kadar saldırı oldu. Kimse en küçük bir itirazda bulundu mu? Yoktur. Kürt'ün yaşamaya hakkı yoktur, fermanı verilmiştir. Kürdün ölüsüne de, dirisine de her türlü saldırı yapılabilir ama kürdün kendini korumaya hakkı yoktur. Bunu ne sözle, ne de eylemle yapabilir. Söz söylerse boştur hatta tehlikelidir. Pratiğe geçerse zaten imha edilmelidir. Bu çok net ortaya çıkmıyor mu? Bunu anlamak için kahin olmaya gerek yok. Biraz insan, biraz yurtsever, biraz yaşam anlayışına sahip olmak

yeterlidir. Bu gerçekliği görmek için filozof olmaya, teorisyen olmaya, çok şeyler bilmeye gerek yoktur.

Kürdistan'da gerillaya karşı yürütülen savaşın hiçbir kuralla bağı yoktur. Kirli savaş dedik geçtik, özel savaş dedik geçtik, ama bunun kiri, özelliği ne kadardı, hangi yöntemlerle sürdü, ne anlama geliyor, çok fazla ortaya koymadık. Hukuk kurumlarımızın yoğunlaşması gereken bunlardı. Fakat çok fazla yürüttüğümüzü söyleyemeyiz. Uluslar arası komplo da bir imha operasyonuydu. Bir tereddüt var mı? Yok. Önderlik kırk defa tahlil etti, sözle söyledi. Daha 15 Şubat gerçekleşmeden böyle olduğunu ifade etti. 9 Ekim komplosu başlarken temel amacı 10 Ekim'de önderliğin imha edilmesi idi. 15 Şubat da bir imha operasyonuydu. Önderlik en son yine "silahlı çatışmaya dönüştürmek ve imha etmek istiyorlardı, boşa çıkardım" dedi. İmha bir anda gerçekleşmeyince, başarılamayınca bunu için İmralı sistemi öngörüldü. Onun adına da zamana yayılmış öldürme dendi. Ölümünden ölüm beğendirterek öldürme dendi. Her günü bin ölüme bedel sürecekti. Bunları düşman söyledi. Dolayısıyla şunu söylemek istiyorum. PKK ilk günden günümüze kadar hep imhaya karşılaştı. Çünkü Kürt halkı hakkında verilmiş imha fermanına itiraz etti. Kürt halkının üzerindeki imha, en başta ona itiraz edene imhaya dönüştü. Onu imha ederek ancak Kürt halkını imha edebilirlerdi. Çünkü PKK bir savunma gücü oldu, Kürt halkının imhaya karşı direnme gücü oldu ve savaşı kendi üzerine aldı. "PKK halktır Halk burada" deniliyorsa, PKK'ye ulusal kimlik olarak sahipleniyorsa böyle bir direniş gücünden dolayısıdır. Bunu yanlış anlamamak gerekir.

Uluslar arası komplonun amacı konusunda daha baştan farklı değerlendirmeler ortaya çıkarmak istediler. İmha değildir, ABD Kürt sorununu çözmek için bu tedbirleri geliştiriyor. Komploya karşı direnilmez, ne derse komploya uymak gerekir gibi provakatif, tasfiyeci görüşler ortaya çıktı. Bunların hepsi komplo karşısında diz çökme eğilimiydi. Beyin ve yürek olarak komployu aşamayan, komploya karşı direnme gücü gösteremeyen teslimiyet düşüncesiydi. Komploya meşruiyet kazandırma temelinde ihanet içinde yaşama arayıştı. Bundan kuşku var mıdır? Zaten oraya gitti o düşünce sahipleri. Bunlar komploya teorik kılıf uydurmak istiyorlardı. İmha etmek isteseler, ederlerdi. Mücadele ile komplonun amacı önlenemedi, önlenemez, diyorlardı. Bu eğilimler

Önderliği, hareketi, direnişin anlamını küçük görme yaklaşımıydı. Bu düşünceler, her şey ABD'nin elindedir, yaklaşımına dayanıyordu. Yanlış görüşlerdi, bunlar bilelim yani. Bunu açıklıkla öne sürenler, içinden bunu yaşayanlar kaçtılar, gruplaştılar, örgütü de oraya götürmek istediler. Ama hala üzerimizde bu düşüncenin etkileri var. Bu tür düşüncenin etkisinden çıkmak için komployu doğru anlamamız gerekiyor, komplonun imha gerçekliğini iyi bilmemiz, İmralı sisteminin imhacı özelliğini iyi anlamamız gerekir. Onun için geçen dönemde bazıları hep önderlik üzerinde sadece tecrit var biçiminde bir çizgi tutturdu. Propaganda sadece buna dayandırıldı. Bir saptırmaydı, itiraz edildiyse de bu düşünceyi değiştirmede etkili olmadık. Bu tür yanlış ve saptırmalar İmralı sistemiyle birlikte de yaşanabileceği durumunu ortaya çıkarıyordu. Komployu yaşanabilir, katlanılabilir bir rejim haline getiriyordu. Oysaki İmralı sistemi bir tecrit falan değil bir imha operasyonuydu. İşkence vardı, imha vardı orada ama böyle algılanmadı. Propagandanın etkileri örgütümüz üzerinde de böyle kabul etme alışkanlığını yarattı. Neredeyse İmralı ile de yaşanabilir şekliyle kendimizi tam alıştırmıştık. Birdenbire öyle değil de, önderliğimiz yok edilmek isteniyor denildiğinde çok yaşandı. Öyle ki algılamamız ve alışkanlığımızla buna inanılmak istenmedi. Demek ki propaganda üzerimizde öyle etkide bulunmuş ki hesabımızda yokmuş bu durum. Hesabımızda, böyle de işler yürüyebilir biçiminde çok yanlış ve tehlikeli bir düşünce varmış.

Önderliğimizin zehirlenmesi ve bu eksende sömürgeci sistemin imha konseptini devreye sokmasının içinden geçtiğimiz tarihsel süreçle bağı vardır. PKK'nin yürüttüğü mücadele gerçeğiyle bağı vardır. Oluşan bölge ve dünya sisteminin uygulanması oluyor. PKK ve Kürt halkı üzerindeki kapan bazı yönleriyle gerileme durumu yaşasa da hala kırılmamış ve aşılmamıştır. Önderliğimiz ekseninde Kürt halkının imha planı bu gerçeklik içinde yeniden devreye girmiştir. Şimdi yeni bir planlamayla uygulanmak istenmektedir. Şimdiye kadar bu planlamaları hep PKK bozdu. PKK tarihinin hepsi imhaya karşı direnmenin tarihidir. Doğru bir tarzda imhayı bozma tarihidir. Ne hikayesi yeterlidir o dersin, ne de kendini abartan ve işleri normalleştiren yaklaşımlar kesinlikle doğru değildir. PKK tarihi defalarca kanıtlamıştır ki, doğru bir tarz olursa imha önlenbiliyor,

gelişme yaratılabiliyor. Zindanların karanlığında boğulmak bu temelde aşıldı. Gerillaya imha operasyonları bu anlayışla kırıldı ve üzerindeki komplolar boşa çıkarıldı. Dolayısıyla Önderlik tarzı üzerinde yoğunlaşmak onu özümsemek mücadele tarihimizin derslerini bu doğrultuda çıkartıp günümüze taşımak büyük önem arz ediyor.

Şimdi güncel planda da zehirlenme gerçeği ortaya çıkarılarak komplonun imha hareketi önlendi, boşa çıkartıldı. Komployla birlikte önderlik yok edilmek isteniyordu. Bu başarılmayınca İmralı sistemiyle sürece yayarak tasfiye etmeyi öngördüler. O da önderliğimizi engelleyemedi. Önderlik İmralı savaşını kazandı. Zamana yayarak imha etme konseptini boşa çıkardı. İmralı'da yeniden yenilenme ve değişimi gerçekleştirdi, üçüncü doğuşu ortaya çıkardı. Bu Önderliksel doğuş, komployu anlayan, değerlendiren komplonun bölgesel, uluslar arası boyutlarını kapsamlı biçimde değerlendirerek komployu yaratan sistemi çözen ve onu açacak, ona alternatif yeni bir sistemi kurgulamayı başardı önderlik. Böylece komployu, imha sistemini ve bunların dayandığı hiyerarşik devletçi sistem gerçekliğini çözmeyi, aşmayı, yenilgiye uğratmayı düşünce düzeyinde sağladı. Nasıl '82'de Amed zindanında 12 Eylül faşist askeri rejiminin dayandığı inkar ve imhacı devletçi sistem zindan direnişiyle tam bir ideolojik yenilgiye uğratıldıysa benzer bir durum İmralı direnişinde de gerçekleşti. PKK hareketi ikinci kez sistemi ideolojik olarak yenilgiye uğratmayı, ideolojik zafer kazanmayı başardı. Bunu engellemek için sistem AKP'yi devreye koydu. Bu çerçevede AKP, hareketimiz üzerinde yürütülen tasfiye konseptinin bir aktörüdür. Dolayısıyla AKP'yi sadece ortaya çıkan bir İslami parti olarak değil, bir oyun olarak görmemiz önemlidir. AKP'nin başındakiler sistem tarafından kullanılan bir çetedir. Zaten kendi ideolojilerine de tarihsel kapsamda bir ihanet içine girdiler. Belki de bazıları devlet operasyonu ile ajan olarak yetiştirilmiştir. Gizli bir biçimde İslami hareketi de revize etmek üzere böyle bir kadro ve yapılanma ortaya çıkartılmıştır.

AKP'nin gerçeği, esas olarak da bize karşı bunlara verilen rol çok iyi görülmelidir. Önderliğimiz tarafından başarısızlığa uğratılan çürütme politikası karşısına inkar ve imha sisteminin nefes borusu olmak üzere iktidara getirildiler 2002 yılında. Ortada bir parti yoktu, Kongre de yapmamıştı.

Bazı insanların bu yönlü çalışmaları vardı. Böyle bir oluşumu tek başına hükümet yaptılar. Bize karşı kitleleri ve dış kamuoyunu aldatmak böylece İmralı'da yenilgiye uğrayan inkar- imha sisteminin ömrünü uzatmak, ona yeni bir nefes aldirmek için hükümet oldular. Bu plan AKP içinde yer alan kişilerden bağımsız olarak öngörülmuş ve uygulamaya geçilmiştir. Bazı kişilerin inandıkları düşünceleri de olabilir. Tayip Erdoğan da inandığı bazı konular da şöyle böyle açıklamalar da yapmış olabilir. Hatta kendine kalsa ve bir iradesi olabilse belki de öyle de davranabilirdi. 2005'teki açıklamaları öyle hep uydurma filan değildi. Çesitli güçlerle iktidar mücadelesinde ve kendisine verilen olanakları daha iyi kullanmak için bu yolu da denedi. Böylece bize dayanarak orduyu gerileterek iktidarını, inisiyatifi ni sürdürmek istedi. Cesaretli olsaydı, zayıf kalmasaydı, ordu önlemeseydi belki söylemleri doğrultusunda bazı adımlarda atabilirdi. AKP eline geçirdiği iktidarı sürdürmek için her yolu mübah gören bir zihniyete sahiptir. İktidarcı ve rantçı yaklaşımında diğerlerinden geri olmadığı gibi daha aç gözlüdür. İktidarını sürdürmek için Kürt halkının özgürlük hareketine karşı tutumda " boynuz kulağı geçermiş" misali bir tutumun sahibi olarak hareketimeze karşı oyun içinde olduğu netleşince 1 Haziran Atılımı gelişti. Aslında Önderlik AKP iktidara geldikten sonra, üç ay tanınmalı her hangi bir adım atılmazsa harekete geçilebilmeli değerlendirilmesinde bulunmuştu. Dolayısıyla 1 Haziran hamlesi tasfiyecilik tarafından önlenecek geciktirilmiş bir adımdı. İnkâr ve imha sistemine böyle bir nefes borusu açmak için Türkiye'de ve Kuzey Kürdistan'da AKP'yi hükümet yapmak, diğer yandan Saddam yönetimini devirip Irak'ı tasfiyecilik için bir zemin haline getirerek provokatif tasfiyeci saldırı başarıya götürülmek istendi. Bu çok nettir ve iyi anlaşılması gerekir. Bunun da boşa çıkarılması ve 1 Haziran Atılımı'nın geliştirilmesiyle birlikte görüldü ki çürütme politikası da aşıyor, AKP oyunu da bozulmuştur. Provokatif tasfiyeci dayatmalar boşa çıkarılmıştır. Hareket önderliğinin düşünsel gelişimi temelinde kendini yenileme ve özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirme gücünü göstermiştir. Yeni saldırı hamleleri bu durum görülerek devreye konulmuştur. 1 Haziran hamlesine karşı DEP milletvekillerini devreye koymak istediler. Başka oyunlar tezgahlamaya yöneldiler. Ne var ki tutmadı. 2005 Newroz'unda önderlik hiyerarşik devletçi sistemi aşan ekolojiye ve kadın özgürlüğüne dayalı

demokrasi sistemini KKK'yi ilan etti. Demokratik konfederalizmi tanımladı. Yürütülen mücadelenin örgütsel yapılanışını ve halkın demokratik duruşunu yaratmak üzere demokratik konfederalizm sistemini ilan etti. Buna karşı büyük tepkinin oluştuğu biliniyor. Bayrak provakasyonu ve Genelkurmay merkezli saldırılar gerçekleştirildi. Fakat önderlik çizgisinde hareketimizin geliştirilmesi durdurulamadı. Hareket gelişti, halk direnişi ve meşru savunma eylemliliği 2005 yazında yeni bir durum yarattı. AKP bunu değerlendirmek istedi ve halkımızın mücadelesine dayanarak iktidarını korumak istedi. Biz de bir aylık eylemsizlik kararıyla bu eğilimi destekleyip inkarcı- imhacı kliği aşmak istedik. Fakat 23 Ağustos 2005'te MGK, hükümetin görüşlerini mahkum ederek 1 Haziran atılımına karşı topyekun savaş konseptini TC yönetiminin politikası olarak kabul etti. Bu temelde bir imha başlatılmak istendi. Kirli savaş böyle devreye konuldu. Fakat bu Şemdinli'de kazaya uğrayarak açığa çıktı, deşifre oldu. Bu yönelimin daha başlangıcında acemilik yaptılar. Türkiye yönetiminin yapmak istedikleri deşifre oldu. Şemdinli'de, Gever, Hakkari, Van ve bu eksenli tüm hat boyunca halkın serhildanı gelişti. Bu direniş demokratik güçlerin, sivil toplum örgütlerinin, aydınların ilgisi arttı. Şemdinli bir direnme merkezi haline geldi. Uluslar arası kamuoyunun ilgisi arttı. Bütün bunlar topyekun savaş planının hayata geçirilmesinde gedikler açtı. İmha konsepti bu çerçevede zayıfladı, zaman kaybına uğrayarak gecikmeler yaşadı. Kendini yaşatmak için Yaşar Büyükanıt "iyi çocuklarımız" demek zorunda kaldı. Bu da devlet sorumluluğunu gösterdi. Olaylar arkasında ordunun sorumluluğunu gösterdi. Bunun için biraz geriye çekildiler daha doğrusu planlarını uygulayamadılar. Kış sürecinde acaba halkın mücadelesinde gerileme olmaz mı diye biraz beklenti içine girdiler. Hele bir baharı gözleyelim, dediler.

Biz de bu süreci anlamaya ve gelişmeleri değerlendirmeye çalıştık. Sürecin olağanüstü özelliklerini görerek, ona göre planlamalar ve hazırlıklar yaptık. 2006 yılını olağanüstü mücadele yılı olarak tanımlayıp kendimizi bu temelde hazırladık. Böyle bir hazırlık, 2006 Şubat'ından itibaren pratikleşmeye dönüştü. Özellikle Viyan arkadaşın direnişi böyle bir süreci ateşleyen kıvılcım oldu. Sürecin güçlü bir şekilde başlatılmasını gündeme getirdi. 15 Şubat komplosunu protesto bu temelde oldu. İlk defa örgüt ve halk olarak artık bu komplo

gerçekliğiyle yaşamak istemediğimizi 2006 Şubat'ında ilan ettik. Bu süreçte biraz kendimize geldik ve bir bütün olarak halkımızla birlikte mücadele geliştirme gücünü ve iradesini ortaya koyduk. 8 Mart'ta, Newroz'da ardından gerillaya yönelik imha saldırıları karşısında halk direnişi doruğa çıktı. Gerçekten 2006 baharı güçlü bir halk serhıldanının geliştiği süreç oldu. Gerilla başta biraz zorlandıysa da yazıya girişle birlikte bu direnişi meşru savunma cephesinde de güçlü bir biçimde geliştirmeye yöneldi. 2006 yazına gelindiğinde, bu mücadeleler sonucu yeni bir durum ortaya çıkmış oldu. Yeni çıkış yapamazlar biçimindeki TC yönetiminin beklentileri boşa çıkmış oldu. Bunun üzerine Temmuz ayında kapsamlı tartışmalar yaptılar. O dönemin tartışmaları belgelidir. Güney'e operasyon yapma etrafında bir tartışmaydı ama işin esası PKK'ye karşı nasıl mücadele edileceği tartışılıyordu. Bu söz konusu imha ve tasfiye planı bu tartışmalar içinde ortaya çıkarıldı. Mevcut bilgiler bizim bu yönlü değerlendirmeler yapmamızı bütünüyle doğruluyor. Abdullah Gül'ün başkanlık ettiği terörle mücadele kurulu toplantısı yapıldı. Toplantı biter bitmez hiç ara vermeden hükümet toplandı, sonuçlarını değerlendirdi, daha sonra bu sonuçlar MGK'ye götürüldü. Aslında önderliğimizi zehirleme ekseninde imha planı o zaman yapıldı. Çünkü bu süreçle birlikte Abdullah Gül ve Tayip Erdoğan da çok net açıklamalar yaptılar. Teröre karşı mücadele konusunda siyasi yönetimin alması gereken bütün kararları aldık, dediler. Bu konuda uygulamacı güçleri görevlendirdik, yetkilendirdik, imkanları devrettik, bundan sonra artık AKP hükümetinin terörle mücedelede herhangi bir yetersizlik yaptığını kimse söyleyemez, dediler. Bundan sonra basında ve çeşitli odaklar tarafından AKP teröre karşı mücadele etmiyor, teröre karşı mücadele anlayışı yanlıştır ya da PKK ile uzlaşmak istiyor gibi ifadeler bıçakla kesilir gibi son buldu. Terörle mücadele kurulu ve MGK'nın aldığı karar ve yaptığı planlamalar tamamen topyekün imhaya yöneliktir. Dolayısıyla yaşanan gelişmeler 2005 Ağustos'unda MGK toplantıda alınan kararların yaşama geçirilmesidir. Biz o zaman da acaba terörle mücadele kurulu ve hükümet hangi kararları almış olabilir şeklinde tartışmıştık. Çünkü Türkiye hükümetinin topyekün bir savaş dışında almadığı hiçbir karar kalmamıştı. Alınsa alınsa yönetimimize yönelik imha ve vur kararı alınmıştır sonucuna varmıştık. Nasıl ki '93'te Tansu Çiller hükümeti önderlik için vur kararı aldıysa, Temmuz 2006'da

yönetimimiz için böyle bir karar alınmıştır. Bu terörle mücedele kurulu ve hükümet imha edilecekler listesi hazırladı. Basına, teslim edilmesi gerekenler, tutuklanması gerekenler ve interpol tarafından arananlar listesi sunuyorlardı. Ama bir de imha edilecekler gizli listesi vardı. Bizim değerlendirmelerimiz gelişmeler çerçevesinde doğrulanmış oldu.

O süreçte bu başbakanlık danışmanı Hakkarili işbirlikçi Cüneyt Zapsu bir günde ABD, İngiltere, İsrail, Almanya gibi birçok devletin elçileriyle görüştü. Çok ilginç bir görüşmeydi. Eğer PKK'nin tasfiyesiyle ilgili görüşme olmasaydı basın ve çeşitli çevreler bu görüşmeler üzerine gider, AKP ve Zapsu'yu zor duruma sokarlardı. Nitekim ilk gün bu yönlü değerlendirmeler ve saldırılar yapıldı. Ancak ikinci gün bir daha bu görüşmelerden söz edilmedi. Zapsu bu görüşmelerin yapıldığının akşamı bir TV'nin canlı yayınında sonuçları değerlendirdi. Görüntüde güney operasyonu tartışılıyordu ancak "bu operasyon elli, yüz binlik operasyon değildir, kimse öyle beklememeli, bu yanlıştır" diyordu. "Bu bir özel kuvvet operasyonu, bu anlamda da hedefler belirlendi, görevlendirmeler yapıldı, Özel timler harekete geçmiş, hatta bazıları hedeflerine varmış durumdadır, yakında sonuçları görülecektir" diyordu. Çok net bir konuşmaydı. Aslında imha planının bir bölümünü deşifre etmiş oldu. Temmuz sonu ağustos başıydı, bu planı basın tartışmak istedi. Sabah gazetesinde bu yönlü değerlendirmeler çıkmıştı. PKK'ye karşı yeni plan var, Barzani'den, Talabani'den destek istenecek, onların etkisi yetmezse İmralı'ya gidilerek oradan ateşkes kararı alınacak, PKK'nin ateşkesi sonrası af yasası çıkartılacak, yönetim Norveç'e götürülecek, diğerlerinin de Türkiye'ye dönüşlerine izin verilecek, böylece PKK yok edilecek diyorlardı. Tabii ki bu bir çözüm değil, PKK'yi bitirme planı olarak öngörülüp tartışılıyordu. Bunlar bir basın toplantısında Tayip Erdoğan'a soruldu. Denildi ki hükümetin PKK'yi tasfiye planının olduğu söyleniyor, bu doğru mudur? Başbakan çok sert tepki göstererek, "sen niye soruyorsun, sen vatan haini misin? Bu soruyu sormayı ben vatan hainliği sayarım" diyerek soru soranları susturdu. Basın suspus oldu ve kimseden ses çıkmadı. PKK'yi tasfiye planını sormak neden vatan hainliği olsun? Belli ki gizli bir plandı, basın sorunca açığa çıkıyordu. Tartışıldıkça açığa çıkar, deşifre olur diye korkuyorlardı. Demek ki en çok peşinde koşulan da

önderliğe yönelimdi. Yoksa bu soru neden vatan hainliği olsun. Önderliği ve PKK'yi tasfiye etmek Türkiye'de ulusal kahramanlık sayılıyordu. Başbakanın sert tutumundan anlaşılıyor ki bu konuda aldıkları kararın gizliliğini korumak istiyorlardı. Deşifre olmasından korkuyorlardı. PKK uyanır, tedbirler alınır, gizli operasyon boşa çıkar kaygısı içinde yaşıyorlardı.

2006 Ağustos başında hem Yürütme Konseyi'nin hem de HPG Komuta Konseyi'nin eşzamanlı toplantıları oldu. Bu toplantılarda böyle bir planın var olduğunu değerlendirdik. Bunu basına da yansıtarak biraz deşifre etmek istedik. Örgüt tasfiye edilmek isteniyor, yöntemleri yönetimi darbelemek, gerilla ateşkesle gevşetilip halk üzerinde baskılar oluşturulacak, panik yaratıcı bazı saldırılarla direnme odaklarına ve yönetime yönelik örgüt içinde kargaşa, panik, güvensizlik yaratıp irade kırılmasına dolayısıyla bir dağılma, parçalamaya yol açılmak doğrultusunda amaçlarını pratikleştirmek istedikleri söylenebilir. Bu uygulamalarla örgüt küçültülmek, marjinal kılınmak, siyasal gündemi etkiler bir güç olmaktan düşürülmek isteniyor. Örgüt bu duruma getirildiğinde önderliğe gidilip, artık örgüt de bitti, boşuna çalışıyorsun, düşündüklerini uygulayacak bir güç ortada yoktur, denilecekti. Önderlik imha edilip, İmralı sistemi içinde engellenemeyince komployu boşa çıkarıp, örgütü ve halkı daha etkili kılacak düşünceler geliştirdi. Önderliğimizin bu yeni düşünce sistemi az çok bu örgüt gücüyle pratikleşiyordu. Bu durumu gören inkar ve imha sistemi önderliği örgütsüz bırakıp yenilgiye uğratma hedefine yöneldi. Bu değerlendirme yerindeydi ama yetersizdi. Çünkü önderliğin böyle bir planla imha edilmek isteneceğini aklımızdan geçirmemiştik. Bu nedenle Önderlik örgütsüz kılınarak yenilgiye uğratılmak isteniyor diye değerlendirdik. 21. yüzyılda böyle hukuk ve insanlık dışı bir saldırının olmayacağına safça kendimizi inandırmıştık. Devletin ve hukukun güvencesinde olan önderliğimize böyle alçakça bir saldırı yürütüleceğini düşünmüyorduk. Fakat bu görüşlerimizin yanlışlığı ve karşıt sistemin aşğılık özellikleri bırakmadığını böyle kahredici yönelimle anlamış olduk. Demek ki tam anlamıyla sistemi kavrayamadığımızdan değerlendirmelerimizde yanlışlıklar ortaya çıkıyordu. Halbuki karşıtlarımızı daha doğru çözmemiz gerekiyordu. Ancak o zaman doğru taktik geliştirebilir, tarz tutturabiliriz. Başarılı mücadele edebiliriz. Karşıtımızı doğru çözemsek, anlayamazsak,

değerlendiremezsek nasıl başarıyla mücadele edeceğimiz. Onu yenilgiye uğratacağız. Bunları görmemiz gerekiyor.

Her şeye rağmen bazıları önderliğimizin sağlığı konusunda bizleri uyardılar. Türkiye'den bazı çevreler aracılığıyla Özal'ın da bir plan dahilinde öldürüldüğünü ve hala ölüm nedeninin tespit edilemediğini, benzer bir planın önderliğe de uygulanmak istendiğini, bu konuda gecikmeden araştırma yapılmasının doğru olacağı konusunda uyarılar aldık. 93'te de Çiller hükümeti önderliğimize karşı saldırı kararı alınca M. Yılmaz çevresi bu saldırıyı bize sızdırmıştı. Önderlik daha sonra böyle bir iddia ve karar var diye, bu gerçeği dile getirmişti. Sanıyoruz şimdide Türkiye'nin iç mücadelesi ortamında Özal'a yakın çevreler olarak kendini tanımlayanlar tarafından bizlere böyle bir uyarı yapılmıştır. Biz değerlendirme yapıp tespit ettiğimiz imha planı içinde bu durumu değerlendirememiştik. Çünkü planlama hakkında veriler de henüz yeterince oluşmamıştı. Uyarının söylem düzeyinde bile ciddi ve tüyler ürpertecek cinsten olması nedeniyle dikkate alıp, araştırma yapmak istedik. Sonuçta bilinen verileri elde ettik. Aynı dönemde bir işçi gelip MKM üzerinden avukatlara benzer bir bilgi veriyor. "Önderliğin kaldığı oda boyanacak, tamir edilecek, boyaya zehirli kimyasal madde katılacak, haberiniz olsun, tedbir alın" haberini iletiyor. Bu uyarı avukatlara ulaşıyor ancak avukatlar duyarsız kalıyorlar. Çok fazla ciddiye alıp araştırmaya girmiyorlar. Ancak açıklama yapıp bu durumu öğrenip avukatlara sorduğumuzda hatırladılar. "MKM'de olan bir arkadaş o zaman bizi uyarıyordu" dediler. Böyle bir şey var mı diye, sorulduğunda önderlik bunu doğruladı. Büyük bir ihtimalle zehirlenme bu yolla gerçekleştirilmiştir. Hürşit Tolon ve birçok çevre böyle bir zehirlenmenin olamayacağını söyleyerek bizim açıklamamızı yalanladılar. Hiç kimse Apo'ya yaklaşamaz ve ondan bir şey alamaz. Bu iddialar planlı propaganda girişimidir, dediler. Çünkü dedikleri gibi ulaşılması zor bir sistem kurmuşlar. Kuşkusuz bizim içinde zor oldu, zamana yayıldı ancak 6 saç telinin elde edilmesi başarılıydı. Saç tellerinin incelenmesi de zorlukları nedeniyle zamana yayıldı. Birçok yerde tetkik edilemedi, en sonunda Fransa'daki laboratuvarda yapılabilirdi. Bu laboratuvarın en gelişkin tekniklere ve imkanlara sahip olduğunu konuyla ilgili tüm otoriteler kabul etmektedir. İşte uluslararası itibarı olan bu laboratuvar açıkladığımız verilere ulaştı. Zehirlenme girişimi

açıklanan temelde ki bir operasyondur. Herhalde Arafat'a da öyle yaptılar. Fransa'da öldü, ama şimdiye kadar ölüm nedeni açıklanamadı. Ya tespit edemiyorlar ya da bu durumlar açığa çıkmasın diye gizliyorlar. Biz ise önceden tespit ettiğimizden hala kesin ölüme götürecektir düzeyde ilerlememiş olabilir. Önderlik şikayetlerini belirtti. Bu şikayetlerin doktorların söyledikleriyle örtüştüğü belirtiliyor. Uzmanların değerlendirmesine göre hastalık henüz bütünüyle öldürücü düzeyde gelişmemiş olabilir. Zehirlenmeyi erken açığa çıkararak müdahale etme imkanı yakaladık, işte bunu için mücadele ediyoruz. Başarılır başarılmaz ayrı bir konu, fakat müdahale yapma imkanını elde etmiş bulunuyoruz.

Bu zehirlenme girişimiyle birlikte nasıl bir imha saldırısıyla yüz yüze olduğumuzu ve bu saldırının kimler tarafından yürütüldüğünü öğrenmiş olduk. Bu operasyon ilerlese ve açığa çıkarmasaydık, saldırı nereden geldi, kim bizi imha etti bilemeyecek, dolayısıyla doğru değerlendiremeyecektik. Belki de bu operasyon bizim bölünüp parçalanmamıza yol açacaktı. Böyle tehlikeli bir operasyondur. Ama şimdi bozduk bu oyunları. En azından düşmanımızı net, kesin, tartışmasız tanı hale geldik. Tüm halka ve kamuoyuna bunu ilan ettik. Artık kimse farklı şeyler söyleyemez. Dokuz aylık bir operasyon süreci ile karşı karşıyayız. Planlı bir operasyon altındayız, önderliğe saldırı da eklenince ifade ettiğimiz plan tamamlanmış oluyor. Böyle bir planlama temelinde bir imha ve tasfiye operasyonu altındayız ve sonuç alınmak isteniyor. Hükümetin tutumu ve sözleri, genelkurmayın sözleri, generalerin konuşmaları buna dayanıyor. Maxmur, Avrupa operasyonları buna dayanıyor. Türkiye'deki DTP operasyonları bu planın parçasıdır. Bununla birlikte gerillaya yönelik bu yıl hiç durmadan saldırı oldu. Ateşkese rağmen operasyonların düzeyi hep iki üç kat arttı. Bırakalım azaltmayı ateşkese kabul etmeyi tersinden arttırdılar. Sanki biz ateşkese ilan edince onlar savaş ilan ettiler. Belli ki ateşkese de gerillayı imha operasyonunun başlangıcı olarak ele alıp, fırsat görüp saldırı yürütmektedirler. Tayip Erdoğan'ın "operasyon durduk yere olmaz" sözü boş laftan ibaret kaldı. Herkes de görmektedir ki operasyonlar kar, kış, fırtına içinde, hızından hiçbir şey kaybetmeden bütün alanlarda artarak devam ediyor.

Operasyonların niteliğinde görüldüğü gibi bir genel bastırma hareketi içinde oldukları açıktır. '94'te ve bazı yıllarda yaptıkları gibi tüm alanı kontrol edip darbe vurmaya yönelik askeri taktik uygu-

lamaya çalıştıkları gözleniyor. Bunun yanında özel kuvvet operasyonları da sürmektedir. Bilindiği gibi MGK'da devletin politikası haline gelmesinden sonra İbrahim arkadaş şehit düştü. Amed'de yedi arkadaş zehirlendi. İbrahim arkadaşın şahadetinden bugüne gelen özel kuvvet operasyonu var. Zaman zaman basına da yansıtılar. Özellikle böyle bir yönelim ve sızdırma Kandil'de ortaya çıkarıldı. Basın, zehirlenme oldu, altmış kişi hastaneye kaldırıldı, haberini verdi. Cemal arkadaşın yaralandığını Hewler'de hastaneye kaldırıldığını söylediler. Cuma arkadaş için de benzer şeyler yazdılar. Belli ki bir hesap, bir beklenti var, belki de talimat veriyorlar. Söylenenler boş propaganda değildir. Bunların yapılmasının planlandığı görülüyor. Bir bölümünü açığa çıkardık, böylesi girişimlerin. Ağırlıklı olarak yeni savaşçı katılımı üzerinden böyle bir çaba geçen ağustostan bu yana yoğun olarak sürdürülmektedir. Ele geçirilenlerin tümü aynı şeyi söylüyorlar ve böyle bir planlamayı doğruluyorlar. Her tarafta bazı girişimler yapmak istemişler. Biraz tesadüfen, biraz da örgütlü duruşumuzdan boşa çıkmış bu girişimler. Başarısız olmalarının esas nedeni, imkan vaat edilip, tehditle gönderilmeleridir. Kendilerini kurtarma imkanı göremiyorlar. Birkaç yerdeki başarısızlıktan dolayı uzak duruyorlar, daha uygun fırsat arıyorlar ama bunu da yapamıyorlar. Açıklamalar yapılmışsa biraz bunlara dayanıyor. Amaç bellidir. Örgütsel yönetim gücümüz bu yöntemlerle imha edilmek, gerillada ateşkes ortamında ezilmek isteniyor. Halk tutuklanmaya çalışılıyor. Demokratik mücadele yönteminin de önü kapatılıyor.

Maxmur'u kapatmak için ABD'ye gidiyorlar. Edip Başer generalken bir şey yapamamış, şimdi bütün yetkilerden arınmış halde başarılı olacağını zannediyor. Bu tür sonuçsuz çabaların sahipleri olarak bir şey yapacaklarını iddia ederek Türkiye'nin imkanlarını yiyip içiyorlar. Amerikalı koordinatör de bilmem ne kadar ihale aldı, Türkiye'deki bütün askeri sanayi ihalelerini götürdü. İşin içinde çıkar ve Türkiye'nin imkanlarını içerde ve dışarıda yeme de var. Şu gerçeklik anlaşılmalıdır; önderlik imha sürecine alınmış, gerilla ateşkes ile gevşetilip operasyonlarla darbelenmek isteniyor, Avrupa bilinen biçimde çalışmalara kapatılmaya çalışılıyor. Türkiye'de, İran'da da, Suriye'de de tutuklanacaklar listesi var. Böyle bir ortamda birkaç saldırı yapabilirlerse bu bir panik yaratabilir hesabındalar. Bunun sonucu inanç kırılır, dağılma yaratılır peşindeler.

Bu imha planıyla ateşkes arasında bir bağlantı kurdukları ve ateşkesi bu çerçevede değerlendirmek istedikleri anlaşılmıştır. Daha ilk günde önderlik söylemeden de hareketimiz ateşkesin süresini adım atılmadığı takdirde Mayıs ayı sonu olarak belirlemiştik. Ateşkesi imha planının içine oturtmak isteyenler süresiz olmasında ısrar ettiler. Bu yönlü çeşitli çevreler üzerinden bizi etkilemek istediler. Biz kabul etmeyince imha planını yürütenler telaş içine düştüler. Türkiye'deki iç kavgalar biraz buradan açığa çıkıyor. Aslında cumhurbaşkanlığı sürecine girilmeden bu planın başarılı olmasını öngörmüşlerdi. Muhtemelen de böyle bir başarıya dayanarak türbanlı eşleri bulunan AKP liderliği Çankaya'ya kurulmak istiyordu. Abdullah Gül terörle mücadele kurulu başkanı sıfatıyla, imhayı gerçekleştirmenin

ödülü olarak cumhurbaşkanlığı koltuğunu çantada keklik görmüş olabilir. PKK'yi imha eden, dağıtan biri olarak seçime bile girmeden cumhurbaşkanı koltuğuna oturulabilirdi. AKP'nin hesabı buydu. Devletin hesabı olan, PKK'den kurtulmak, şimdiye kadar

başarılammıştı. Ne var ki evdeki hesap çarşıya uymadı, Önderlik operasyonu deşifre oldu. Gerillaya yönelik operasyonlar bazı darbelerle sınırlı kaldı. Örgüte yönelik operasyonlarda hiçbir sonuç alamadılar. Böyle bir ortamda cumhurbaşkanlığı seçimi sürecine girildi. Başarısızlığın yarattığı çatışma ve çelişkiyi yaşıyorlar. Birbirlerine o kadar çok şey söylüyorlarsa bunun içindir. Cumhurbaşkanı askerlerle görüşüyorlarsa bunun içindir. Basına yansıtılan darbe planları da bir tehdit olarak kullanılıyor. Tüm bu yaşananlar ortaya çıkan sıkışmışlığın sonucudur.

Türkiye'nin nereye doğru gideceği belli değildir. Gergin bir siyasal ortam söz konusudur. Modern ya da Post-modern darbeler gündeme gelebilir. Çok sert tutumlar ortaya çıkabilir. Süreç karışık ve belirsizdir. Bu karışıklığı önleyecek, belirgin siyasal ortam sağlayacak iki yol vardı. Biri ateşkes dayalı önderliğin geliştirdiği yoldu. Bu yol benimsenip demokratik çözüme yaklaşılsaydı Türkiye sorunlarını çözecek bir demokratik ilerleme sürecine girebilirdi. İkincisi bu imha planını

hazırlayanlardır. Bunlarda Neo-ittihatçılarla statükocular oluyor. Kesinlikle aralarında bir uzlaşma var. AKP, CHP, ordu uzlaşması! Onların planına göre de cumhurbaşkanlığı seçimi bu sürece gelmeden PKK imha ve tasfiye edilmiş olacaktı, dolayısıyla PKK'nin imhası üzerinden cumhurbaşkanını da seçeceklerdi. Ardından yeni seçimleri de yapıp hükümeti de oluşturacaklardı. Böylece kürdün inkar ve imha edildiği Türkiye, şoven milliyetçi ırkçı tahakküm altına tümüyle girecekti. Türkiye Kürt soykırımını tamamlamayı yürüten yeni bir yönetime kavuşturulmuş olacaktı. Şimdi ikisi de gerçekleşmiş değil. Belirsizlik ve karmaşayı ortaya çıkaran bu durumdur. Durumun ne olacağı belli değil. Her türlü ihtimali içinde barındıran çok kritik bir süreçten geçiliyor. Bizim

bütün bunları görüp dikkate alan bir yaklaşım içinde olmamız gerekiyor. Çok dikkatli ve tedbirli olmalı, güvenlik tedbirlerimizi, örgütsel disiplinimizi geliştirmeliyiz. Tabii ki herhangi bir paniğe de kapılmamalıyız. Zaten düşmanın bir amacı da budur. Örgütlü olursak

her şeyi çözeriz. Kendimizi farklı durumlara almaya gerek yok.

Tabii ki Mayıs sonuna kadar mücadeleyi yükselterek son fırsatları da kullanmalıyız. Olacaksa mücadeleyi arttırarak bu haftalarda demokratik bir çözümü dayatmalıyız. Karşıt bir hamle yaparak Türkiye'de yeni bir faşist baskı rejimi ile bize yönelik imhayı gerçekleştirmek amacıyla bir saldırı süreci başlatılmak istendiği de unutulmamalı ve tedbirleri alınmalıdır. Baykal'ın dayattığı budur. Bazı generallerin arayışlarında bunun olduğu ortaya çıkıyor. Buna karşıt olanlar da var. Dolayısıyla ciddi bir iç çekişme de derinden derine yaşanıyor. Bu noktada mümkünse, olabilecekse dikkatli bir yaklaşımla ve mücadeleyle demokratik çözüm stratejisine başarı sağlatmalıyız. Böyle olmayacaksa topyekun imhaya karşı başarılı bir direniş yürütmeye hazır olmalıyız. Böyle bir direnişin bedeli ağır olacak, bazı değerlerimizi kaybedeceğiz. Bu çok açık, bizim için zor olan bir karardır. Fakat yürütme anlamında da bir imkan ve güç birikimi var. Dolayısıyla tereddüde düşme yan-

tereddüde düşme yanlısını da yapmamalıyız.
Zorda olsa, bazı kayıplarda olsa başarının yolu direnişten geçecektir
Kürt halkı zorluklarla dolu olan topyekun imhaya karşı topyekun bir savaşa topyekun barışı geliştirebilir.

lışını da yapmamalıyız. Zorda olsa, bazı kayıplarda olsa başarının yolu direnişten geçecektir. Şunu söylemeliyiz ki Kürt toplumu barışı yürütmekte zorlanıyor; hâlbuki savaşı yürütmekte barışı yürütmek kadar zorlanmadı. Kürt halkı zorluklarla dolu olan topyekun imhaya karşı, topyekun bir savaşla topyekun barışı geliştirebilir. Kürt halkının böyle bir potansiyeli fazlasıyla vardır. Kürtler, kendi demokrasisini de savaş içerisinde ortaya çıkartabilir. Bu temelde a-devlet olan Demokratik Konfederal Sistemini yaygın ve derinlikli, meşru ve öz savunmalarını da geliştirerek kurarlar. Buna inanmak lazım. Bunun koşulları ve ortamı var. İnkâr ve imha cephesi ise tarihinin en zayıf konumundadır. Bu bir abartı değildir aslında bir gerçekliktir. Cumhurbaşkanı Sezer ve Baykal'ın, tehlikenin 1993'ten daha fazla olduğunu söylemesi anlamlıdır.

İnkâr ve imha sistemi aslında fazlasıyla tecrit edilmişti. Ama AKP biraz soluklandırdı, bazı yönleriyle sistemi güçlendirdi. Ne var ki bunun dışında toplumsal temeli zayıflamıştır. Toplumunu 1 Haziran hamlesi sonrasında gördük. Genelkurmayın ve hükümetin üzerine yürüyorlardı. Aileler, dolayısıyla toplum savaşı kaldıracak durumda değildir. Ordu da artık böyle bir kirli savaşı uzun süre sürdüremez. İlker Başbuğ'un ikide bir kabadayılanması yanıtıdır. Kürdistan'a hakim olmayan biridir. Boşluktan kara kuvvetleri komutanı oldu. Ordunun tüm tutumunun öyle olmadığını görebilmeliyiz. Ordunun tutumunu Kenan Evren'in sözleri ortaya koydu. Bu nedenle hükümet üzerinden yalvar yakar Amerika'ya, Irak'a, KDP'ye, YNK'ye bize yardımcı olun, diyorlar. PKK'nin tasfiyesi ve yürütülecek savaşı başkalarına ihale etmek istiyorlar. Tasfiye edeceklerini, sonuç alabileceklerini bilseler bir gün bile beklemez hemen harekete geçerler. Ne var ki böyle bir güçleri yoktur. Tabii ki yapacakları birçok şeyleri vardır. Dayandıkları sistem halen Kürt halkının inkâr ve imhasına icazet veren durumdadır.

Yukarıda sıkça belirttiğimiz gibi gaflet içine düşerek kendimizi yanıltmayalım ama geçmişe göre çok zayıf oldukları da tartışma götürmez. Savaş ve siyaset anlamında da destekleri az. Mesela eskiden hep KDP'nin desteği ile bize karşı bu savaşı yürütmüşlerdi. Şimdi kısa sürede çözülmeyecek nedenlerden dolayı KDP ile karşı karşıyalar. KDP ve YNK'den destek almadan da bize karşı bir savaş yürütemezler. KDP ve YNK'nin tarafsız kalması ya da bir savaşın içine fiili

girmemesi durumunda bile ağır kayıplara uğramaktan kurtulamazlar. Kaldı ki Kürt halkının ulaştığı siyasal bilinç, özgürlük tutkusu ve örgütlülüğü saldırı nereden gelirse gelsin, içinde ve dışında kimler olursa olsun direnenek başarıyı elde edecek güçtedir.

AB ikili oynuyor. Onlarla da, Kürtlerle de ilişkileri var. İki tarafın da savaşmasını istiyor. Türkiye'ye tek yanlı destek vermiyor. Önderliğimizin "tavşana kaç tazıya tut politikası" dediği bugün de Avrupa'nın politikasıdır. ABD de benzer politika izliyor. Geçmişte Türkiye'nin Kürtlere dair aldığı her kararı siyaseten ve askeri olarak desteklerdi. Şimdi Amerika politikaları ayrı. ABD Ortadoğu'da Türkiye'ye ihtiyaç duyuyor ama Kürtlere de ihtiyaç duyuyor. Şimdi ABD politikası şunu dayatıyor, Türkiye'ye; "Kürtlerle anlaş ve benim, İran ve Irak politikamı destekle, bu konuda ortaklaşalım" diyor. Herhalde Türkiye de şöyle bir şey diyor, ABD'ye; "Güney Kürdistan konusunda anlaşma sağlayabiliriz, ama Türkiye içinde bazı Kürtler var, PKK var, onları birlikte tasfiye edelim, o zaman anlaşabiliriz" diyor. Uygulamalardan görüldüğü üzere fiili olmasa da ABD bu konuda büyük olasılıkla Türkiye'ye destek veriyor. ABD de zaten PKK'den kurtulmak istiyor. Bu gerçekleşirse ABD bir taşla üç kuş vurmuş olacaktır. Böylece bir yandan Türkiye ile Güneyli Kürtleri barıştırmış oluyor. Bir yandan da İran politikasında Türkiye'nin desteğini sağlamış oluyor. Böyle bir taşla üç kuş vurmaya ABD elbette ister. Ne var ki Türkiye sadece PKK'ye karşı savaşta ABD'nin desteğini almak için aldatma politikası izliyor. Bu nedenle ABD biraz ihtiyatlı. Türkiye- Irak savaşında olduğu gibi geçmişte vermiş olduğu sözleri tutmamış bir ülke durumundadır. Önderlik Türkiye'ye verilirken bunun karşılığı Irak savaşına destek vermek olacaktı. Türkiye sözünün gereğini yerine getirmedi. ABD onun için ihtiyatlıdır. Politik çelişkileri var kısaca. Bu nedenlerle Türkiye'nin politik ve diplomatik alanda birçok zayıf yanı bulunmaktadır.

İzah ettiğimiz Türkiye'nin durumu karşısında bizimde zayıf ve güçlü yanlarımız var. En zayıf yanımız, 15 Şubat komplosu ve bunun etkileridir. Önderlik bu gerçeği Orhan Pamuk'un sözü temelinde dile getirdi. Kendisinin rehlin tutulduğu ve üzerinde rehine politikası izlendiğini vurguladı. Türkiye önderliğimiz üzerinde sekiz yıldır çok alçakça bir rehine politikası yürütmektedir. Bazen arkadaşlar öfke ve tepkiyle söylüyorlar, niye

şu bu yapılmıyor diye. Önderliğimizin ortaya koyduğu gerçeklik ışığında her şey öyle kolay değil. Kendi öfkemize göre değerlendiremeyiz olguları. Öyle normal bir siyasal ortam içinde değiliz. Muhatabımızda herhangi bir düşman değil. Karşımızda önderliğimize karşı rehine politikası yürüten insanlık ve ahlak dışı bir sistem var. Biz onunla mücadele halindeyiz, dolayısıyla yöntemlerimizi çok doğru seçmemiz, zamanı çok doğru belirlememiz gerekiyor. Diğer zayıf yanımız ise Türk toplumunda savaşa karşıtları ve demokrasi yanlıları 1 Haziran atılımına çok fazla destek vermedi. Hatta Kürtler içinde de bazı kesimler destek vermediği gibi, olumsuz tutum bile gösterdiler. Yine kitlemiz üzerinde etkili olan bazı kesimlerde vardır. Bunlar bütün gücümüzün harekete geçmesini engelliyorlar.

Belirtilen zayıflıklarımızın dışında, halkımız başta kadın, gençlik olmak üzere, direniş değerlerine ve özgürlük bilincine çok bağlı, bu konuda yeni bir ruh ve duruş oluşmuş durumda. Halkımız özgür ve demokratik bir yaşamın bedelini ödemeye hazırdır. Halkın büyük bir kesimi bu çerçevede destek veriyorlar. Gerillayı da inkarcı sömürgeci sisteme karşı göreve çağırdılar. Gençliğin gerillaya katılımını istediler. Halk, ne olursa olsun özgürlüğün elde edilmesinde kararlıdır. En son Newroz bunun bir kararlaştırılması ve ilan edilmesi oldu. Bunun dışında da bizim açımızdan olumlu gelişmeler bulunmaktadır. Örgütsel anlamda zayıflıklarımız bulunsun da birkaç yıl öncesine kadar daha güçlüyüz, daha derli topluyuz. Güney'deki durum da bilinmelidir. KDP ve YNK ile bir ittifakımız yok. Önderlik bu güçlerle iyi ilişki içinde olmamızı ve ortak politika yürütmek için bir araya gelmemizi söyledi. Bu gün itibarıyla bir ulusal stratejiyi ve askeri güçlerin dayanışması oluşmasa da çatışması da yok. Şimdilik karşılıklı belli bir anlayış var. Daha ileriye götürmek için çabalar da var. Gelişmeler o yönlü de götürülebilir.

Kürt halkının ulaştığı politik bilinç, örgütlülük düzeyi dünya ve Ortadoğu'daki politik gelişmeler gösteriyor ki, Kürt toplumunun içte de, dışta da direnme potansiyeli güçlüdür. Mücadele bir de bütün parçalarda var. Kuzeyde mevcut pozisyonu sürdürüyoruz. Güneyde bazı gelişmeler var. Doğu Kürdistan yeni bir mücadele alanı olarak açılıyor. Biz orada da önemli bir pozisyonu sağlamışız. Türkiye sadece Güney'deki gelişmeleri ve bize tahammül edemezken doğu Kürdistan'da da

benzer gelişmeler adım adım ortaya çıkıyor. İkinci bir alan oluyor. Bu gelişmeler daha çok kuşatmış oluyor Türkiye'yi. Özcesi adım adım topyekun bir direniş geliştirebilir, yıllarca savaşıabiliriz. Önderlik böyle olmasını istemedi, tercih etmedi, örgütümüz de şimdiye kadar önderliği izledi ama başka bir yol bırakılmaz da tek yol olarak bu kalırsa böyle bir direniş içine girmekten geri durmamak lazım. Kararlı olmak gerekir, bu konuda. Bir kere başlayınca da sonuç almak için ısrarlı da olabilmek lazım.

Genel durum içerisinde bulunduğumuz güncel duruma ilişkin de şunlar belirtebilir. İçerisinde bulunduğumuz haftalar, yeni süreçlerin gelişeceği haftalar olacaktır. Ya demokratik çözüm doğrultusunda adımlar atılarak on beş yıllık stratejimiz kalıcı sonuçlar vermeye yönelecek, ya da stratejik değişime uğrayarak, şiddetli savaş içerisinden barındıran yeni bir süreç gündeme gelecek. Bu kadar kritik, gergin yeni gelişmelere açık bir süreçteyiz. Sekiz aydır tasfiyeye yönelik bir operasyon vardı. Direndik ve ayakta kaldık. Daha dikkatli durursak daha hazırlıklı olursak örgütlü olursak hem saldırıları boşa çıkarma gücünü gösteririz, hem de önderlik etrafında demokratik çözümün gelişeceği bir süreci dayatabiliriz. Olmazsa topyekun bir direnişe hazır oluruz. Bütün bunları anlamamız gerekiyor, böyle karmaşık çok değişken bir süreçteyiz. Mücadeleyi daha da başarılı yürütmek için yaşananları doğru anlamaya, doğru duruş göstermeye ve örgütlü olmaya her dönemden daha fazla ihtiyacımız vardır. Dolayısıyla kadro yapımızın gelişmeleri çok iyi anlayan, çok örgütlü duran, çok etkili bir mücadele yürüten pozisyonda olması hayati önemdedir. Bunu kadro-örgüt şahsında başarısak imha boşa çıkarılır, yoksa tehlikelerle karşı karşıya kalırız. Zaten düşmanın planı da buna yöneliktir. Azalsa da imha umudunu koruyor. Onun için can havliyle saldırıyor. Çılgın gibidir, son noktada bile sonuç almak istiyor. Biz de onların oyunlarını bozup kendi çizgimizde sonuç almak için elbette ki mücadele ettik. Değerli şehitler verdik, fedakarlıkta bulduk, cesaret gösterdik, direndik, şimdi de bu direnişi başarıya götürmek için ne gerekiyorsa onu yapmalıyız. Tam bir final anı var. Finitiş çizgisine koşuş tarzımız sonucu belli edecek. Sürecin hangi yönde evrileceği belli olacak. Artık kayıplar ne olursa olsun halkın başarılı olacağına Kürt halkının başlatmış olduğu özgürlük yürüyüşünün önümüzdeki süreçte de başarıyla yürüteceğine inanıyoruz.

GENÇLİK ANCAK FEDAİ RUHLA TARİHSEL SORUMLULUĞUNU YERİNE GETİREBİLİR VE ÖNDERLİĞE KARŞI BORCUNU ÖDEYEBİLİR

M. Karasu

Kürdistan özgürlük hareketi açısından gençliğin tarihsel bir rol oynadığını biliyoruz. Apocu hareket bir gençlik hareketi olarak doğdu. Ankara'da okuyan yoksul Kürt gençleri Kürt halkının ağır sömürge altında yaşadığı koşullarda Vietnam ulusal kurtuluş hareketi ve Türkiye devrimci hareketinden etkilenerek Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi vermeyi önüne koyan bir hareket başlattılar. Bir çok ulusal kurtuluş savaşında olduğu gibi gençlik, halkına karşı yapılan baskı, zulüm, sömürgeci hakimiyet koşullarında kendi halkının vicdanı olarak isyan bayrağı açarak mücadele başlatmıştır. Kürt gençleri de gecikmiş olarak 1970'lerde APOCULAR olarak tarih sahnesine çıkıp sömürgeciliğe karşı bir mücadele içine girdiler.

Apocu hareketten öncede 1960'ların sonunda Kürt gençlerinin içinde yer aldığı DDKO diye bir gençlik örgütlenmesi vardı. Ancak bu gençlik örgütlenmesi önderlerinin çoğunluğu, hemen hemen tümüne yakını Kürt egemen sınıfların ya da aristokrat tabakaların çocuklarından oluşuyordu. O günün dünya koşullarında ki ulusal kurtuluş hareketleri ile kıyaslandığında ulusal kurtuluş sorunu önünde bulunan bir halkın gençleriyle kıyaslandığında bu örgütlenme içinde yer alan gençlerin yaklaşımı Kürt halkının sömürge koşullarında yaşatılmasına yakışmayacak biçimde pasif bir nitelik taşıyordu. Bu yönüyle DDKO'nun Kürt gençliğinin oynaması gereken rolü yeterince oynattığı söylenemez. Sınırlı bazı etkileri olsa da toplumu derinden etkileyen, Kürt halkının ulusal demokratik mücadeleyi vermesi için güçlü bir miras bırakan özelliği olmamıştır. Türkiye'de ki devrimci gençlik hareketi güçlü bir miras bırakırken, DDKO'nun benzer bir mirası bıraktığını söylemek zordur. PKK hareketi ya da Apocular o günün koşullarında bir yönüyle bu pasif, Kürt halkının özgürlük mücadelesi ihtiyacına cevap vermeyen DDKO'yu da eleştirerek dünyada o günkü koşullardaki radikal ulusal kurtuluş savaşlarından etkilenen bir gençlik hareketi olarak mücadeleye başlamıştır. Kısa sürede gençlikte var olan

dinamizmi ortaya çıkarıp, inanç, kararlılık ve halkın vicdanı olma sorumluluğu taşıyarak hiç kimsenin beklemediği gelişmeleri Kürdistan'da yaratmıştır. Kısa sürede bir hareket için gerekli kadrolar Kürt aydın gençliği içinde yetiştirilmiş, bir ulusal demokratik harekete öncülük yapacak genç kadro potansiyeli ortaya çıkarmıştır. Apocular denen bu gençlik grubu gerçekte büyük bir sorumluluk ve ciddiyetle işe yaklaşmıştır. Tabii bu ciddiyet ve sorumlulukta önder Apo'nun rolü belirleyicidir.

Önder Apo, Mahirlerin Kızıldere'de katledilmesi sonrası bulunduğu fakültede hemen bir örgütlenme yaparak öğrencileri boykota götürmüştür. Bu nedenle tutuklanmış ve 7 ay ceza evinde kalıp çıkmıştır. Çıktıktan sonra da yine Mahirlerin, Denizlerin mücadelesiyle etkilenen gençliği örgütlü hale getirmek için büyük çaba göstermiştir. Sadece Kürt gençlerini değil Türk genci, Kürt genci ayırt etmeden 12 Mart sonrası Türkiye'de ki devrimci gençlik hareketinin ortaya çıkardığı mirası, heyecanı, gençlikte ortaya çıkan kabarmayı ve kitlesel uyanışı örgütlülüğe

dönüştürmede birinci derecede rol oynamıştır. Ankara'da ki ilk önemli devrimci gençlik örgütlülüğünün başkanlığını yapmıştır. Önceden bir gençlik hareketi kurulmuştur ancak o daha çok TKP geleneğinden gelen pasif gençlerin kurduğu bir dernekti. Önderliğimiz bu reformist gelenekten gelenlerin kurduğu dernek içinde çalışma yaparak, bu çalışmanın öncülüğünü yaparak o derneği devrimci radikal gençlik hareketinin eline geçmesini gerçekleştirerek, gençliğin böyle bir gençlik örgütü içinde örgütlenmesini sağlamıştır. Bu yönüyle hem önderliğimiz, hem de önderliğimiz etrafında oluşan Apocu grup, gençlik ruhunun bütün dinamizmiyle Türkiye ortamında bulunduğu her yerde çalışmalara öncülük yapmış, devrimci gelişmelere yol açmıştır.

Grup, Kürdistan'a taşındıktan sonra da Kürdistan gençliğinde heyecan yaratmış ve bu heyecan gençlikten başlayarak Kürdistan emekçilerine ve tüm Kürt halkına yayılarak Kürdistan'da kendine güvenen, öz güven ve irade kazanmış bir Kürdistan toplumunun oluşmasına yol açmıştır. Kürt gençliği bütün halka moral verici bir duruş, mücadele içinde olmuştur. Bu gençlik grubu ideolojik, teorik ve örgütsel bir gelişme sağladıktan sonra Kürdistan halkının tarihsel onur mücadelesini yapacak partileşmeye dönüşmüştür. Kürdistan'da partileşmeyle daha büyük gelişmeler ortaya çıkmış, 12 Eylül 1980'de Apocu hareketin, PKK'nin yarattığı tehlikeyi görerek bu gelişmenin kökünü kazımak için bir faşist askeri darbe gerçekleştirilmiştir. Gençlik heyecanını, dinamizmini, kararlılığını taşıyan bu hareket 12 Eylül'e ne cezaevlerinde, ne de dışarıda teslim olmuş, başlangıçtaki gençlik ruhunu sürekli koruyarak her türlü saldırıyı boşa çıkarmıştır. Nitekim 15 Ağustos da bu gençlik ruhuyla, gençlik ruhunun gerilla savaşına dönüştürülmesiyle gerçekleşmiştir. Bugüne kadar da gerillada şehit düşen, savaşan, mücadele eden yoldaşlarımızın çoğu gençtir. Bu mücadele çizgisi izlendiğinde, incelendiğinde, takip edildiğinde Kürt gençliğinin yaklaşımının, pozisyonunun, duruşunun ne olduğu ve ne olması gerektiği açığa çıkar.

Önderliğimiz gençlik için Bir Halkı Savunmak adlı eserinde şunları belirtir. "**Demokratik toplum mücadelesinde gençlik kate-**

gorisine daha özgün yaklaşmak gerekir. Gençlik toplumsallaşırken büyük tuzaklarla karşı karşıyadır. Bir yandan geleneksel ataerkil toplum koşullanması, diğer yandan resmi düzenin ideolojik şartlanması altında bocalarken, dinamizmiyle yeniliklere açık bir yapısı vardır. Olup bitenler karşısında son derece toydur. Yaşlı toplumun etkisi altında kendine ne biçildiğini keşfetmekten uzaktır. Kapitalist toplumun baştan çıkarıcı bin bir hilesi karşısında nefes bile alamaz. Tüm bu gerçeklikler gençliğe özgün, tuzaklardan çekici, onun özüne uygun bir toplumsal eğitimi zorunlu kılar. Gençliğin eğitimi büyük çaba ve sabır isteyen bir iştir. Bunun karşılığında dinamizmi ile destanlar yazabilecek ataklığa sahiptir. Amaç ve yöntemi iyi kavradığında başaramayacağı bir iş yoktur. Amaç ve yöntemli yaşamı temel disiplin olarak görüp seferber olduğunda, sabır ve inadi eksik etmediğinde, tarihsel davalara en önemli katkıyı gerçekleştirebilir."

**Apocu grup, gençlik ruhunun
Bütün dinamizmiyle
Türkiye ortamında
Bulunduğu her yerde
Çalışmalara öncülük yapmış
Devrimci gelişmelere yol açmıştır.**

Demokratik gençlik hareketinde böylesi nitelikler kazanmış kadrolar öncülüğünde gelişecek bir hamle, genel demokratik toplum mücadelesinde başarının güvencesidir. Gençliğin dinamizminden yoksun bir toplum hareketinin başarı şansı sınırlıdır. Yaşlıların tecrübesi, gençliğin dinamizmi tarihin her aşamasında kendini hissettiren bir olgudur. İkisinin bağını sağlam kuranların yürüyüşünde başarı oranı her zaman yüksek olmuştur. Günümüz gençliği için yüksek hayaller, ancak toplumsal sistem krizinden nasıl çıkılacağına ilişkin olarak anlam taşıyabilir. Hayalleri olmayan bir gençlik yozlaşmaktan ve yaşamı tümünden kaybetmekten ancak gerçek hayallere dönüşle kurtulabilir. Kapitalist sistemin sonul krizi olan kaotik durumu kavramak gençlik için çıkış yapma şartıdır. Bununla birlikte demokratik, cins özgürlüğü ve ekolojik toplum değerlerini özümsemiş olmak ona tarihsel başarı imkânını verecek, bir yandan kendini doğru yapılandırırken özlenen toplumu da yapılandırmada gerçek rolün sahibi kılacaktır. Her şey gençliğin tarihsel toplumsal hamleye yeniden doğru ve yetkin katılmasıyla belirlenecektir"

Önderliğimizin belirttiği gibi "**Amaç ve yöntemi iyi kavradığında başaramayacak bir iş yoktur. Yine günümüz gençliği için yüksek hay-**

aller ancak toplumsal sistem krizinden nasıl çıkılacağına ilişkin olarak anlam taşıyabilir. Hayalleri olmayan bir gençlik yozlaşmaktan, yaşamı tümünden kaybetmekten ancak gerçek hayallere dönerek kurtulabilir." PKK hareketi gençliğin amacı doğru yakalaması ve yöntemi doğru tutturması sonucu büyük gelişme sağlamıştır. Bunu yaparken tabii ki büyük hayalleri olmuştur. Bu çerçevede bir amaca kilitlenmiş, sistemin yozlaştırıcı etkilerinden böylelikle kendini kurtarmış, yöntemi de örgütü de ortaya çıkardığında önünde hiçbir güç duramamıştır. Bugün de Kürdistan gençliği açısından aynı imkân ve potansiyeller vardır. Hatta bugünün gençliği Apocu hareketin çıktığı dönemdeki gençlikten daha fazla imkanlara sahiptir. Bugün büyük bir tarihe sahiptir ve amaç önüne açık ve net konmuştur. Yöntem sorunu da bu hareketin tarihi incelenerek büyük oranda görülebilir. Kaldı ki önderliğimiz Bir Halkı Savunmak adlı eserinde olduğu gibi defalarca gençliğe başarılı olması için gerekli perspektifleri

**Milyonlarca Kürt gençliğinin varlığı
Söz konusuysa
Mevcut durum, amaç ve hayallerden
Kopuk yaşamayı, hatta bir yönüyle
Gençlik içindeki yozlaşmayı
İfade eder.**

göstermiştir.

Bugün için gençliğin Kürdistan gerçeğini kavrama, anlama sorunu yoktur. 35 yıllık büyük mücadeleyle Kürdistan halkının gerçekliği, özgürlük ve demokrasi sorunu tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Ama gelinen aşamada gençliğin rolünü yeterince oynadığı söylenemez. Kesinlikle şu anda gençlik rolünün çok çok gerisindedir. Bir halkın bu kadar özgürlük sorunu olacak, demokrasi sorunu olacak, bir halk hala yok sayılacak, soy kırımla karşı karşıya bulunacak ama gençliği bu kadar sınırlı sayıda harekete geçecek ve çok etkilide olmayacak. Bu kabul edilebilir bir durum değildir. Milyonlarca Kürt gençliğinin varlığı söz konusuysa mevcut durum, amaç ve hayallerden kopuk yaşamayı, hatta bir yönüyle gençlik içindeki yozlaşmayı ifade eder. Gençlik içindeki bu heyecansızlık ve yozlaşma şu veya bu düzeyde bizim gençlik hareketini de etkiliyor. Bugün ki gençlik hareketinin yaklaşımını, durumunu gördükçe insan

gerçekten şaşırıyor. Bir iddiasızlık var. Apocu hareketin ilk çıktığında reformist-teslimiyetçi Kürt gruplarının pasif gençlik duruşuyla Türk solunun lafazan gençlik duruşunun bazı özellikleri neredeyse bizim gençlik hareketinde doğal bir hale gelmiş ve kanıksanmış durumdadır. Böyle bir kanıksama kadar tehlikeli ve yozlaştırıcı bir durum olamaz. Öte yandan kendisini dünyanın her hangi bir köşesindeki bir halk topluluğu içindeki her hangi bir sivil toplum örgütü gibi görüyor, herhangi bir gençlik örgütlenmesi gibi görüyor. Hala büyük bir özgürlük sorunu olan, kimliği, varlığı yok sayılan, yok olmayla karşı karşıya gelen bir halkın gençliği gibi görmüyor kendisini. Böyle bir halk gerçekliği ortadaysa bu durum en fazlada o halkın gençliğini ilgilendirir ve o gençliğe büyük sorumluluklar yükler. Gençliğin bu konumda olan halka varıyla-yoğuyla sahiplenmesi gerekiyor. Bu halkın umudu olması gerekiyor ve bu halkın geleceği olması gerekiyor, bu halkın hayallerini ütopyalarını temsil etmesi gerekiyor, bu halkın amacını kendisinde somutlaştırması gerekiyor.

Ne yazık ki örgütlenmesiyle, eylemiyle, mücadelesiyle gençlik hareketinin etkisi sınırlıdır. Etkisi sınırlı olduğu için çok geniş gençlik kesimlerini kendisine doğru çekemiyor. Bunun nedeni Kürdistan halkının sorunlarının çözümünü karşılayacak düzeyde bir gençlik hareketi konumu ve sorumluluğundan uzak olmasıdır. İyi bir gençlik hareketi bütün gençliği etkiler. Amaca kilitlenmiş bir gençlik hareketi bütün gençliği bu amaca çeker. Hayalleri, ütopyası güçlü olan bir gençlik hareketi bütün gençliğe bu ütopyayı aşılır. Ancak bizim gençlik hareketinde bazı problemlerin yaşandığı görülmektedir. Bu hareketin dinamik öncüsü olması gerekirken, özgürlük hareketinin en önünde yürümesi gerekirken "ben Koma Komalên Kürdistan sisteminin neresindeyim, yanında mıyım, önünde miyim, arkasında mıyım, içinde miyim, gerisinde miyim, şu gençlik örgütüyle ilişkim ne olacak, şu kurumlarla ilişkim ne olacak" gibi saptırıcı tartışmalarda bulunmaktadır. Gençliğin yeri ne sağdır, ne soldur; yeri bellidir, en öndür. Kimliği yok sayılan, yok edilmeye karşı karşıya gelen, önderliği zehirlenen bir halkın gençliğidir. Eğer gençlik APO'nun şahinleriyse, bu gençliğe umut, hayal, gelecek bu önderlik tarafından verildiyse, daha 1970'lerde kendinden başlayarak o günün ve geleceğin bütün gençliğin özlemlerini, hayallerini, mücadele ve yaşam felsefesini ortaya çıkardıysa, bu yönüyle geleceğine ölü bakan

umutsuz gençlikten Kürdistan'da büyük gelişmeler yaratan bir gençlik hareketi ortaya çıkardıysa o zaman bu gençlik; gençliğe böyle rol biçen, gençliğin Kürdistan tarihinde onurlu yer almasını sağlayan bu önderliğe sahiplenmesi gerekiyor. Bu önderlik etrafında yüzlerce değil, binlerce değil yüz binlerce kenetlenmesi gerekiyor.

**Bu önderlik Kürt gençliğine
Onur kazandırmıştır,
Bu önder Kürt gençliğinin Kürt
Toplumu içindeki itibarını en yüksek
Düzeğe çıkarmıştır
Apocu hareketi yaratarak
PKK yi ortaya çıkararak
Bir gençlik hareketinin
Kurduğu bu örgütleri Kürt halkının
Efsanesi haline getirerek
Gençliğe büyük bir onur ve itibar
Kazandırmıştır.**

Bu önderlik Kürt gençliğine onur kazandırmıştır, bu önder Kürt gençliğinin Kürt toplumu içindeki itibarını en yüksek düzeye çıkarmıştır. Apocu hareketi yaratarak, PKK yi ortaya çıkararak, bir gençlik hareketinin kurduğu bu örgütleri Kürt halkının efsanesi haline getirerek gençliğe büyük bir onur ve itibar kazandırmıştır. Gençliğe büyük saygınlık kazandırmıştır, gençliğe Kürdistan tarihinde en önemli yeri vermiştir. En güzel değerleri yaratanın gençlik olmasını sağlamıştır. Gençliğin böyle bir onur kazanmasına yol açmıştır. Nitekim bu hareket ilk başladığında 'Apocular' ya da 'Talebeler'- 'Öğrenciler' deniliyordu. Böyle bir hareketin gençliğinin bugün ki yaklaşımı zayıftır. Halkı üzerinde soykırım hesapları yapılırken, hala dili bile yok sayılırken, bu mücadelenin bastırılması tasfiye edilmesi hesapları yapılırken yani halkın özgürlük, demokrasi özlemi bastırılmak istenirken gençliğin sahiplenmesinin, gençliğin heyecanının, eyleminin, örgütlenmesinin bu kadar zayıf olması kesinlikle kabul edilemez. Gençliğin bu yönüyle ciddi eleştirilmesi ve özeleştirilmesi gerekir. Biz şimdiye kadar gençlik hassastır, gençliğe hep moral vermek gerekirdedik. Gençlik açısından moralin çok önemli olduğunu söyledik. Gerçekten de böyledir, doğrudur da. Gençlik belli yönleriyle moralli

olduğu zaman iş yapabilir, örgütlene bilir, eyleme geçebilir. Ama gelinen aşamada gençlik zayıflıkları, yetersizlikleri de görmek durumundadır.

Tabii ki hala gerillaya giden gençler var. Hala en büyük gençlik örgütü gerilladır. Gerillada ki yaş ortalaması 22'yi geçmez. Bu yönüyle HPG Kürdistan gençliğinin en önemli örgütüdür. Çünkü HPG her hangi bir devletin ordusu değildir. Özgürlük özemleri olan, halkının ve ülkesinin özgürlüğü için mücadele veren bir özgürlük ocağıdır. Halkımızın en fazla güvendiği, en fazla değer verdiği meşru savunma gücü gençlerden oluşmaktadır. Ama bu yeterli değildir. Gerillaya sürekli bir akışın olması gerekiyor, gerillaya katılımların 1990'dakiler gibi büyük bir heyecan ve coşkuyla kitlesel olması gerekiyor. Katılım durmuyor ama 1990'ların başındaki katılım heyecanı, dağların, gerillanın yükselen değer olması, gençliğin içinde büyük bir özlem haline gelmesi konusunda eksiklikler var. Gençlik gerillayı seviyor ama sadece sevmek yetmez, sadece değer vermek yetmez, birde katılmak, güç vermek gerekir. Bu katılımın teşvik edilmesi gerekiyor. Şunu bir kere vurgulayalım; hiçbir yerde gençler gerillaya katılırsa çalışma aksamaz. Gençlik ne kadar katılırsa her yerde gençlik hareketinin çalışmasının önü açılır. Her hangi bir yerde bütün gençleri çek, gençlik hareketinin yine önü açılır. Sanki bazı yerlerde şu genç arkadaş giderse, bu genç arkadaş giderse gençlik hareketi durur ya da şu çalışma aksar gibi yaklaşımlar çok yanlıştır. Bu tür gerekçeler gençliği katmamının teorileridir. Aksine gençlik hareketi sürekli bir dinamizmi yaşamadığı için, bir süre çalıştıktan sonra gerillaya katılmadığı için, gerillaya katılımı bir an önce gerçekleştirilmediği için aslında gençlik hareketinin dinamizminde, katılım dinamizminde büyümenin dinamizmi de zayıflıyor.

Gençlik hareketinin yetersiz kalmasının ve dinamizminin zayıflamasının temel nedenlerinden biri kendini bu hareketin sahibi görmekten çok her hangi bir devlette her hangi bir oturmuş sistemdeki gençlik hareketi gibi görmesidir. Bizim gibi varlık-yokluk sorunu olmayan bazı ülkelerde demokratik mücadele vardır, çeşitli toplumsal kesimler demokrasi mücadelesinde yerini alır. Gençlikte bu demokrasi mücadelesinde kendine göre bir yer tutar. Bizim gençlik hareketimizin içinde yer alan gençlerin önemli bölümünün yaklaşımı ve ruh hali böyledir. Şimdi anlaşılıyor ki gençliğin kendi pozisyonuna bakışta ya da halkının, ülkesinin durumunu algılayışında yetersizlikler var. Bir kere

kendi pozisyonunu algılayışta bu geri durumdan çıkması, kendi pozisyonunun bir öncülük pozisyonu olduğunu bilmesi ve buna göre hareket etmesi gerekir. Önderliğimiz bunu "Kürt kadını ve Kürt gençliği bu hareketin öncüsüdür" biçiminde vurguladı. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini derinleştiren, kapsamlaştıran, ona dinamizm veren, ruh kazandıran iki temel sosyal kesim olarak değerlendirdi. Gençliğin dinamizminin, kadının özgürlük ruhunun birleşerek bu hareketi başarıya götüreceğini belirtti. Ne var ki gençlik hareketi böyle bir

rolü üstlenmekten çok herhangi bir toplumsal tabaka gibi görevini yerine getirmeye çalışıyor. Ya da bende bir şeyler yaptım diyor. Gençlik "bende bir şeyler yaptım" diymez. Vicdanını böyle rahatlatamaz. Sen

her şeyi yapacaksın, bu hareketin umut yıldızı olacaksın, bu hareketin dinamizmi olacaksın, halkımızı yok etmek isteyenlerinde umutlarını kıracaksın, cesaretlerini kıracaksın. Gençlik şimdi böyle bir rolü üstlenmesi gerekirken bu rolü oynamıyor.

Gençliğe baktığımızda sanki Latin Amerika'da her hangi bir toplumun demokrasi, özgürlük mücadelesini veriyor. Hak ve hukuktaki eksiklerin azaltılması için uğraşılıyor. Her hangi bir ülkedeki özgürlük ve demokrasi mücadelesinin genişletilmesi için gençlikte toplumun bir kesimi olarak demokratik bir yaşam içinde yer almak, özgür bir yaşam içinde yer almak için mücadele veren bir pozisyonda görüyor kendisini. Kürt gençliği böyle olamaz. Bu bir gaflet durumudur, yanılgı durumudur. Kürt gençliğinin, Kürdistan gençliğinin her şeyden önce bu durumdan çıkması gerekiyor. Apocu hareketin ilk çıkışındaki o üniversite gençleri hangi ruhu taşıyorsa, halkına karşı hangi sorumluluk duygusunu taşıyorsa, hangi cid-

diyetle yaklaşmışsa gençliğin öyle yaklaşması gerekir. Çünkü her şeyden önce halkının durumu bunu gerektiriyor. Bu halkın sorumluluğunu kim üstüne alacak. Yaşlılar mı yapsın denilecek ya da başka ülkelerden insanlar mı gelsin yapsın denilecek. Bu gençlik halkın bu durumu karşısında kendi rolünü nasıl görüyor, nasıl değerlendiriyor. Bu soruya daha güçlü cevap verip kendisini sorgulaması gerekiyor. Özeleştirisel yaklaşması gerekiyor. Amaca kilitlenme, mücadele için gerekli örgütlenmeyi, yöntemi, tarzı yakalaması konusunda yoğun-

laşması yetersizdir. Kürdistan devriminin amacı, özellikleri ve ihtiyaçları konusunda özgün yoğunlaşmaktan, bu konuda önderlik gerçeğini anlamaktan çok, sağdansa okudukları ile kendini

tanımlamaya çalışıyor. Böyle olamaz. Apoculuk PKK'lik böyle ortaya çıkmadı. Her şeyden önce Kürdistan devriminin özelliklerini tanımladı. Bizim birinci manifestomuz Kürdistan devriminin özelliklerini ortaya koyar ve militan gençlikte, örgütlenmede ona göre şekillenir. Apocu grup bir gençlik hareketi olarak ortaya çıktığında diğer gruplar özellikle reformist Kürt milliyetçileri "Apocular bırakmıyor ki Kürt gençleri okusun, bir aile düzeni kursun, bırakmıyorlar ki aileleriyle ilişkilerini sürdürsün, Apocular bırakmıyor ki işçiler içinde gücünde çalışsın, eşiyile çocuğuyla yaşasın" biçiminde propaganda yaparak hareketimizin her şeyini ülkesi ve halkının özgürlüğü için ortaya koyan olumlu yanlarını öveceklerine yeriyorlardı. Şimdi neredeyse bizim gençlik hareketimiz içinde de bu tür söylemleri doğrulayacak biçimde harekete her şeyini vererek katılma eğilimi zayıf kalmaktadır.

Kürdistan özgürlük mücadelesinin özelliklerini ve gereklerini, gençliğin bu konudaki sorum-

lulukları kavramada yetersizlikler var. Bu yönüyle tabii bir anlama ve eğitim sorunu da var. Önderliğin çözümlenmelerini, söylediklerini yetersiz anlama ve algılama olduğu da söylenebilir. Önderlik yeni paradigma dedi, demokratik konfederalizm dedi, demokratik sosyalizm dedi. Bu daha az mücadele, daha gevşek bir yaşam, daha gevşek bir örgütlülük ya da daha sınırlı bir toplulukla hareket etmek ve daha az eylem yapmak daha az mücadele etmek değil, aksine Kürt halkının özgürlük ve demokrasisini sağlamak, Ortadoğu halklarının özgürlüğünü sağlamak hatta insanlığa örnek olmak için gençliğe daha fazla örgütlenme daha fazla mücadele etme, daha fazla fedakarlık gösterme rolünü yüklemektedir.

Önderliğimiz gençlik ve kadın öncülüğü derken, bunları aristokrat bir öncülük, bir hediye, kendinden menkul bir öncülük vermedi. Kendilerini en fazla katarak her türlü fedakârlığı göstererek bu öncülüğü yapmaları gerektiğini söyledi. Öncülük derken yük yükledi, daha ağır yükler yükledi. Daha fazla sorumluluk yükledi. Biz şimdi bakıyoruz, gençliğimiz bunu yeterince doğru algılamıyor. Kendine göre davranıyor. Kendine görelik neredeyse gençlik olmanın özelliği olmuş. Bu yanlıştır. Bir gençlik hareketi olarak tarih sahnesine çıkan PKK ve onun içinde yer alanlar hiç böyle olmadı. Tabii ki gençlik dinamizmdir, arayış içindedir ama amacını netleştirecek yöntemini bulacak. Yoksa sürekli netleşmeyen, sürekli bir arayış içinde olan bir durum içinde kendini tutamaz. Arayış derken yeni düşünce akımları arayacak, çağına uygun bir duruş içinde olacak ve bunun gerçekleşmesi için mücadele verecek bir konumdan bahsediyoruz. Şimdi fazlasıyla önüne konulmuş durumdadır. Önderliğin ortaya koyduğu yeni paradigma temelinde şekillenen Demokratik Sosyalizm bu arayışın sonucudur. Doğru yöntem de hareketimizin tarihinde ve önderlik gerçeğinde netleşmiştir.

Gençlik dinamizmdir, yenilikçidir derken sürekli kendisini netleştirmeyen veyahut ta kendine göre hareket eden, kendini örgütlü kılmayan, amaçta yöntemde netleştirmeyen, dağınık bir durumda kalmaktan söz etmiyoruz. Ama bakıyoruz her yerde, Türkiye'de de, Avrupa'da da gençliğimiz yeterince rolünü oynamıyor. Şunu açıkça belirtelim; toplumdaki örgütlenme yetersizlikleri ve eylemsel zayıflıkların nedeni de budur. Önderliğimizin "Bir Halkı Savunmak" adlı eserinde ortaya koyduğu gibi yeni paradigma temelinde

Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişme düzeyi ve yaratılacak her şey gençliğin tarihsel- toplumsal hamleye yeniden, doğru ve yetkin katılımıyla belirlenecektir. Gerçek rolün sahibi olacak gençlik rolünü önderliğin ortaya koyduğu temelde oynayamazsa, toplumdaki mücadelenin de diğer toplumsal kesimlerinin mücadelesinin de geri kalacağını kabul etmek gerekiyor. Bu hareket gençlik olarak çıktı, gençlik dinamizmini her davranışında ortaya koydu böylece toplum da peşine takıldı. Şimdi gençlik halktan bekliyor. Bu doğru değil. Gençlik yapacak, halkta daha fazlasını yapacak. "Ben babamdan ileriyim çocuğumda benden ileri olacak" diye bir söz var ya, gençlik bunun gereklerini yerine getirmek zorundadır. Gençlik bu öncülüğü, bu sürükleyiciliği, bu lokomotif olma durumunu tabii ki yerine getirecek ve getirmesi gerekir.

Kürdistan halkı derken neden söz ediliyor? Kürdistan halkı derken esas kastedilen gençliktir. Yakın zamanlarda yapılan anketlerde bile Kürtlerin çoğunun genç olduğu bir daha vurgulanıyor. Yani Kürt halkı, gençlik halkıdır. Nasıl ki Alman, Fransız, İngiliz halkından bahsediliyorsa Kürt sözcüğünü kaldırıp yerine gençlik kavramını koyarak gençlik halkı diyebiliriz. Bu gerçeklik ortadayken gençlik sanki mücadeleyi başka yerlerde bekleme gibi yaklaşım içinde. Bunun kabul edilir yanı olabilir mi? Bu yaklaşımın bir sapma ve bir yanılğı olduğu açık değil mi?! Bu yönüyle gençliğin özgürlük ve demokrasi heyecanını en yüksek düzeyde kendisinde somutlaştırması gerekiyor, "ben bu halkı yani gençliği özgürleştireceğim" demesi gerekiyor. "Ben bu halkı kimlik sahibi yapacağım" demesi gerekiyor. "Ben bu halkı inkarcı sistemden kurtaracağım" demesi gerekiyor. "Ben bu halkın böyle bir amaca ulaşması için elimden gelen her şeyi yapacağım" demesi gerekiyor. Bunu söyledikten sonrada "bunun için örgüt lazım" demesi gerekiyor, "bunun için meşru savunma gücü lazım" demesi gerekiyor. "Sürekli eylemlilik" demesi gerekiyor. Önderlik " eylem demokrasinin dilidir" dedi. Bizde bu gerçeklik bin defa daha doğrudur. Sürekli bir eylemlilik halinin oluşması gerekiyor. Sürekli eylemlilik halini yapacak olan da gençliktir. Apocu hareket ortaya çıktığında gün 24 saat ise 25 saat eylemdeydi. 25 saat mücadele içindedi. Önderlik bir yere bir arkadaşı yönetici olarak gönderdiği zaman "her gün yeni bir icat bulacaksınız, bir örgüt olmazsa başka bir örgütlenme modelini deneyeceksiniz, bir eylem biçimi

sonuç almıyorsa başka eylem biçimine yöneleceksiniz" talimatını verirdi. Yani bir örgüt modeli mücadeleyi geliştirmiyorsa o zaman başka bir örgüt modelini geliştireceksiniz. Bir eylem yeterince etkili olamıyorsa başka bir eylem icat edeceksiniz. Yani sürekli mücadeleyi geliştiren bir tarza sahip olunmasını istiyordu. Şimdi gençliğin pozisyonu böyle değildir.

Gençlik hiçbir şey yapmıyor demiyoruz. Hala ordumuz savaşıyor ve bunların tümü de gençlerdir. Hala gerillaya katılımlar istediğimiz düzeyin altında da olsa sürüyor. Ama mücadelenin ihtiyaçlarına denk bir yaklaşım içinde olmadığı da açıktır. Bu nedenle mücadelede sıkıntılar yaşanıyor. Eğer gençlik mücadelenin ihtiyaçlarına göre bir örgütlenme, bir heyecan, bir coşku, bir dönem çizgisi tuttursaydı şu anda durumumuz daha farklı olurdu. Önderliğin zehirlenmesinde olduğu gibi Türk devletinin yeni konsepti hareketimizi yok etmek ve halkımızı fiziki ve kültürel soykırma uğratmak hedeflidir.

Gelinen aşamada ya Kürt sorununu çözecekler ya da halkımızın özgürlük ve demokrasi özlemlerini tasfiye edecekler. Bu nedenle bazıları Mehmet Açar ve Kenan Evren gibi "bu işi çözelim diyorlar". Bilindiği gibi 20 - 30 yıllık mücadele içinde en fazla bunlar vardı, en fazla bunlar Kürdü inkar etti, en fazla bunlar Kürdü yok etmek istedi ama olmadı. Eğer yok edeceklerine inansalar en fazla bunlar klasik inkar ve imha politikasını savunurlardı. Bunun olmayacağını görerek şimdi çözelim diyorlar. Bazıları ise eski politikada ısrar ederek "çözme seçeneğini bırakalım yok etme konseptini pratikleştirelim" diyorlar. Artık mevcut durumda ne Türk devleti eskisi gibi durabilir, ne de biz eski yöntemlerle, yaklaşımlarla bu mücadeleyi daha fazla geliştirebiliriz. Eski yöntem ve duruşlarla bırakalım geliştirmeyi mevcut durumu bile koruyamayız. Hatta tasfiye olmayı engelleyemeyiz. Dolayısıyla bölgede ve Kürdistan'da ortaya çıkan bu yeni siyasi durum bile başlı başına gençliğin örgütlenmede ve mücadelede yeni bir hamle dönemi başlatması gerektiğini ortaya koyuyor. Çünkü gençliğin örgütlenme ve mücadele düzeyi genel örgütlenme ve mücadele düzeyini etkilemektedir. Eğer hareketimize karşı böyle bir yok etme planı varsa, sorunu çözmek için değil de ezmek için ekonomik, siyasi, diplomatik imkanlarının tümünü kullanıyorlarsa, Kürtlerin geldiği düzey gerileterek Kürt sorununu çözüme kavuşturma gücünden çıkarılmak isteniliyorsa, buna karşı Kürt

gençliğinin de var olan potansiyeli ve imkanları daha da güçlendirerek, Kürt sorununu çözmeye aşamasına ulaştırması gerekiyor. Durum bu kadar nettir.

Bu görevler ve ciddi tarihi sorumluluklar dikkate alındığında gençliğin tabii ki kendisini eğitmesi, bilinçlendirmesi ve mücadeleye her yönüyle hazır hale getirmesi gerekiyor. Bütün bunların amacı da gençliği çok kararlı bir biçimde bir amaca kilitlemektir. Amaç da belirttiğimiz gibi açık ortadadır. Her şeyin bu kadar netleştiği bir dönemde hala boş tartışmalar yapmak, hala tali sorunlarla uğraşmak ya da belli sorunları örgütlenme ve eylem için engel gibi göstermek yanlıştır. Gençliğin zaten dinamizmi, onun heyecanı, onun amaca kilitlemesi, yöntemi yakalaması demek her türlü engeli aşması demektir. Gençliğin böyle bir karakteri vardır. Nasıl ki Apocu hareket ortaya çıktığında önündeki bütün engelleri aşarak toplumda etkin bir güç haline gelmişse ve bunda da en büyük rolü gençlik oynadıysa, gençlik dinamizmi, amaca bağlılığı, örgütlenmesi ve yöntemi doğru ortaya koymasıyla bunu yaptıysa, bugün de hiçbir sorunu kendine engel görmeden mücadeleyi geliştirebilir. Bazı engelleri ileri sürerek mücadeleye katılmada çekinen diğer toplumsal kesimleri kendi dinamizmi ile her türlü engeli lokomotif gibi aşarak tüm toplumsal kesimleri mücadele içine çeker. Kendine böyle bir rol verir.

Hareketimize karşı tasfiye konseptinin devreye sokulduğu günümüzde bu tasfiye girişiminin önderliğimizi yok etmeyle tamamlanması karşısında gençliğin artık kendi rolünü pratiğe dökerek bir devrimci hamleye yönelmesi gerekmektedir. Tabii ki gençliğin bu türlü hamleleri yapması için her şeyden önce kendisini kapitalist sistem yaşam tarzından koparması gerekiyor. Bu sistemin ideolojik, kültürel ve yaşam etkisinden tamamen uzaklaşması gerekiyor. Özgürlükçü, demokratik-komünal bir yaşam tarzını hedeflemesi gerekiyor. Kapitalist sistemin öğütücü, bencilleştirici, bireycileştirici, tüketime koşturucu, tüketim sisteminin bir parçası haline getirici etkisinden gençlik kurtarılamazsa beklenen devrimci rolünü yerine getiremez. Bu yönüyle sorgulamanın bir yanı da yaşam tarzı olmalıdır. Eğer gençlik hareketine komünal demokratik sistemi kurma öncülüğü veriliyorsa bu konuda Apocu hareketin ortaya çıkışta sistemle yaşadığı kopuşu görmesi gerekiyor. Sistemin bir dişlisi haline gelen, sistemin yaşam biçimini, kültür anlayışı, ilişki biçimini ret etmeyen

bir gençlik tabii ki komünal demokratik sisteme de öncülük yapamaz. Ancak sistemin ekonomik, kültürel ve sosyal alanda belirli yumuşamalar yaratmasını sağlayacak bir etkisi olabilir. Dünyada görüldüğü gibi gençlik böyle eritiliyor, sistemin parçası haline getiriliyor. Sisteme karşı çıkan değil sistemi en fazla idame ettiren, sistemi kendinde yaşayan bir kesim haline geliyor. Mevcut kapitalist sistemin de bugün insanlar açısından sömürü, baskı, zulüm, çirkinlik ve yozlaşmaktan başka bir anlamı yoktur. Her türlü insani değerleri yok etmekte, doğayı ve kadını bitirmektedir. Gençlik ütopya, amaç sahibi olmalı derken, bir de gençliğin bu türlü çirkinliklere karşı duran bir tutum sahibi olmasından söz edilmektedir.

Che dünyada gençlik sembolü oldu. Türkiye'de Denizler gençlik sembolü oldu, bizde Ali Çiçek gençlik sembolü oldu. Çünkü bunlar tümünden sistemin yaşamını ret eden, sisteme meydan okuyan, isyan eden kişiliklerdi. Gençlik demek zaten mevcut, verili olana isyan etmek demektir. İnsanlığa büyük acılar çektiren devletçi, iktidarcı, sömürücü sistem devam ediyorsa; hala her hangi bir sistemle bütünleşmemiş, sistemin parçası olmamış gençlik ruhunun böyle bir sistemle çelişen yanlarını objektif ve geçici olma durumundan çıkarıp sistemli hale getirerek sisteme karşı duran bir öncü duruşu göstermesi gerekiyor. Bunun somut ifadesi olarak ta Kürdistan halkı üzerinde sömürgecilik uygulayan güçlere karşı fedaice bir mücadeleye girmesi gerekiyor. Bunun için kendini örgütlerken, bir amaca kilitlenip mücadeleye atılırken her şeyden öncede sistemin çürütücü, yozlaştırıcı, düşürücü, bencilleştirici, bireycileştirici, tüketime koşuturucu yaşam tarzına dur demesi gerekiyor. Bugün Türkiye'de, Avrupa'da gençliğin mücadeleden uzak durmasını sağlayan birazda demokratik komünal kültüre sahip olmaması ya da sistem kültüründen ve yaşam biçiminden kendisini koparamamasıdır.

Gençlik zaman zaman bazı eylemlere katılıyor, bir şeyler yapıyor ama sonunda tekrar sistemin tuzağına düşüyor. Bunun için gençliğin mev-

cut ataletini, örgütsüzlüğünü, eylemsizliğini aşmak, daha dinamik, daha öncü bir role sahip olmasını sağlamak için sistemin yaşam tarzından etkilenen yanlarını sorgulaması ve sistemin bu yönlü etkilerinden kendisini kurtarması gerekmektedir. Gençliğin bir bütün olarak rolünü oynaması, mevcut yetersizliklerini aşması derken de somut olarak bizim gençlik önderlerimizin örnek alınması gerekmektedir. Bu konuda Ali Çiçek ve Ferhat Kurtay'la birlikte kendini ateş topu yaparak 14 Temmuz direnişinin önünü açan eylemcilerden Necmi Öner yoldaşı da unutmamak gerekir.

Kürt gençleri gençlik önderlerimiz olan

Ali Çiçek'i ve Necmi Öner'i yaşam ve mücadele felsefesini derinliğine öğrenmelidirler. Bu iki arkadaş gerçekten halkın vicdanıydı. Sisteme karşı büyük bir öfke sahibiydiler. Baskıcı, sömürgeci sisteme karşı öfkeleri gözünden okunan ve burnundan çıkan gençlerdi. Ama bu her hangi sıradan bireysel bir öfke değil, Kürt halkını inkar ve imha etmek isteyen sömürgeci güçlerin Kürt halkına yaptıklarına karşı duydukları öfkeydi. Ali Çiçek de, Necmi Öner yoldaşta saçından tırnağına kadar düşmana öfke doluydu. Bu kadar düşmana öfke dolu olan, halkını bu kadar seven,

ülkesini bu kadar seven insanlar başka yaşam biçimini düşünebilir mi? Kendini sıradan bir mücadeleden parçası olarak görebilir mi? Sıradan eylemci olarak görebilir mi? Onlar genç omuzlarına bütün tarihinin yükünü yükleyecek kadar inançlı, kararlı, halkını, ülkesini seven gençlerdi. Şimdi gençlerimizin bu ölçülerinde yetersizlikler var. Hatta katıllarda bile derinlik zayıflığı var. Amaç zayıflıkları var. Kürt halkının yaşadığı baskı düzeyi, inkar düzeyi sıradan insanı bile ayaklandıracak niteliktedir. Sıradan insanın bile kabul etmeyeceği düzeyde uygulamalar Kürtlere reva görülüyor. Dediğimiz gibi bir dil bile yok sayılıyor. Bu katıllamaz baskı nedeniyle katılımlar oluyor. Ama bu katılımların Ali Çiçek ve Necmi Öner'deki inanç derinliği, öfke yoğunluğu, mücadele azmi, irade ve kararlılığın gerisinde bir düzeyleri bulunmaktadır. Bu yönüyle gençlik hareketinin bir bütün olarak ken-

disini amaç, yöntem, inanç, halka yaklaşım, değerlere sahiplenme ve bir bütün olarak Apocu hareketi, PKK'yi değerlendirmesi bu konuda gençliğin rolünün ne olduğuna kadar çok boyutlu bir yeni yaklaşımla kendini ele alması gerekiyor.

Gençliğin şu andaki duruşu geri, bazı yönleriyle lafazan, bazı yönleriyle mücadeleden kopuk, bazı yönlerle parçalıdır. Yer yer gereksiz gündemler peşinde yönünü şaşırılmaktadır. Daha özgürlük ve demokrasi mücadelesine bir şey katmamış, halka karşı var olan sorumluluğunu yerine getirmemişken, kendi durumunu, pozisyonunu düşünen, toplumsallığını fazla yaşamayan, kapitalizmin bireyci- bencil etkisiyle halkın durumundan çok kendi durumunu düşünen, insanlığın durumundan çok kendi durumunu düşünen yaklaşımlar görülmektedir. Bu nedenle de gençlik kendi içinde bir bütünlük sağlayamıyor. Bu gençlik, şu gençlik parçası kendi arasında sorun yaşıyor. Gençlik kendi içinde bile örgütlenmede, bir hedefe yöneltmede zorlanmalar yaşıyor. Örgütsüzlük nerdeyse bir meziyet haline gelmiş. Demokrasi ve özgür irade nerdeyse örgütsüzlük, eylemsizlik, kendine görelilik olarak anlaşılabilir. Bu tür tahrikler, provokatif yaklaşımlarda var. Bunları provokatif durumlar olarak değerlendirmek lazım. Bu tür anlayış ve tutumların önderliğin yeni paradigmasıyla, özgür iradesiyle, özgür duruşuyla, gençlik için özgürlük ve demokrasi sistemi içinde verdiği rolle hiçbir alakası yoktur. Bu yönüyle bu tür yanlış eğilimlerin giderilmesi, yüzünü daha fazla örgütlenme ve mücadeleye dönen bir gençlik duruşu ortaya çıkarılması gerekiyor. Gençliğin buna gücü var mı, var. Apocu hareket tarihinde görüldüğü gibi gençliğin bu konuda gücü fazlasıyla vardır.

Amacını netleştiren ve doğru yöntemi bulan gençlik tarihimizde görüldüğü gibi her türlü saptırmaya karşı sağlam durdu. Örgütünü sağlam tuttu, kadro duruşunu her ortamda korudu. Her türlü provokasyon ve saldırıyı gençliğin inancıyla, dinamizmiyle, amaca bağlılığıyla, fedakarlığıyla sisteme isyancı duruşuyla boşa çıkardı. Şimdi de benzer bir rolü bizim gençlik hareketinin oynaması gerekiyor. Kürt halkının gençliğinin mücadele düzeyi bu olamaz, bu olmamalıdır. Kaldı ki Kürt halkına "Gençlik Halkı" dedik. Yüz binlerce milyonlarca genç var. Halkın durumu da ortada. Böyle bir halk olacak, bu kadar imkân olacak, Kürt gençliğinin büyük bir kahramanlık tarihi olacak ama şu andaki Kürt gençliğinin pozisyonu bu ola-

cak. Bu düzeltilmesi gereken yanlış bir duruştur. Bu durumdan kurtulunmalıdır. Nasıl bu duruma gelindi gerçekten sorgulanması gerekiyor. Gençlik bu halkın fedaisidir. Dolayısıyla gençlik bu halkın mücadelesinin düzeyini belirleyecek bir rolün sahibi olmak durumundadır. Örgütün neresindeyim, bilmem şuradayım buradayım tartışmaları bir sapmayı ifade ediyor. Örgüte yaklaşımı yanlış. Örgüte sahiplenme yerine örgütün neresindeyim, nerde yer alacağım gibi yaklaşımlar doğru yaklaşımlar değildir.

PKK gençlik hareketidir. Dünde gençlik hareketiydi, bugünde gençlik hareketidir. Kurulmuş öyle bir sistem yoktur ortada. Onun için herkes kendisini parti amaçlarına kilitleyecek, partinin parçası olarak görecektir, kendisini partiden, parti örgütlenmesinden, duruşundan ayrı görmeyecektir. Amaca bağlanmış, mücadele etmek isteyen, fedaice kendisini ortaya koyan, bu halkı seven, ülkesini seven, yurdunu seven, özgürlük ve demokrasi mücadelesine kilitlenmiş her genç PKK'lidir. Kendini öyle görmek ve o temelde de örgütlülük düzeyini, eylem düzeyini açığa çıkarmak durumundadır. Önündeki görev budur.

Bir daha belirtiyoruz; Gençlik hareketimiz dünyanın her hangi bir yerindeki mücadeleyi vermiyor, her hangi bir sivil toplum örgütü değildir, her hangi bir sosyal kesim değildir. Kendisi şuraya buraya bakmayacak, herkes kendi mücadelesine bakacak. Her kes Kürt gençliğinin mücadelesine göre kendisini ayarlayacaktır. Böyle bir rol ve işlevle geleceğe yönelmeli, gerillaya katılımı da her türlü çalışmaya katılımı da bütün her alandaki eylemselliğin öncülüğünü de üzerine almalıdır. Böyle bir yaklaşımla geniş kitlelere ulaşmalıdır. Amaç, tarz, yöntem, üslup, yaklaşım doğru konursa tüm gençlik kesimine ulaşmak zor olmayacaktır.

Bu temelde " Apo'nun Şahinleri" olarak önderliğimizin zehirlendiği ortamda gençlik eksikliklerini giderme, önderliğin sağlığına kavuşması ve özgürleşmesi için mücadelesini yükseltme, Kürt sorununun çözümü için Kürt gençliğinin 35 yıldır oynadığı rolü, ortaya çıkan imkanlar çerçevesinde daha da geliştirme sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Bunu dışındaki her davranış Kürt gençliğinin davranışı olmaz, bu halkın gençliği olarak da kabul edilemez. Bu bilinçle bütün gençler Kürt halkının gençliği olarak, Apo'nun şahinleri olarak genel mücadelenin gelişmesini, yükselmesini sağlayacak düzeyde sorumluluğunu ve rolünü oynamalıdır.

TOPLUM AHLAK VE SANAT

İnsan toplumsal varlığın bir ürünüdür. Toplumsal gerçeklik insanlaşmanın hem nedeni hem de sonucudur. Toplumsallaşma düzeyi ile insanlaşma düzeyi bir biriyle doğru orantılı iki gerçekleşme durumudur. Toplum olmadan insanın diğer canlı varlıklardan farklı bir anlam zenginliğini ve bütünlüğünü kazanacağını düşünmek kadar, insan olmadan da toplum gibi bir varlığın oluşabileceğini düşünmek mümkün değildir. Toplum denilen varlık insandaki yaratıcılığın açığa çıkmasını sağlayan en büyük icattır. Bu anlamda insan yaşamının gelişme kapısını açan bütün icatlarının anası toplumsallık denilen icadadır. İlk insan atalarının daha yeni yeni doğadaki diğer oluşumlardan kendilerini farklı kılabacak bir yola girmesine imkan tanıyan toplumsallık dediğimiz özellikleridir. İlk insanların hayata kalmak için büyük yaşam mücadelesindeki imtihanlarını başarıyla geçmesine olanak tanıyan da onların bilinçli-bilinçsiz olarak kendilerinde taşıdıkları toplumsal karakterleri olmuştur. Bu realite sadece ilk insanlar için geçerli bir durum değildir kuşkusuz. Bu günde bir insanlıktan bahsediyorsak bir yeni insan arayışı içindeyse bu toplumsallıktan kaynaklı insanda oluşmuş maddi-manevi sisteminden kaynağını almaktadır. Toplumsallık insan bireyini besleyen bir ana gibidir. İnsanın içinde terbiye edildiği, olgunlaştığı kimlik kazandığı mekân da toplumdur. Toplum, insan bireyine rağmen ama onun varlığına dayalı olarak vardır.

Tüm olgularda olduğu gibi toplumunda kendi öz yasaları vardır. Yine her olguda olduğu gibi toplumun da doğru bir işleyiş ile olması gereken doğrultuda gelişmesi için toplum içinde yaşayan insanların o yasaları bilmesi o yasaları

yaşamsal kılması ve geliştirmesi bir zorunluluktur. Çünkü toplumsal yasalar insan yaşamının yasalarıdır. Kuşkusuz toplumsal gerçeklikten ve onun insanı insan eden gücünden ve yasalarından bahsederken toplumun devletçi karakterinden dem vurmduğumuzu baştan belirtmek istiyoruz. Çünkü toplumun devletçi biçimi bizim toplum olarak vurgulamaya çalıştığımız varlığın yoldan çıkmış tarzıdır. Biz, özellikle Reber APO'nun Bir Halkı Savunmak adlı eserinden sonra toplum derken, kendi içinde kadın merkezli, ahlaki ilkeye dayalı, komünal, demokratik ve toplum-birey dengesinin en yararlı bir noktada kurulduğu var olma biçimini ve bu temel kuruluş ve bir aradalık ilkelerine dayalı insanlık gerçeğine vurgu yapıyor ve onu esas alıyoruz.

Toplumsal yasaların temelini oluşturan yasa, toplumun ahlaki bir örgüden oluşuyor olması gerçeğidir. Toplum özünde ahlaki bir birliktir.

Ahlak, insanın bir arada olmasına neden olan ihtiyaçların insanda yarattığı edimlerinin dışavurumudur. Ahlak aynı zamanda bir insanın gönüllü birliktelikten doğan yaşam gerçeğinde görev ve sorumluluklarını insani bir görev olarak bilmek ve yerine getirmektir. Birlik olmayı bilmek, paylaşımcı olmak, eşitlikçi ve adaletli olmak bu ve benzeri değer yargılarının pratik yaşayarı olarak etkinliklerde bulunmak ahlaklıdır. Her ne kadar insanda toplumsal olma gerçeği bir öz olarak varsa da öğrenme kültüründen dolayı insan kendisine ait olan birçok özelliğini toplumsal yaşam içinde değişik yöntemlerle sonradan başkalarından öğrenerek yaşar. Bu ahlak içinde böyledir. Ahlaklılık bir toplumsal kültür olayıdır. İnsanın toplumsal gerçeklik içinde kazandığı zihniyet kalıplarının ve ölçülerinin rengi her konuda olduğu gibi ahlaklılığını de belirler. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu yine yarar ve zarar, güzel çirkin, gibi birçok yaşam ölçüsü insanın sonradan kazandığı zihniyet örgüsüyle direk bağlantılı durumlardır. İnsan toplumsuz, toplum da ahlaksız olamaz. Bu temel

ilkeden hareketle rahatlıkla belirtilebilir ki var olan bir olgunun yine sonradan öğrenilerek mad-dileşen bir gerçeğin doğruluk derecesi onun toplumsal düzeyi ile doğru orantılıdır. Eğer toplumu 'varlık koşulumuz' olarak kabul edeceksek tüm değer yargılarımızı ve etkinliklerimizin ürünlerini toplumsal gerçeğin kendi öz terazisine vura-bilir, buradan çıkan sonuçlardan hareketle ne kadar insani -yani olması gereken- olduğunu rahatlıkla ölçebiliriz. Bu özellikle günümüzün postmodern dünyasında yaşanan anlam ve kavram kargaşasında başvuracağımız temel bir yöntem olmak durumundadır.

Toplumsal gerçeğin her hangi bir aşamasındaki zihniyet durumunu ve insanların toplumsal gerçeklikle yaşadığı uyumu ya da uyumsuzluğunu onun değişik üretim alanlarındaki ürünlerinden öğrenebiliriz. İnsanın en çıplak bir biçimde kendi gerçeğini dışa vurduğu sahalardan dolayı felsefe, bilim ve sanat olgularını insan, toplum ve ahlak bütünselliğinin karakterini anlaşılır kılmak için ele alabiliriz. Çünkü bu her üç olgu da toplumsal zihniyeti belirler. Felsefe, bilim ve sanat toplumdan öğrenme ve toplumu yeniden yaratmada hiçbir etkinlik sahasında olmadığı kadar bir içeriğe ve özgünlüğe sahiptirler. İnsanın maddi ve manevi kapasitesinin toplamı içinde bu her üç alanın payına düşeni çıkarmaya kalkarsak insana geriye çok az şeyin kalacağını belirtmeye gerek yoktur. Bu alanların diğer bir özgünlüğü de kendi dönemlerindeki zihinselliğin zirvesini temsil eden kişi ya da guruplarca yapılmasıdır. Toplumsallık içinde toplumsal yeniden üretime katılmaya yol açan öğrenme olgusunda temel rol oynamaları da buradan ileri gelmektedir. Felsefe insanda sorgulamaya yol açıp yeni bir düşünsel mecrada akmaya yol açarken, bilim daha çok toplumun maddi üretiminin gelişimine katkı yapan bir özellik gösterir. Felsefe genel düşünsel üretimi ifade ederken bilim daha somut ve güncel olanla ilgilenen bir konumda olur. Sanat ise düşünülüp pratikleşenlerin anlaşılır kılınmasında onların yaşama daha rahat ve kabul edilir bir tarzda çekilmesine katkı yapar. Sanat; çok sert olan bir yaratımı yumuşatarak toplumsal yaşama çekeceği gibi gerçekleşmesi imkansız gibi görünen bir ihtiyacın düşünülüp yaratılmasını da sağlar. Bu noktalardan hareketle her hangi bir dönemin insan-

larının nasıl düşündükleri bu düşüncelerini nasıl pratikleştirdikleri ve bu pratiklerini toplumsal yaşamın diline hangi biçimlerde yansıttıkları temelinde o dönemin toplumsal karakterini ya da ahlaki örgüsünü anlamak mümkün olabilmektedir.

Toplum ve onun ahlaki bütünselliğini en çok tanıma ve anlama zemini veren kuşkusuz sanattır. Çünkü sanat veya sanat ürünün tümüyle toplumsal bir öze gelişmesi zorunluluğu vardır. Sanat, bilim ve felsefeden daha çok insanın toplumdan öğrenerek kazanıp üretime dönüştürdüğü ürünlere dayanmak durumundadır. Yine insanın kültürel yaratımlarının yaşama çekilmesi, daha da somutlaşması için yeni biçimler altında topluma yeniden kazandırılıp farklı ürünlerin doğmasına vesile olmasını en fazla sağlayan da sanattır. Sanat hiçbir alanda olmadık kadar insan yaratımlarına kimlik kazandırma özelliğine sahiptir. Bu özelliklerinden ötürüdür ki zihniyet örgüsünün kurulmasında ve buna bağlı olarak ta ahlakiliğin temel ölçülerinin oluşturmasında sanat çok önemli bir işleve sahip olmaktadır. Sanatın bu yanını toplumsal gelişimin her döneminde ve o dönemin kendi karakterinde görmek mümkündür. Örneğin bilinçli toplumsallığın başlangıç dönemlerinde yaşamın bütünü oluşturulan eylemlerin yansıtılış tarzında ki sanatsallığı değerlendirdiğimizde bu özellikleri çok açık ve sade olarak görebilmekteyiz. Toplumsal kuruluşun gerçekleşmesine öncüllük eden kadının figürlerinin yapılması, ürünlerin paylaşım anlarının zevk veren duygularını ifade eden törenlerdeki ritüeller yine yararlı olan bitki ve hayvan resimlerinin çizilmesi yaşamın sanat diliyle izahı olmaktadır. Burada önemli olan şey sanat dilinde anlaşılır kılınmak istenen olguların tümünün toplumsal yaşamın gelişmesine temel teşkil eden olgular olması gerçeğidir. Toplum neye dayanarak gelişiyorsa o şey daha güzelleştirilmiş bir tarzda insanların zihniyetine sanatın estetik gücüyle yerleştirilmeye çalışılmaktadır. İnsanların kendi geleceklerini daha sağlıklı oluşturmak için ihtiyaç duydukları ne varsa sevilip sayılmalarına yol açmakta ve bunlar sanatla daha çok sevdirmektedir. Sanatsal etkinliğin bu biçimde yaşamı mümkün kılan eylemleri insana yansıtılışı, insanoğlunun kendi ürünlerine içten bağlanmasını getirerek ahlaki olmayı sağlamaktadır. Bu şekilde toplumsallığın

Sanat
Hiçbir alanda olmadık kadar
İnsan yaratımlarına kimlik kazandırma
Özelliğine sahiptir.

başlangıç dönemlerinde toplumsal yaşamın kuruluş dili ağırlıkta sanatsal olmuştur. Ya da sanat ö dönem yaşamının vazgeçilmez dili olmuştur.

Toplum şekillerinin var olmasını sağlayan değer yargılarının sanatın özgün dili ve tarzıyla sunumu, gücünden hiçbir şey kaybetmeden günümüze kadar bir yeniden yaratım şekli olarak gelmiştir. Toplumun köleci biçimindeki mitolojilerin edebi karakteri, bu toplum sahiplerinin güç simgesi olan tapınakların mimarisi, egemen erkeği övgü ile tanımlayarak topluma kabul ettiren destanlar, şiirler, şarkılar ve tiyatro oyunlarının bu toplum biçiminin yeniden yaratılması ilkesi temelinde insanlığa kabul ettirmekteki rolünü kimse inkâr edemez. Kısacası toplumun köleci bir karakter kazanması için gerekli olacak hangi 'değer' varsa onun övülmesi, estetize edilmesi, insanlara çekici gelecek biçime

kavuşturulmasında temel işlev sanatın olmuştur. Daha öncede vurgulandığı gibi sanatın katlanamaz kadar sert olan bir toplumsal çelişkiyi yumuşatarak insanın sunması özelliği en çokta bu dönemde sistem kazanmıştır.

Kuşkusuz ki bu toplum biçiminde sanatın yumuşatarak anlaşılır kıldığı çelişkiler yaşamın doğal seyri içinde olup bitenlerin sanatsal sunumu değildir. Burada yapılan toplumun devletçi karakterinin gayri ahlaki yanlarını ve büyük baskı mekanizmalarını insanlara kabul ettirmek, bir biçimde yanılısama yaparak insanları kandırmaya ve sisteme gönülden hizmet eder duruma getirerek köleci ahlaki geliştirmedir. Toplumsallıktaki saptmaya paralel insanların yoldan çıkmasına bu dönemde en büyük hizmetti sanat yapmıştır demek yerinde bir değerlendirmedir. Toplumun devletçi dönemindeki saptması gibi sanatın bu tarzda işlevselleşmesi de hiç tartışmasız ki bir saptadır.

Aynı saptanın feodal dönemde de feodal toplumun toplumsal gelişim diyalektiğine paralel olarak sürdüğü ve bu ilkenin en çokta kapitalizmde nerdeyse yaşamı belirler bir düzeye ulaştığını gündelik yaşamdan rahatlıkla çıkarabiliyoruz. Kapitalizmin bir sistem olarak sermayesini artırırken yani kar üzerinden kendini güç yaparken yaptığının esasta toplumun özünü oluşturan ahlaki

örgüyü parçaladığı, komünaliteyi darmadağın ettiği bilinmektedir. Yine toplumun komünal özünün dayandığı gerçeklik olan kadına kapitalizmin varlık gerekçesi olarak saldırması da bilinen diğer bir gerçekliğidir. Hal böyle iken kapitalizmin kendini topluma kabul ettirmesinde önemli bir saha olarak sanatın işlevi ya da sanatın toplumsal değer yargılarını ele alış tarzı nasıl olmaktadır? Bir kere kapitalizmin sistem olarak toplum karşıtı olduğu bilinmek durumundadır. Kapitalizm için en önemli gerçeklik bu noktada ortaya çıkmaktadır. Sanatın toplumsal değerlerden beslenmesi zorunluluğu göz önüne getirildiğinde sanatsal yozlaşmanın neden en çok bu dönemde gerçekleştiği de anlaşılabilir olmaktadır.

Sanat ve sanat ürününde biçim, estetik, imgelerle anlatım, sanatsal zihniyetin zirvede setretmesinden kaynaklı eleştirel olma gerçeği, ruhsal ve düşünsel zenginlik yaratma gibi özgünlüklerin tümü kapitalizmde daha çok para kazanmak için yeniden ve yeniden egemen kesimlerin hizmetine sunulmak için kullanılır. Sanatın

gücüyle insana ve topluma ölçü kazandırmak temelinde yeni değerlerin kazanılmasına yol açmak bu gün sistemin lehinde müthiş bir inceliğe kavuşmuştur. Bu gün toplumun uyuşturularak rahat yönetilir bir duruma getirilmesinde en önemli işlevi sanatın gördüğü ve sanatın tam bir toplum karşıtlığı rolü oynadığı rahatlıkla söyleyebilecek bir durum söz konusudur. Dolayısıyla en büyük toplum karşıtlığının başka bir deyimle ahlaksızlığın sanat sermayedarlarınca sanatçılar eliyle sanat ürünleri yoluyla yapıldığını rahatlıkla söylemek mümkündür. Günümüzde insanın toplumsal bir varlık olduğu, toplumun komünal öze dayalı olduğu ve bu ilkeleri hissederek bir arada olmayı ifade eden düşünce ve duyguların bütünselliğini ifade eden şeyin ahlak olduğunu yansıtan bunun etrafın da yaşamın kendini yeniden üretimini salık veren neredeyse ne bir sanat insanına ne de sanat ürününe rastlanamamaktadır. Özendirilen şey bir-eycilik ve özel mülkiyet etrafında olup biten kavgalar ve bu kavgaları yapan tiplerdir.

**Sanat insanı
Toplumda en duyarlı olan
Olay ve olgulara en hassas yaklaşan kişi olarak
Herkesin kolay göremediğini görebilen
Buradan da yaşanan sosyal sorunlara
Çözümler üretecek zihniyetin oluşmasına
Katkı yapacak bir duruş içinde
Olmak zorundadır.**

Sanat insanı, toplumda en duyarlı olan, olay ve olgulara en hassas yaklaşan kişi olarak herkesin kolay göremediğini görebilen, buradan da yaşanan sosyal sorunlara çözümler üretecek zihniyettin oluşmasına katkı yapacak bir duruş içinde olmak zorundadır. Toplumun yaşamını belirleyen pratikler- eylemler neler olmuşsa sanatın bunları kendi özgün yöntemleriyle sunumu olması gereken yöntemdir. İnsanın beğeni ölçülerini tercihlerini yükseltmek üzerinden sürekli değişimi ve ilerlemeyi en çok ta sanat öngörür ya da böyle öngörmek durumdadır. Toplumsal yaşamın anlam- lı kılınması için sanat tüm dönemlerde olması gereken toplumsal yeniden üretimi yapmakla yükümlüdür. Özünde sanat böyle bir faaliyettir. Sanatsallık birilerinin diğer insanlardan çok yetenekli olması ya da birilerinin bunu çok severek yapmasından kaynaklı bir olgu değildir. Sanat işi için gerekli olan diğer birçok şeyin sonradan kazanılacağı eğitimle geliştirilebileceğini biliyoruz. Ancak bugün sistemin yaşam alanlarını parsellemesinden ötürü sanatla uğraşanlarda kendilerine has bir 'sanat dünyası' yaratmışlardır. Sanat adeta birilerinin işiymiş gibi bir hava estirilmektedir. Sanatçıların çok önemli bir kesimi sanattan kazandıklarıyla neredeyse dünyanın zenginlerinden olmuşlardır. Sanatın para kazandıran yanının çok fazla önemsenmesinden dolayı sanat camiası içinde kendine has bireyciliklerin kaprislerin oluşmasına yol açmıştır. Tıpkı sistem içindeki diğer alanların özgün işleyişe kavuşması ve kendilerine ait hukuk belirlemeleri gibi sanata etrafına bir çember çizmiştir. Sanayi şirketlerin kendi aralarında ki rekabeti gibi sanatçılar arasında da rekabetin olması bile kendi başına birçok hususu anlatmaya yeter. Bu çember ne kadar hızlı sistemin büyük çemberinin yönünde dönerse o kadar çok para gelmektedir. Sistem için gerekli olan insan, bireyci ve iktidarcı tiptir. En kutsal şey özel mülkiyettir. Özel mülkiyet toplumdan çalmaktır. Sanata günümüzde toplumun kültürel değerlerini pazarlamaktadır. İnsanlar bilimsiz hatta felsefesiz de olabilir ama sanatsız olmazlar. Bu sanatçıların yeteneklerinden ve diğer insanların yeteneksizliğinden kaynaklı gelişen bir gerçeklik değildir. Toplumsal yaşamda işleyen soyutun somuta dönüşüm yasası gereği, sanat soyutlamalar yaparak toplumsal hafıza yarattığı için insan yaşamında olmazsa olmaz gibidir. Bugün ağırlıkta sanatçıların ve özellikle sanat etrafında oluşmuş sermaye şirketlerinin daha da

zenginleşmek için sanatı kullanmaları yukarıda vurguladığımız sistemin ahlaksızlığını kullanarak zenginleşmeyi sanat üzerinden yapma tarzlarından kaynaklanmaktadır. Toplumdan maddi ve manevi olarak özel mülkiyet ilkesine göre yararlanmakta, çalmaktadırlar. Çalmak hırsızlıktır. Oysa ahlakilik toplumsal olmak, toplumsal düşünmek ve yaratmaktır.

Bu hırsızlık eylemi, ahlaksızlık, devletçi toplumda ahlaki bir ilke olarak geliştirilmekte ve tüm insanlık buna çekilmek istenmektedir. Her devletçi toplumsal sistem bunu kendi varlık koşulu olarak hep uygulamış ve o dönem sanatı da bu temel yöntemleri kendi alanında pratikleştirmiştir. Bu günde olan bu yöntemin kapitalistçesidir. Kapitalizm ekonomik bir sistem olarak toplum karşıtı bir yapılanmaysa bu sistemi topluma beğendiren onu insanlara sevdiren bu beğeni ve sevgiyi geliştiren sanatın oluşturacağı beğeni ölçülerinin de toplum karşıtı olmadığını söylemek saflık olur. Bu çarkın dönmesi için tüm yetenekler, imgeler ve estetik kurallarını işlemek en büyük sanatçılık olarak ortamda dört dönmektedir. Tüm birincilikler, ödüller bu çarkın işleminde yetenek gösterenlere verilmektedir. Bunu en iyi yapanlar 'idol' olarak topluma sunulmaktadır. Bu 'idollerin' konuşmaları, yemeleri, içmeleri, giyimleri kısaca tüm davranış halleri moda olarak insan topluluklarının gündelik yaşamlarını etki altına alarak Pazar içine çekmekte ve sisteme monte etmektedir. Sanatın hem para getiren hem de malların satılmasına hizmet eder durumu bu sapmadan ileri gelmektedir. Sanat artık kendisi ile beraber birçok değer yargısının satılmasına da hizmet etmektedir.

Sanatın toplumsal ahlaka karşı içine girdiği büyük karşıtlığını en iyi gözlemleyebileceğimiz noktaların başında kadın-sanat hususu gelmektedir. Pazar ve tüketim amaçlı yapılan sanatta sermaye getiren her şeyin bir imge olarak kullanılması anlaşılırdır. Erkek egemen sistemde sermaye sahibi olarak alım gücü olan erkek olduğu için pazarlanacak şeylerin erkeğin düşünce, duygu ve güdüsüne hitap etmesi esastır. Devletçi toplumda pazar sahibi ve alıcının erkek, pazarlananın kadın olması bu ilkeden kaynağını almaktadır. Özellikle kadının bugün sanata tam bir pazarlanan ve ürünü pazarlayan imge olarak kullanılması da buradan ileri gelmektedir. Bu ilke burada anlatıldığı kadar basit bir pazar işleyiş mekanizması içinde gerçekleşmemektedir. Kadını bu temelde kullanım tarzının binlerce yıllık arka planı

vardır. Toplumun etrafında kendini tanıma kavuştuğu güç kadındır. Toplumun öz yasaları kadının doğasından yansıyan değerlerin kurumlaşmasıdır. En güçlü toplumlar kadının etkinliğini en fazla yansıttığı komünal demokratik karakterli toplumdur. Toplumsal gerçeklikten sapmanın zirvesi olan kapitalizmde kadın karşıtlığı bu tarihsel yasadan kökenini almaktadır. İlk sanat ürünleri olarak değerlendirilebileceğimiz heykellerin kadını işlemesi, ritüellerin kadını kutsamasından en son kadını oynatılan bir figüre dönüştüren bu günün sanatı ilginç bir durum teşkil etmektedir. Kadının bir insan ve bir cins olarak toplumsal etkinlikten düşürülmesinin ilk sonuçları kadını erkeğin mülkü olarak cinsel-liği ile erkeğin ve sistemin h i z m e t i n e sokulmasıdır. Bu realite her dönem daha da geliştirilerek günümüze kadar gelmiştir. Günümüze sanatında da kadının tam bir

cinsel figüran olarak kullanılması bu yasanın bir sonucudur. Bu sapmada sanat, toplum ve tarihsel arka plan diyalektiğinin nasıl işlediğini bir kez daha görebilmekteyiz.

Sanatsal yaratımda bizzat kendisi bir sanat olan toplumsal yaşam ve ihtiyaçlar diyalektiği ile bu ihtiyaçların belirlendiği merkezler kadar, ihtiyaçların anlam-olgu ilişkileri bakımından da incelenmesi, belirttiğimiz bütün diğer noktaların bir bakıma kısmi de olsa temel mantığını verecektir. Bir kere kesinlikle sanatsal eylem belirli anlam kümelerinin toplumu tanımlayış biçimi olmak kadar, belirli anlam kümelerinin tanımladıkları toplumdan kaynaklanmak gibi bir gerçeğinin olduğu da unutulmamalıdır. Hal böyleyken bu ikili bir birini besleme durumunu inkar etmek anlamına gelen kimi kendilerince 'ideolojik olmayan' düşünüş biçimlerinin parçaladığı bilinç biçimleriyle sanatsal etkinlik ve yaratım ilişkisini koparan, anlam dizgelerinin varlığı da endişe vericidir. Postmodernizmin kendi somutunda bütün dünyaya hakim kılmaya çalıştığı bu anlayış 'anlamın anlamı yoktur, anlamın anlamı sonsuz

imadır' biçiminde formüle edile bilmektedir. Bu yüceltilmesi gereken ile ret edilmesi gerekenin bir saptırmayla biri birine karıştırıldığı çarpık bilinçlendirmedir. İdeolojik-felsefi boyutları bir tarafa sanatsal etkinlik açısından son derece kapsamlı irdelenmesi gereken yan da budur. Kuşkusuz her hangi bir sanatsal etkinliğin kim tarafından, kimin için yapıldığı sorusu o etkinliğin köken ve amaçlarını ele verecektir. Postmodernizm özelliğinde bu bütün saptırma çabalarına rağmen cevabı bulunmuş bir sorudur. Hiçbir etkinlik yoktur ki bir düşünsellikten, toplumsallıktan ve onun düşünsel örgüsü olarak ideolojiden kaynaklanmasın, ondan beslenmesin ve ona dönmessin.

Avrupa ortaçağında kilisenin elinden kurtarılan, bunu reform ve Rönesans ile başaran sanatsallık postmodernizm özelliğinde yeniden adeta kiliseye, engizisyona gönderilir gibidir. Sanatsal duruşun cezalandırılması artık toplumcu, demokratik nitelikleri ölçüsünde arz-talep dengesinden dışlanması tarzında olabilmektedir. Bu bile tek başına postmodernizmin sanki bir din görüntüsüne büründüğünün açık kanıtıdır.

Açık ki sanat bir varlaşma biçimi olarak kendinden bir şey değildir. Yine sanatsal duruş ve yaratım bir süreç olarak insanlık tarihi ve onun demokratik talepleriyle birlikteliğini inkar edemez. Bizim anılan kimi yaklaşımların gıdasını aldığı Avrupa modernitesinin 'doyuma ulaşmış' özel bilinç biçimlerinin tekelinde şekillenen tartışmalarla entelektüel düzeyde tartışma ve karşıt argümanlar bakımından olmakla birlikte zihinsel birlikteliğimiz olamaz. Toplumsal kuruculukta sanatın rolünü düşünürken onun kaynaklandığı ve dayanmak zorunda olduğu ahlaki duruşu da tarihinden alması gerektiği, yansıtacağı gerçeklerinde buradan çıkış bulabileceği gerçeği tartışmasızdır. Sanat, toplumdan gelmiştir, onu ilerletir, ona döner.

A. Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi

**TOPLUMSALLIK
VE
SİVİL TOPLUMA GİRİŞ**
Ruşen Bezar

Sosyal bilimlerin, felsefenin ve yine ideolojilerin de şimdiye kadar yaşadığı en büyük yetersizlik ve yanlış toplum olgusunun tanımlanamaması veya tanımının oldukça eksik ve yanlış yapılmasıdır. Mekanik fizik yasalarının olduğu gibi toplumsal gerçekliğe uyarlanması ve toplumun nesne ve pasif, onun üzerinde şekillenen devlet, ideoloji, din, felsefe gibi alanları ise özne olarak ya belirleyici, merkezi bir öge olarak, ya da ikincil plana atılarak alt toplumun dolaylımsız bir yansıması olarak ele alınması önemli bir saptırma olarak ortaya çıkmaktadır. Sapma şu; toplumun diri, organik, kendi kendisini dönüştürme, kendi kendini tedavi etme, kendini yenileme yeteneğine sahip belleğiyle, tercihleriyle ve ruhuyla bir bütünlüğü ve sürekliliği olan bir gerçeklik olarak doğasıyla pek alakası olmayan zorunluluk alanı olarak tanımlanması. Ekonominin herşeyin temeli ve kökeni olarak ele alınması, ideoloji ve siyasetin de adeta ekonominin silik bir gölgesi veya silueti gibi ele alınması. Hatta toplumun ancak devletin gölgesinde ayakta kalabilen, gelişen, kurulan bir olgu olarak görülmesidir. Doğanın bir zorunluluk alanı olarak tanımlanması gibi, toplum da bir zorunluluk alanı olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla devlet özgürlüğün, belirlenimciliğin ve mükemmelliğin sahası olarak görülmüştür. En küçük madde zerreciğinin bile saniyenin milyonda birinde var ve yok olan ömründe sergilediği irade veya özgür tercih gücü, yüzbinlerce yıllık ömrü olan toplumsal varoluşa tanınmamıştır. Ruhuyla ve bedeniyle, yani demokratik ve komünal yapısıyla toplum bir madde; üzerinde boyveren hertürlü üst yapılanmalar ise bir tanrı-düzeni olarak en fazla bu maddenin mat, kaba ve dolaylımsız bir yansıması olarak değerlendirilmiştir.

Dolayısıyla ideolojinin, felsefe veya dinin ortaya çıkışı ve toplum sosyalitesiyle olan bağları yeterince kavranamamış, tam olarak çözümlen-

memiştir. Marksizm de bu konuda yeterli bir bağ ve tanımlamayı geliştirememiştir. Sosyalitenin ideoloji ve politika ile olan bağları tam olarak kurulamamıştır.

Çağımızın en temel sorunları kaynağını bu gerçekliğin yarattığı sonuçlardan almaktadır. Toplum binlerce yıl bir deli gömleği giydirilmiştir. Hep kontrol altında tutulması, denetlenmesi, düzenlenmesi ve yönetilmesi gereken, hep düzensizliği, başıbozukluğu geliştiren bir alan olarak görülmüştür. Neredeyse bilinç altımıza yerleştirilen bir amentü gibi devletsiz yaşam bir anomali, sapkınlık, ilkelik, vahşilik olarak değerlendirilmiştir. Devletsizlik, bir inançsızlık, kitapsızlık, yasadızlık, hatta "adam" olamama gibi değerlendirilmiştir.

**Devletsizlik
Bir inançsızlık
Kitapsızlık, yasadızlık
Hatta "adam" olamama
Gibi değerlendirilmiştir
Devletli olmak adeta
"Erkeklik"le
Özdeşleştirilmiştir.**

Devletli olmak adeta "erkeklik"le özdeşleştirilmiştir. Nihayetinde her egemen erkeğin mantığında ve gönlünde bir reis-i cumhur yatıyor. Her düşüncesini bir yasa büyüklüğünde ele alıyor. Toplumsal cinsiyetçiliğin bilinçaltında çok köklü bir devletçilik-erkeklik-yiğitlik özdeşleşmesi egemen hale getirilmiştir. Egemen erkekliğin bütün kırılma noktasına karşı veya kırıldıkça daha fazla, bu kadar devlet gibi kurulu olması devlet ile toplumsal cinsiyetçilik arasındaki bağdan kaynaklanıyor. Devlete giderkenki çağın "kahramanlık çağı" olarak tanımlanması boşuna değildir.

Atom bombasıyla açığa çıkan enerjinin, asıl kütle enerjisinin ancak binde birini oluşturduğu belirtiliyor. Bir kütle enerjisi, kütle ışık hızının -saniyede 300 000 km- karesiyle çarpımından ortaya çıkmaktadır. Büyüklük-küçüklük kavrayışlarımız alt-üst olmaktadır. Evrendeki bilinen enerjiler aslında varolanların sadece %5ini oluşturuyor. Daha öz olarak insanlık, evrenin sadece %5ini keşfetmiş bulunmaktadır. Kalan %95 i bilinmeyen ve karanlık olarak adlandırılan madde ve enerjiden oluşmaktadır. Bunları niçin belirtiyoruz? Maddenin ve onda içerlenen enerjinin en örgütlenmiş hali olarak toplumun ve kendi kendisini düşünen madde olarak insanın enerji potansiyelini nasıl izah edeceğiz? Bu enerji potansiyelinin özgürlükle, özgür tercihle olan bağlarını nasıl ortaya koyacağız? Kuantum gelenekselleşen ve kalıplaşan düşüncelerde bir kırılmayı yaratmakta ve biraz ufkumuzu açmaktadır belki, fakat bunun felsefeye, toplum bilimlerine yansıması henüz çok

cılız. Felsefe de, sosyal bilimler de fazla izahat getiremiyorlar; özgürlüğü neredeyse zorunluluklara indirgeyen yaklaşımlar aşılamıyor. Bilgi bizi özgürleştirmiyor, var etmiyor, bir özgürlük bilincini yaratamıyor. Toplumsal gerçeklikten kopan bilgi, birey-toplum ilişkisini ve bütünlüğünü ve varoluşu en çok zedeleyen bir ağırlığa dönüşmektedir. Binlerce yıllık bilgi birikimi ve bilinç formları kırılıp-dökülmekte. Daha doğrusu mantık örgüleri artık birbirini tutmamakta; bir bilinç çökmesidir yaşanan. Buna kaos da diyebiliriz. Özünde maddenin doğasındaki enerjide bir serbest kalmadır. Her an kendisini yeniden yapılandırmak üzere bir çözülüştür. Parçalanmış biçimler ve açığa çıkan özün karşısında şaşkın ve biraz da sersemlemiş durumdayız.

Toplumsal gelişim ve toplum doğası yepyeni özgürlük alanlarını ortaya çıkarmaktadır. Henüz algılamakta zorlanılan, büyüklüğü ve niteliği çok farkedilemeyen özgürlük alanları yavaş-yavaş ortaya çıkmakta, daha görülür hale gelmektedir. Fakat bu alanlara henüz zihniyet ve pratik olarak girilememektedir.

Devletin kendi karakteri gereği asla giremediği ve giremeyeceği, ama toplumun da özgür tercih ve varlığının bilincine ulaşamadığından, kendisini örgütleyemediğinden içerisine giremediği için anlamlandırılmayan, açılmayan ve olduğu gibi duran özgürlük alanlarıdır bunlar. Bu alanların algılayışında ve kavranışında ya modernist paradigmanın etkisinde kalıyoruz ya da onları anlamsızlaştırıyor, düşürüyor, yüzeyleştiriyor ve gereksizleştiriyoruz. Moral olarak açığa çıkan gerçeklikten beslenemiyoruz. Bunun bir ideolojikleşme sorunu olduğunu, bunun da yürütme gücümüze yansıdığını belirtebiliriz. İşin felsefesi, derinliği ve önemi kaybolup gidiyor. Fakat toplum olgusu ve onunla bağlantılı gerçekler o kadar uçucu ve hayalidir ki, maddi bir gerçekliğe dönüşmesi ona sürekli yüklenen anlamda saklıdır. Zaten toplumun doğuşu ve kendisini yaşatması insan hayalinin, tasarım gücünün bir ürünüdür. Ortaya çıkan enerjinin anlam bulmasıdır. Madde-enerji dönüşümünün toplumsal izahatı oluyor bir yerde. Tıpkı anlam kazandıkça hızlanan ve hızlandıkça maddi bir değere dönüşen zaman olgusu gibi. Yine madde enerjisiz, beden ise ruhsuz anlam

kazanamadığı, bir varlığa dönüşemediği gibi. Toplumsallaşmanın temelinde bu dönüşüm yatmaktadır. Enerjinin kendi maddesini aradığı ara süreçlerde, kaos süreçlerinde özgürlük potansiyeli ve olanakları bütün zenginliği ve gücüyle açığa çıkar.

Önümüzde bir derya gibi açılan bu özgürlük alanlarına girmek köklü bir zihniyet değişimini istiyor, bu de yetmiyor, ahlak-vicdan gibi köklü sorgulama ve özgürlük bilincinin ve iradesinin gelişimini istiyor.

Toplumsallık özgürlüğün ve özgür gelişimin, kendini hertürlü egemenlikten ve kölelikten arındırmanın zemini. Toplumsallığın tanımını demokrasi ve komünalite üzerine oturtmak gerekir. Komünalite gerekli, fakat salt komünalite toplumsallığı tam olarak oluşturamıyor, sosyalizasyonu yaratamıyor. Demokrasiden kopmuş bir komünalitenin ne kadar otoriter ve baskıcı olabileceğini ve toplumsallığı özünde ne kadar tahrip ettiğini tarih ortaya koymuştur. Demokrasi toplumsallığın ruhunu ifade etmektedir. Komünalite kendi başına bir toplumsallığı yaratmamaktadır. Belki de ana-evcil doğal toplumun da zamanında yetmediği, şimdi gelinen aşamada onun anti-tezi konumundaki sınıflı-devletli toplumun da karakteri gereği tıkandığı temel husus -kuşkusuz başka hususlar da vardır- toplumsallığın ruhunu, yani komünün ruhunu teşkil eden demokrasinin kurucu, özgürleştirici işlevini yerine getirememesindedir. Dıştama, arka plana itme, araç haline getirme, homojenleştirme, itaate zorlama gibi parçalayıcı, ötekileştirici tutumlar komün ruhunu zedeleyen, demokrasinin gelişimini engelleyen, dolayısıyla da toplumsallığın gelişim ve değişim zeminini kapatan ve iktidarın yolunu açan, onu besleyen bir yaklaşım olmaktadır.

Toplumun kendisini varediş tarzı olarak demokrasinin bu kadar devlet mekanizmasıyla özdeşleştirilmesi, toplumsal bütünü "özel alan" ile "kamu alanı" biçiminde iki ayrı bedene ayrıştırılması siyaseti tam bir iktidar sahasına dönüştürmektedir. Feminizmin "özel olan herşey siyasaldır" biçimindeki tespitini bu çerçevede derinleştirmek gerekiyor. Çünkü toplumsallığı üretici önemli bir kesim bu biçimiyle siyasetin

**Toplumsallık
Özgürlüğün ve özgür
Gelişimin
Kendini hertürlü egemenlikten
Ve kölelikten
Arındırmanın zemini.**

dışında tutulmakla kalmamakta, siyaset toplum karşısı, toplum-üstü, iktidar ilişkilerinin sürdürülmesinde, dengelenmesinde ve günümüzde belki de iktidarın devamlılığını sağlayan en önemli bir araç ve zemin haline getirilmektedir. Siyasetin toplumsal niteliğinden arındırılıp, toplumdan uzak profesyonel odaklarca, devlet kadar kurumlaşmış partiler gibi mekanizmalarla yürütülmesi kendi içerisinde bir siyaset sınıfını ortaya çıkarmasının nedenlerini siyasetin devletçe "emilmesi"nde aramak gerekiyor. Doğuda siyaset eşittir devlet işleridir zaten. Batı gerçekliğinde özellikle 13-14. yy'larda feodal devlet dışında gelişen toplumsal-siyasal yapılanmalara işaret etmek gerekiyor. Yarı-sosyal, siyasi kuruluşlar, loncalar, mesleki birlikler ve halk komünlerinden, şehir komünarlarından oluşan önemli bir federal-özerk alanın gelişiminden bahsedilebilir. Federal yapılanmaların en dorukta olduğu süreçtir. Daha sonra bu süreç ve gelişim daha çok burjuvazinin gelişimiyle izah edilip, sivil toplumun gelişimi kapitalizmin çıkışının bir yan ürünü olarak değerlendirilir. Sivil toplum gittikçe liberalizmle, kapitalizmle özdeşleştirilir. Rönesansın öyle gelişmediği, güçlü merkezi devlet yapılanmasının gelişemediği bir ortamda demokratik-komünal değerlerin açılım ve gelişim zemini bulduğu, toplumsallığın çiçeklendiği bir süreç olduğu bilinmektedir. Ulus-devlet yapılanmasının gelişimi ancak 17. yy'da egemen-iktidarlı burjuva sisteminin bu demokratik-komünal değerlere karşı, zaman-zaman onları kullanarak, zaman zaman da egemen feodal beyliklerle, kiliseyle uzlaşarak, yürüttüğü savaşların sonucunda olmaktadır. Sivil toplumu bu anlamda daha doğru ve güçlü tanımlamak gerekiyor. Bir anarşist olan Martin Buber "Bir halklar topluluğunun oluşturduğu toplum, tek tek kişilerden değil, toplum birimlerinden müteşekkildir. Ve sadece aile toplumu birimlerinden değil...tarz ve türleri,yapılanış biçimleri, kapsamları ve dinamikleri bakımından çok değişik toplumsal birimlerden ve gruplardan,

sosyal çevrelerden, cemiyetlerden, kooperatiflerden, cemaatlerden oluşmuştur. Toplumlar yananalık durumundan çıkıp, bir aradalık durumuna geçmeye çabaladıkları, aralarında her türden ve tarzdan birleşmeler ve bağlar geliştirdikleri ölçüde, yani sosyal-federatif alanda, toplum özellikle etkisini ortaya koyar" diyor. Böylesine dinamik, zengin ve canlı-organik olarak birbirini şekillendiren, kurucu bir toplum gerçekliği kendisini nasıl ve hangi araçlarla, hangi zeminde varedecek? Hakim kılınan temel köle-efendi, serf-bey veya işte proletarya-burjuva çelişkinin henüz tam olgunlaşmadığı, bütün toplumu sarmadığı ve hakim hale gelemediği süreçlerde böylesine bir özerk alanın oluştuğu, çok özgür toplumsal formların şekillendiği ve bunların önemli bir güç kazandığı görülmektedir. İktidarlı egemen ilişki ve çelişkilerin hakim hale geldiği süreçlerde ise bu özerk alan geriletilir ve adeta yutulur. Herşey hakim çelişki ekseninde yeniden örgütlenir, siyaset devletçi iktidarlı bir nitelik kazanır. Toplum mühendisliği denilen, toplumun başat çelişki etrafında yeniden dizayn edilmesi, "düzene sokulması", hizaya getirilerek bütün öz niteliklerinden ve gücünden koparılması böylesi süreçlerde öne çıkar. Ortada iradesiz, geriliklere hapsedilen, toplumsal dinamiğinden ve zenginliğinden yoksunlaştırılmış, yeknesak, kadercı, depolitize edilmiş bir geleneksel toplum gerçekliği kalır. Toplumsallığın

en alt sınırlarına çekilmiş, ailecilik-kabileciliğin darlığında, içe bütülmüş, enerjisi içe dönükleşmiş, sıkıştırıldıkça patlamaya hazır yıkıcı bir nitelik kazanmış, suni çelişkiler üzerinden çatıştırılabilen, siyasetin tam bir malzemesi haline getirilmiş bir geleneksel toplum gerçekliğidir bu. Toplumun en ezici olduğu, bireye nefes aldırmadığı, ana-karından ölümüne kadar kaderinin belirlendiği bir

gerçeklik aynı zamanda. Siyaset adına yürütülen herşey devlete ve iktidara hizmet edecek şekilde, "devletli" olmaya ve iktidar olmaya kilitlenmiştir. En özgürlükçü yaklaşımlarda bile bu kilitlenme özünde geleneksel toplum gerçekliğinin zihniyetteki kaderci-isyancı yansımasından başka birşey değildir. Dolayısıyla özgürlük yaklaşımları geleneksel toplumun dışında, onun güçlü bir çözümlenmesi ve aşılmasıyla onunla belli bir mesafe içerisinde şekillenmek durumundadır. Ama aynı ölçüde devletli olan yapılanma karşısında da, devlet kapısına koşmayacak, ondan medet ummayacak, çözümü oradan beklemeyecek bir yaklaşım esas olmak zorundadır. Kendi başına özgür bir alanın gelişiminden bahsetmek gerekiyor. Bunun öyle kendiliğinden olmayacağı veya salt birkaç kurumsal şekillenme veya tedbirlerle olmayacağı ortada. Yeni bir özgürlük alanının açılması bu anlamda tam bir kurmaylık işidir. Çağımızın en temel ve en radikal, en militan işidir. Bir alternatif toplumun kendi siyasal-sosyal-kültürel-ekonomik zeminini yaratması kesinlikle yeni bir alanda gelişmek durumundadır. Bunu basit bir dernekçilik veya kurumculuk, ya da siyaset dışı, silik, bir yan uğraş, basit bir sosyal kalkınmacılık biçiminde ele almak belki de günümüzde yaşanan en büyük çarpıtma olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kadar kurumlar fetişizminin gelişmesini, yine demokratik konfederal mantığa girilmemesini, bundaki direnci geleneksel toplumun kalıntıları ve devletli toplum zihniyetinin ve ona koşuşun etkilerinde görmek gerekiyor. Geleneksel toplumdan kopan, ilk elden bir sivil toplum kurumuna kapak atıyor. Çıkış, alternatiflik sınırları küçük bir kurum başkanlığını elde etmekle çevrilidir. Devlete kapak atar gibi, geleneksel toplumdan intikam alırcasına, ilişki, yaklaşım, davranış ve bakış olarak onun çok çok üstünde seyrederek, ipini ondan kopararak, fakat siyasetin iktidarcı zeminine kayarak, kendi çapında onu en iyi yürüterek bu yapıyor. Oysa Önderliğin 3. Alan olarak tanımladığı kesinlikle çok daha özgürlükçü ve radikal bir tanımdır. Böyle bir alan henüz yaratılmamıştır. Onun kadro formasyonu, bakış açısı ve perspektifi henüz şekillenmemiştir. Kimi örgütsel mekanizmalar, sendikalar, insan hakları kurumları, mesleki birlikler var. Belli bir çalışma

**Sivil toplum
Çalışmasının
Ve yapılanmasının esaslı görevi
Toplum ile siyasetin
Buluşturulması
Siyasetin toplumsal Zeminlere
Çekilmesidir**

da yürütülüyor. Fakat bundaki felsefik ve ideolojik perspektif oturmuş değil, hatta bundan önemli oranda bir kopuştan bahsetmek gerekiyor. Bir memur gibi, bir sıradanlık içerisinde mesleki bir uğraş gibi ele almıyor, onun için yürütme gücü, hayalleri-umutları büyümemiş, ruhu sarmıyor, heyecan, özlem ve güçlü duygular yaratmıyor; hatta biraz teknik-rutin-bürokratik görünüm daha ağırlıktadır. Oysa 3. Alan tam bir özgürlük alanıdır. Bireydeki ve toplumsal kesimlerdeki özgürlük potansiyelinin akış kanallarını açacak, insandaki özgürlük tutkusunu ve sevdasını, özgür yaşam ve özgür insan arayışını ayaklandıracak bir alandır. Daha özgür, daha demokratik yaşam alanlarının açılmasıdır. Günün 24 saatini kapsamayabilir, ama bir nefes aldırır, bir ufuk geliştirir, yaşam ve yürüme gücünü ve moralini yaratır.

Örneğin kadının buna çok fazla ihtiyacı var. Özgür Kadın Kültür Parkları gibi.

Sivil toplum çalışmasının ve yapılanmasının esaslı görevi, toplum ile siyasetin buluşturulması, siyasetin toplumsal zeminlere çekilmesidir. Çok güçlü bir çekim kuvvetiyle siyasetin elit-üst katından aşağılara, bir iktidar aracı olmaktan çıkarılarak, onu toplumsal sorunların tanımlanmasında, çözümünde, toplumsal enerjinin örgütlenilerek kendi kendisini yapılandırabilecek bir düzeye getirilmesinde, toplumun kendisini yürütmesi haline getirilmesidir. Toplumun ise daha demokratik-komünal bir değişime-dönüşüme çekilmesidir. Bu şu demektir; kültür gruplarının, etnisitelerin, meslek gruplarının, inanç gruplarının, toplumsal kesimlerin kendisini özgür bir iradeye kavuşturması, örgütlemesi, bunların birbiriyle daha federatif-özzerk biraradallığını sağlayacak, yani kısacası bunları demokratikleştirecek, komünleştirecek bir çalışma.

Dolayısıyla siyaset sadece bir kesimin, bir grubun yürüteceği, diğerlerinin de peşinde gideceği, destek sunacağı bir olgu değildir. Hatta şimdi siyaset yürütmek tam bir zengin işi olmuş toplumsal alan çalışmasında. Bunu aştracak, siyaseti toplumun demokratik-komünal bir varoluş ve kendisini gerçekleştirme biçimi olarak geliştirmekten geçmektedir. Bunun için özgürlük ve eşitlik ruhuyla, hayaliyle ve özlemiyle dolu özgür yurttaşlar gerekiyor. Bunun da çağımızın en militan ruhu ve duruşu olduğunu belirtmek gerekiyor.

MODERN SOSYAL BİLİMİN İNSAN MODELİ OLARAK EKO İNSAN

Sosyal bilimlerin biricik ve temel öncülü birey-toplum ilişkisi konusundadır. Doğrudan insana ilişkin bilimlerin ifadesi olarak sosyal bilimin bu temel öncülü konusunda ki tartışmaları düşünce tarihinin ilk tartışmalarına, giderek felsefenin ilk ve temel sorunlarına indirgeyerek ele almak mümkün. Ancak daha geniş ve hazırlığı yapılan bir çalışmanın konusu olarak bu konuya ele aldığımız sorunla bağlantısını kurarak ama ayrıntılandırmadan geçeceğiz.

İnsan ve insan yaşamı bağlamında bir bilim olarak sosyal bilimlere ele aldığımızda, sosyal bilimin yukarıda belirttiğimiz bu ilk ve temel öncülü konusunda tartışmamızı, düşünce tarihi açısından oldukça genel olmasına rağmen animist düşünceye, oradan ilk mitolojik yaratımlara ve giderek ama özellikle ilk tek tanrılı dinlere ve özel olarak felsefenin geliştiği yunan felsefesine kadar dayandırabiliriz. Nihayetinde insana ve insan yaşamına ilişkin bir bilim olarak sosyal bilimlerin, bilim çalışmasını yaparken dayanacağı, bu anlamıyla model alacağı bir insan gerçeği olacaktır. (Sistemli bir bilim olarak sosyal bilimin, bilginin öznesi olarak insanın bilginin nesnesi durumuna gelmesiyle başladığını da ekleyerek devam edelim.) Bu, aynı zamanda günümüzde sosyal bilimin yaşadığı ve neredeyse bir çıkmaz durumunu alan birçok sorununun da kaynağı durumunda ki epistemolojik sorunlarının özünü oluşturmaktadır. "Nasıl bir insan?" sorusu her şeyden önce sosyal bilimin cevap vermesi gereken temel soru olmaktadır. Bu konuda olanaklı bir insan modelleri üzerinde durulabilir mi, bu da sosyal bilim açısından ayrı bir tartışma konusu oluşturmakta ve özellikle "total tanımlara" karşı olma adına saltık göreceliğe dayana felsefi arka planıyla post modernizm tam anlamıyla sosyal bilimlerde olanaklı insan modelleri açısından köklü bir temsil krizinin de sebebi olmaktadır. Yarattığı temsil krizi ile sorunu özellikle karmaşıklaştıran ve geçiş çağlarının temel karakteristik özelliğine uygun olarak sorunu kafa karıştırıcı (obskürantalist) tarzda ele alan post modern teorinin, özünde modernizmin değirmenine su taşıdığını belirtmek gerekir. Nihayetinde birey- toplum ilişkisinde "total tanım-

lara" karşı çıkma ve saltık göreceliğin penceresinden soruna yaklaşma adına geliştirilen teorilere ilişkin söylenebilecek ilk, temel ve özlü şey, toplumsallığında kopartılmış ve aritmetik bir niceliğe indirgenmiş insan gerçeğidir ki; bu da modern sosyal bilimin dayandığı insan tanımına yani post modernlerin teorik olarak karşı oldukları "tanımlama", "tanım" (sadece ve kavramın anlatıldığı ile tanım) kapsamında soruna yaklaşmak ve tanımı üstü örtük olarak modern sosyal bilimin insan tanımına indirgemek demektir.

Konumuzu fazla dağıtmadan, modern sosyal bilimin öngördüğü insan modeline girmek istiyoruz. Modern sosyal bilimin insan modeli, sosyal bilimde ki birey- toplum diyalektiği bağlamında gelişen iki temel karşıt görüşten birine dayanmakta ve bu, Adam Smith ve Manchester okulunun geliştirdiği klasik ekonomi- politikte ifadesini bulan toplumdan soyutlanmış ve bu soyutlama üzerinden tanımlanmış "rasyonel insan" ya da diğer ifadeyle "homo economicus" yani "eko- insan" modelidir.

Kapitalist çağın yarattığı başlıca insan tipini tanımlamak üzere kullanılan bu deyim ile tanımlanan, kapitalist sistemin büsbütün olarak ekonomiye güdümlü kıldığı, koşullandırdığı, ona bağımlı hale getirdiği insan tipi anlatılmaktadır. Bir meta üretimi ve kâr sistemi olarak kapitalizm, bu kuruluş felsefesine uygun insan tipini de yaratır. Eko-insan deyimi, sistemin bu anlamda yarattığı, şekillendirdiği tipik insanı dile getiren bir tanımlamadır. Kapitalizm, insanlık tarihinde gelmiş-geçmiş bütün toplumsal sistemler içinde insan adına en tehlikeli bir sistem olma özelliğinde ise öncelikle ortaya çıkardığı bu insan tipi nedeniyledir. İnsan, tarihsellik içinde toplumsal bir varlık olmanın koşuluna bağlı olarak bir takım insani öz nitelikler ve değerler kazanır. İnsan, hiçbir zaman biyolojik farklılığından ötürü insan olmamıştır; toplumsal bir varlık olmanın koşuluna uygun olarak insandır. Toplumsallık ötesinde insan, insan olarak tanımlanamaz. Toplumsallık, maddi bir olgu olmaktan daha fazla bilinç, ahlak, moral yanı ağır basan bir var olma şeklidir. Bu var oluş tarzında insan, toplumun ideolojik üstyapı kurumları dediğimiz, özellikle bilim-sanat ve

ahlak ile kendisine dair olmanın gerçek niteliklerini kazanır. İşte kapitalizm, insanı insan yapan tüm bu değerleri yalınkat bir ekonomizmin kurbanı yapar ya da ona hizmet eden bir araç haline dönüştürür. Çünkü bir sistem olarak kapitalizmin var oluş mantığı tek bir değer yasasına dayanır; o da kâr yasasıdır. Bu yasa, sistemin ruhu ve tanrısıdır. Kapitalizmde her şey bu yasaya göre işler, onun etrafında döner, ona göre düzenlenir, şekillenir, öz ve biçim kazanır. Ulus, devlet, milliyetçilik, yurttaşlık, hukuk, siyaset, bilim-sanat vb. daha da sayılabilecek bütün öğeler sadece bu yasanın birer kabuğu niteliğinde bir iş görürler. Dolayısı ile tek değer ilkesi kâr olan bu sistem için insanın da tek bir değeri ve tanımı vardır: O, her şeyden önce bir üretim ve tüketim aracıdır, daha fazla da bir tüketim aracıdır. O, her bakımdan da bir "homo-economicus" tur.

Bu konuda genel olarak kapitalizmi, özel olarak da onun yarattığı insan tipini tanımlamaya çalışan Önder APO, **Bir Halkı Savunmak** adlı eserinde, bağlantılı bir bütünlük içinde daha da somut ve çarpıcı olan şu verileri sunmaktadır:

"Kapitalist toplum sistemine daha kapsamlı ve bütünlüklü bir teorik perspektiften bakıldığında, insan toplumu içine sızmış en istismarcı öğeler toplumu olduğu görülür. İstismarcılık, her şeyi anında çıkarına dönüştürme fırsatçılığı olarak değerlendirilebilir. Fırsatçılığın sanat düzeyinde geliştirilmesidir. Hedefi öncelikle maddi değerlerdir. Ancak maddi gelişmeye hizmet ettiği oranda manevi değerler diyebileceğimiz fikir, inanç, sanat değerlerine yönelebilir. Toplumsal olgu adına ne varsa hepsinden bir kâr beklemek temel felsefesidir. Verili olan ister doğal komünal olsun, ister hiyerarşik-devlet değerleri olsun, istismar etmede ayırım tanımaz. Toplumsal bünyeye girmiş aç kurt veya kanser virüsü benzetmesi bu niteliğiyle ilgilidir. Ağacın kurdu ağaçtandır benzetmesini de çağrıştırır. Benzetmelere dayanarak yine belirtmeliyiz ki, kurt tüm sürüye dalmadıkça, virüs bünyeyi sarmadıkça, kurtçuk ağacı devirecek kadar kemirmedikçe, kontrol altında tutularak ilgili olgular varlığını sürdürebilir. Hakim sistem haline gelmeyle birlikte aşırı biçimlere kaydığında -doğasında bu var-, kapitalizm en tehlikeli aşamada sayılır. Faşizm ve totalitarizm denen olgu budur. Bu durumda toplumda sürekli savaş durumu yaşanır. Sadece birinci ve ikinci dünya savaşları gibi küresel resmi askeri savaşlar değil,

daha vahimi toplumun içinde tüm kurum ve ilişkilerinde savaş yaşanır. "İnsan insanın kurdudur" denen mantık tam işlemeye başlar. Savaş, eşler, çocuklar ve tüm doğal çevreye kadar yayılır. Atom bombası bu gerçekliğin sembolik ifadesidir. Toplumun tümünde içten içe yavaş yavaş ama sürekli bir atomlama yaşanır.

Ulusal devlet ve küreselcilik sürecine baktığımızda durum daha somuttur. Ulusal olguyu aşırılaştırıp devleti tümüyle ele geçirdikten sonra, önce güç kazanmış olan birey adeta 'karıncalaşma' dönemine girer. Rönesans'la büyümüş insanlık -hümanizm- ve birey tersine bir sürece konu olur. Adeta saldırı hedefi haline gelirler. Bu gerçeklik bile tek başına kapitalizmle Rönesans değerleri arasındaki aykırılığı göstermeye yeterlidir. Kapitalist büyürken birey küçülür. Hümanizm içi boş bir kavrama veya küreselcilik adı altında büyük şirketlerin azgın fetih savaşları karşısında utanılacak bir kavrama dönüştürülür. Ulusal devlet dışındaki tüm diğer kurumlar eritilmesi, sömürgeleştirilmesi gereken olgular haline gelir. "Hiçbir değer ulus-devletten daha yüce olamaz" ilkesi bu hale getirilmekle, hiçbir çağ devletinin ulaşamayacağı bir kutsallık zırhına bürünür. Her şey milli devlet için! Aslında milli devlet kisvesi veya kurnazlığı altında her şey kapitalist içindir. Devlet, özellikle ulusal devlet, o kadar kestirmeden kâr, aşırı kâr getirme sihrine sahiptir ki, ulus-devlet ideolojisi olarak milliyetçilik, hiçbir mitolojik, felsefi ve dini kavrayış ve inancın erişemeyeceği boyutlarda bir inanç ve iman akımı haline getirilir. Tüm ilgili gözleri ve yürekleri adeta kör eder. Milli gerçekliğin abartılmış figürleri dışında hiçbir değer anlamlı gelmez. Kutsallık yalnız milli değerlerin abartılmış unsurlarında gizlidir. Buna karşılık yurttaş olarak birey adeta ortaçağ tarikatlarına üye yapılır gibi, 'devlet tarikatına' bağlanmaya çalışılır.

Yurttaşlık gerçeği çok iyi çözümlemesi gereken bir kavramdır. Aslında ilk ve ortaçağlardaki birey-devlet bağı olan köle-serf ilişkisinin yerine ikame edilmiştir. Bir nevi burjuvaziye -devlete- kölelik ilişkisine dönüşümü ifade eder. Devlet yurttaşlığı, kölenin modern biçiminin düzene hazırlanmasıdır. Bu, burjuva sınıfı için işe yarar hale getirilmiş bireydir. Asker, vergi başta olmak üzere birçok yükümlülüğe konu olur. Devlete ve egemen sınıfa ihtiyacı olan gücü doğururlar. Çocuk yapma burjuvazi için masraf-

sız bir iş haline dönüştürülmüştür. Lafta her ne kadar ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel haklarından bahsedilse de, özünde bu hakları kullanan ezici biçimde egemen sınıftır.

Kapitalizmin bilim ve sanata el atışı daha vahim sonuçlar doğurur. Genelde bilim ve sanat devlet iktidarının bir aleti kılınmıştır. Kapitalizmle birlikte iktidar-bilme işi, bilim devriminin gücüyle görülmemiş boyutlara varmıştır. Bilim ve sanatın tekelleştirilmesi korkunç bir egemenlik ve sömürü gücüne yol açar. Bireyi istediği gibi şekillendirme, yararlanma imkânını verir. Sadece zihniyet yapısını, temel paradigmaları kendi özel dünyasına göre dönüştürmekle kalmaz, "At gözlü ve teneke yürekli yapar." Bu göz ve yürekle insanlar en sığ, menfaatçi, egoist, nemelazımcı, zalim, duygusuz, soyut, robotumsu varlıklar haline getirilir. Rönesans'ın civil civil, canlı kutsal dünya ve insanın bakış açısı, yerini böylesine gri, cansız, kutsallığını yitirmiş, derin heyecan ve merak uyandırmayan, gergin ve bezgin bir dünya ve toplumsal ortama bırakır. Toplumun emekçi-ücretli kesimleri adeta yumurtlayan tavuğa dönüştürülmüştür. Yaşamın tek anlamı olan yumurtlayacak bir yemle -ücretle- talim ettirilir. Eko-insan tipi karın doyurma üzerine her şeyini kurgular. Daha vahimi, sistemin tarihte en büyük işsiz bırakma yeteneğidir. Sürekli ucuz işçi için işsizler ordusunu büyütür ve hazır tutar. Burjuva-işçi ilişkisi öyle bir duruma getirilir ki, başlangıçtaki isyancı işçi kuzu gibi, efendisine ortaçağ serfinden daha bağımlı hale getirilir. İşçi, adına devrim düzenlenen bir sınıf olmaktan çıkar; büyük işsizlik ve daha düşük ücret tehlikesi karşısında patronuna bağlı kölelere özgü uydu bir kişiliğe dönüşür. Bu durumda işçi kendi başına bir değer değil, patronun, kurumunun bir ekidir. Onlar neyse o da odur."

Bütün bu bakımlardan kapitalizmin şekillendirdiği eko-insan tipi, her türlü tüketime koşullandırılan insan tipidir. Bütün bütüne maddi tüketime bağımlı hale getirilen bu tip, yalnızca maddi değerleri tüketmez, bununla birlikte en temel insani niteliklerini de tüketir. Aslında sistem, tamı tamına insanı tüketen bir yaşam mekanizmasını kurar. Bu konuda sistemin, en temel bir yaşam felsefesi olacak tarzda tüm bir toplum bireylerine sürekli olarak aşladığı iki olgu ekonomizm ve rasyonalizmdir. Bu iki kavram, içerdikleri anlam bakımından bireyde tek bir hedefe yönelecek tarz-

da ortak bir çağrışımı yaratırlar: "Daha fazla sermaye birikimi". En "akılcı yol" ile mümkün olan en genişlikte ve en yoğunlukta ve bir an kesintiye uğramayacak tarzda daha fazla sermaye birikimi. Şimdi bu, akıl bakımından akıl dışılığın kendisidir. Buna karşın burada rasyonalitenin anlamı ve işlevi, toplumsal ahlaki aşmanın bir tür akılı oluyor. Bu akıl, toplumsal ilişkilerin temeline kaskatı olan maddi çıkar ilişkisini koyar. Bunun önünde engel olabilecek tüm toplumsal öğeleri ortadan kaldırır. Daha fazla sermaye birikimini elde etmek için hiçbir kural, hiçbir toplumsal değer ilkesini tanımaz. Her şeyden bir çıkar uman, toplumsal olan her olguyu maddi bir çıkar ilişkisine indirgeyerek tanımlayan bu akıl, insanın var oluş temeli olan toplumsallığı parçalamakla kalmaz, yöneldiği insan ve doğa kaynakları bakımından da son kerte-

sine değin bir tüketmeyi yaratır. Mümkün olan en yoğunlukta bir sermaye birikimi, mümkün olan en yoğunlukta bir değer tüketimi demektir. Bu nedendir ki sistem, tüm bir toplumu tüketim esaslarına göre şekillendirir. Tüketicilik, tüketici insan ve toplum gerçeği bizzat sistemin yarattığı bir olgudur. Kapitalizm, kaçınılmaz olarak tüketici bir toplum ve kültür yaratır. Bilinç endüstrisi denen ve çoğunlukla kitle iletişim araçları yoluyla toplumu tüketiciliğe özendirir. Burada olup-biten, insanın tam bir tüketim nesnesine dönüştürülmesi olayıdır. Bir tüketim nesnesine indirgenmiş olan insan için yaşamın tek bir anlamı kalacaktır: Yaşamak, tüketmek için yaşamak.

Görüldüğü üzere sistem insanı tek bir olguya indirgeyerek tanımlar. İnsan eşittir ekonomi ve tüketim. Sistemin bu insan tanımlaması, daha doğrusu bu tarz bir insan yaratması toplumsal insan dediğimiz tanımlamanın dışında bir olaydır. Toplumsal bağlardan ve moral değerlerden soyutlandırılarak eko-egoizme indirgenmiş bu insan gerçeği, bireysellik kapsamında tanımlanabilecek bir insan gerçeği değildir. Hele "bireysel özgürlük" hiç değildir. Sistem ideologlarının çokça şişirip öne sürdükleri "ekonomik özgürlük" denilen şey, aslında insanın en bayağı tarzda ekonomiye bağımlı kılındığı, maddiyatın kölesi konumuna getirildiği birey gerçeğini ifade eder. Bunun en aldatıcısı olan "siyasal özgürlük" denilen safsa-tadır. Kapitalist sistemde "siyasal özgürlük" denilen olgu, bireyi her bakımdan yalnızlaştı-rmanın, toplumsallık bakımından güçsüz kılmanın ve son çözümlenmede ekonomik mengene-ye almanın en sinsî ve en aldatıcı olan yasal kılıfıdır. Sistemin "bireysel hak ve özgürlükler" formülasy-onu, derinliğine işleyen ekonomik köleliği gizle-menin mükemmel bir buluşudur. Gerçekte kapital-ist sistemde ekonomi ile siyaset olgusu o kadar iç içe geçmiştir ki, ikisini bir birinden ayırmak neredeyse mümkün değildir. İşin siyasal görün-tüsünde birçok açıdan "hak" ve "seçenek" sahibi görünen birey, gerçekte ise ekonomi karşısında en uysal bir köledir. Kapitalist sistemde "hak" ve "özgür"lüklerin biçimsel çokluğu, ekonomik açı-dan seçeneksizliği gizlemenin yegâne yoludur. İşin aslında birey tek bir seçenikle karşı karşıyadır: Ya satacak ya da satılacaktır. Bu sistemde ekonomik bağımlılık, her hangi bir bağımlılık biçiminden daha öte bir bağımlılık biçimidir. Buna özüm-setilmiş kölelik denilir. Klasik kölelik ile kıyas edildiğinde bile bir köle, içinde bulunduğu yaşam şartlarından ötürü efendisine her an isyan etme eğilimine sahiptir. Ama kapitalist sistem altında yaşayan bireyin yaşadığı ekonomik bağımlılık şekli o denli derinliğine nüfuz etmektedir ki, ken-disini en "özgür" sanan bu birey, böylesi bir eğili-mi düşünsel tabanda bile aklının ucuna getirmeye-cek denli seçeneksiz ve yoksun bırakılmıştır. Çünkü maddiyata tutkun düzeyde bağımlılık, bütün ilişki ve çelişkilerini ekonomik çıkarlara göre ayarlama sorunu, sadece sistemin kaymak tabakasını oluşturan üst sınıfların yaşadığı bir sorun değildir. Bu sorun, toplumun tüm sosyal bir-imlerine nüfuz edecek tarzda genişlik kazanan bir sorundur. Toplum ve birey insan bire bir

ekonomiye indirgenerek açıklanamaz bir olgu olmasına rağmen kapitalizm, onu ekonominin bir aracı konumuna getirir. İşte eko-birey gerçeği, tamda bu toplumsal yapılanmanın yalın bir tanımını dile getirir.

Toplumsal tarihin bir değeri olarak insan, birebir ekonomi ile bir eşdeğerlik ilkesine indirgenildiğinde bu insanın olabilecek en bayağı değersizlik ve kimliksizlik konumunu ifade eder. Maddî olgular oranında insanın değer görmesi ya da kendisine değer biçmesi, insanın yaşayabileceği en tehlikeli bir sapma halidir. Bir kere insan, anın maddî verileri ile tanımlanmayacak oranda tarihsel bir bütünlüğün ürünüdür. Ne var ki eko-insan, bu bütünlüğün bir yerde kesintiye uğratılması ya da anlamsız kılınması olayıdır. Bu anlam yitimi insanda en derin kimlik bunalımını yaratır. Bu durumda bir insan için önemli olan hangi moral değerlere göre nasıl yaşadığı değil, ast olan biyolo-jik varlığını sürdürme durumudur. Yaşamın anlamı sadece biyolojik bir var oluşa tabii kılındığında ortaya çıkacak olan tanımsız ve hiçbir açıdan anlam ifade etmez kimliksiz bir insan gerçeğidir. Doğa durumunda o çokça "ilkel" diye tabir edilen insan için bile "biyolojik var oluş" bir yerde güdüsel olarak neslin sürdürülmesine döndüktür. Eko-insanda ise güdüler, duygular, arzu ve tutku-lar, insan bilincini oluşturan bütün unsurlar tümüyle ekonomiye ve tüketim kültürüne uyarlan-mıştır. Özellikle bu konuda On binlerce yıllık toplumsal bir çabanın ürünü olarak insanın kaba güdüsel yanlarını törpülediği, moral, düşünsel ve estetik değerlerini derinleştirdiği oranda insanlaş-masına karşın kapitalist sistem, tam tersi olan bir yol ile güdülere doğrudan hitap ederek, tahrik ederek insanı bu insanlaşma çabasından kopardığı oranda kendi ekonomi-politikasına hayat buldur-maktadır. Kapitalizm esas olarak bu açıdan en tahripkâr bir sistem olma özelliğine sahiptir. Doğası gereği kaçınılmaz olarak eko-insanı yaratır ve bu, insan adına olabilecek en ölümcül bir darbe niteliğini taşır. Nitekim çağımızın en köklü kriz ve kaosunun insanda yaşanması, sistemin yarattığı bu insan gerçekliğiyle birebir bağlantılıdır.

Sonuç olarak; kapitalizmin dayandığı insan tipini anlatan ve rasyonel insanla tanımlanan eko- insan tipinin dayandığı bu faydacı akıl günümüz kaos'unun da çok iyi gösterdiği gibi aklın akıl dışı olduğu bir gerçeklikle iflas etmiş ve dibe vurmuştur.

Bahar Soru Sormaktır

Jéhat Bérti

Anlamak soru sorabilmektir. Soru sormak en çok da bahar da her taraftan harekete geçen yaşamı anlayabilmektir. Yaşamak ve yaşama anlam vermek, yaşama doğru soruları sorabilmektir. Soru sormak, akıl erdirebilmek, kendinin ve kendi dışındakinin farkında olmak var oluşun insansal halidir. Doğru tanımlayabildiğimiz, doğru anlayabildiğimiz kadar insan olabiliriz. Bir ağacın dalında tomurcuklanan yaprağı hissedebilmek, hissettiğini aklının anlam gücüyle pekiştirebilmek nedir? Soru sormak anlamının ve farkında olmanın dilidir. Neden soru soruyoruz? Ve kime soruyoruz? Aradığımız cevap dışımızda mıdır, içimizde midir? Tomurcuklanan yaprağı hissettiğimiz kadar onun da bizi hissettiğini düşünmek, bilmek ve anlam vermek nedir? Yolda yürürken basmamaya özen gösterdiğimiz karıncanın akli nedir? Karınca hangi soruyu sorar, kime sorar ve neden sorar? Bizim cevabımızı karıncanın ve yaprağın cevabından farklı kılan nedir? Anlamak neden önemlidir? Soru sormak sadece doğru ve güzel midir? Anlamanın anlamı soru sormak değilse nedir? Sormak gerekir.

İnsan en çok da hareket halindeki yaşama anlam verme eğilimindedir. Bahar, dağlarda beyazın ölü sessizliği ve durgunluğu, yerini sese ve harekete bıraktığı zamandır. Sessizliğin yerine ses, durgunluğun yerine hareket geçince hareketi anlamaya eğilimli akıl ve yürek buna soruyla cevap verir. Zağrosların kışını yaşamış insanın baharla birlikte tepeden tırnağa soru kesilmesinin anlamını bilmeden ne kadar gerilla olunabilir? Çiçeğin dilini, böceğin aklını, taşın anlamını damarlarındaki kanın akışında hissedebilmek neden bu kadar çok bizi çeker? Hiç felsefe yapmadan, hiç bilime bulaşmadan, hiç edebiyata kaçmadan kendi dilimizde, kendi sorularımıza kendi cevaplarımızı veremiyorsak bizi biz kılan nedir? Hangi filozof, baharla yer altından eşelediği toprağı yeni bir renkle gün yüzüne çıkaran karıncanın ne hissettiğini ve ne düşündüğünü sorgulamıştır? Hangi bilim adamı yeşeren bir ağacın gövdesine kulağını dayayıp kalp atışlarını dinlemiştir? Ağacın kalbi var mıdır? Hangi botanikçi böyle tuhaf bir soru sormuştur? Hangi edebiyatçı tırtılın içinden bahar güneşinin ısıttığı esintiye kanat çırpın kelebeğin yürek atışını tanımlamaya çalışmıştır? Bilginin sel gibi insanlığın üzerine aktığı ve insanın bilgi deryasında bilmezlikten boğulduğu bir çağda bütün bilmelerin anası olan yürek bilgisini üretebilen insan türü olabilmek nasıl bir duygudur? Bunu bilmemek,

bunun farkında olmadan bu insan türü içinde yaşamak bir cehennem azabı değilse nedir? Bilmeden yaşamak serkeşlik değilse azaptır. Gerilla soru soran insandır. Soru sormuyorsa soru sorulması gereken insandır. Acayip yaşayan, tuhaf sorular soran, bilinmeze bilinmez yollardan ulaşabilen bir varlıktır. Ve tuhaftır, bildiğini en az bilen bilmediğini en çok bilmeyen insandır. Bahar Zagroslarda bir kelebeğin dudaklarını okuyabilmek değilse nedir? Bir gerilla gerillaysa, hiç kimsenin sormadığı soruları sorabildiği için gerilla değilse neden gerilladır? Ve bir gerilla herkesin sorduğu sorulara hiç kimsenin vermediği cevapları veremiyorsa neden gerilladır? Sorudur, sorulmalıdır. Cevabı bir başka sorudur. Sorulmasa da olur.

Günlük yaşamın akışı içinde hiç farkında olmadan gözümüzün değdiği, kulağımızın duyduğu, dilimizin söylediği her şeyin bir anlamının olduğunun farkında olmak bizi farklı kılar. Farklı olmak için hiçbir özel çaba sarf etmeden sadece hissettiklerimiz ve bildiklerimizin farklılığıyla mümkün olabilir. Bizi herkesten farklı kılan anlam gücümüzdür. Bizi ürkütücü ve çekici kılan da anlam gücümüzdür. Bir adada dört duvarın arasında yüzü bir duvara dönük elli yıl yaşasa da anlam gücünü yitirmeyenin esintisi değilse, hangi rüzgar bizi dağlara savurur. Bu kadar bizden uzaklaştırılmaya çalışılan bu kadar yakından ve derinden hissetmiyorsak nasıl kendimiz olabiliriz? Kendimiz olamazsak kim olacağımızı ne kadar sorguluyoruz? Günlük olarak gördüğümüz, duyduğumuz, dinlediğimiz ve konuştuğumuz şeylerin ne kadarının bize ait ne kadarının bizim dışımızda olduğunu ne kadar sorguluyoruz? Sorgulamıyorsak neyi kaybettiğimizi yaşam bize çok acı bir biçimde göstermeyecek midir? Ve o zaman bilmenin acı çekmek olduğunu daha iyi anlamayacak mıyız?

Belki de gelecekte görebileceklerimizi ya da görmemiz ihtimali olan şeyleri aslında günlük olarak yaşıyoruz. Ve günlük olarak yaşadıklarımız dünyanın anlam dünyasında kendisine yer bulamamış olduklarından bize bu kadar ağır geliyor. Anlamak acıyı dindirir mi yada hafifletir mi? Sormak en çok da bunun için gereklidir. Kaçtığımız şeyler çoğunlukla yönelmemiz gereken şeylerdir. Ve yöneldiklerimiz kaçamadıklarımızdır. Hepsisi acıyı hafifletmek içindir. Oysa yaşamak bilmektir, bilmek acı çekmektir. Acı çekmek yaşam belirtisidir. Acıyı bitirmek özünde yaşamı bitirmektir. Bunun içindir ki yaşamı en çok temsil eden bilmenin gücünü ve gücün acısını en derin yaşayanıdır. Gerilla bilinmez olduğu ve bildiği için yaşamın çekim merkezi ve gücüdür. Bunu kaybettiği anda biter. Yaşıyoruz ve görüyoruz. Anlam gücü olan büyüyor. Anlam gücünü yitiren bitiyor. Soru soran cevap oluyor. Ve en acı cevap içinde soru

olmayan bitmişliktir. Bunun için de soru sahibi olmak yaşam sahibi olmaktır.

Ne olduğumuzu ne olmamız gerektiğini ve nasıl olabileceğimizi günlük olarak üretebildiğimiz kadar var olabiliriz. Bizi belirleyen farkındalığımızdır. Ve farkındalığımız farklılığımızdır. Çok soru sormalı ve cevaptan çok sorunun anlamına ulaşmalıyız. Bize çok gereksiz gibi gelen bir çok sorunun ne kadar yaşamsal olduğunu günlük yaşamın ötesinden bakabildiğimizde daha iyi görebiliyoruz. Basit bir soru, insan nedir? Doğan, büyüyen ve ölen bir varlık mıdır? Yiyen, içen, giyinen, barınan, kahkahayla gülebilen, ağlayabilen, konuşabilen ve bunların hepsini anlayabilen bir varlık mıdır? Bizi insan yapan bu eylemlerin hangisidir? İnsan olmanın, farklı bir insan olmanın, farklı bir var oluşu seçmiş olmanın anlamı ve bilinci olmadan ne kadar kendimiz olabiliriz? Ne kadar kendimize aidiz, ne kadar ait kılınmaktan kaçtığımız şeylere aidiz. Bunların sınıdığı yer yüreğimizin ve beynimizin günlük olarak üretebildiği yer anlam dünyasıdır. Bilmek acı çekmek ise, anlamak yaşamın en büyük zevkidir. Neden zevk alıyoruz, neden kaçıyoruz? Var oluşumuzun özü bu iki yönelimde ve duyguda açığa çıkar. Güzel bir yemek mi, parlak bir elbise mi, konforlu bir barınak mı, yada her hangi bir biyolojik ihtiyacımızın karşılanması mı daha çok çekiyor bizi? Yoksa sıradan insan için çok fazla bir değeri olmayan, bir ağacın dalındaki tomurcuğun patlaması mı bize zevk ve heyecan veriyor? Yaşamı okumak ve anlamak bize zevk vermiyorsa, bizi farklı kılan, insan kılan hangi yeteneğimizdir? Akan suyun, açan çiçeğin, uçan böceğin aklı -buna doğanın aklı deniyor- bizi ne kadar çekiyor?

Bilimin kavramları çokça dilimizde yer edinmeye başladı. Ekoloji diyoruz, eko-sistem diyoruz, simbiyotik yaşam diyoruz. Peki bilim kitaplarına danışmadan doğanın aklını yüreğimizin anlam gücüyle çok daha güçlü anlayabileceğimizin ne kadar farkındayız? Toplumun aklı diyoruz. Sosyoloji diyoruz, psikoloji diyoruz, felsefe diyoruz. Kitaplara başvurmadan, birbiriyle şakalaşan, sohbet eden, kahkahalarla gülen ya da, bir hüznün bulutunda çevremizde dolaşan insanın neden böyle olduğunu, onları kendi aynamızda görerek daha iyi anlayabileceğimizin ne kadar farkındayız? Çevremizdeki şeylerin ne kadar bize ait olduğu ve ne kadar bizi biz kıldığı, varlık nedenimiz, var oluş anlamımızdır. Bizi biz olmaktan çıkaran şeylere karşı ne kadar mücadele edebiliyoruz?

Soru sormak mücadelenin başlangıcıdır. Anlamsızlığa anlam katmak bizi biz kılar. Soru sormak çevremizdeki anlamsızlıklara anlam katmaktır. Bu yazıyı yazarken, manganın daracık kapısından yaşlı bir gerilla içeri giriyor. Yazıya şöyle bir göz

attıktan sonra, "Biz gerillayız. Silahımızla, yaşam biçimimizle, olanın dışında olmamızın da ötesinde, anlam gücümüzle var olabildiğimiz için gerillayız. Soru sorabildiğimiz, sorgulayabildiğimiz ve mevcut cevapları kabul etmediğimiz için gerillayız. Hiçbir teorik, felsefik, bilimsel literatüre ihtiyaç duymadan yaşamı özülle anlayabildiğimiz ve yaşayabildiğimiz kadar kendimiziz. Kendini kaybeden, kendine yabancılaşan bir toplumsal gerçekliğin dışına çıkabildiğimiz için bu dünyanın egemen sisteminin dışında durabiliyoruz. Karşısında durabiliyor ve alternatif olabiliyoruz. Bunları yapamadığımız zaman mevcut var oluş tarzımızın giderek bir yük olduğu hissedilecek, görülecek ve o noktada yaşam bitirilecektir. Nitekim içimizdeki bütün bitişler buradan başlıyor ve burada bitiyor. Son yıllarda yaşadığımız tükenişler, erimeler, aşınmalar ve anlam yitimleri güçlü derslerle doludur. Dersler iyi okunmadığı takdirde hiç kimse kendini bunun dışında ve ötesinde var edemez." diyor ve tebessüm dolu bir bakış fırlatıp aynı kapıdan tekrar dışarı çıkıyor. Aldanmamak ve aldatmamak önemlidir. Yaşadıklarımız aldanmayan ve aldatmayı anlamamaktan kaynaklandı. Aldanmamak için soru sormalı, aldatmamak için kendi cevaplarımız olmalı. Yoksa başkalarının sorularıyla bize ait olmayan cevaplarla yaşarız. Bu ise kendin olmamaktır. Ve kendin olamamak en büyük aldatmacadır.

Bahar, sordurduğu sorular ve sunduğu cevaplarla bize kendi varoluşumuzun anlamını getirdi. Kış, yaşama ait bütün bilme gücümüzü bir kefen gibi sarmıştı. Öğrendiğimiz ve bildiğimiz şeyler kış zamanları çoğunlukla teorinin gri dünyasından edindiklerimizdi. Bahar, yaşamın yemyeşil dünyasında öğrendiklerimizin özülle karşılaşmasının heyecanını yaratmıyorsa bilgimiz ve anlam gücümüz gri ve ölüdür. Kış ve kar kefen olabildiği gibi bir gelinlikte olabilir. Bahar Zagroslarda en çok da gelinlikinden soyunan doğurganlığıyla karşımıza çıktı. Bir soru olarak geldi. Bizi soru sahibi kıldı. Nereye dönsek her şey bir soru, her soru bir cevap, her cevap bir anlam. Gerilla en çok da baharla kendisi olur. Kışın dondurduğu bütün yaşam dinamiklerinin hareket halidir gerilla. Unutulan soruları soran, bilinen cevapların ötesindeki cevapları arayan ve bulandır. Bir bahar günü soru dolu gözlerle etrafına bakan, soru dolu gülen, soru dolu hüznlenen ve soru dolu konuşan bir cevaptır. Bahar geldi. Gerilla sorularına yeniden başladı. Hareket zamanı sorularımızın peşinden yürüyeceğiz. Çevrenizdeki herkesin cevaptan çok sorularla konuştuğunu görürseniz şaşırmayın.

Bahar gelmiştir. Gerilla soruyor. Bahar, Türk Amara ve Alman Uta'ların tebessüm eden gözlerinde gelmiştir...

aksamların demini
alacakarınlıkta damıtmayı
saherde yudunılarken yoldaslığı
ve agustos'un on besinde
kardelen olmayı
seninle öğrenmisen
sensiz de olur diyemem

umutsuzlugun girdabında
bogulmamayı
ve uykusuz gecelerin
sabahında yıkılmamayı
cözülürken dizlerimin bağı
dindik durmayı
seninle öğrenmisen
sensiz de olur diyemem

karabasan düşlerin mahkumu
zemherinin bulutu iken
yürek puslu, beyin felc
hayaller igdes edilmisen
pandoranın kutusuna
ve üç bin yıllık talihsizlige
meydan okuymayı
seninle öğrenmisen
sensiz de olur diyemem

yakamoz gecelerde
fırat'a sevdalanmayı
temmuz'un on dördünde
dicle kıyısında
prometeus'la buluşmayı
anka olup kendini yeniden yaratmayı
nurhaq'tan beccelam'a sahne
zap'tan aras'a sazın olmayı
ve yaşamın tilsimini
seninle öğrenmisen
sensiz de olur diyemem

Nisan'la gelen bahar
doğan güneş
aydınlanan toprak
acan çiçek

veseren nmut
kudu olsun!

Zine

